

**KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ**

MİMARLIK ANABİLİM DALI

SINIR KAVRAMI VE İÇ MEKAN İLİŞKİSİ: YAŞAMA MEKANLARI ÖRNEĞİ

DOKTORA TEZİ

Funda KURAK AÇICI

MART 2013

TRABZON

KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANABİLİM DALI

SINIR KAVRAMI VE İÇ MEKAN İLİŞKİSİ: YAŞAMA MEKANLARI ÖRNEĞİ

Funda KURAK AÇICI

Karadeniz Teknik Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsünde
“DOKTOR (MİMARLIK)”
Unvanı Verilmesi İçin Kabul Edilen Tezdir.

Tezin Enstitüye Verildiği Tarih : 06.02.2013
Tezin Savunma Tarihi : 08.03.2013

Tez Danışmanı: Doç. Dr. İlkay ÖZDEMİR

Trabzon 2013

Karadeniz Teknik Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü

Mimarlık Ana Bilim Dalında

Funda KURAK AÇICI tarafından hazırlanan

SINIR KAVRAMI VE İÇ MEKAN İLİŞKİSİ: YAŞAMA MEKANLARI ÖRNEĞİ

**başlıklı bu çalışma, Enstitü Yönetim Kurulunun 12/02/2013 gün ve 1493 sayılı
kararıyla oluşturulan jüri tarafından yapılan sınavda**

DOKTORA TEZİ

olarak kabul edilmiştir.

Jüri Üyeleri:

Başkan: Prof. Dr. Ayşe SAĞSÖZ .....

Üye : Prof. Dr. Sare SAHİL .....

Üye : Prof. Dr. Hakkı YAVUZ .....

Üye : Doç. Dr. İlkay ÖZDEMİR .....

Üye : Yrd. Dr. Dr. Cengiz TAVŞAN .....

Prof. Dr. Sadettin KORKMAZ

Enstitü Müdürü

ÖNSÖZ

“Sınır Kavramı ve İç Mekan İlişkisi: Yaşama Mekanları Üzerine Bir İrdeleme” adlı bu araştırma, Karadeniz Teknik Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Mimarlık Ana Bilim Dalı’nda Doktora Tezi olarak yapılmıştır.

Doktora Tez danışmanlığımı üstlenerek çalışmalarımda beni yönlendiren ve her konuda yardımlarını esirgemeyen değerli hocam sayın Doç. Dr. İlkey ÖZDEMİR’e sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

Tez izleme jürimde yer alan, bu çalışmamın gerçekleşmesinde zamanını ve ilgisini benimle paylaşan değerli hocam sayın Prof. Dr. Ayşe SAĞSÖZ’e ve çabalarıyla bana destek olan değerli hocam sayın, Prof. Dr. Hakkı YAVUZ’a; her koşulda yardımlarını ve desteklerini esirgemeyen arkadaşlarım Öğr. Gör. Dr. Şebnem ERTAŞ ve Arş. Gör. Aylin ARAS’a, çalışmam içinde yer alan plan çizimleri için zamanının büyük bölümünü ayıran Arş. Gör. Elif SÖNMEZ’e; her zaman beni destekleyen annem Neşide KURAK’a, Babam Zeki KURAK’a, kardeşlerim Gökhan KURAK ve Orhan KURAK’a; yoğun tez sürecim boyunca ihmal ettiğim eşim Serkan K. AÇICI’ya ve en değerli varlığım, oğlum F. Kaan AÇICI’ya; ayrıca anketlerime yardımcı olan tüm hocalarıma ve akademisyen arkadaşlarıma teşekkür ederim.

Funda KURAK AÇICI
Trabzon 2013

TEZ BEYANNAMESİ

Doktora Tezi olarak sunduğum “Sınır Kavramı ve İç Mekan İlişkisi: Yaşama Mekanları rneği ” başlıklı bu çalışmayı baştan sona kadar danışmanım Doç. Dr. İlkey ÖZDEMİR’in sorumluluğunda tamamladığımı, verileri kendim topladığımı, deneyleri ilgili laboratuarlarda yaptığımı, başka kaynaklardan aldığım bilgileri metinde ve kaynakçada eksiksiz olarak gösterdiğimi, çalışma sürecinde bilimsel araştırma ve etik kurallara uygun olarak davrandığımı ve aksinin ortaya çıkması durumunda her türlü yasal sonucu kabul ettiğimi beyan ederim. 08/03/2013

Funda KURAK AÇICI

İÇİNDEKİLER

	<u>Sayfa No</u>
ÖNSÖZ.....	III
TEZ BEYANNAMESİ	IV
İÇİNDEKİLER	V
ÖZET	IX
SUMMARY	X
ŞEKİLLER DİZİNİ.....	XI
TABLolar DİZİNİ.....	XII
1. GENEL BİLGİLER	1
1.1. Giriş	1
1.1.1. Çalışmanın Amacı	1
1.1.2. Hipotezler	3
1.1.3. Çalışmanın Kapsamı	3
1.2. Göstergebilim	6
1.2.1. Göstergebilimin Tarihsel Süreci	7
1.2.2. Göstergebilim İnceleme Alanı	9
1.2.2.1. Göstergebilim ve Mimarlık/İç Mimarlık İlişkisi	11
1.2.3. Göstergebilimin Kavramları	11
1.2.3.1. Gösterge	11
1.2.3.2. Dizi/Dizim/Dizge	12
1.2.3.2.1. Dil Göstergesi	13
1.2.3.2.2. Mimarlık Göstergesi	14
1.2.3.3. Anlamlama/Anlamlandırma (Düzanlam/Yananlam)	16
1.2.3.3.1. Düzanlam	17
1.2.3.3.2. Yananlam	18
1.2.3.4. Mimarlıkta Anlama/Anlamlandırma	19
1.2.3.4.1. Mimarlıkta Düzanlam	19
1.2.3.4.2. Mimarlıkta Yananlam	20
1.3. Sınırın Sözlük Anlamı.....	22

1.3.1.	Doğada, Felsefede, Mimaride Kavram Olarak Sınır	23
1.3.2.	Sınır ve Mekan İlişkisi	25
1.3.3.	Doğal ve Yapay Sınırlar	27
1.4.	Mekan İçinde Sınır Kavramı	29
1.5.	Sınır ve İnsan.....	32
1.5.1.	Algı, Biliş ve Davranış Sistemi	34
1.5.1.1.	Algı.....	34
1.5.1.1.1.	Mekansal Algı	35
1.5.1.1.2.	Çevresel Algı	36
1.5.1.2.	Biliş	36
1.5.1.3.	Davranış	37
1.5.1.3.1.	Mekansal Davranış	38
1.5.1.3.1.1.	Kendileme (Kişileştirme)	38
1.5.1.3.1.2.	Kişisel Alan (Kişisel Mekan)	39
1.5.1.3.1.3.	Mahremiyet	41
1.5.1.3.1.4.	Egemenlik Alanı.....	42
1.6.	Konut İç Mekanı ve Sınırlar.....	44
1.6.1.	Konut İç Mekanı ve Konut Çevresi.....	44
1.6.2.	Konut İç Mekanı ve Kültür	45
1.6.3.	Konut İç Mekanı ve Kullanıcı Gereksinimleri	48
1.6.3.1.	Konut İç Mekanı ve Kimlik	49
1.6.4.	Konut Sınırları ve Çevresi	50
1.7.	Bölüm Sonucu	52
2.	YAPILAN ÇALIŞMALAR	54
2.1.	Birinci Aşama: Sınır Kavramı Alt Açılımlarının Yapılması	54
2.1.1.	Araştırmanın Yöntemi	54
2.1.2.	Örneklemin Belirlenmesi	55
2.1.3.	Örneklemin Hesaplanması	56
2.2.	Ön Çalışma: Sınır- Mekan- İnsan İlişkisinin Saptanması	57
2.2.1.	Sınır Kavramı Üzerine Ön Çalışma	57
2.2.1.1.	Sınır Kavramı Üzerine Ön Çalışmanın Değerlendirilmesi	58
2.2.2.	İç Mekanda Sınır Kavramı Üzerine Ön Çalışma	59
2.2.2.1.	İç Mekanda Sınır Kavramı Üzerine Ön Çalışmanın Değerlendirilmesi	60

2.3.	Sınır ve İç Mekanda Sınır Kavramlarının Sınıflandırılması	62
2.3.1.	Anket Sonuçlarının Değerlendirilmesi	65
2.4.	İç Mekanda Sınır Kavramı Olarak Sınıflandırılan Kavramların Tanımlanması	69
2.4.1.	Fiziksel Sınırlar	70
2.4.2.	Sosyal Sınırlar	72
2.4.3.	Kavramsal Sınırlar.....	73
2.5.	İkinci Aşama: Örneklem Alanı ve İncelenen Konutlara Ait Analizler	73
2.5.1.	Örneklem Alanının Sınırlarının Belirlenmesi	74
2.6.	Örneklem Grubunun Belirlenmesi	75
2.7.	Bölüm Sonucu	76
3.	BULGULAR	77
3.1.	İrdelenen Örneklerin Kimlik Kartlarına Ait Bulgular	77
3.2.	Bölüm Sonucu	83
4.	İRDELEME	84
4.1.	Müstakil Konut/Tek Ev Niteliğindeki Projeler	90
4.1.1.	Vedat Semiz Evi	90
4.1.2.	SM Evi	92
4.1.3.	Kaya Evi	94
4.1.4.	Ö Evi	96
4.1.5.	Kemer Country Evi	98
4.1.6.	Yegül Evi	100
4.1.7.	SE Evi	102
4.1.8.	Büyükada Evi	104
4.1.9.	Yalınkaya Evi	106
4.1.10.	Bauma Evi.....	108
4.1.11.	Ersan Evi	110
4.2.	Müstakil Konut Sitesi/Grubu Niteliğindeki Projeler.....	112
4.2.1.	Teni Evleri	112
4.2.2.	Urla Olive Park Evleri.....	114
4.2.3.	Bakraz Evleri	116
4.2.4.	Ottoman Life Konutları	118
4.2.5.	Aegean Hills Konutları	120

4.2.6.	Tekfen Müşkülüm Evleri	123
4.2.7.	Escana Evleri A Tipi	124
4.2.8.	Escana Evleri B Tipi	126
4.2.9.	Bademli Teras	128
4.2.10.	Alaçatı Vilları	130
4.2.11.	Bodrum Bodrum Evleri	132
4.2.12.	Palivor Çiftliği Bağ Evi.....	134
4.2.13.	Palivor Çiftliği Taşev	136
4.2.14.	Palivor Çiftliği Günışık Evi.....	138
4.2.15.	Palivor Çiftliği Gökışık Evi.....	140
4.2.16.	Vicem Bodrum Evleri	142
4.2.17.	Mi'Marin Ilıca	144
4.2.18.	Bodrum Mandalin Evleri A Tipi	146
4.2.19.	Bodrum Mandalin Evleri B Tipi	148
4.3.	Bölüm Sonucu	150
5.	SONUÇLAR	162
6.	ÖNERİLER	171
7.	KAYNAKLAR	172
8.	EKLER	180
ÖZGEÇMİŞ		

Doktora Tezi

ÖZET

SINIR KAVRAMI VE İÇ MEKAN İLİŞKİSİ: YAŞAMA MEKANLARI ÖRNEĞİ

Funda KURAK AÇICI

Karadeniz Teknik Üniversitesi
Fen Bilimleri Enstitüsü
Mimarlık Ana Bilim Dalı
Danışman: Doç. Dr. İlkey ÖZDEMİR
2013, 179 Sayfa, 13 Sayfa Ek

Çalışmada “yaşamın içinde, yaşamımızı devam ettirdiğimiz tüm mekanlarda ve her ölçekte fiziksel, duyuşsal ve algısal boyutta, soyut ve somut her biçimde sınırların var olduğu” varsayımından yola çıkılmıştır. Yaşamın başlangıcından beri tarihsel süreçte her dönem doğada, felsefede, mimaride ortaya çıkan sınır kavramını tanımlamak ve mimarinin en önemli parçası olan mekan ölçeğinde ele alınması hedeflenmiştir. Geçmişten günümüze insanın yaşam alanlarını kurmakta bilinçli ya da bilinçsiz yararlandığı sınır kavramı, mekan içinde farklı işlevleri barındıran alanlar yaratmak, mekanı farklı alt mekanlara ayırarak esnek ve işlevsel mekanlar oluşturmada en önemli kavramlardan biridir. Bu nedenle, bireyin zamanın en rahat hissettiği ve özellikle de iç mekan düzenlemesini kendisinin belirlediği konut örneklerinin seçilerek, sınır kavramı-iç mekan ilişkisinin ortaya konması amaçlanmaktadır. Bu anlamda öncelikle birinci bölümde, sınır kavramının anlaşılabilmesi için mimarlık göstergesinin-mimari dilin-anlaşılabilmesi ve sınır kavramının anlaşılabilmesi ve anlamlandırılabilmesi, sınır kavramının düzenlam/ yananamlarının ifade edilebilmesi için göstergebilim üzerinde durulmaktadır. Sınır kavramının sözlük anlamı (düzenlam/yananamları), tarihsel süreçte sınır kavramı, sınır-mekan-insan ilişkisi verilerek; algı-biliş ve davranış sistemi içerisinde kişiselleştirme, kişisel mekan, mahremiyet, egemenlik alanı açıklandıktan sonra konut sınırları-çevresinden bahsedilerek; konut ölçeğinde sınıflandırmalar yapılmaktadır. Çalışmanın ikinci bölümünde sınır kavramının daha iyi ifade edilebilmesi için anlamı üzerine 50 kişiden oluşan akademisyen grupla bir ön anket çalışması yapılmıştır. Bu çalışma için sınır nedir ve iç mekanda sınır nedir sorularına verilen cevaplar sonrasında elde edilen bulgularla sınıflandırma için yeni bir anket çalışması yapılarak, ele alınan örnekler üzerinde iç mekan analizi için bir analiz tablosu ortaya konmuştur. Üçüncü bölümde Türkiye genelinde, plan-kesit-görünüş vb. açılardan literatüre geçmiş müstakil konut-konut siteleri araştırılmış, bu özellikleri barındıran örneklerden Türkiye'nin batısında yer alan 30 örnek seçilerek, irdelemesi ve analizi yapılmıştır. Dördüncü bölümde iç mekanda sınır kavramı üzerine yapılan sınıflandırma yatay ve düşey boyutta ele alınarak irdeleme kapsamında belirlenen örnekler üzerinde uygulanmıştır. Sonuç bölümünde sınır kavramı üzerine yapılan tüm çalışmaların değerlendirilmesi yapılmakta ve incelenen örnekler üzerinde ortaya çıkarılan sonuçlar yorumlanmakta ve önerilerde bulunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Sınır, Göstergebilim, Düzenlam, Yananlam, Konut, İç Mekan, Yaşama Mekanı

PhD. Thesis

SUMMARY

THE RELATIONSHIP BETWEEN THE CONCEPT OF BOUNDARY AND INNER SPACES: SAMPLE OF LIVING SPACES

Funda KURAK AÇICI
Karadeniz Technical University
The Graduate Technical University
Architecture Graduate Program
Supervisor: Assoc. Prof. Dr. İlkey ÖZDEMİR
2013, 179 Pages, 13 Pages Appendix

In this study we started from the assumption that “there are boundaries in all spaces where we continue our lives, in the life itself in every scale and in physical, sensible, and perceptible and in concrete or abstract forms”. From the beginning of the life throughout the history there have always been boundaries in nature, philosophy, architecture. Our purpose is to handle these boundaries in terms of *space*, which is an important part of architecture. Boundary is one of the most important concepts that human beings have always made use of during establishing living spaces and settlements unconsciously or sometimes consciously for allocating different functions to their living space, and for dividing their place as sub-spaces and using them as functional spaces. For this reason, we aim to determine the border-space relationship by choosing residence samples where the inner design is determined by the people and where people feel the most comfortable. For this purpose, especially in the first chapter, we emphasize the architecture displays in order the boundary concept to be understood; making the language and boundary concepts understandable; and especially emphasize the semiotics for boundary concept to become understandable in terms of denotation/connotations. The meaning (denotation/connotation) of boundary in dictionary, the concept of boundary in history, boundary-space-human relations; personification in perception-cognition and behavioral system, privacy, domination area and boundaries of residence are studied and classifications are made in the house scale. In the second chapter, we performed a pre-questionnaire with 50 academicians for the purpose of expressing the concept of boundary better. After the questionnaire the answers of “*What is boundary*” and “*What is boundary in inner spaces*” were classified and a new questionnaire was performed. On the samples we formed an analysis chart to be able to analyze the inner spaces. In the third chapter we studied the detached house and housing estates in terms of plan-sequence-vision in all over Turkey and chose 30 samples and analyzed them. In the fourth chapter, we studied the classifications on the concept of *boundary* in inner spaces in terms of vertical and horizontal concepts, and we applied our findings on specified samples. In the conclusion part, all the studies performed on the concept of *boundary* are assessed and the results from the examined samples are commented and recommendations are made.

Key Words: Boundary, Semiotics, Denotation, Connotation, Housing, Inner Spaces, Living Space

ŞEKİLLER DİZİNİ

	<u>Sayfa No</u>
Şekil 1. İnsan-toplum-doğa üçgeni	15
Şekil 2. Mimari iletişim süreci	16
Şekil 3. Gösterge; Düzenlam Yananlam ilişkisi	17
Şekil 4. Perge Ören Yeri, Anıtkabir	20
Şekil 5. Ronchamp Chapel, Sydney Opera House	21
Şekil 6. Kurubera (Voranja) Mağarası	27
Şekil 7. Çal Mağarası, Trabzon	28
Şekil 8. Megaron planı	28
Şekil 9. Çin Seddi, Çin	29
Şekil 10. Philip Johnson's Glass House. Connecticut	30
Şekil 11. Glass House (Cam Ev) planı	31
Şekil 12. Terra Amata, Fransa	46
Şekil 13. Mekandan yere, bir labirenti öğrenmek	51
Şekil 14. Tablo 6'nın grafiksel anlatımı	59
Şekil 15. Tablo 7'nin grafiksel anlatımı	61
Şekil 16. Sınır kavramı anket sonuçlarının sınıflandırılması grafiği	65
Şekil 17. İç Mekanda Sınır kavramı anket sonuçlarının sınıflandırılması grafiği	65
Şekil 18. Çalışma alanı içerisinde değerlendirilecek konutların Türkiye genelinde dağılımları	75

TABLolar DİZİNİ

	<u>Sayfa No</u>
Tablo 1. Kişisel alan (Kişisel mekan) oluşumu	40
Tablo 2. Mahremiyet davranışının oluşumu	42
Tablo 3. Egemenlik alanı davranışının oluşumu	43
Tablo 4. Geleneksel konutta oda düzeninin anlatımı	47
Tablo 5. KTÜ Mimarlık Fakültesine göre hesaplanan örneklem sayısı ve ulaşılan örneklem sayısı	56
Tablo 6. Sınır kavramını üzerine yapılan anket sonuçlarının frekans dağılımları.....	58
Tablo 7. İç Mekanda Sınır kavramı sınıflandırılması üzerine yapılan anket sonuçlarının frekans dağılımları	60
Tablo 8. Sınır ve iç mekanda sınır kavramları üzerine yapılan anket sonuçlarına göre ortak ifade edilen kavramlar	62
Tablo 9. Sınır kavramının sınıflandırılması üzerine yapılan anket sonuçlarının frekans dağılımları.....	63
Tablo 10. İç Mekanda Sınır kavramının sınıflandırılması üzerine yapılan anket sonuçlarının frekans dağılımları	64
Tablo 11. Sınır kavramının sınıflandırılması üzerine yapılan anket sonuçlarının frekans dağılımları değerlendirilmesi.....	66
Tablo 12. İç Mekanda Sınır kavramının sınıflandırılması üzerine yapılan anket sonuçlarının frekans dağılımları değerlendirilmesi	67
Tablo 13. Sınır kavramı üzerine yapılan anket sonucunda elde edilen kavramların sınıflandırılması.....	68
Tablo 14. İç Mekanda Sınır kavramı üzerine yapılan anket sonucunda elde edilen kavramların sınıflandırılması	69
Tablo 15. İrdelenen müstakil konutlar ve konut sitesi projelerinin yıllara göre sınıflandırılması	77
Tablo 16. Çalışma alanı içindeki “tek ev” türüne giren konut modelleri	78
Tablo 17. Çalışma alanı dahilindeki “konut sitesi/grubu” türüne giren konut modelleri ...	80
Tablo 18. İç Mekanda Sınır kavramının sınıflandırılması	84
Tablo 19. İç Mekanda Sınır kavramı üzerine yapılan anket sonucunda elde edilen kavramların sınıflandırılmasının değerlendirilmesi	85
Tablo 20. İç Mekanda Sınır Kavramı sınıflandırılması: fiziksel elemanlar, hedefler, kavramlar	86
Tablo 21. İç Mekanda Sınır kavramını oluşturan öğelerin kavramsal ilişkileri	87

Tablo 22. İç mekanda sınırlayıcıları belirlemek için analiz tablosu oluşturulması	89
Tablo 23. Vedat Semiz Evi kimlik kartı	90
Tablo 24. Vedat Semiz Evi Sınır-Mekan Analizi	91
Tablo 25. SM Evi kimlik kartı	92
Tablo 26. SM Evi Sınır-Mekan Analizi	93
Tablo 27. Kaya Evi kimlik kartı	94
Tablo 28. Kaya Evi Sınır-Mekan Analizi	95
Tablo 29. Ö Evi kimlik kartı	96
Tablo 30. Ö Evi Sınır-Mekan Analizi	97
Tablo 31. Kemer Country Evi kimlik kartı	98
Tablo 32. Kemer Country Evi Sınır-Mekan Analizi	99
Tablo 33. Yegül Evi kimlik kartı	100
Tablo 34. Yegül Evi Sınır-Mekan Analizi	101
Tablo 35. SE Evi kimlik kartı	102
Tablo 36. SE Evi Sınır-Mekan Analizi	103
Tablo 37. Büyükada Evi kimlik kartı	104
Tablo 38. Büyükada Evi Sınır-Mekan Analizi	105
Tablo 39. Yalın Kaya Evi kimlik kartı	106
Tablo 40. Yalın KayaEvi Sınır-Mekan Analizi	107
Tablo 41. Bauma Evi kimlik kartı	108
Tablo 42. Bauma Evi Sınır-Mekan Analizi	109
Tablo 43. Bauma Evi kimlik kartı	110
Tablo 44. Bauma Evi Sınır-Mekan Analizi	111
Tablo 45. Teni Evleri kimlik kartı	112
Tablo 46. Teni Evleri Sınır-Mekan Analizi	113
Tablo 47. Urla Olive Park Evleri kimlik kartı	114
Tablo 48. Urla Olive Park Evleri Sınır-Mekan Analizi	115
Tablo 49. Bakraz Evleri kimlik kartı	116
Tablo 50. Bakraz Evleri Sınır-Mekan Analizi	117
Tablo 51. Ottoman Life Konutları kimlik kartı	118
Tablo 52. Ottoman Life Konutları Sınır-Mekan Analizi	119
Tablo 53. Aegean Hills Konutları Kimlik Kartı	120
Tablo 54. Aegean Hils Konutları Sınır-Mekan Analizi	121

Tablo 55. Tekfen Müşkülüm Evleri kimlik kartı	122
Tablo 56. Tekfen Müşkülüm Evleri Sınır-Mekan Analizi	123
Tablo 57. Escana Evleri (A Tipi) kimlik kartı	124
Tablo 58. Escana Evleri (A Tipi) Sınır-Mekan Analizi	125
Tablo 59. Escana Evleri (B Tipi) kimlik kartı	126
Tablo 60. Escana Evleri (B Tipi) Sınır-Mekan Analizi	127
Tablo 61. Bademli Teras kimlik kartı	128
Tablo 62. Bademli Teras Sınır-Mekan Analizi	129
Tablo 63. Alaçatı Villaları kimlik kartı	130
Tablo 64. Alaçatı Villaları Sınır-Mekan Analizi	131
Tablo 65. Bodrum Bodrum Evleri kimlik kartı	132
Tablo 66. Bodrum Bodrum Evleri Sınır-Mekan Analizi	133
Tablo 67. Palivor Çiftliği (Bağ Evi) kimlik kartı	134
Tablo 68. Palivor Çiftliği (Bağ Evi) Sınır-Mekan Analizi	135
Tablo 69. Palivor Çiftliği (Taş Ev) kimlik kartı	136
Tablo 70. Palivor Çiftliği (Taş Ev) Sınır-Mekan Analizi	137
Tablo 71. Palivor Çiftliği (Günüşik Evi) kimlik kartı	138
Tablo 72. Palivor Çiftliği (Günüşik Evi) Sınır-Mekan Analizi	139
Tablo 73. Palivor Çiftliği (Gökışık Evi) kimlik kartı	140
Tablo 74. Palivor Çiftliği (Gökışık Evi) Sınır-Mekan Analizi	141
Tablo 75. Vicem Bodrum Evleri kimlik kartı	142
Tablo 76. Vicem Bodrum Evleri Sınır-Mekan Analizi	143
Tablo 77. Mi'Marın Ilıca kimlik kartı	144
Tablo 78. Mi'Marın Ilıca Sınır-Mekan Analizi	145
Tablo 79. Bodrum Mandalin Evleri (A Tipi) kimlik kartı	146
Tablo 80. Bodrum Mandalin Evleri (A Tipi) Sınır-Mekan Analizi	147
Tablo 81. Bodrum Mandalin Evleri (B Tipi) kimlik kartı	148
Tablo 82. Bodrum Mandalin Evleri (B Tipi) Sınır-Mekan Analizi	149
Tablo 83. Tek Ev niteliğindeki müstakil konutların analiz sonuçları	151
Tablo 84. Müstakil Konut Sitesi/Grubu niteliğindeki müstakil konutların analiz sonuçları	155
Tablo 85. Tek Ev niteliğindeki konutlarda bulunan sınırların yüzdelerik dilimleri	165

Tablo 86. Konut Sitesi/Grubu niteliğindeki konutlarda bulunan sınırların yüzdelerik dilimleri	165
Tablo 87. Fiziksel, Sosyal, Kavramsal Sınırların bölgelere göre dağılımı	167
Tablo 88. İç Mekanda Sınır kavramı anket sonuçları ile analiz sonuçlarının karşılaştırılması	168

1. GENEL BİLGİLER

1.1. Giriş

1.1.1. Çalışmanın Amacı

Evrenin var olmasıyla başlayan yaşam süreci, çevrelenmeye, ayrılmaya, özerk olmaya eğilimli olmuştur. Var olanın kendi alanını oluşturması, konturlar, çizgiler, hatlar gökyüzünde, yeryüzünde sınırlamayı getirmiştir. Her bir doğa biçimi, kendi sınırını yaratmıştır. Doğada bir formun diğerinde ayrılması sınır çizgileriyle meydana gelmiştir. Sınır için her zaman gözle görünen bir çizgi, renk, doku, topografya vb gibi farklılıklar sonucu oluşan katı bir öge gerekmemektedir. Doğadaki sınırlar kadar, bireylerin fiziksel çevrede oluşturdukları alanlarda ortaya çıkan bilinçli yada bilinçsiz konmuş sınırlar bulunmaktadır. Bireylerin özgürlüklerinde bile sınırlar vardır ve bu sınırlar çoğu kez ihtiyaçlardan kaynaklanmaktadır. Yaşamak için barınmak, korunmak, yemek-içmek, uyumak gibi en temel gereksinimlerin karşılanması zamanla özel alanların oluşumunda etkili olmuştur. Bu tür özel alanların oluşturulması sınır kavramını da beraberinde getirmiştir.

Tarihsel süreçte ele aldığımızda insanın kendini ayırma, kimliğini koruma, konumlandırma isteği her dönem varlığını göstermiştir. Bu anlamda isteklerini gerçekleştirebilmenin yolu olan mekanın gerçekleştirilebilmesi, tanımlanabilmesi ve farklılığının ortaya konabilmesi için sınırlara ihtiyaç duyulmuştur. Örneğin, yaşam alanı oluşturmak için duvarların kullanılmasıyla koruma ve korunma- barınma- aidiyet kavramlarıyla oluşmuştur. Günümüzde, öncelikle barınma eylemini içinde barındıran konutta sınırlama; eylemlerin ve eylem alanlarının alt gruplara ayrılmasına neden olarak bir anlamda özgürlüklerin de kısıtlanması anlamına gelmektedir.

“Yaşam kalitesi, yaşam biçimi ile ilintilidir ve yaşam biçimi ile mekan arasındaki uyum kullanıcının tatmini açısından önemlidir. Mekan kalitesini, içinde yer alacak yaşam biçimine uygun eylemlere gösterdiği uyuma göre ölçmek mümkündür. Tasarımcıların, kullanıcı tarafından algılanacak duyuşal sonuçları tahmin etmek yerine, kullanıcıların algıladığı duyuşal sonuçları yeni tasarım süreçlerine katması, tasarım kalitesini büyük ölçüde artıracaktır”, (Günel, Esin, 2007). Burada belirtildiği gibi, kullanıcının mekan

içindeki algısı onun mekan sınırlarını da belirlemektedir. Kullanıcı sınırları ile kurgulanan mekan ile memnun edici bir düzeye ulaşacaktır (Kurak Açıcı, Özdemir, 2010).

Çalışmada, yaşamın her evresinde, fiziksel, duyuşsal ve algısal boyutta, soyut ve somut var olan sınırlar, öncelikle kavramsal olarak tanımlanmaktadır. Böylelikle, gerçek anlamları ve altında yer alan yan anlamlarıyla, sınır-insan-mekan ilişkisi irdelenmektedir. “Sınır” kavramına kuramsal bir temel oluşturularak, sınırın mekanlarla olan ilişkisi seçilen müstakil konut örnekleri ölçeğinde (2000 yılı ve sonrası konutlar) ve yaşama mekanları üzerinde ele alınarak, irdelenmekte ve değerlendirilmektedir.

Çalışmanın amacı, sınır kavramının; iç mekan tasarımı yapılırken bilinçli ya da bilinçsiz bir şekilde mekan içerisindeki varlığını ispatlamak ve ele alınan mekanlarla sınır kavramının ne şekilde ele alındığı, hangi elemanlar düzeyinde ve ne şekilde kurgulandığının konutlarda yaşama mekanları ölçeğinde ortaya konmasıdır. Mekanlar kullanıcılar için tasarlanmakta, tasarlanırken de hem işlevsel hem estetik olarak mekan algısını etkilemektedir. Yaşamın büyük çoğunluğunun iç mekanlarda geçtiği düşünüldüğünde insan için iç mekanın ne derece önemli olduğu ortadadır. Tüm bunlar göz önüne alındığında, konuyu sınırlandırmak amacıyla, seçilen örneklerle, sınır-insan-mekan ilişkisi iç mekan kurgusunda, ya da planlanmasında-tasarımında sınır kavramının etkisi irdelenerek, hangi boyutlarda ele alındığı ortaya konmaktadır.

1.1.2. Hipotezler

Mekan örgütlenmesi, mekanların en uygun işlevsel ve estetik çözümlemesine gidilerek oluşturulabilmesi olarak özetlenebilir. Kullanıcı için en uygun mekanın oluşturulmasında mekan bileşen ve öğeleri kadar mekanın sosyo-kültürel etkisi, kullanıcıların kimlikleri, sosyal statüleri de son derece etkili olmaktadır. Bu bileşenlere göre mekanlar ve sınırlar da değişebilmektedir.

Sınır, insan ve algı ile doğrudan ilişkilidir. İnsanın neyi, nasıl algıladığı ve ona göre davrandığı düşünülürse, sınır kavramı da bu duruma göre şekillenebilmektedir.

Yaşam alanlarının kurgulanmasında rol oynayan mekanı oluşturan tüm elemanlar-öğeler, önce mekan tasarımcıları sonrasında da içinde yaşayanlar tarafından bilinçli ya da bilinçsiz bir şekilde sınırları yaratmak adına kullanılmaktadır. Mekan kullanıcıları kendilerine en uygun, rahat, işlevsel ve estetik bir biçim oluşturmak adına sınır kavramından yararlanmakta ve her zaman da bunun farkında olamamaktadırlar.

Sınır kavramı, düz anlamının yanı sıra insanlar üzerinde çağrıştırdığı, doğada, felsefede, psikolojide, coğrafyada... vb. bir çok alanda ifade bulabilecek çok zengin anlamlarla şekillenebilmektedir. İyi tanımlamalar verilerek ve insanlar için neyi ifade ettiği iyi bir şekilde çözümlenerek (düz anlam ve alt kavramlarına ulaşılarak) iç mekanlarla ilişkilendirildiğinde, mekansal boyutta kullanıcıları tatmin edecek cevaplara ulaşılması sağlanabilecektir.

Mimari mekansız, mekan sınırsız var edilemediği düşünüldüğünde mimari için mekan ve sınırın ne derecede önemli olduğu anlaşılacaktır. Mimariyi oluşturan sınırların ne olduğunu anlamak ve anlatabilmek için düzanlam ve yananlamlarının bilinmesi önemlidir. Bu anlamda göstergebilimin incelenmesi, düzanlam (denotation) ve yananlam (connotation)a bakılması gereklidir. Bu nedenle de çalışmanın bu kısmında göstergebilime kısaca değinilmektedir.

1.1.3. Çalışmanın Kapsamı

Wilde, tanımlamak sınırlamaktır (*To define is to limit*) demiştir (Wilde, 2010). Wilde'nin bu tanımlaması her alanda geçerlidir. Bir şey tanımlanırken sınırlayabileceği gibi, sınırlamadan da bir alanda çalışmanın mümkün olamayacağı açıktır. Sınır, tüm tanımlamaların yapılabilmesi, çalışma alanının belirlenebilmesi için bir ölçüttür. Sınır kavramı olmadan, her şey ucsuz bucaksız olarak varlığını gösterir. Sınırlama yapılan şey ya da alan küçüldükçe hakimiyet daha kolaylaşacaktır.

Mekan kavramı, geniş ölçekten başlayarak içinde yaşanan en küçük mekanlara kadar çeşitlilik göstermektedir. Bu çeşitlilik, sınırlarını kapsadığı alana göre tanımlanmakta ve boyutlanmaktadır. Kentsel mekan olarak adlandırılan tüm mekanlar mülkiyete bağlı olarak ayrılmaktadır.

Büyük ölçekten küçük ölçeğe mülkiyete bağlı olarak mekan türleri:

- Kamusal Mekan
  - Yarı Kamusal Mekan
  - Özel Mekan
  - Yarı Özel Mekan, şeklinde sıralanmaktadır.
- a. Kamusal Mekan: Her kentlinin girebildiği, serbestçe hareket edebildiği, kamuya ait mekanlardır. Kamusal mekanlara örnek olarak; hizmet, yönetim, sanayi,

dinlenme, eğlence yapıları ve meydanlar, sokaklar, parklar, caddeler... vb. verilebilir.

- b. Yarı Kamusal Mekan: Mülkiyetlerinin bazen bir grup kentliye, bazen de yönetimlere ait olduğu mekanlar yarı kamusal mekan olarak adlandırılır. Örnek olarak; avlu, ortak bahçe, otopark... vb. gösterilebilir.
- c. Özel Mekan: Belli bir kişinin yada grubun özel kullanımına ait mekanlar özel mekan olarak tanımlanmaktadır. Bu tür mekanlara konut, işyeri, özel mülkiyet içindeki tarım, sanayi, hizmet yapıları ve arazi, arsa, bahçe... vb örnek verilebilir.
- d. Yarı Özel Mekan: Herhangi bir yapıya ait olan, dışarıdan görülebilen, kişi mülkiyetinde olan, başkalarının görsel olarak yararlandığı mekanlardır. Örnek olarak; bahçeli konutlarda ki ön ve yan bahçeler, apartman düzenindeki balkon-teraslar vb. verilebilir (Öksüz, 2004).

Özel mekan türleri içerisinde yer alan ve en yoğun kullanılmakta olan konutlar çalışma kapsamında örneklem grubunu oluşturmaktadır. Çalışma alanını daraltmak amacıyla, konut içinde kullanıcıların ortak kullanım alanı olan ve bir çok eylemi içinde barındıran yaşama mekanları ele alınmıştır.

Soyut ya da somut anlamları ile karşımıza çıkan sınır kavramı, yaşama alanlarımızı belirlerken etkin bir şekilde kullanılmaktadır. Her canlı kendi yaşamını kurgularken, kendini en iyi biçimde anlatabileceği ve yararlanabileceği ve sınırlayabileceği mekanları yaratır-tasarlar. Bu durum insanın doğasında vardır. İnsanlar için sınır kavramının en belirgin bir şekilde anlaşılmasının, (farklı işlevleri bir arada barındıran, ailenin bir araya geldiği ve toplandığı vb...) yaşam alanlarını en yoğun sürdürdükleri konut ölçeğinde değerlendirildiğinde ortaya çıkacağı düşünüldüğünden çalışma kapsamı olarak konutlar seçilmiştir. Konut yaşama mekanları, konutun hem iç hem de dış kullanıcılar tarafından en yoğun olarak kullanıldığı ve en fazla zaman geçirildiği mekanlar olması nedeniyle, bu çalışma kapsamında özellikle seçilmiştir.

İç mekan değerlendirmesinin oldukça zor ve göreceli bir kavram olması ve konut kullanıcısının mekan kurgusundaki kaçınılmaz etkisi değerlendirmede göz önüne alınacaktır.

Çalışma iki bölümden oluşmaktadır:

1. Kuramsal Bilgilerin verilmesi,
2. Yapılan Çalışmaların tanıtılması

Yapılan Çalışmalar bölümü de iki aşamadan oluşmaktadır:

- a. Sınır Kavramının düzenlam ve yananlamları üzerine yapılan çalışmalardan elde edilen sonuçlara bağlı olarak,
- b. Konut Yaşama Mekanlarında Sınır kavramının ele alınması üzerine analiz ve irdeleme aşaması.

Araştırmanın ilk bölümünde, teorik bilgiler verilerek çalışmanın temeli oluşturulmuştur. Araştırmanın ikinci bölümünde “Sınır” kavramının araştırılması, düzenlam, yananlam ve alt kavramların oluşturulması, oluşturulan kavramlarla anket tekniği kullanılarak; (denek grubu olarak sınır kavramı üzerinde fikir sahibi oldukları ve mekan alanında uzmanlaştıkları düşünüldüğünden Karadeniz Teknik Üniversitesi Mimarlık Fakültesine bağlı olan akademisyenler belirlenerek) denek grubu tarafından sınır kavramına ait anlamların ortaya koyulmasından oluşmaktadır. Bu bölümdeki aşamalar aşağıdaki gibidir:

- a. Birinci aşama; Ön çalışma şeklinde yapılan anket ile, belirlenen akademisyenlerden oluşan 50 kişilik bir gruba, sorulan “Sınır Nedir?” ve “İç Mekanda Sınır Nedir?” sorularına en az 10 kelime, kavram veya sıfat ile cevap vermeleri beklenmiştir. Her ankette denekler 10 ve hatta bazı anketlerde 10 dan fazla kavram ile cevap verebilmişlerdir. Anketlerde verilen ilk 10 kavram esas alınmıştır. Elde edilen anket sonuçlarından spss ile belirlenen en sık tercih edilen kavramlara ulaşılmıştır. Ön çalışmada elde edilen kavramların sınıflandırılması için yeni bir anket çalışması daha yapılmıştır. Bu anket çalışmasında, elde edilmiş kavramlar tek tek yazılmış,TDK sözlüğünden anlamlarına bakılan kavramlar üst başlığa doğru gruplandırılarak taşınmış ve üst kavramlara(düz anlamlara) ulaşılmıştır.
- b. Araştırmanın ikinci aşamasında, örneklem alanı olarak, müstakil konutlar ve müstakil konut siteleri belirlenmiştir. Bunun nedeni; bu alanların bireylerin kendi özel mülkiyet alanları içerisinde bulunan, içerisinde her türlü müdahale ve değişikliğe imkan verebilen müstakil alanlar olmasıdır. Çalışma kapsamına literatüre geçmiş örnekler alınması uygun görülmüş; özellikle Türkiye sınırları içerisinde olan, 2000 yılı ve sonrasında günümüze kadar gelen plan-kesit/cepheliç-dış görselleri bulunabilen örnekler ele alınmıştır.

Bu çalışmadan sonra elde edilen ölçütlerin kullanıcılar ve diğer çalışmalar için de kullanılabilir değerler olması düşünülmektedir. İnsanlar için sınırlar nelerdir; konutların

sınırları, yaşama alanlarının sınırları nasıl oluşturulur? Tasarımcıların ya da kullanıcıların belirlediği sınırlar; genelleme, uyum sağlama ya da uyarılma ile mi yaratılmıştır? Gibi soruların aydınlatılacağı düşünülmektedir. İnsanlar düşünmeden ya da farkında olmadan yaşadıkları mekanları ve kendilerini sınırlayabilmektedirler. Bu çalışma ile kendi sınırlarını oluşturmak isteyen tasarımcı ya da kullanıcıların pratikte uygulayabileceği kurallara ulaşılması amaçlanmaktadır. Günümüz konutunda mekansal örgütlenmede sınır kavramı ve bu kavramın getirdiği mekansal öge ve bileşenler ortaya koyularak, literatürde bu konu ile ilgili hiçbir bilgi olmadığı göz önüne alınırsa, bu boşluğu doldurulabileceği düşünülmektedir.

Sınır kavramını anlamak, sınırın mimari mekanın bir parçası olarak kavranması ve tanımlanması ile mümkün olabilmektedir. Mimari mekanlar içerisinde sınırı tanımlamak, mimari-insan-mekan iletişimini iyi bir şekilde özümsemekle de doğrudan ilgilidir. Bu anlamda göstergebilim, mimari ile ilişkisi, düzenlem ve yananlam kavramlarının anlaşılması son derece önemlidir.

1.2. Göstergebilim

Göstergebilim sözlük anlamıyla; “iletişim amacıyla kullanılan her türlü gösterge dizgesinin yapısını, işleyişini inceleyen bilim, im bilimi, semiyoloji, semiyotik” diğer anlamıyla da “göstergelerin dildeki kullanımları veya dille uygulanması” şeklinde ifade edilmektedir (Akalin, 2009, 784).

“Toplumsal ve bireysel faaliyetlerin temelinde bilgi aktarımı ve bildirişme yani iletişim eylemi vardır. Göldeli’ye göre bildirişme en genel iki evren (insan, araç, vb.) içindeki iki küme arasında sürekli ya da geçici ilişki kurulmasıdır (Göldeli, 1984). Bu ilişki, göstergelerden kurulu bir dil ya da araç vasıtasıyla bilginin aktarımı şeklinde kurulur. Bilginin aktarılması ise, kullanılan göstergelerin ilişki kuranlar tarafından algılanması ve yorumlanabilmesiyle mümkündür. Böylece seçilen bir dil ya da araç yardımıyla iletişim sağlanır” (Elmalı Şen, 2009, 64).

Mimari yapılar üretildikleri dönemin iş ve çalışma yaşamının örgütlenişi, inancı, ekonomisi gibi toplumsal yapısı ile birlikte yapı, malzeme, yapım teknikleri gibi kendi fiziksel yapısı ile simgesel anlamları hakkında somut ve soyut veriler sağlayan göstergeleri taşır ve iletirler. Bir mimari eserin vermek istediği mesaj sanat tarihçisi, toplumbilimci,

tarihçi, ruhbilimci ile birlikte diğer bilim dallarından da yararlanılarak çözümlenmelidir (Taşkiran, 1997). Göstergebilim bu bilim dalları ile doğrudan ilişkilidir.

“Anlamalı dizgeleri yorumlayan göstergebilim, mimarlık nesnesini bir dil olgusu olarak ele alır ve inceler. Nesne ve biçimlerin anlam içeriklerini açıklamak, okumanın ötesinde kültür ürünleri ve kalıpların eleştirisini yapmak göstergebilimin görevlerindedir. Dil ve mimarlık ilişkileri mimarlığa tasarım öncesinde sağlam bir analitik çerçevenin yöntemini ve tarihten yararlanma konusunda etkin bir eleştiri olanağı sunmaktadır” (Elmalı Şen, 2009, 64).

1.2.1. Göstergebilimin Tarihsel Süreci

Gösterge kavramı üstüne Eskiçağ’dan günümüze birçok felsefeci, bilim adamı ve hekim düşünce üretmiş, başta dilsel göstergeler olmak üzere çeşitli alanlardaki göstergeleri, belirtileri incelemiştir. Bugün batı dillerinde kullanılan Türkçede göstergebilim ile karşıladığımız semiyotik sözcüğü Yunancadaki semeiotike teriminden, semiyoloji sözcüğü ise Yunanca semeion (gösterge) ve logia (“kuram”; “söz” anlamındaki logos’tan) sözcüklerinin birleşiminden doğmuştur. Gösterge (yada belirti, işaret) anlamına gelen Yunanca semeion, teknik ve felsefi bir terim olarak İÖ 5. Yüzyılda Yunanlı hekim Hippokrates ve Yunanlı felsefeci Parmenides tarafından daha çok “kanıt”, “belirti”, “semptom” anlamına gelen Yunanca tekmerion ile eşanlamlı olarak kullanılmıştır (Rifat, 2009, 27).

Çağdaş göstergebilimin iki öncüsü vardır. Bunlardan biri göstergebilimin bağımsız bir bilim dalına dönüşmesini sağlayan ABD’li felsefeci/mantıkçı Charles Sanders Peirce (1839-1914) hem dilsel hem de dil dışı göstergelerle ilgili bir kuram tasarlamış ve buna “semiotic” adını vermiştir. Ch. S. Pierce’e göre “göstergelerin biçimsel öğretisi” olan göstergebilim, mantık’ın bir başka adıdır. Ch. S. Pierce her çeşit olguyu inceleyecek ve sınıflandıracak bir dal olarak gördüğü göstergebilimi üç bölüme ayırmıştır:

1. Salt (katışıksız) dilbilgisi
2. Gerçek anlamıyla mantık
3. Salt (katışıksız) sözbilim (retorik) (Rifat, 2009, 30).

Çağdaş göstergebilimin diğer öncüsü İsviçreli dilbilimci Ferdinand de Saussure (1857-1913)’dür. Öğrencilerinin derlediği ders notlarına dayanılarak ölümünden sonra yayınlanan *Cours de linguistique generale 1916* (Genel Dilbilim Dersleri) adlı yapıtında F.

De Saussure dilleri dilbilimin inceleme alanına alırken, dil dışındaki göstergelerin işleyişini araştırarak bir bilim dalının kurulmasını öngörür ve bu bilim dalını Fransızca *semiologie* terimiyle adlandırır. F. De Saussure, tasarladığı göstergebilim konusunu şöyle açıklamaktadır: “Dil kavramlar belirten bir göstergeler dizgesidir; bu özelliğiyle de yazıyla, sağır-dilsiz alfabetiyle, simgesel törenlerle, incelik belirten davranış biçimleriyle, askerlerin kullandıkları işaretlerle, vb. karşılaştırılabilir. Fakat dil, bu dizgelerin en önemlisidir”(Rifat, 2009, 32). Saussure’ün gösterge anlayışı, dilin bir dizge olduğu ve eşzamanlı bir kesit içinde incelenmesi gerektiği görüşü, iletişim dizgelerinin toplumsal yanını vurgulayan yaklaşımları, dil (toplumsal)/konuşma (bireysel) ayrımı, bugün için de geçerliliklerini korumaktadır (Erkman, 1987).

ABD’de Ch. S. Peirce mantıksal kökenli bir göstergebilimin temelini attığını düşünürken, Avrupa’da F. De Saussure toplumsal olan ile ruhsal olanı aynı kuram içinde birleştirmeye çalışarak, göstergebilimi ileride kurulması gereken bir bilim dalı olarak tanımlandırır (Rifat, 2009).

ABD’de Ch. S. Peirce’ün ve mantıkçı Rudolf Carnap’ın (1891-1970) etkisi altında kalan Charles W. Morris (1901-1979) özellikle “Foundations of the Theory of Signs” (Göstergeler Kuramının Temelleri) (1938) ve *Signs, Language and Behaviour* (Göstergeler, Dil ve Davranış) (1946) adlı yapıtlarında bütün göstergelerin bir öğretisini ya da bir kuramını oluşturmaya çalışır. Tasarladığı bu genel göstergebilim kuramını da mantıktan yararlanarak üç bölüme ayırır:

1. Sözdizim (sentaks): göstergelerin aralarındaki ilişkileri araştırır; göstergelerin, birleşik göstergeler (bildiriler) oluşturmak için nasıl bir araya geldiklerini inceler;
2. Anlambilim (semantik): göstergelerin belirttikleri anlamları, yani gösterge ile gösterilen arasındaki ilişkiyi inceler;
3. Edimbilim (pragmatik): göstergeler ile bunları kullananlar arasındaki ilişkiyi inceler (Rifat, 2009, 34).

Göstergebilim, 1950’lerden sonra dilbilim ve edebiyat araştırmacılarının tekelerinden çıkarak tüm yaşam alanlarında etkisini göstermeye başladı. Özellikle Umberto Eco ve Roland Barthes göstergebilime farklı gözle bakılabileceğini gösterdi. Mimari, şehir planlaması, endüstri ürünleri tasarımı, moda, mitoloji, antropoloji, sinema ... gibi bir çok alanda göstergebilimin varlığı kabul görmüş oldu.

F. de Saussure’ü bir öncü olarak kabul eden Kopenhag Dilbilim Çevresi’nin kurucularından biri olan Danimarkalı Louis Hjelmslev (1899-1965), Saussure’ün

göstergebilim tasarısını kuramsal özelliklerle donatarak geliştirmiştir. Hjelmslev, Saussure'ün gösteren/gösterilen ikilisini ve biçim/töz karşıtlığını yeniden düzenlemiştir. Bu düzenleme de, ses düzlemini anlatım, anlam düzlemini içerik olarak adlandırmaktadır. Hjelmslev'in göstergebilim incelemeleri açısından önem taşıyan diğer kavramlar ikilisi düzanlam ve yananlamdır. Burada ifade edilen, “en yalın biçimiyle, herhangi bir birim, ilk anlamının (düzanlam) dışında, bağlama ve ilişkilere göre başka ve yeni anlamlar (yananlam) içerir” şeklindedir (Rifat, 2009, 38). Düzanlam/yananlam ikilisi 1960'lı yıllarda Fransız göstergebilimci R. Barthes tarafından da kullanılmıştır.

“R. Barthes, dil dizgesini örnek dizge saydı ve gerek edebiyata gerek başka alanlara bu açıdan baktı. Levi-Strauss, yapısalcı yaklaşımları antropolojiye taşıdı. Göstergebilimi, mimari, kullanım nesnelere, reklam... gibi alanlara taşıyan ise U. Eco oldu” (Erkman-Akerson, 2005, 69).

Çağdaş göstergebilimin gelişmesine yoğun bir biçimde katkıda bulunan ve çalışmalarıyla hem Avrupa'da hem de ABD'de etkili olan İtalyan göstergebilimcisi Umberto Eco, F. de Saussure, Ch. S. Pierce, R. Jakobson'un görüşlerinden hareketle kendine özgü bir alımlama göstergebilimi ya da bir metin yorumlama anlayışı getirmiştir. U. Eco, daha sonraki yıllarda yapısalcılık'ı kuramsal temelleriyle değerlendiren, çeşitli gösterge dizgelerini ve anlatı yapılarını inceleyen, okuma uğraşının özelliklerini ve metin kavramını açıklayan, Eskiçağ'dan günümüze dil felsefeleriyle göstergebilimsel düşünce arasındaki ilişkileri araştıran birçok yapıtı ortaya koymuştur (Rifat, 2009, 51).

1.2.2. Göstergebilim İnceleme Alanı

Göstergebilimin ne olduğu neyle uğraştığından bahsederek; bazı araştırmacılara göre, göstergebilim kendine özgü, sınırları belli, tanımı yapılmış bir alanı yoktur. Her şeyin göstergebilimi olabilmektedir (Erkman-Akerson, 2005).

Akerson'un da bahsettiği gibi göstergebilim yaşamın her alanını kapsamaktadır. Belirli bir inceleme alanından bahsetmek, göstergebilimin inceleme alanı budur demek de zor görünmektedir.

Akerson göstergebilimin araştırma alanını şöyle tanımlar; “bir yandan çevremizdeki dizgelerin nasıl ve niçin oluştuğunu incelerken, bir yandan da farklı yaşam alanlarındaki sorunlarla nasıl baş ettiğimizi araştırır, acaba, dünyayla baş etme yöntemlerimiz hep aynı

mı, yoksa konudan konuya, toplumdaki topluma değişiyor mu, diye sorar” (Erkman-Akerson, 2005, 14).

Rifat, göstergebilimden iki şekilde bahseder, bunlardan ilki Bildirişim (Semioloji) ikincisi de Anlamlama (Semiyoetik) Göstergebilimidir. Göstergeleri bildirişim açısından inceleyen semioloji, gerçekçi bir yaklaşımı benimseyerek, doğada var olan, gözlemlenebilir, somut, fiziksel nesnelere betimliyormuş gibi, ‘dil’e ve ‘dilyetisi’ne yüzeysel boyutta yaklaşır. Dilbilim yöntemlerinden yararlanan bu yaklaşım biçimi Bildirişim Göstergebilimi olarak adlandırılır. Dil yetisini gözlemlenecek tek katmanlı bir nesne olarak değil, oluşturulmuş, inşa edilmiş, anlamsal katmanlardan kurulu bir bütün olarak gören semiyoetik, oluşum sürecini yeniden kavramaya ve yeniden anlamlandırmaya çalışır. Bunu gerçekleştirirken de gözlemlenebilen dil olgularını betimlemekle yetinen bir tutum olmayı değil, genel bir dilyetisi kuramını yaratmayı, bir bilim kuramı biçiminde düzenlemeyi konu edinir. Bu yaklaşımda Anlama Göstergebilimi olarak adlandırılır (Rifat, 2009).

Eco’ya göre göstergebilim, tüm kültürel olguları (toplumsal uzlaşmalara dayanarak birbirleriyle ilişki kuran insanları da içeren durumları), iletişim süreçleri olarak görür ve inceler (Eco, 1987).

“U. Eco, Barthes, Strauss gibi araştırmacılar, göstergebilimi edebiyat ve dilbilim merkezinden çıkararak, onun mimari, endüstri, mitoloji, antropoloji, sinema gibi farklı alanlara da uygulanabileceğini göstermişlerdir. Bu bağlamda dilbilim modelleri edebiyat ve sanat eleştirilerine (Roman Jakobson, Roland Barthes vb.), reklam çözümlemelerine, antropolojiye (Marcel Mauss, Vladimir Propp, G. Durnezel, Claude Levi-Strauss vb.), moda dizgelerine, sinemaya (Yuri Lotman), mimariye (Umberto Eco), kısacası her türlü toplumsal/kültürel olguyu inceleyen çalışmaya uyarlamış ve çalışmalar göstergebilimsel açıdan değerlendirilerek çözümlemeler yapılmıştır” (Elmalı şen, 2009, 70).

İnceleme alanından da anlaşılacağı üzere göstergebilim bir çok kaynaktan ve alandan beslenmektedir. Tarihsel olarak geçirdiği evrelerle ve günümüz teknolojileri ile birleşerek birçok farklı disiplinle de ilişki kurabilmektedir. Bu anlamda özellikle de konumuz dahilinde ele alınması gereken mimarlık alanı da göstergebilimin inceleme alanlarından biri olarak yerini almaktadır. Göstergebilimin inceleme alanı anlaşıldıktan sonra göstergebilim ve mimarlık ilişkisine kısaca değinmekte yarar vardır.

1.2.2.1. Göstergebilim ve Mimarlık/İç Mimarlık İlişkisi

Mimarlık da göstergebilim gibi birçok disiplinle ortak çalışan, işbirliği içinde olan bir çalışma alanıdır. Mimari, tarihsel süreçte, geçmişten günümüze her dönem yaşam için bir iletişim aracı konumundadır.

Mimarlık bir haber aracı olarak tanımlandığında; mimari öğeler, mimar ve kullanıcı yada izleyici arasındaki iletişim süreci içindeki göstergelerdir. Bu göstergelerin bir bölümü dizimsel işlevlerinin ötesinde anlamsal işlevleri de içermektedir. Mimarlık yapıları ve yapı öğeleri anlam taşıyıcı olmaktadır, tasarlayan bilincin özgürlüğüne dayalı, diğer bir ifadeyle rutinleşmeden gerçekleştirilmiş göstergelerdir (Özek, 1980). Mimari için geçerli olabildiği gibi iç mimari için de göstergebilim aynı derecede etkilidir. Mimari yapıların ve iç mimari mekanların tasarımı ve algılanmasında etkili olan biçim, renk, doku, ölçü, oran dilbilimdeki sözcükler gibi kendine özgü bir dille var olmaktadır. Burada bahsedilenlerin her biri mimari/iç mimari için iletişim aracı olan göstergebilim nesnelere dir.

1.2.3. Göstergebilimin Kavramları

1.2.3.1. Gösterge

Gösterge: Türk Dil Kurumu Sözlüğü'nde; "1. Bir şeyi belirtmeye yarayan şey, belirti, im, işaret. 2. Bir durumla ilgili çeşitli aşamaları gösteren liste. 3. Anlamla biçimin, gösterenle gösterilenin kaynaşmasından oluşan dil birimi, belirtke. 4. Bir aracın işlemesiyle ilgili bazı ölçümlerin sonucunu kendiliğinden gösteren araç, indikatör" anlamlarıyla ifade bulmaktadır (Akalin, 2009, 784). Açıklamalı Dilbilimleri Sözlüğü'nde ise ise "genel olarak bir başka şeyin yerini alabilecek nitelikte olduğundan kendi dışında bir şey gösteren her türlü nesne, varlık yada olgu" olarak tanımlanmaktadır (Vardar, 1988).

Gösterge, kendisi o şey olmadığı halde, o şeyi çağrıştırarak iletişim sağlayan; zihnimizdeki bir kavramın yerine geçen bir durum, eylem yada varlık anlamına gelmektedir (Erkman Akerson, 2005). Bu tanımlardan yola çıkarak daha geniş bir tanımlama ile gösterge, insanların bir topluluk yaşamı içinde birbiriyle anlaşmak amacıyla yarattıkları ve kullandıkları doğal diller, (Türkçe, Fransızca, İngilizce, Almanca, vb.), çeşitli jestler (el, kol, baş hareketleri), sağır-dilsiz alfabesi, trafik işaretleri, mimarlık düzenlemeleri, bir müzik yapıtı, bir resim, bir tiyatro gösterisi, bir film, reklam afişleri,

moda, yazınsal yapıtlar gibi ses, yazı, görüntü, hareket aracılığıyla gerçekleşen dizgelerin oluşturduğu anlamlı bütündür (Rifat, 2009).

Göstergebilim: göstergeleri inceleyen, birbirleriyle olan ilişkilerini araştıran, türlerini saptamaya çalışan bilimdir. Yaşamın her alanına göstergeler aracılığıyla yaklaşarak, bu göstergelerin içinde bulunduğu dizgelerin oluşum süreçlerini incelemektedir (Erkman, 1987).

Rifat, Göstergebilimi çok genel bir ifadeyle, “anlamlı bütünlüğü yani gösterge dizgelerini betimlemek, göstergelerin birbiriyle kurdukları bağlantıları saptamak, anlamların eklenerek oluşma biçimlerini bulmak, göstergeleri ve gösterge dizgelerini sınıflandırmak, ya da insan ile insan, insan ile dünya arasındaki etkileşimi açıklamak amacıyla yapılan tüm çalışmaları kapsayan bilim dalı” olarak tanımlamaktadır (Rifat, 2000).

Göstergebilim daha geniş ve daha yalınlaştırılmış bir anlatımla, insanın, içinde yaşadığı dünyayı anlamasını sağlayacak bir model geliştirir. Çevresini anlamaya çalışan herkes zaten bir ölçüde bir “gösterge avcısı”dır. Daha fazla bir çabayla bu anlama süreci yöntemli bir biçime dönüştürülebilir. Bu yöntemi sağlayacak olan göstergebilimdir (Rifat, 2009, 23).

1.2.3.2. Dizi/Dizim/Dizge

Dizge: Birbirine çeşitli yönlerden bağlı birtakım göstergelerin uyumlu bir şekilde bir araya gelerek oluşturdukları bütündür. Tek başına var olan bir gösterge yoktur. Her gösterge bir göstergeler dizgesi içinde değer kazanır. Her dizge göstergelerin, simgelerin belli bir düzen içinde sınıflandırılmalarına ve aralarında belli ilişkiler kurulmasına dayalıdır. İnsanı çevreleyen dizgelerin tümü, “doğa ve kültür dizgeleri” olarak sınıflandırılabilir (Erkman, 1987).

Doğa ve Kültür: Doğa, birbirini tamamlayan ve etkileyen belli kurallar etrafında bir araya getirilmiş büyük bir dizgedir. İnsan da bu bağlamda doğanın bir parçası olarak kabul edilebilir. İnsanın sahip olduğu pek çok özellik, genlerinde taşıdığı bilgilerin kuşaktan kuşağa aktarılması yoluyla belirlenmiştir. Bu kalıtsal bilginin dışında insan, bilgiyi öğrenme ve iletişim yoluyla bilinçli bir şekilde elde eder. Böylece insanoğlu tarihsel ve toplumsal gelişme süreci içinde kazandığı her türlü değer ve bilgiyi, kuşaktan kuşağa

aktararak, ikinci büyük dizge olan “kültür”ü oluşturur. Kültür, her türlü araç, bilgi, düşünce ve toplumsal örgütlenmenin-yapılanmanın tümüne birden verilen addır (Erkman, 1987).

İnsanı çevreleyen doğa ve kültürün temelinde bilgi vardır. Ancak bu iki büyük dizge, bilginin birey tarafından bilinçli ve bilinçsiz olarak algılanmasıyla birbirinden ayrılmaktadır (Elmalı Şen, 2009).

Erkman’a göre Göstergibilimin temel konusu insanların bilinçli olarak oluşturduğu kültür dizgelerini araştırmaktadır. Kültürü meydana getiren en önemli etken, iletişim ve iletişimi sağlayan temel araç ise dildir (Erkman, 1987).

İletişim ve Dil: Özkök iletişimi çok genel olarak “verici olarak adlandırılan zamansal-mekansal bir evren ile alıcı denilen bir diğer zamansal-mekansal evren arasında göstergeler dizgesi aracılığıyla her türlü duygu, düşünce, bilgi ve anlam iletimidir” (Taşkiran, 1997).

İletişimin temel taşıyıcısı, aracı dildir. Dil insanın soyutlama ve simge kullanma yeteneğini kullandığı en temel ögedir. Bireylerde belli bir bilgi birikiminin oluşması, dil sayesinde gerçekleşir. Dil sözcük dağarından ve bu sözcüklerin nasıl bir araya getirileceğine dair kurallardan (dilbilgisi) oluşan bir dizgedir.

“Dil kadar insana yakın, dil kadar insandan ayrılmaz bir nesne yoktur” (Kıran, Kıran, 2006, 29). Çünkü dil, insanın en temel gereksinimi olan iletişimi sağlamaktadır.

F. de Saussure’e göre dil, dilyetisinin toplumsal ve kurallaşmış yönüdür; insanlar arasında geniş bir sözleşmeden, bir uzlaşmalar bütününden doğan toplumsal bir kurumdur. Dil, toplum içerisinde değerini bulur. Toplum olmadan dil olmayacağı gibi dil olmadan da toplum içinde anlaşma olmaz (Kıran, Kıran, 2006).

1.2.3.2.1. Dil Göstergesi

“Dil, ilk bakışta insana, sözcüklerden oluşuyormuş gibi gelir. Öyledir de ama, dili dil yapan sadece sözcükler değildir, sözcüklerin bir arada kurdukları dizgelerdir” (Erkman-Akerson, 2005, 33).

F. de Saussure’e göre “dil göstergelerden oluşan bir dizgedir”. Gösterge, dilsel bir toplulukta, bilgi alış-veriş süreci içerisinde nesnelere, olguların ve kavramların fiziksel anlatımı olarak ifade bulmaktadır. İnsanlar kavramlarla düşünmekte, düşündüklerini de dil göstergeleri kullanarak açıklamaktadır (Kıran, Kıran, 2006).

F. de Saussure'ün de belirttiği gibi, dil göstergesi iki düzeyden oluşur: Birincisi, dilbilimsel adıyla “gösteren”, kulağımızla duyduğumuz bir sesi, gözümüzle gördüğümüz yazıyla; ikincisi ise, yine dilbilimsel adıyla “gösterilen”, zekamızla, deneyimlerimizle kavradığımız sözün içeriği, açıklaması, sesini duyduğumuz, yazısını okuduğumuz zaman, kafamızda oluşan genel kavramıdır.

Dil, bir şeyi, bir duygulanımı düşünmek yada tasarlamak için onu deneyimleme, yeniden deneyimleme yada taklit etme zorunluluğundan kurtararak, bizi duyuşal dünyanın dışına çıkarmaktadır (Partzamparc, Sellers, 2010).

1.2.3.2.2. Mimarlık Göstergesi

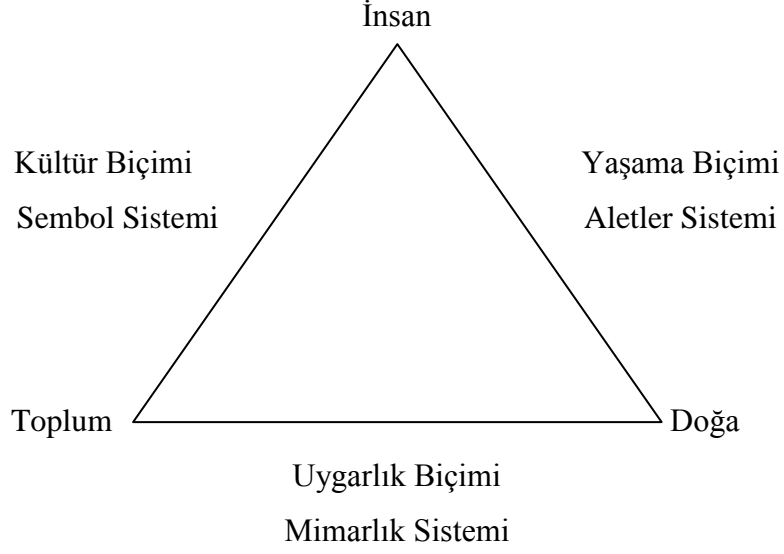
Göstergebilim açısından mimari yapılar, eğer bir iletişim amacı yoksa görünürde hiçbir şey iletmez. Eco'ya göre, görünürde hiçbir şey iletmeyen mimari nesnelere, işlevseldir. Bu işlevselliğin oluşturduğu mimari şifre, görsel bir şifre üretir ve mimari imge, işlevinin gerçekleşmesine gerek olmadığı zamanlarda da mimarinin işlevini iletir. Mimari göstergenin gösterileni, gösterenin aynı zamanda uygulamada olanaklı kıldığı işlevdir (Çolak, 2004).

Mimari yapılar, yapıldığı ve yaşadığı yılı anlatan izlerle kalırlar. Tüm bu izler bize kalan göstergelerdir. Yapıldığı dönemdeki kullanım işlevini kaybetse de günümüze ulaştığı hali ve iletişim sağladığı fiziksel yapısıyla bir mimarlık göstergesi olarak varlığını sürdürür.

“Geleneksel anlamda mimari, bir nesne olarak görülür; kendisinden bağımsız bir varoluşa sahip olduğu varsayılan bir özne ile karşıtlık içinde kurulmuş, sınırları belli, birleşik, bütünleşik bir varlık olarak. Modernitede nesne, içerisi ile dışarı arasında birçok sınır tanımlar” (Colomina, 2011, 14).

“Mimarlık nesnesi gerek bir uyaran, gerekse bir dil olgusu olarak ele alındığında mimarlık göstergesi olarak adlandırılır ve Saussure'ün ikili gösterge kuramına göre doğal dil göstergesi gibi gösteren ve gösterilen bileşenlerinden oluşur” (Elmalı Şen, 2009, 74).

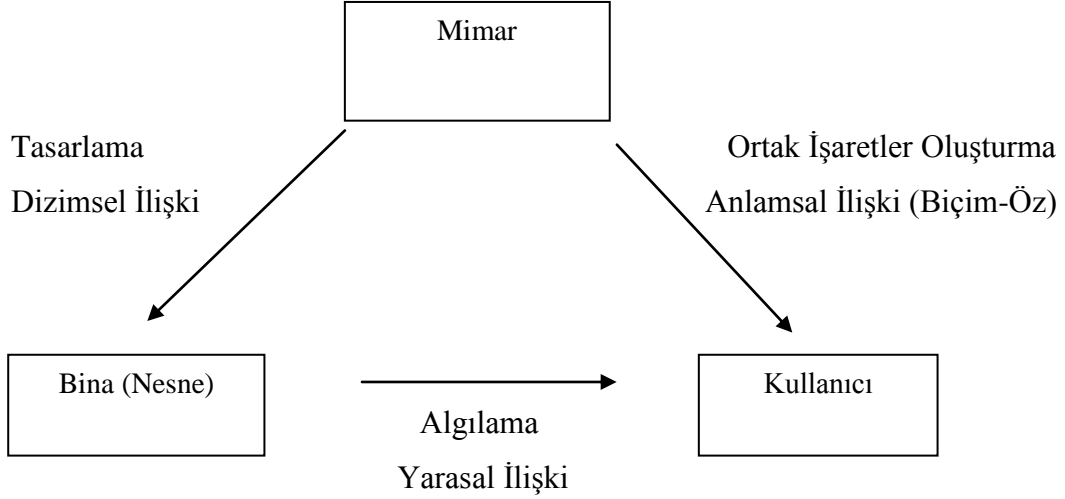
“Mimarlık sisteminin toplum ve doğa arasında bir aracı olduğunu dolayısıyla hem bireyle doğa arasında aracı durumda olan ve yaşam biçimini belirleyen aletler sistemini hem de bireyle toplum arasında aracı durumda olan ve kültür biçimini belirleyen sembol sistemini içermesi gerektiği görülmektedir” (Altay, 2004, 48), (Şekil 1).

Şekil 1. İnsan-toplum-doğa üçgeni (Aksoy, 1975)

Mimarlık çevre ile olan ilişkileri düzenleme ve geliştirme amacına hizmet eder. Bu şekilde düşünüldüğünde mimarlığın simgesel bir boyutu olduğu söylenebilir ve bu simgesel boyuta ulaşabilmek için mantıksal bir biçim arayışındadır. Bu biçimler simgeler aracılığıyla diğer bireylere aktarılmaktadır. Aksoy'a göre, mimar ile yapı arasında bulunan iletişim gerçekte mimar ile kullanıcı arasında yapı aracılığıyla bulunur ve mimarın tasarım sırasında biçimlendirme kararları alırken anlam ve yarardan soyutlayarak yalnız dizimine ilişkin fonksiyonları ile ele alınır. Aksoy, mimar ile yapı arasında bir tasarım ve gerçekleştirme faaliyetinin varlığıyla birlikte bir dizim ilişkisinin varlığına; yapı ile kullanıcı arasında ise bir algılama olayı ile yarar ilişkisinin bulunduğunu ifade etmektedir (Şekil 2) (Aksoy, 1975).

Mimari bir iletişim aracıdır. Bu iletişimi sağlayan mimari bir dili vardır. tüm bağlantılarını bu dil aracılığıyla kurmaktadır.

Şekil 2. Mimari iletişim süreci

“Loos iyi mimari betimlenebilir ama çizilemez hatta iyi mimari yazılabilir. Pantheon yazılabilir derken, bir başka gösterge sistemini yorumlayabilen tek gösterge sisteminin dil olduğunu kabul etmektedir” (Colomina, 2011, 43).

1.2.3.3. Anamlama/Anamlandırma (Düzanlam/Yananlam)

Gödeli anlamayı, bir nesneyi, bir varlığı, bir kavramı veya bir olayı zihinde canlandırabilecek bir göstergeye bağlama ile tanımlamaktadır (Gödeli, 1984). Erkman ise anlamayı bir göstergede, gösterenle gösterilen arasındaki ilişkinin kurulması şeklinde ifade etmektedir (Erkman, 1987).

Yöntembilim terimler sözlüğünde anlama, bir kavramın öğelerini birleştirerek anlamlı bir bütün oluşturma ya da bir simge, söz ya da anlatımın anlamını kavrama olarak ifade edilmektedir (Yöntembilim Terimler Sözlüğü, 2009). Anamlandırmak ise, anlamını açıklamak, anlam vermek, anlam kazandırmak şeklinde tanımlanmaktadır (Genel Türkçe Sözlük, 2009).

Göstergebilim de, yananlamsal gösterge düzeyinde bir anamlama yapılabilmesi için öncelikle göstergenin düzanlam düzeyinde çözümlenmiş yani anlaşılmış olması gerekmektedir (Şekil 3) (Barthes, 1990; Timur, 2001).

Söylen: üst-dil	Dil: nesne-dil	1. Gösteren: anlam	2. Gösterilen: kavram
		3. Düzanlamsal gösterge: gösterge	
		(I) GÖSTEREN: BİÇİM ve anlam	(II) GÖSTERİLEN: KAVRAM
(III) YANANLAMSAL GÖSTERGE: ANLAMLAMA			

Şekil 3. Gösterge; Düzanlam Yananlam ilişkisi

Anlama ve anlamlandırma da, insan kavramları kendi algıları ile birleştirerek zihninde oluşturur. Bu durumda kavramlar, düz anlam ve yan anlamları ile ifade bulabilmektedir.

“Bir sözcük ile onun anlamı arasındaki bağlantı kalıtsal değildir fakat kendiliğindedir, öyle olmuştur. Farklı dillerde aynı kavramı açıklayan farklı sözcüklerin varlığı bu nedendir. Onu da belirtmekte yarar var; neyin nasıl adlandırılacağını ya da çağrılacağını gösteren evrensel bir kanun yok. Bu durum; algıladığımız, aldığımız görüntülerin bir kültürel yaklaşımla kabul edilmesi sorunudur sadece”. (Turner, 1996; Akyüz, 2001).

“Sınır” kavramını anlamak ve anlamlandırmak için düzanlam ve yananlam kavramlarını bilmek, anlamak ve tanımlamak gerekmektedir.

1.2.3.3.1. Düzanlam

Düzanlam, bir kelimenin, kavramın ilk akla gelen asıl anlamı olarak düşünülebilir. Saussure’ün ve ardından da Barthes’in açıklamaları doğrultusunda, gündelik konuşma dilinde bir sözcüğü duyduğumuzda, bu ses zincirinin zihnimize çağrıştırdığı kavramı onun düzanlamı olarak ifade edebiliriz.

Eco’ya göre bir göstergenin düzanlamı, o kavramın belirlenmiş bir alanda taşıdığı anlamsal değerdir. Kavram bir yaşam deneyimiyle oluştuğunda, aynı ve tek bir dizgede kalındığı sürece, bir gösterenle karşılaşıldığında, tartışmasız olarak ilk akla gelen kavram, düzanlamdır (Eco, 1987; Erkman, 1987).

Düzanlamı anlamlandırmada dil de çok önemlidir. Aynı dil içinde kalındığı sürece düzanlamlar tartışmasızdır, fakat bir dilden başka bir dile geçişte kavram alan ve sınırları yani düzanlamları değişir (Erkman, 1987).

Düzanlamı açıklayabilmek, düzanlamdan yananlama nasıl geçildiğini gösterebilmek için, önce bir sözcüğün düzanlamının yalın bir şey olmadığını, karmaşık olduğunu görmemiz gerekmektedir. Morris, düzanlamla yananlamı ayırmadan önce, düzanlamı genel ve tekil olarak ikiye ayırmaktadır. Bir sözcüğün genel düzanlamı (denotatum), o sözcüğün gönderme yaptığı tüm kümedir. Bu aşamada gösterge soyut bir genellemedir. Bu durumda, bu gösterge somut bir söylemin içine girdiğinde, genellikle dünyadaki tek bir varlığa gönderme yapmaktadır. Çevredeki başka göstergelerin yardımıyla, genel kümenin içinden seçilen bir üyeye gönderme yapılmaktadır. Böylelikle gösterge, tekil bir gösterge olmaktadır (designatum). Tekil gösterge olarak ifade edilen, dilbilgisel anlamda bir tekillik değildir. Burada çoğulluk da söz konusu olabilir (Morris, 1938, Akerson, 2005).

Düzanlam bir kavramın ilk akla gelen anlamları olarak ifade edildiğinde; sınır denildiğinde akla ilk gelen kavramlar sınır kavramının düz anlamlarıdır denebilir.

1.2.3.3.2. Yananlam

Yananlam, bir kelimenin, kavramın asıl anlamı yanında, kullanıma bağlı olarak yeni anlamlarla ifade bulmasıdır.

Yananlam bir göstergenin sürekli anlamsal öğelerine ya da düzanlamına kullanım sırasında katılan ve bildirişenlerin tümünce algılanmayan, ikincil kavramlara, imgelere, öznel izlenimlere vb. ilişkin duygusal, coşkusal ikincil anlam, çağrışımsal değer olarak tanımlanabilir. Bireysel yönler içerdiği gibi toplumsal, tarihsel, kültürel vb. özellikler içerir (Gödeli, 1984).

Erkman Akerson'a göre; "eğer düzanlamlar yalın olsalardı, belki de yananlam diye bir şey olmayacaktı" (Erkman Akerson, 2005, 122).

Yananlamı ifade ederken, tek bir sözcükle yapılabileceği gibi, birçok göstergeden oluşmuş olan bütün bir metinde yananlam olarak karşımıza çıkabilir.

Bir kelimenin, kavramın düzanlamı dışında ifade ettiği anlamlar yananlamlarıdır. Bu nedenle sınır kavramının ilk akla gelen kavramlarının dışındaki anlamları yananlamlarıdır denebilir. Aslında sınır kavramına ulaşmak için kullandığımız kelime veya kavramlar onun yananlamlarıdır.

1.2.3.4. Mimarlıkta Anlama/Anlamlandırma

1.2.3.4.1. Mimarlıkta Düzanlam

Mimari göstergelerin düzanlamı nedir? Eco, bu soruyu şöyle cevap verir: “Bunlar belli işlevlere gönderme yaparlar. Yani her mimari göstergenin düzanlamı, belli bir işlevidir. Bir işlevin değer ve anlam kazanması için öteki işlevlerle etkileşim içine girmesi gerekir. Bir yapıya bakan amatör izleyici açısından belli bir anlam taşıyabilir” (Çolak, 2004 s. 51).

Lindsey düzanlamı, onu kullanan tüm insanların sahip olduğu bir işareti ve fiziksel kullanımın olanaklarını içermektedir: sözgelimi mimarlıkta bir binanın işlevi düzanlamı ifade etmektedir; görsel iletişimde, bir göstergelyi görür görmez bilinçsiz olarak akla gelen ilk anlamdır diye açıklamaktadır (Aydınlı, 1993).

Mimar belli bir biçim seçerken mimariyi deneyimleyeceklerin zihnindeki belli kavramlara da gönderme yapar. Algılanması hedeflenen bu kavramlar kültürün müdahalesiyle oluşmuş kavramlardır ve birbiriyle olan ilişkileri çerçevesinde ifade bulurlar (Çolak, 2004).

Her kavram gerçek dünya nesnelerrinin soyutlamasıdır. Onların yerine geçen bir gösterendir. Bu nedenle kavramlar kültürle bağlantılıdır. Bu kavramların iletişim aşamasında nasıl temsil edildiği sorusunu içerir. Taşkırın düzanlamı; “Gösterilenin nesnel olarak ve olduğu gibi kavranması olarak” açıklamaktadır (Taşkırın, 1997, 28). Düzanlam gösterilenle aynı şeydir (Çolak, 2004).

Mimaride düzanlamı anlatabilecek iki örnek aşağıda verilmektedir (Şekil 4). Perge ören yerine ait yapıların İ.Ö. 2.yy ortalarına tarihlenmektedir. Anıtkabir ise, Türkiye Cumhuriyeti kurucusu M. Kemal Atatürk’ün kabri olarak 1953 yılında tamamlanmıştır (Şekil 4).

Şekil 4. Perge Ören Yeri, Antalya, (Açııcı, 2011); Anıtkabir, Ankara (URL-1, 2012).

1.2.3.4.2. Mimarlıkta Yananlam

Yananlamlar; mimarinin amacını ve anlamını yansıtır. Bilgiye dayanan bilişsel ve duygusal tepkilerden çok farklıdır. Bu tepkiler, bir biçimin niteliklerinden çok bireyin geçmiş yaşantısına ve kültürüne bağlıdır. Simgesel gösterimler, basit mekanlar ve yüzeylerin arkasında yatan kavramsal özelliklerdir (Ertürk, 1984).

Yananlam gösterenleri, düzanlam dizgesinin göstergelerinden (bir araya gelmiş gösterenler ve göstergelerinden) oluşur (Barthes, 1979). Diğer bir tanıma göre ise, göstergelerin, kültür ve toplumsal yaşamın eski zamanlardan gelen ve gerçek dünyada somut karşılıkları olmayan duygusal ikincil anlamlarıdır (Taşkiran, 1997).

Lindsey çağrışımsal anlamı, kişisel deneyimlere göre bir bina veya çevrenin yorumlanan kültürel değerlerini yansıtmaktadır diye ifade etmektedir (Aydınlı, 1993).

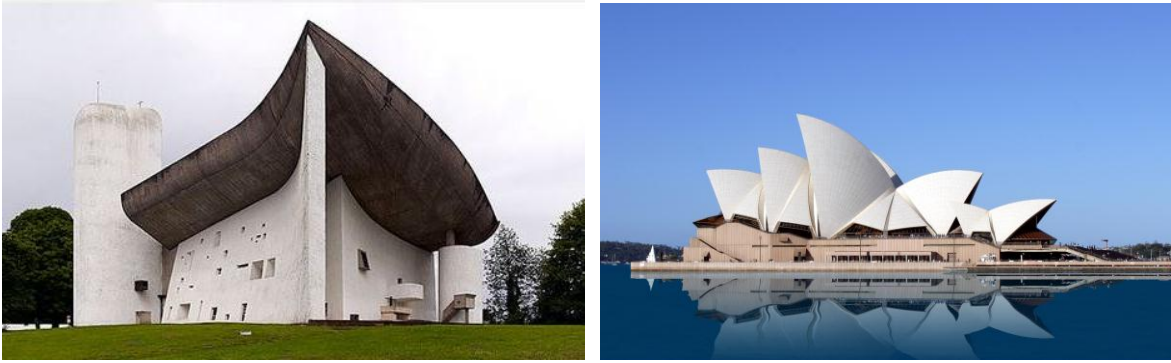
Venturi, “karmaşıklık ve çelişki” adlı kitabında açıkça çağrışımsal anlamın önemini vurgulamaktadır. Ona göre, mimarlığın çıkış noktası sahip olduğu özerk dildir ve bu, soyut, kavramsal bir dildir (Venturi, Brown, Izenour, 1993). Venturi’nin sözünü ettiği yananlam (çağrışımsal anlam), bunun ötesinde ölçek şaşırtması, mekan ve kütlede daha yoğun bir biçim kaygısı, çelişkili ifadeler gibi kendi deyimiyle “çok anlamlı ve zor bir bütün” olarak, mimarlığın özerk bir dilini ifade etmektedir (Aydınlı, 1993).

Mimari gösterge üzerinde, bazıları, bir mimari elemanın anlamı açısından anlamı ya da kullanımından dolayı ortaya çıkan anlamı, diğerleri ise bazı elemanların bir diğeri üzerindeki, eylemi dolayısıyla oluşan anlamı olduğunu ileri sürmektedir. Fabbrit’e göre,

anlamın birden çok durumunun bulunması göstergebilim açısından normaldir ve bu anlamların hepsi ele alınmalıdır (Taşkıran, 1997).

Mimarlıkta yananlamı ifade edebilecek örnekler arasında LeCorbusier tarafından 1954 yılında yapılmış olan Ronchamp Chapel (Ronchamp Şapeli) ve John Utzon tarafından 1973 yılında tamamlanmış olan Sdney Opera House (Sdney Opera Binası) gösterilebilir. Her iki yapı da mimari formları ile dışarıdan bakan insanlar için farklı anlamlar ifade edebilmektedirler.

Şekil 5. Ronchamp Chapel, France (URL-2, 2012); Sdney Opera House, Australia, (URL-3, 2012).

Mimarinin kullanımında ortaya çıkaran kavramlar, mimari mekanların işlevsel ve estetik yönünü ifade eder. Mimariyi bu şekilde kullanmak ve algılamak mekanları algılamakla olanaklıdır. Mekanlar içinde, mekanı tanımlayarak ortaya çıkan net bir kavram vardır: “sınır”. Sınır mimarinin biçim, form, estetik ve işlevsel çözümünde aracı olan bir kavramdır. Sınır kavramı mimari kullanıcıları ve mimariyi tasarlayanların ortak çözümlemesi gereken ve bu şekilde de mekanları anlamlı hale getiren özel bir kavramdır. Sınır kavramı her yerde ve her şekilde karşımıza çıkmaktadır. Mimariyi oluşturan mekan-kullanıcı-tasarımcı üçgenini anlamak için sınır kavramının tanımını yaparken, sınır kavramının sözlük kavramına bakmak ve onu düzenlam-yananlamları ile irdelemek gerekmektedir.

Çalışmada, sınır kavramı teorik olarak tanımlanıp ve Sınır- İnsan- Mekan kavramları arası ilişkiler irdelendikten sonra, konut ölçeğinde sınır kavramı değerlendirilmektedir. Konut mekanları, kent-kültür-kimlik ve kullanıcı gereksinimleri ile irdelenerek sınır kavramı ile ilişkisi irdelenmektedir.

1.3. Sınırın Sözlük Anlamı

Kavram'ın Türk Dil Kurumu sözlüğüne dayanan sözlük anlamı, 1. *is.* Bir nesnenin veya düşüncenin zihindeki soyut ve genel tasarımı, mefhum, fehva, nosyon. 2. *fel.* Nesnelerin veya olayların ortak özelliklerini kapsayan ve bir ortak ad altında toplayan genel tasarım, mefhum, nosyon. 3. *hlk.* Tutam, avuç dolusu. (Akalin, 2009, 1111).

Felsefe sözlüğüne göre ise; Kavram, (1. *Os.* Mefhum, Tasavvur, Fehim, İdrak, Fikir, Mana, Mahiyet, Külliyyat, Vukuf; *Fr.* Concept, *Al.* Begriff, *İng.* Conception, *İt.* Concetto... 2. *Os.* Malume, İlim, İlmi iptidai, İlmi müktesep, Tasavvur, Fikir, Marifeti müktesep, Tasavvur, Fikir, Marifeti müktesebe, Mefhumu mücerred, Manayı mücerred, Mefhum, Malumat, Marifet, Vukuf, İrfan, İttıla, Mana, Makul, Mahiyet, Mahiyeti makule; *Fr., İng.,* Notion, *Al.* Gedanke, Vorstellung; *İt.* Nozione) Düşünceyle kavranılan, anlamlarına gelmektedir. (Hançerlioğlu, 2008).

Sınırın sözlük anlamına bakıldığında çok dar bir bakış açısı görülmektedir. Fakat mimari olarak sınır, içinde birçok anlamı ve yan anlamı barındıran kavramlar olarak ortaya çıkmaktadır. Düz anlamından çok, içinde barındırdığı yan anlamlarla etkili olmaktadır.

Sözlük anlamı olarak sınır, iki komşu devletin topraklarını birbirinden ayıran çizgi, hudut olarak tanımlanmaktadır. Bir anlamda, komşu il, ilçe, köy veya kişilerin topraklarını birbirinden ayıran çizgidir. Ayrıca, bir şeyin yayılabileceği veya genişleyebileceği son çizgi, uç olarak ifade edilmektedir. Başka bir anlamda, bir şeyin nicelik bakımından inebileceği veya çıkabileceği en alt ve en üst sınır, limittir (Akalin, 2009, 1755).

Ansiklopedik sözlükte; Bir ülkenin topraklarının egemenliğini sürdürdüğü yetki bölgesini ayıran, belirleyen çizgi, hudut; bitişik iki ülkeyi, iki bölgeyi, iki araziye ayıran çizgi; aynı zamanda, bir alanı çevreleyen, bir uzaklığın başlangıcını ya da sonunu belirleyen çizgi; iki şey arasındaki ayırım, ayrılma noktası; bir zaman diliminin başını veya sonunu belirleyen yada içine alan şey; bir eylemin, bir etkinin, bir durumun aşamayacağı nokta olarak tanımlanmaktadır (Büyük Larousse, 1973, 10463).

Sınır kavramı İngilizcede; frontier (sınır, hudut), border (sınır, hudut, kenar, pervaz), borderline (sınır çizgisi), boundary (sınır, hudut, had, çevre), limit (sınır, limit, son, nihayet, uç, had, hudut), borderland (sınır bölgesi), bound (sınır, hudut, bağlı, kayıtlı, zorunda, mecbur), bourn (sınır, amaç yada hedef), bourne (dere, çay, su, sınır, amaç, diyar), butting (sınır), circumscription (bölge, mıntıka, sınırlama, etrafını çizme), compass (sınır, alan, saha, menzil, çevirmek, sarmak, kuşatmak, anlamak), confine (sınır, eşik,

hudut, sarmak, hapsetmek), deadline (sınır, mühlet, son gün), line of demarcation (sınır çizgisi), extreme (son, uç değer, koyu), extremity (son, uç), limitation (sınırlama, kısıtlama, ayırım, sınır belirtme, tahdit), March (sınır bölgesi, hudut, mesafe, Mart), pale (parmaklık, sınır, limit), purlieu (sınır, etraf, civar), skirting (süpürgelik), stint (sınır, had, iş, görev), verge (sınır, had, hudut, kenar, eşik, daire), watershed (sınır, su bölümü çizgisi), kelimeleriyle ifade edilmektedir.

Coğrafyada, İki komşu devleti birbirinden ayıran, uluslararası bir antlaşma ile saptanmış çizgi ya da dar, uzun yerey parçası, bkz. doğal sınır, yapma sınır (URL-4,2008).

Kimyada, 1- Olaylar ve süreçlerde kimi niteliklerin ulaşacağı düşünülen son nicelik değeri. 1 - (İng. boundary) Evreleri birbirinden ayıran yüzey, (URL-4,2008).

Felsefede, 1- Bitim, bitme, sona erme; bir şeyin sona erdiği nokta. 2- Varlık ya da etki alanının dış çevresi. 3- Uzayda iki bölgeyi ayıracak biçimde belirtilen nokta, çizgi ya da yüzey. 4- İki zaman dönemini ayırmaya yarayan nokta. 5- Eyleme olanağının kalmadığı nokta (gücün sınırı, bilimin sınırı, usun sınırı), (URL-4, 2008).

Hudut, had, tahdit, taraf, kayıt, nihayet; herhangi bir şeyin bittiği nokta yada çizgi... son deyimleriyle anlamdaştır. Sınırsızlık ve sınırlılık birbirini yok eden kavramlar değil, birbirini içeren kavramlardır. Birinin bittiği yerde diğeri başlamaktadır (Hançerlioğlu, 2008).

“Sınırın anlamı baktığınız yere göre değişir. Sizin açınızdan sınır kazandığınız, size ait olan bir alanı belirlerken diğerleri için hapsedildiğiniz bir toprak parçasıdır. Yani sınır birbirine zıt iki kavramın tek bir kelime ile ifadesidir. Bir yandan özgür olduğunuz alanı tanımlarken diğeryandan size yasak olanları belirler” (Kaynak, 2008).

Sınır insanlar için çok farklı olarak algılanabilmektedir. Sınır ve sınırlamak olumsuzluk ifade etmesi yanında olumlu olarak da algılanabilmektedir. Sınırlamak aynı zamanda tanımlama ve belirlemek için de kullanılabilir. Sınır yaşamın her alanında insan, mekan bağlamında; doğada, felsefede, siyasette... karşımıza çıkmaktadır (Uçar, 2005).

1.3.1. Doğada, Felsefede ve Mimarlıkta Kavram Olarak Sınır

Doğada, her varlık sınırlarla kuşatılmıştır. Topografya da buna dahildir. Dağlar, denizler, ovalar, vadiler, nehirler, ... gibi yeryüzündeki tüm oluşumlarda sınır varlığını göstermektedir. Sınırlar, yeryüzünü oluşturan doğanın başladığı, kesiştiği, bittiği yerlerde

algılanmaktadır. Ormanın başlangıcı, nehrin kıyısı, uçurumun kenarı, denizle karanın birleştiği yer, dağın zirvesi... gibi geçişin ve birleşimin var olduğu yerlerde sınırlar algılanmaktadır (Uçar, 2005).

İnsan, ilk devirlerden beri doğayı kendine bir model olarak görmüş ve onun izinde yaşam alanlarını kurmuştur. Doğada bulunmakta olan fiziksel sınırları kullanarak kendi mekanlarını yaratmıştır.

Felsefede sınır, herhangi bir şeyin bittiği nokta, çizgi, son olarak tanımlanmaktadır. Fakat sınır, bir şeyin başladığı nokta olarak da ifade edilebilir. Sınır ve sınırsızlık birbirine bağlı, birbirini tamamlayan kavramlardır (Hançerlioğlu, 2008).

Hegel'in "Sınırın bilincine varmamız için o sınırın ötesinde ne olduğunu bilmemiz lazımdır. Bir çizginin bitimini bilmek, o çizginin ötesindeki boşluğu da bilmek demektir". Spinoza ise "Tanımlamak sınırlamaktır; bir çiçeğin kırmızı olduğunu söylerken, bunu diğer renklere karşı sınırlıyoruz; yeşil ya da mavi olmadığını söylüyoruz" (Hançerlioğlu, 2008). Bir şeyi belirlemek sınırlamaktır, belirlenmesi saptanması anlamına gelmektedir.

"Formun sırrı, onun bir sınır olmasındadır, o şeyin kendisidir ve aynı zamanda o şeyin kesilmesi, durmasıyla (etrafını çeviren egemenlik alanı) varlık ve varlık olmayan bir tek şey haline gelir" (Colomina, 1998). Bir şeyin biçimi, o şeyin sınırlanmasıyla ortaya çıkmaktadır.

Yaşanılan mekanların oluşması mimaride tasarımcıların alanları sınırlamasıyla oluşmaktadır. Tasarımcılara sınırların belirleyicileri ya da yaratıcıları gözüyle bakılabilmektedir.

Mimarlık, öncelikli olarak insanı korumak için başlamıştır. Fiziksel bir sınır olarak oluşan mimari, yaşamak için korunmayı sağlayan barınağı yaratmıştır.

Bir başka açıdan mimarlık korunaklı kabuk olmaktan fazlası olarak söylenebilir. Sınırsız alanları kurgulayan mimarlık, tamamen kapatmadan da mekanları sınırlayabilir. Bu iki yolla oluşturulur: sınırları işaretleme ve sembolize etme (Kostof,1985).

Sınırların varlığına duyulan ihtiyaç kadar, arkasında süreksizliğe olan ihtiyaç da önem teşkil etmektedir. Anlam bakımından zıt kavramlar olarak görünseler de birbiriyle bağlantılı kavramlardır. Sınırların varlığı da, onların geçilmesi de her koşulda gereklidir (Andreu, 1999).

Her şey sınırları sayesinde, bir başka deyişle çevresine karşı az yada çok hasmane (düşmanca) bir edim sayesinde var olur." (Colomina, 2011, 21).

Tschumi, “İhlalin bulunduğu yer, sınırların bulunduğu yerdir” diyerek, sınırları destekler. Sınırların oluşturduğu mekan, mimarlık ve peyzajın birleşimidir. Alıştığımız gibi yaşamak için şekillendirdiğimiz formlar bütünü olarak mekan oluşturulur (Pollack, 1998).

Sınır kavramını anlamak ve kapsamını bilmek; mimari anlamda mekanın değerini anlamak ve değerlendirmek için gereklidir.

1.3.2. Sınır ve Mekan İlişkisi

“Sınırlar, insanları diğer nesne ve insanlardan ayıran fiziksel, psiko-sosyal ve kültürel engellerdir. Davranış bilimci Marjorie Lavin sınırları dört grupta ele almıştır (1981);

- Psikolojik sınırlar (bütünüyle kişiye özgü)
- Kişisel mekan (egemenlik alanı da dahil tüm kişisel arası sınırlar),
- Sosyal sınırlar (bir grubun üyesi olabilmek için gerekli tüm ölçütler),
- Sosya-fiziksel sınırlar (mekansal öğeler ve kültürel normlar).” (Gür, 2000, 82).

Sınırlar; insanları ayıran, birleştiren; bir yer içinde onları tutan, çevreleyen fiziksel öğeler olarak tanımlanabilir. Sınırlar, insanın beş duyusu ile açıklanabileceği gibi, çevremizde oluşan mekan bileşen ve öğeleri ile de ifade edilebilmektedir. İnsanın kendi, düşünceleri ve duyguları ile koyabileceği sınırlar mevcuttur.

Sınır ve mekan birbirinin ayrılmaz parçalarıdır. Alanlar sınırlanarak mekanlar oluşturulur. Mekan, içinde sınırları barındırmaktadır Sınır, mekan içinde katı bir öge olarak görünebildiği gibi, görünmeden de etkisini hissettirebilir.

Sınırın olması mekan için gerekli ve önemlidir. Bir mekan genelde tek bir oluşum değildir. İçinde farklı alanları ve dolayısıyla da işlevleri barındırabilmektedir. Bu nedenle sınır mekan için kaçınılmazdır. Tanımlamanın sınırlamak ya da sınırlamanın tanımlamak olduğundan yola çıkarak bu durumun sınır-mekan için de geçerli olduğu söylenebilir.

Mekanı tanımlarken, onu sınırdan bağımsız olarak düşünmek mümkün olamamaktadır. Mekan, en basit tanımı ile sınırlı bir alandır. Boşluk ya da alan, sınırları belirlendiğinde mekana dönüşebilmektedir. Bu anlamda mekanı sınırları belirlenmiş alan veya boşluk olarak tanımlanabilir. Boşluklar-alanlar sınırlanarak mekanlar, mekanlar sınırlanarak alt mekanlar oluşturulabilmektedir.

Mimar mekanı birçok şekilde oluşturur. Oluşan bu mekan, fiziksel, algısal, kavramsal, davranışsal, pozitif ve negatif mekan olarak farklı tanımlarla ifade edilir.

Fiziksel mekan, ayak (foot) küp ya da metre küp cinsinden ölçülebilen, duvarları, döşemesi ve tavanı ile sınırlanan hacimdir. Algısal mekan, kullanıcısının içinde bulunduğu ve onun tarafından gözlenen, yaşanan ve algılanan mekandır. Kavramsal mekan, algılanan mekanla bağlantılıdır ve kafamızın içinde taşıdığımız zihinsel harita, belleğimizde depolayarak sınırladığımız plan olarak tanımlanır. Davranışsal mekan, davranış şekillendirici olarak tanımlanan ve davranış kalıpları belirleyen ya da öneren mekan türüdür. Pozitif ve negatif mekan; bir kabukla sınırlanan mekan pozitif mekandır, doğal olarak oyulmuş mağaralar örneğinde olduğu gibi, önceden var olan bir kütleyle oyuk açılmasıyla oluşan mekan ise negatif mekandır (Leland, 2000).

Bir yapı, çevresiyle, kütlesiyle ve içine girildiğinde ve kullanılmaya başlandığında da, mekanın genel kurgusu, öğeleri (bileşenleri), ayrıntıları ve donatılarıyla, amaçlanan işlevi veya işlevleri karşılayarak yararlılık; konfor, estetik ve plastik düzeyleriyle tinsel etki ve doyum sağlar. Yapı elemanları (bileşenleri), mekan kurgu öğeleri olarak mekanı oluşturmada etkin ve katılımcı olabilecekleri gibi bağımsız, ikinci derecede ve yardımcı öğe niteliğinde kalabilirler. Mekanın bütünü, bütünü oluşturan bölümlerin kurgusu ve öğeleri, bir veya birden çok gereksinimi yerine getirmeyi amaçlar ve ona göre biçimlenir (İzgi, 1999). Mekanı oluşturan ve onun bütün olarak algılanmasını sağlayan mekansal öğelerdir.

“Mimarlık duvarda ikamet eder ama bu ikamet ya da ikametgah asla geleneksel bir iskan biçimi olamaz. Duvar bir sınırdır ama sadece bir yerin sınırı değildir.” (Colomina, 2011, 21).

Mekansal öğeler, ölçüsü-oranı, biçimi, stili, dokusu, rengi, örgütlenmesi ile mekanı tanımlayan bileşenlerdir. Bileşenlere ait olan bu özellikler, insanların tatmin duygusunu besleyen ve haz alma amacını ön plana çıkaran biçimsel değerlerdir. Bu nedenle de, doğrudan mekanın psiko-sosyal kalitesini etkileyen nesnel unsurlardır. Mekanın bir bütünlük içinde kazandığı anlam, mekansal öğelerin her birinin biçimi, ölçüsü, stili, dokusu, rengi, birbirleriyle olan ilişkilerindeki en küçük değişiklik, mekan algılamamızı etkileyerek kişiyi tatmin olma ya da olmama davranışına yöneltir. Dolayısıyla da ürünün (bütünün) psiko-sosyal kalitesini belirler. Diğer yandan, mekan ile kullanıcı arasındaki iletişim, biçimi, ölçüsü, stili, dokusu, rengi, kurgusu ile mekansal öğelerin anlamının algılanması ile başlar (Günel, 2006).

Yukarıda bahsedilen öğeler aynı zamanda mekansal açıdan sınır oluşturan öğelerdir. Her mekanın çeşitlenmesinde, biçimlenmesinde, belirlenmesinde ve dolayısıyla da

sınırlanmasında önemli rol oynar. Tüm mekansal öğeler ve bileşenler mekan için bir çok anlam ifade edebilirler. Sınır kavramı bir çok anlamla ifade bulan ve her alanda etkin bir şekilde var olan bir kavramdır.

1.3.3. Doğal ve Yapay Sınırlar

Mimarlık önce doğada kendi kendine oluşan doğal formlarla biçimlenmiştir. İnsanlar daha sonraları doğayı taklit ederek yapay formlarla kendi mekanlarını tasarlamışlardır.

Mimarlığın koruyucu sınırının mağaralarla başlaması, sınır kavramının mekansal boyutta kullanılmasını sağlamıştır. Sınırsız mekanın sınırlarla kurgulanması her yerde mevcut olduğunu göstermiştir. Mekana sınır getirebilmenin yolları, üç boyutu kaplamadan da mümkün olmuştur (Kostof, 1985). Doğal sınırlara mekansal ölçekte en iyi örnek mağaralardır. Şekil 6'da, Dünyanın en derin mağarası olarak kabul edilen Gürcistan da bulunan Kurubera (Voranja) Mağarası bulunmaktadır (URL- 5, 2012). Şekil 7'de, Trabzon, Düzköy ilçesine bağlı Çalköy beldesinde bulunan dünyanın en uzun ikinci mağarası olarak kabul edilen Çal Mağarası örnek olarak verilmektedir (URL-6, 2012).

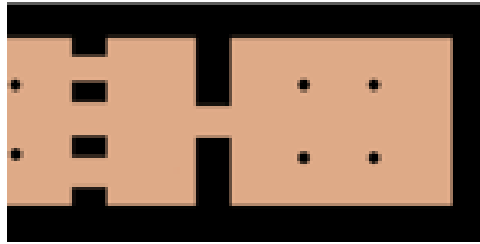
Şekil 6. Kurubera (Voranja) Mağarası, Gürcistan. (URL-5, 2012)

Şekil 7. Çal Mağarası, Trabzon (URL-6, 2012)

İnsan, ilk çağlardan beri doğanın formlarını kullanmış ve model olarak almıştır. Zamanla bu formlar değişip, gelişerek yapay sınır elemanlarına çevrilmiştir.

Doğal sınır olan mağaradan başlayan ve yaşama-barınma-korunma gereksinimlerini karşılamak için yapay sınır olarak ifade edilebilen konuta kadar giden bir süreçte bilinen ilk barınma mekanı, Megaron'dur (Şekil 8). Erken Tunç Çağ'ından (M.Ö. 3000'li Yıllarda) Ege'de ortaya çıkmıştır. Yunan tapınağının prototipidir. Uzun ev modeline uygun kısa tarafında giriş bölümü olan dehliz ve dikdörtgen, büyük bir merkezi ocağı ile sütunlu bir girişi bulunan bir evdir (URL-7, 2012).

Şekil 8. Megaron planı, (URL-8, 2012).

Tarihsel süreçte bilinen insan elinden çıkmış, en eski sınır elemanının “duvar” olduğu söylenebilir. Buna iyi bir örnek Çin Seddidir. Çin Seddi kentsel sınır olarak varlık göstermektedir. Saldırlardan korunmak amacıyla yapılan Çin Seddi, sınırlayıcı, ayırıcı

olarak düşünülse de bağlayan, sürekli bir sınırdır ve içinde mekanları barındırmaktadır (Uçar, 2005).

Şekil 9. Çin Seddi, Çin. (URL-9, 2012)

Geçmişten günümüze kadar gelen şehrin sınırlarını oluşturan surlar, kaleler ve burçlar işlevlerini yitirerek artık şehir sembolleri haline gelmişlerdir.

Sınırlar her yerde bulunmaktadır; kişi, toplum ve doğa arasındaki düzenlemeyi kurmaktadır. Kentsel sınırlar genelde birbirine bağlı olmayan düzensiz, şekilsiz parçalardan oluşmaktadır (Waterhouse, 1993).

1.4. Mekan İçinde Sınır Kavramı

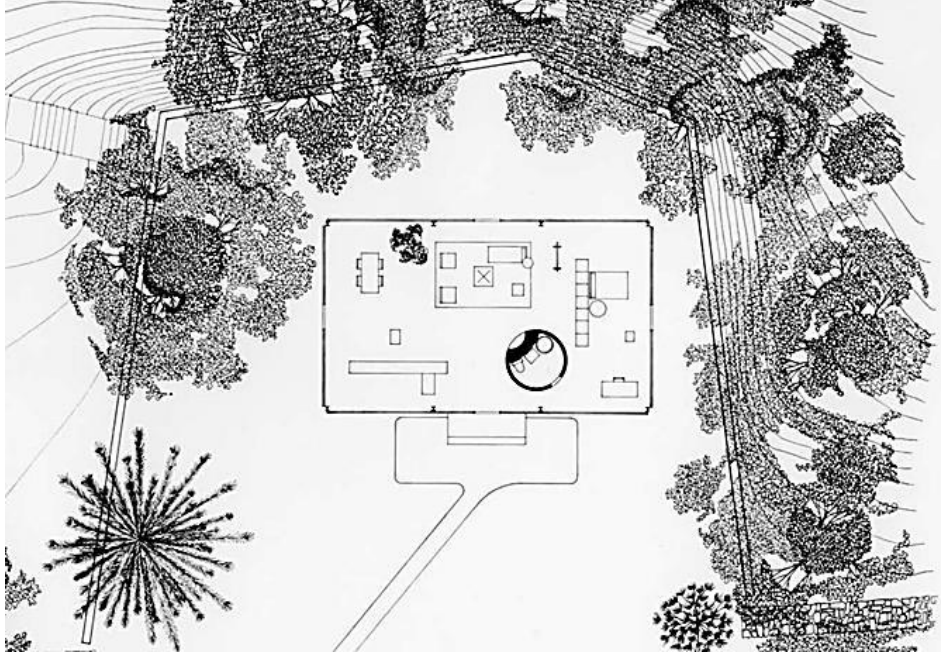
Mekan her zaman kendi sınırlarını oluşturmuştur. Mekanın oluşturduğu sınırlar, katı olmasa bile algılama yoluyla görülebilmektedir. Mekanda sınır kavramını anlamak için mekanın nasıl sınırlandırıldığını irdelemek gerekmektedir. Mekanın sınırlarından anlaşılan genelde iç-dış ayrımıdır. Fakat bu sadece sınırı anlamakta yeterli değildir; bunun daha da ötesi söz konusudur.

Mekan içinde sınır kavramına örnek olarak Cam Ev verilebilir. Philip Johnson tarafından New Canaan, Connecticut, Amerika da kendi arazisi üzerinde tasarlanmış olan

Cam Ev, şeffaf sınırlara sahiptir. Doğa içinde katı malzemelerle değil de cam ile sınırlandırılarak mekanlar yaratılmıştır. Aslında tek bir mekan içinde mobilya-donatı ile ayrılan işlev grupları ile sınır-mekan ilişkisi kurulmuştur. Sınır-mekan ayrımı en belirgin olarak yatma bölümünün dolapla ayrılmasında ve banyonun kapalı duvar ile sınırlandırılmasında görülmektedir (Şekil 10-11).

Şekil 10. Philip Johnson's Glass House (Cam Ev, 1949) Connecticut, (URL-10, 2012).

Şekil 11. Glass House (Cam Ev) planı, (URL-11, 2012).

Geometrinin mimari mekan anlayışında önemli olduğu bilinmektedir. İnsan ve çevresi ile olan ilişki göz önüne alınırsa, salt geometrinin mekanı açıklamada yeterli olamayacağı görülmektedir.. Mekanın; yaygın (extensive) mekan, sınırlanmış (limited) mekan ve düzenlenmiş (ordered) mekan olarak tanımlanması da bunun kanıtıdır (Vogt-Göknil, 1951).

Mekanlar kurgulanırken, genellikle belirgin bir merkez etrafında gelişmektedirler. Merkez, sınırların oluşması adına da önemli olmaktadır. Genelde her yerleşimde belirgin bir merkez çerçevesi bulunur. Hatta yol-yön ilişkisi de merkezle birlikte kurulmaktadır. Yol, süreklilik sağlayıcı, sınırlayıcı, ayırıcı, birleştirici, ilişkilendirici ve tanımlayıcı olarak merkezi destekleyici niteliktedir. Kentsel mekanların oluşmasında tüm bunlar sınırlayıcı elemanlar ya da özellikler olarak var olmaktadır.

Kentsel mekanlardan bahsederken Lynch *The Image of The City* adlı kitabında, okunaklı bir kentin bölgeleri, sınırları, yolları, vurgu noktaları, düğümleri kolayca ayırt edebilen ve bütünlüklü bir doku içinde olmasını savunmaktadır. (Lynch, 2010). Lynch'in bahsettiği kenti var eden, kent imgesi değeri taşıyan her şey kentin bileşenleridir. Kent bileşenleri de aslında kent içindeki sınırları ifade etmektedir.

Kentsel mekandan, özel mekanlara gelindiğinde; insanın tanımlanmış bir yere ihtiyaç duyması, mekanın var olma nedenini de açıklamaktadır. İnsan, yaşamak için yemek

yemek, dinlenmek, çalışmak, sosyal aktiviteler yapmak, uyumak... vb. işlevlerini sürdürmek zorunda olan bir varlıktır. Tüm bu işlevleri sürdürmek içinde çeşitli mekanlara ihtiyaç duymaktadır. Mekanı kurgularken bir ya da birden fazla işlevi bir arada barındıran mekanlar gerekli olmaktadır. Bu anlamda sınır kavramı ortaya çıkmaktadır. Aslında sınır mekanın baş rol oyuncusudur. Sınır-mekan kavramları birbirleriyle paslaşarak yaşam alanlarında varlık göstermektedir. Birinin diğerine ihtiyacı kaçınılmazdır. Mekanı iyi kurgulayabilmek için sınırı bilmek gerekmektedir.

Sınır kavramı düz anlamından çok mekanlar ve insanlar için yan anlamlarıyla değer kazanmaktadır. Sınır insanlar için farklı anlamlar içerebilmektedir. İnsanın kendi sınırlarını bilmesi ve onları çizebilmesi sonucu mekanlar farklılaşmaktadır. Önemli olan yani mekana anlam katan sınırlar, mekan kullanıcıları tarafından ya da kullanıcıların talepleri, istekleri ve gereksinimleri doğrultusunda tasarımcılar tarafından oluşturulmaktadır.

1.5. Sınır ve İnsan

“Sınırlar içinde sonsuz özgürlüğü barındırır” (Yüksel, 2008). Dolayısıyla, sınırlar; tüm varlıkların hayatında yerlerini korumakta ve ona gereksinim duymaktadır. İnsan için ise sınırlar, ayrı bir önem taşımaktadır.

“Yaşamlarımızda herhangi bir sorumluluk ve sahiplenme yanılgısı bir sınırlar sorunudur. Ev sahiplerinin arazilerinin çevresine fiziksel mülkiyet çizgileri çekmeleri gibi, yaşamımızda neyin bizim sorumluluğumuzda olduğunu ve neyin olmadığını ayırt etmemize yardımcı olacak zihinsel, fiziksel, duygusal ve ruhsal sınırlar belirlememiz gerekmektedir” (Cloud, Townsend, 2008).

Zihinsel Sınır: Zihinsel, zihin ile ilgili anlamına gelmektedir. Zihin; bellek, anlayış, kavrayış, bilinç olarak ifade edilmektedir. Zihinsel sınır, insanın kavradığı, anladığı, belleğinde oluşturduğu kavramlar olarak düşünülebilir.

Fiziksel Sınır: Fiziksel, fizik ile ilgili olan, genel olarak doğaya, maddelere, nesnelere ilişkin olan anlamındadır. Fiziksel sınır, dokunarak, görerek algılanan sınırlardır.

Duygusal Sınır: Duygusal, duygulara dayanan, duygularla ilgili, hissi olarak ifade edilmektedir. Duygusal sınır, herhangi bir şey ya da nesneye karşı insanın iç dünyasında uyandırdığı izlenimdir.

Ruhsal Sınır: Ruhsal, ruhla ilgili olan, ruhi, tinsel anlamına gelmektedir. Ruh; İnsanda vücuttan ayrı bir varlık olarak kabul edilen öz, tin, canlılık, duygu olarak ifade

edilmektedir. Ruhsal sınır, varlığı bilinen fakat görünmeyen, hissedilen ama net bir şekilde ifade edilmeyen sınırlardır.

Yukarıda ifade edilen sınırların hepsi insan ile ilgili olan kavramlardır. İnsanın kendi içinde yaşadığı, dışarı vurduğu, kendince tanımlayabildiği bazen görünen bazen görünmeyen, her biri için aynı olabildiği gibi farklı anlamlar da ifade edebilen hislerdir, biçimlerdir şeylerdir.

Sınırlar, kim olduğumuzu tanımlayan, sorumluluk alanını belirleyen kişisel çizgilerdir (Cloud, Townsend, 2008). Birey sınırlarını belirlediğinde, karşısındakilerin de bu sınırlara saygı göstermesini bekler. Sınırlara olan saygı, bireye olan saygıdır. Sınırları çiğnendiğinde, bireyin zamanla dikkate alınmadığı ortaya çıkar. Her sınır ihlali bir yenisini doğurarak, yaşama müdahale edilmeye devam eder ve sonunda bireyin kendine olan saygısını da yok eder. Burada bahsedilen durum insan psikolojisi ile ilgilidir. Kişisel durumun kavranması, kişisel konforun sağlanması, mekansal konforu da beraberinde getirir. İnsan öncelikle kendisiyle, hayatla barışık olduğunda, yaşamını oluşturduğu mekanlarda huzurlu olabilmektedir. Kişiliğinden ödün vermeden, çevresiyle ve ailesiyle ilişkilerinde başarılı olan bir insan, kendi alanını- sınırını koruyarak, özgürce yaşayabilmektedir. Sınırını koruyamadığında ya da oluşturamadığında kendi özgürlüklerinde sınırlanmak durumunda kalmaktadır.

İnsan için karşısındakini anlamak önemlidir. Çağdaş insan, insanı bilmelidir. İnsanı bilen kendini anlar; kendini anlayan, insanları anlar. Ve demokratik bir toplumun temelleri bu anlayış üzerine kurulur (Cüceloğlu, 2007).

Küçük'e göre, "Beden bir direniş mekânıdır". İnsan bedeni içinde yaşama dair her şeyi barındırır ve devamlı kendisiyle savaş halindedir. Kendini yenilemek ve geliştirmek için, hep daha güzelini yapmak, daha iyisini öğrenmek, bilmek durumundadır. Bilginin sınırları bilginin nesnesinin de sınırlarıdır. Bilginin nesnesinin varlık koşulları mekânın olanaklarıyla belirlenir (Küçük, 2008). İnsan bilebildiği anlayabildiği ölçüde mekanları oluşturur. Bilmek de, anlamak da insan hayatındaki sınırlara dahildir. Sınırlar insanın kendisinde başlar ve biter. Belirleyici, tanımlayıcı olan yine insandır. İnsanı anlamak sınırlarını anlamakla olanaklıdır.

İnsanı anlayabilmek için, insan ve çevre ilişkilerinde algı ile bağlantısını bilmek gerekmektedir. İnsan, algı biliş ve davranış sisteminin çözümlenebilmesi ile anlaşılabilir.

1.5.1. Algı, Biliş ve Davranış Sistemi

İnsan, davranışları ile çevreyle etkileşime girerek çevresini ve bulunduğu mekanı biçimlendirmeye başlamaktadır (Örer, 2002). Bu durumda algı, biliş ve davranış sistemi ile insanın genel yapısı ilişkilendirilebilmektedir. İnsanı tanımlayabilmek ve mekan ile anlamlandırabilmek için insan mekanizmasının çözümünde algı, biliş ve davranış sistemini bir bütün olarak ele almak gerekmektedir.

1.5.1.1. Algı

Algı, “nesnel dünyayı duyular yoluyla öznel biçime aktarma” şeklinde tanımlanır. “Algı, dış dünyanın duyularla gelen imgesinin bilinçte gerçekleşen tasarımıdır” (Hançerlioğlu, 2008, 9).

İnsan-çevre ilişkisi mekan ve sınırları anlamlandırmada önem teşkil etmektedir. Çevre ve insan etkileşiminde, algı, biliş ve davranış mekanizması tanımlanmalıdır. Algı, bilgi toplama ve duyuları kullanma süreci ve biliş, yorumlama, kavrama ve yerleştirme süreci sonrasında çevresel davranış oluşmaktadır (Ittelson, 1978).

“İnsan çevresini önce deneyimlemekte, anlamlı parçalar ve ilişkiler olarak tanımlamakta ve bunu da sonraki deneyimleri için kullanmaktadır” (Uçar, 2005, 36). Deneyim insanlar için gereklidir; deneyimle kendi alanlarını oluşturmakta, sınırlamaktadırlar. Deneyim insanların yaşama biçimlerine şekil vermektedir. Fiziksel çevrenin algılanmasında ve yeniden oluşturulmasında davranışın son derece önemli olduğu görülmektedir.

İnsanların mekansal davranışları arasında fizyolojik ve psikolojik farklılıklar görülmektedir. Kişisel, fizyolojik farklılıklar çevresel imajları oluşturmaktaki yollara etki etmektedir. Kişisel deneyim fonksiyonu sonucu bilişsel haritalar oluşturulmaktadır. Deneyimde cinsiyet, sosyo-ekonomik statü, konut ve iş yerinin konumu, yerleşim alanı, taşıma sistemleri önemli etkenlerdir. Özellikle kültürün insan-mekan algısı üzerinde etkisi çok büyüktür. Bazı kültürdeki insanların daha bütüncül etkileşimleri olduğu, bazılarının açık mekanlara, bazılarının ise sınırlar ile kenarlara odakladıklarını görülebilmektedir (Moore, 1976). Sınırların rolünü anlamak için insanı, yaşadığı kültürü, çevre ile ilişkileri ve statüsü üzerinde bilgi sahibi olmak gerekmektedir.

İnsan, kendi biyolojik yapısı ve algılama biçimi sonucunda öğrenme yoluyla davranışlarını oluşturmaktadır. Farklı insanlar için aynı mekandaki algı düzeyi farklılıklar gösterebilmektedir. Bu anlamda sınırlar da kullanıcılar için farklı anlamlara ya da tanımlamalara sahip olabilmektedir.

1.5.1.1.1. Mekansal Algı

Üçüncü boyutta mekanları anlamak ve algılamakla mekansal algı ortaya çıkmaktadır. Mekan kavramı, insan-çevre etkileşim sisteminin analizi için uygun koşulların sağlandığı bir ortamdır. İnsan algıları ile, çevresiyle özdeşleşebilir ve çevrenin sağladığı koşullara uyarak bulunduğu mekana anlam kazandırabilir (Aydınlı, 1986).

Mekan, sadece insanların hareket edebileceği ve eylemlerini gerçekleştirebileceği yerler olmaktan öte, psikolojik ve duygusal etkenleri ile de değer kazanmaktadır.

Mekani algılama; mekanın fiziksel olarak verdiği mesajların (boyut, renk, doku, ışık, ses, koku, ritim, süreklilik, düzen, hareket, vb.) algılayan kişi tarafından o mekana ilişkin biriktirdikleri, yaşanmışlıkları, deneyimleriyle, kısaca tüm yaşantısıyla birlikte okunmasıdır (Gezer, 2008; Şen, 2009).

Mekana olan aidiyet duygusu, ona ait maddi kültürün yanı sıra sosyal ve psikolojik çağrışımlarla bağlantılıdır. Mekanın örgüsünü kuran zihinsel süreçlerin farklılıkları mekanı algılamakla ilgili çok sayıda parametreyi de beraberinde getirir. Toplanan imgelerin yeniden belli mesajlarla geri dönmesi, bilgilenme sürecindeki veri toplama yeteneği ve sonrada değerlendirmede kullanılan kişiye ait sistemlikle ilişkilidir. Dolayısıyla mekanı algılama ve ifade etme biçimi kişilere göre değişen çeşitlilikte olabilmektedir (Şen, 2009).

Mekani algılamada zihinsel sürecin içinde, mekana ait fiziksel etkenlerin yanı sıra duygular ve o duygulara gönderme yapan anılar vardır. Mekani algılarken mekana ait biriktirdiğimiz bilgiler tazelenmiş olur. Yeni bir mekan ne kadar kişi için ilk karşılaşılan yer olsa da, ona ait oluşmuş bir önyargı ve şartlanmışlık vardır. Mekanda bulunulan kısa bir süreden sonra yakın gelen kodlar ilişkilendirilir. İnsanların mekanı algılamada seçtiği unsurlar onun kültürel, sosyal yapısının ve psikolojisinin göstergeleridir. Bir şeyleri fark edebilmek dikkat ile oluşabileceği gibi, görebilme ile de ilişkilidir (Gezer, 2008).

İnsanın, mekansal algısı, onun mekanı nasıl algıladığıyla ve kendi içinde bu algıyı nasıl şekillendirdiğiyle ilgilidir. Bu anlamda, insanın bakış açısı, sosyo-kültürel yapısı,

gelenek-görenekler ve tüm yaşamı boyunca öğrendikleri mekanı algılamasında önemli etmenlerdir.

1.5.1.1.2. Çevresel Algı

Çevresel algı, insan-çevre ilişkisinin algı ve biliş ait bileşenleri ile oluşan zihinsel bir süreç olarak tanımlanmaktadır (Ertürk, 1984).

Rapoport, bireylerin çevreyi edilgen ve verilerle kuşatılmış algılamaktan çok, anlamlı bilgiler edinmek amacıyla araştırdıklarını ileri sürmektedir ve çevrenin algılanması olayını çevresel algı, biliş ve değerlendirme şeklinde sıraladığı üç sürecin sürekliliğine bağlamaktadır (Ertürk, 1984). ‘Çevresel algı’, belli bir zaman aralığında, içindeki kişilerin, çevrelerine ilişkin doğrudan duymasal deneyimlerini açıkladığı bir algı türüdür. ‘Çevresel değerlendirme’; algının çevrenin değerlendirilmesi, çevresel niteliklerin algılanması, tercih, seçim, davranış ve kararları açıklamak üzerine kullanılmasıdır. ‘Çevresel biliş’ ise, kişilerin çevreyi öğrenme, yapma, anlama, yolunu açıklamak ve tartışmak için algıyı kullanması ve bu amaçla biliş haritaları oluşturmasıdır. Özetle algı, bilginin nasıl elde edildiği ve biriktirildiği ile; biliş bunların nasıl düzenlendiği ile; değerlendirme; nasıl sıralanıp değerlendirildiği ile ilgilidir (Şen, 2009).

Çevre ve insan arasındaki ilişki, bir taraftan kişisel düzenlemeleri çevre bünyesi içinde bütünleştirme; diğer taraftan da bu düzenlemeleri somut mimari elemanlara dönüştürme çabalarını kapsamaktadır (Aydınlı, 1986).

Çevreyi anlamlandırmada ve çevre ile iletişim kurmakta gerekli olan algı, tasarımcı, yapı ve kullanıcı ilişkisini anlamada ve yapılandırmada da son derece önemlidir.

1.5.1.2. Biliş

Biliş, bilgi edinimini oluşturan süreçtir (Ana Britannica Genel Kültür Ansiklopedisi, 2000). Biliş, algıdan daha çok zihinsel bir nitelik kazanmaktadır. Çok fazla algısal zenginliğe sahip olan biliş, bilgiyi ayrıştırarak basitleştirebilmektedir (Ünlü, 1998). Algı, yüz yüze insan etkileşimleri sonucu ortaya çıkmaktadır. Biliş ise, dolaylı insan algılamaları ile açıklanabilmektedir.

Bilişin ardından gelen yorumlama ve değerlendirme aşamasında birey, tatmin olma ya da olmama yönünde bir karar verir. Diğer bir deyişle, bir çevrenin objektif özellikleri, insanın bu çevresel özellikleri algılaması ve değerlendirmesi aracılığıyla bireyin tatminini etkiler. Fiziksel çevrenin, tatmin üzerindeki ve tatminin davranış üzerindeki etkisi, çevre-insan ilişkilerini açıklamakta önemli bir rol oynar (Gür, 1996, 87).

Bilişte, insan, edilgen (pasif) bir yaratık değil, algılayan, algılarını biriktiren, yorumlayan, anlamlandıran aktif bir sistemdir. Algılama, yorumlama, bellekte biriktirme, düşünme ve ona göre davranma gibi bir dizi bilgi işlem adımı, bilişsel süreçleri oluşturur. Bu yaklaşım, insan-çevre araştırmalarına ve insanın çevresel tepkilerine ışık tutarak, insanın, çevresel davranışı yardımıyla mekansal gramer ve mekansal anlam bağıntısını anlamamıza yardım etmiştir (Gür, 1996).

Biliş tanıma ve anlama sürecinden sonra insana kalan verilerle oluşmaktadır. Algı ve biliş, insanın çevre ile olan ilişkisini şekillendiren en önemli öğelerdir. Algı ve biliş davranış ile birleştiğinde bir sistem haline dönüşerek, insanın psiko-sosyal durumunu ifade etmektedir.

1.5.1.3. Davranış

TDK sözlüğünde davranış, “dıştan gözlemlenecek tepkilerin toplamı, organizmanın uyarılar karşısındaki tepkilerinin tümü” olarak tanımlanmaktadır (TDK, 1992). İnsanın çevresi ile ilişkisinin etkileşimi davranışı oluşmaktadır. Davranış, algı ve biliş sonrasındaki tepki olarak da ifade edilebilmektedir.

Davranış, insan ve çevresi arasındaki etkileşimlerin tümüdür. Tümüyle davranış devinimsel bir tepki olarak gözlenmez. Hareket etmeden, düşünmek, hayal kurmak ve plan yapmak da bir davranıştır. Davranış, kendi içinde birden fazla etkinlik barındırabilir.

İnsan, davranışları ile değerlendirilmektedir. İnsanın çevre ile etkileşimi davranışları ile şekillenmektedir. İnsana kimlik kazandıran algı ve biliş sonucunda ortaya çıkan davranışlarıdır. Algı ve biliş, insanın davranışlarını belirleyerek, çevresi ile ve toplumla ilişkilerini düzenlemektedir. Böylelikle insan kendi yaşama çevresini oluşturmak adına mekanlar yaratmakta ve düzenlemektedir.

Harris, en küçük davranış birimini “insan vücut parçalarının her bir devinimi, vücudun en yakınındaki nesnelere mekan ve zamana bağlı olarak sürekli değiştirilmesidir” şeklinde tanımlamaktadır (Harris, 1964, 28).

Günel'a göre, "insanın toplumsal olmayan davranışları vardır, fakat mekansal olmayan davranış yoktur" (Günel, 2006).

1.5.1.3.1. Mekansal Davranış

Her insan, kendi kişisel özellikleri ile oluşturduğu davranış biçimine sahiptir. Davranış sisteminin eyleme dönüşmesinde ve eylem alanları oluşturmakla mekan ile ilişkiler başlamaktadır.

İnsan-mekan iletişimi başladığında, insan-mekan iletişim sisteminin algı-biliş-davranış mekanizmasının işlerliği sonucunda bir takım yeni davranış özellikleri ortaya çıkar. Mekan ve insan kimliğinin oluşumunda önemli olan bu özellikler, mahremiyet, kişileştirme, kişisel mekan, egemenlik alanı, kulis davranışı ve yönelme davranışlarıdır. Kullanıcının tatmin ya da tatminsizlik değerlendirmesinden sonraki davranış biçimlerini bu kavramlarla açıklamak mümkündür (Günel, 2006).

Sınır ve insan denildiğinde de algının yanı sıra akla gelebilecek kavramlar olan kendileme, egemenlik alanı, kişisel alan ve mahremiyetin bu başlık altında irdelenerek, insan-mekan bağlamında sınır ile psikoloji arasındaki ilişki ortaya konmaktadır.

1.5.1.3.1.1. Kendileme (Kişiselleştirme)

Kişi, kendine ait olan mekanı düzenlemekte ve organize etmekte farklılaşmaktadır. Oluşturulan biçimlerin her biri, bireyce, çevrenin yapılandırılması, çevrede işaret noktalarının konması, güvenlik ve rahatlık koşullarının yaratılması açısından harcanan çabayı göstermektedir. Bu kavram, kendileme/kendini kılma terimiyle tanımlanmaktadır (Bilgin, 1991).

Kişiselleştirme, bir yeri benimsemek veya o yerdeki kendine ait nesnelere ve izleri artırmaktadır. Bu işlem sırasında kişi çevresine kendinden bilgi aktarırken isteklerini kabul ettirmektedir ve yapısında bir "sorumluluk" özelliği vardır. Oluşumuna katılan ve sahiplenilen çevreler ve nesnelere benimsenir, bakılır, korunur ve sevilir (Gür, 2000).

Kendileme, sorumluluk özelliğini de yapısında taşımaktadır. Kendileme kavramı, sahiplenme ve benimsenmeyi de beraberinde getirmektedir.

Yaşanan çevreyi kişiselleştirme olgusu, kişilerin isteklerine, özlemlerine ve tasarılarına göre hareket etmek, dinlemek, sahip olmak, duymak, düş görmek ve yaratmak olanaklarını sunar. Bu olgu, bir özne-nesne ilişkisi içinde çevreyi kişiselleştiren birim, özne (birey veya grup), günlük yaşamda onun etrafında bulunan eşyaları nesnelere olarak düşünüldüğünde özne-nesne arasında yer alan psiko-sosyolojik süreçlerin bütünüdür (Bilgin, 1991).

İnsanın, sahip olduklarını koruması, savunması ve sevmesi ile kişiselleştirme söz konusu olabilmektedir. Kendileme de insanın kişiliğinin yansıtılması algılanabilmektedir.

Moles, kişiselleştirmeyi bireyin çevresine kök salması olarak nitelemekte, antropolojik olarak insanın bir yere ve bunun da ötesinde bir “yer kimliği”ne (place identity) ihtiyacı olduğunu belirtmektedir. Kişiselleştirme, yer kimliğinin oluşmasıyla gerçekleşir ve kişinin mekan ile diyalogunda en açık dil, en anlamlı söz ve en yalın ifade biçimidir (Moles, 1978). Kişiselleştirme kişinin aidiyet duygusuna bağlı olarak yer kimliği edinmesiyle kendi mekanını anlatma biçimi olarak değerlendirilebilir.

Yerlerin kişiselleştirilmesi, özel eylem örüntüleri organize etmek, gereksinmelerin karşılanması, psikolojik güvenlik ve sembolik estetik anlayışı gibi amaçlara hizmet eder. Bölümlenme, kapatma, çevreleme gibi davranışlar, bir yeri kişiselleştirmenin temel aracıdır (Günel, 2006).

İnsanın bulunduğu alanı sahiplenebilmesi ve tanımlayabilmesi kişiselleştirmesiyle mümkündür. Bu tanımlama süreci o alanı sınırlayarak kendine ait bir mekan yaratma çabası ile sonuçlanır. Kendi alanını yaratma, kendi sınırlarını belirleme ile mümkün olmaktadır. Kişiselleştirme kavramı sınır kavramını birebir içinde barındırmaktadır.

İnsan-mekan bağlamında kendileme ile insanın ve mekanın sınırları net bir şekilde ortaya çıkabilmektedir.

1.5.1.3.1.2. Kişisel Alan (Kişisel Mekan)

Gür, birey ve grupların kendileriyle diğerleri arasında, sınırlarını zihinlerinde belirledikleri, kendileriyle birlikte hareket eden mekanlar oluşturmalarını kişisel mekan olarak tanımlamaktadır (Gür, 2000).

Kişisel alan, bir kişinin vücudunu çevreleyen alan olarak tanımlanabilmektedir. Bu anlamda insanın sınırının derisi olduğu söylenebilir. İnsan derisinden sonraki sınır alanı da kişisel alan olarak düşünülebilir.

“Kişisel alan oluşturma ihtiyacı, mahremiyet mekanizmasının oluşturulması ile sıkı bir ilişki içindedir, çünkü kişisel alan, insan vücudunu çevreleyen bir sınırlandırıcı ile bireye bir mekan sağlamakla kalmaz, buraya istenmeyen kişilerin girmesine de engel olur” (Sommer, 1969). Birey kişisel alanını kendi belirlediği için, yönetmek de tamamen kendi elindedir. Sommer burada kişisel alanı ifade eden amaçları dile getirmiştir.

Kişisel alan kavramı, insanı, büyüüp küçülerek saran bir balon gibi düşünülebilir. Bu balonlar, kendine özgü ve eylemlerin gerçekleştirilmesi için gerekli olan hacimlerdir. Dolayısıyla kişisel alanlar, mekan varoluşunun ve eylemin hammaddesini oluşturmaktadır (Bilgin, 1991). Kişisel alanını genişletmek ya da daraltmak kişiye, çevresine ve ilişkilerine bağlıdır.

Kişisel alanı belirlemek, bireyin özel alanının sınırlarını çizmek anlamına gelmektedir. Kişisel alan yaratılırken aslında kendine ait olanı sınırlayarak, özel alanını (mahremiyetini) ifade etmektedir. Kişisel alan sınır kavramı ile özdeşleşmektedir.

Kişisel alanı oluşturan amaçlar soyut olarak zihinsellik ve somut olarak hacimsel ifade şeklidir. Amaçları ise, mahremiyeti sağlaması ve kendi alanını yönetme durumudur (Tablo 1).

Tablo 1. Kişisel alan (Kişisel mekan) oluşumu

SINIR		
↓		
Kişisel Alan		
Amaçlar	Araçlar	
↓	↓	
Mahremiyet Yönetme	Soyut ↓ Zihinsel	Somut ↓ Hacim

İnsanlar, arkadaşlık ilişkilerinde birbirlerine yakınlık gösterdikleri kadar belirli bir mesafe de koymaktadırlar. Kişisel alan eşit bir şekilde etrafa yayılmadığı gibi, belirli bir formda da değildir. Kişisel alana en güzel örnek olarak kaplumbağa kabuğu verilebilir.

Kişisel alan değerleri aynı kültürdeki insanlarda bile farklılaşabilmektedir. Bu farklılaşmada sosyo-ekonomik statü, kişisel deneyimler, yaş ve cinsiyet vb. son derece etkili olmaktadır.

1.5.1.3.1.3. Mahremiyet

Mahremiyet, kişiye veya bir gruba diğerlerinin optimum düzeyde yaklaşma koşulu olarak tanımlanabilir. Bireylerin veya grupların diğerleriyle görsel, işitsel, kokusal olarak birbirlerini etkilemelerini kontrol edebilme kabiliyetidir (Günel, 2006).

Rapoport, mahremiyeti, “birbirleriyle olan ilişkileri kontrol etmek, seçeneklere sahip olmak ve istenen ilişkileri gerçekleştirmek” olarak tanımlamaktadır (Rapoport, 1977). Altman ise mahremiyeti, “optimum düzeydeki toplumsal bir eylem biçimidir” şeklinde ifade etmektedir (Altman, 1975).

Mahremiyet, günlük hayatın sürekliliği için gerekli olan başlıca değerlerden biridir. İnsanın, ders çalışma, uyuma, dinlenme gibi eylemlerde bulunduğu çevre tarafından rahatsız edilemeyeceği, belirli konfor düzeyinde eylemi gerçekleştirme süreci sağlanmasında özel bir öneme sahiptir. Bu koşul sağlandığında beraberinde memnuniyet duygusunun gerçekleşmesi olanaklı olmaktadır (İnan, 1996).

Mahremiyet, yalnızlık, inziva, mahremlik gibi kavramlarla karıştırılmamalıdır. Mahremiyetin sağlanması için kişinin yalnız olması, ortamdaki kendini soyutlaması ya da kapalı bir alanda olması gerekmemektedir. Mahremiyet somut olmayan, yani soyut kavramlar ile de oluşturulabilir.

Mahremiyet seçimi, kişinin içinde bulunduğu davranış modeline, kültürel durumuna, isteklerine, kişiliğine, psikolojik durumuna bağlı olarak değişmekte ve gelişmektedir (Lang, 1987).

Mahremiyet, insan davranışlarının sürdürülebilmesi için en temel davranış biçimlerinden biri olarak görülmektedir (İnan, 1996).

Westin, mahremiyeti dört biçimde ele almaktadır; yalnızlık (solitude); diğerlerinin gözleminden uzak olma durumudur. Teklifsiz dostluk (intimacy); diğer kişilerle birlikte olmak ama dış dünyadan uzak olmaktır. Tanınmamak (anonymity); kalabalık içinde bilinmeme durumudur. Saklanmak (reserve); istenmeyen izinsiz ilişkileri kontrol etmek için psikolojik bariyerler kullanmaktır. Westin, mahremiyetin dört amacı olduğunu savunmaktadır; ona göre mahremiyet, kişisel özerklik sağlar, duyguların serbestçe ifade edilmesine izin verir, kişisel denetime yardım eder, iletişimi sınırlar ve korur (Westin, 1970). Westin’in bu tanımlamaları mahremiyetin kavramsal ifadesidir.

Mahremiyetin derecesi ve tipi, kültürel bağlama, kişiliğe, bireysel isteklere ve davranış örüntülerine bağlı olarak belirlenir. Duvarların, perdelerin, sembolik ve egemen

ayırıcıların ve uzaklıkların kullanımı, mahremiyeti sağlayacak mekanizmalardır. Yapısal çevredeki karmaşıklığın nedenlerinden biri, istenen mahremiyet seviyesini sağlayamamaktır (Lang, 1987a). Lang mahremiyeti oluşturan elamanları aşağıdaki gibi özetlenektedir (Tablo 2).

Tablo 2. Mahremiyet davranışının oluşumu

SINIR		
↓		
Mahremiyet		
Amaçlar	Araçlar	
↓	↓	
Saklanma Tanınmama	Soyut ↓ Duyusal Zihinsel	Somut ↓ Duvar Perde Bölücü

Colomina, “mahrem olan bir mekan değil, mekanlar arasındaki bir ilişkidir” diyerek mahremiyetin mekansal boyutunu ifade etmektedir (Colomina, 2011, 28). Bu açıdan bakıldığında, sınır kavramının mahremiyeti de içinde barındırdığını söylemek mümkündür. Mekanların sınırlandırılmasında mahremiyet önemli bir faktördür. Kendi sınırlarını çizen insan, kendini kapattığı fiziksel ya da sosyal alanında kendi mahremiyetini oluşturur. Bu alana ne kadar ya da ne ölçüde girileceği onun belirlediği çizgi ile sınırlıdır. Bu sadece somut değil, aynı zamanda soyut bir sınırlama ile de mümkün olabilmektedir.

Mahremiyet bir anlamda, özgürce tercihlerin yapıldığı ve davranışların sergilendiği durum olarak değerlendirilebilir. Mahremiyeti sağlamada egemenlik alanı ve kişisel alan da son derece etkili kavramlardır. Bu üç kavram bir arada çalışmakta ve her biri için sınırlanmış alanlara ihtiyaç duyulmaktadır. Sınır kavramı, kişisel alan, mahremiyet ve egemenlik alanı ile doğrudan ilişkilidir.

1.5.1.3.1.4. Egemenlik Alanı

Sözlük anlamı olarak egemenlik; hükümdarlık, hakimiyet, mutlakiyet, hükümet, saltanat anlamlarına gelmektedir (Hançerlioğlu, 2008). Burada sözü edilen egemenlik kavramı, üzerinde sözü geçen, baskın olan, hakim olandır. Egemenlik ait olma durumu ile

özleştirilebilir. Egemenlik alanını ifade eden amaçlar bu tanımlamadan çıkarılabilir (Şekil 12).

Egemenlik alanı, bir kişinin veya bir grubun kullandığı ve koruduğu sınırlanmış bir mekandır. Egemenlik alan davranışı ise, bir kişi veya bir grup tarafından sahiplenilmiş bir mekan veya bir nesnenin kişiselleştirilmesini sağlayan sınır düzenleyici bir mekanizmadır (Altman, 1975). Kişi, hakim olduğu ve sınırlarını çizdiği egemenlik alanını kendi oluşturmaktadır.

İnsan, mekanı aynı anda “ben merkezli” ve “çevre merkezli” algılamaktadır. İnsan “ben merkezli” algısı sonucunda devingen ve dinamik kişisel mekanı ile varolmaktadır. Merkezinde bulunduğu statik ve sınırlandırılmış yer de onun durağan egemenlik alanıdır (Gür, 1996).

Egemenlik alanı, sınır kavramıyla doğrudan ilişkilidir. Egemenlik alanı, kişi veya kişilerin savunduğu, koruduğu sınırlanmış alan olarak tanımlanabilmektedir (Lang, 1987).

İnsanın temel ihtiyaçlar ve değer yargılarını sağlamak için ortaya koyduğu kişisel alan ve mahremiyet davranışlarının gerçekleşebilmesi, egemenlik alanının sınırlarının iyi belirlenmesi ile oluşabilmektedir. Kişilerin yaşadığı, çalıştığı çevreleri kontrol edebilme yetisi egemenlik alanları ve bu alanlara ilişkin davranışlarla sağlanmaktadır (İnan, 1996).

Egemenlik alanı, yerel ve boyutsal olarak da ele alınabilir; sadece fiziksel bariyerlerle ve sembolik işaretlerle belirlenmiş bir yer değil fikirler ve düşüncelerle oluşturulmuş soyut bir yer de olabilir. Her iki durumda da insanlar egemenlik alanlarına sahiptirler ve onlarla ilgilenirler. Ayrıca bir yeri olma, kişiye güvenlik, özgürlük duygusu vermekte, kendine ait olanı koruma, bakma, güzelleştirme isteği uyandırmaktadır (Lang, 1987). Burada, egemenlik alanındaki davranışları oluşturan araçlar (soyut ve somut olarak) ifade edilmektedir (Tablo 3).

Tablo 3. Egemenlik alanı davranışının oluşumu

SINIR		
↓		
Egemenlik Alanı		
Amaçlar	Araçlar	
↓	↓	
Hakimiyet	Soyut	Somut
Hükümdarlık	↓	↓
	Fikirler Düşünceler	Bariyerler Sembolik İşaretler

İnsanlar, farklı egemenlik alanlarında farklı fonksiyonlar gerçekleştirmekte, bazı oluşumları da diğer insanlarla birlikte kullanabilmektedirler. Temel ihtiyaçların sağlanabilmesi, korunabilmek ve çevre ile mücadele edebilmek için belirli egemenlik alanına sahip olunması gerekmektedir.

Egemenlik alanı ve sınır arasındaki ilişkiye değinildikten sonra, bireyin özel alanı olan konut iç mekanı ve sınır başlıklarına da kısaca değinmekte yarar vardır.

1.6. Konut İç Mekanı ve Sınırlar

Bu bölümde; öncelikle konut oluşumunda etkili olan faktörler konut çevresi, kültür, kimlik ve kullanıcı gereksinimleri ile incelenerek kişisel alan, mahremiyet ve egemenlik başlıklarında sınır kavramıyla bağlantı oluşturulması amaçlanmıştır. Konut çevresi, kültür, kimlik ve kullanıcı gereksinimleri konutta sınır kavramının belirlenmesinde etkili faktörlerdir.

1.6.1. Konut İç Mekanı ve Konut Çevresi

Konut kavramı, konut alanı ve çevresiyle bağlantılı olarak barınak olmaktan daha anlamlıdır. İyi bir konutun, kullanıcısının refah ve mutluluğuna katkısı sağlaması gerekmektedir. Barınak olmanın yanı sıra kullanıcısının toplumdaki yerini ve statüsünü yansıtan konut; ekonomik, estetik ve fiziksel değerlerle ilişkilidir. Konut kullanıcının istediği ve memnun olduğu temel değer sistemi ile şekillenmektedir. Konutun anlamını anlamak, değişik kişisel ihtiyaçları da içine alan çok boyutlu bir süreçtir. Konutun anlamını, kullanımını belirlemek ve sınıflandırmak için, konut bölgesinin kalitesini oluşturan değişkenlerin değerlendirilmesiyle teorik bir kavramsal modelin oluşturulması gerekmektedir (Kellekci, 2005).

Konutun tanımlamasında fiziksel ve mekansal konuların yanı sıra, sosyal, kültürel, bilişsel ve davranışsal konular da önemlidir. Konutun özel ve kişisel bir yer olduğu bilinmektedir. Konut, hem fiziksel hem de bilişsel (cognitive) bir yerdir. İnsanın var olduğu en merkezi yer olan konut, yaşamındaki en önemli olayların geçtiği, bireyin kendini konforlu, samimi ve sıcak hissettiği, iş hayatından soyutladığı yerdir (Tognoli, 1987).

Konut çevresi, konutun komşuluk ve toplumsal çevresini içine alan bir kavramdır. Kişinin çevresindeki dünyanın sosyal ve fiziksel ilişkiler bütünü olarak tanımlanabilmektedir (Türkoğlu, 1993).

Konut çevresi içinde konut ve konut topluluğu; ikamet edenlerin gereksinmelerinin karşılanması, tatmin olması ve bireylerin/toplumun genel sağlığının iyileşmesi açısından temel bir yaşam bölgesidir. Fiziksel, psikolojik ve sosyo- kültürel çevre içinde yer alan konut ve konut çevresi ile içinde yer aldığı çevrelerden ortaya çıkan problemlerin doğurduğu çeşitli gereksinmeler, ikamet edenlerin tatminini ve davranışını etkilemekte birey/aile ve toplumun genel sağlığı, mutluluğu ve refahını yönlendirmektedir (Lawrence, 1987).

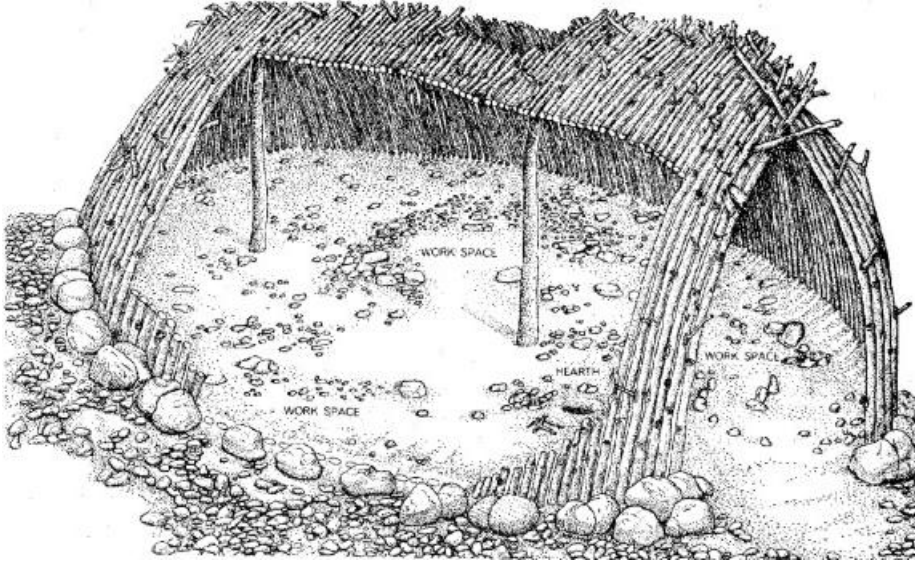
Konut, insanın yaşamının büyük bir bölümünün geçtiği yer olarak özel bir öneme sahiptir. İnsanlar, konutlarına geldiklerinde günün yorgunluğunu, stresini, yoğunluğunu geride bırakarak, huzurlu ve mutlu olmak isterler. Konut, bir anlamda sığınma, uzaklaşma anlamlarını da içermektedir. Kullanıcıların konuta ilişkin tercih ve beklentileri karşılandığı sürece, fiziksel, ruhsal ve sosyal yönden memnun edici koşullarda yaşamaları olanaklı hale gelmektedir. Konut, tek başına değil çevresiyle de kullanıcıya iyi hizmet verebilmelidir.

1.6.2. Konut İç Mekanı ve Kültür

Kültür, insana özgü bilgi, inanç ve davranışlar bütünü ile bu bütünün parçası olan maddi nesnelere ifade edilebilir. Toplumsal yaşamın dil, düşünce, gelenek, işaret sistemleri, kurumlar, yasalar, eserler gibi maddi ve manevi ürünü kapsamına almaktadır. Kültürün temelinde insana özgü bir yetenek yatmaktadır. Toplumsal yaşamın ürünü olan kültür, toplumsal pratikleri anlamlandırmakta ve toplumsal yaşamın farklı yönleriyle ilişkisi içinde anlam kazanmaktadır (Örer, 2002).

Dünyada, tarihi çağlar boyunca yaşamış toplumların doğayla ilişkilerinde gösterdikleri başarılarının birikimli bileşkesine kadar birçok olgudan “kültür” olarak bahsedilebilir (Güvenç, 1996).

Toplumların doğa ilişkisini ifade eden bilinen en eski ilk yerleşim olarak Terra Amata örnek gösterilebilir (Şekil 12). “Terra Amata, homo erectus yerleşimi, Nice Fransa, İÖ 400.000-300.000 yıllarına ait bir yerleşimdir. Çürümüş ağaç strüktürel elemanların ve çevreye yerleştirilen kayaların bıraktığı deliklerden hareketle yeniden yapılan bu ev bilinen en eski insan yapımı yerleşimi temsil eder” (Roth, 2006, 204).

Şekil 12. Terra Amata, Fransa (URL-12, 2012).

İlk yerleşimlerden günümüze kadar insanın yaşama alanlarını kendine en uygun hizmet verebilecek şekilde yaratma becerisi şuanda içinde yaşanılan konutlarda da sürmektedir. Konutların oluşumu ve şekillenmesinde ise kültürün etkisi kaçınılmazdır. Farklı kültürlerden olan insanlar alıştikları, yetiştikleri yaşam biçimlerini yansıtan davranışlar sergilemektedir. Yaşama bakış açıları, beklentileri ve tatminleri kendi kültürlerinin etkisinde oluşmaktadır.

Rapaport'a (1976) göre kültür; dünya görüşü, değerler, imgeler, yaşam biçimleri ve etkinliklerinde oluşmuş bir bütündür. Sınırlı coğrafi bölgelerde yer alan konutların düzenine bakıldığında, oluşan benzerliklerin orada yaşayanların çevreye uyum sağlayan belirli stratejiler ve yaşam biçimleri içinde olduğunun göstergeleridir (Örer, 2002).

Paylaşılan inanç sistemleri, değerler, semboller ve bir grup insanı tanımlayan stillerle modellenen kültür, insan davranışının büyük bir kısmını kontrol etmektedir. Kendine özel bir tarihe sahip her kültür, eşsizdir ve zaman ilerledikçe gelişir. İnsanlar belli bir yapısal çevrede, hayatta kalma ve büyüme ile ilgili problemlere karşı değişik yaklaşımlar geliştirdikçe evrim geçirmektedir. Her nesil, kendisinden önceki nesillerin şekillendirdiği ve kültürün bir parçası olan yapısal çevrede yaşamakta ve o'da o çevreyi şekillendirmektedir. Toplumlar arasındaki kültürel farklılıklar, bilişsel kurguların ve paylaşılan sosyo-kültürel normların farklılığının eseridir. Bireylerin deneyimleri ve birikimleri, paylaşılan norm ve değerlerden doğan ve kendiliğinden oluşan algının kaynağıdır. Dolayısı ile algı kişilikten çok sosyal sistemin bir parçasıdır (Ünlü, 1998).

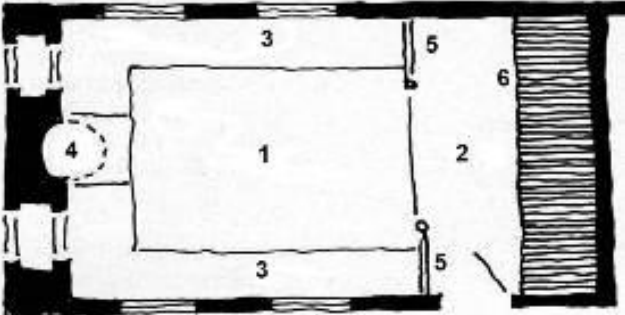
Konut, bulunduğu bölgeden ayrı, yalıtılmış olarak düşünülemez. Bunun nedenini konut çevresi, kişiler, komşular, konut alanındaki olanakların bütünü konut yerleşim sistemini oluşturmaktadır (Rapaport, 1977).

Konut ve kültür ilişkisinde, etnik köken, dil ve din benzerliği, aile ve akrabalık strüktürü, yerleşme örüntüsü, yemek alışkanlığı, töresel ve sembolik sistemler, bilişsel şema, mahremiyet, kişisel alan, egemenlik sınırı, çevre davranışı, ekonomik yapı ve fiziksel oluşumlar etkili olmaktadır (Rapaport, 1980).

Konut, farklı kültürler için farklı değerler taşımakta ve mekansal örgütlenmede bulunduğu yörenin kültürel özelliklerini yansıtmaktadır. Konut-kültür ilişkisinin en başarılı örneklerinden biri olarak Geleneksel Türk Konutu gösterilebilir.

Geleneksel Konutta, kültür ve geleneklere göre, yıllarca göçebe yaşamış Türk kültüründen gelen bir yaşam anlayışı ile örgütlenen mekanlar konut-kültür ilişkisini net bir şekilde açıklamaktadır. Bu anlamda geleneksel Türk konutunda oda örneği verilebilir (Tablo 4). Geleneksel Türk konutunda, “oda” kavramsal ve mekansal olarak konutun en önemli bölümünü oluşturmaktadır ve bir çok eylem ve işlevi bir arada barındırabilmektedir (Kurak Açııcı, Özdemir, 2011).

Tablo 4. Geleneksel konutta oda düzeninin anlatımı (Küçükerman, 1985).

Oda'nın genel düzeni	
Plan	Planın mekansal analizi
	1. Seki üstü/Çok amaçlı orta alan 2. Seki altı 3. Sedir/Oturma için biçimlenen çevresel alan 4. Isıtma, Ocak 5. Parmaklık 6. Dolap/Yüklük

Konut oluşumunda kültür ve kimlik kavramları birbiriyle birebir ilişki içerisinde. Konut ve kültür birlikteliğinden sonra kimlik anlam kazanmaktadır.

1.6.3. Konut İç Mekanı ve Kullanıcı Gereksinimleri

Kişinin konutu; yaşadığı yer, gündelik hayatındaki sığınağı, sosyo-ekonomik yapıdaki statüsü, kendisinin simgesi ve farklı psikolojik, sosyal yönleri olan insanların yaşadıkları çevreyle olan duygusal ilişkilerini barındıran yerdir (Francescato, 1998).

“Konut herkesin görel olarak rahat yaşayacağı bir yer olmalıdır. İnsanların çoğu yaşam çevrelerinin, çocuklarını büyütebilecekleri, kişiselliği olan, uyanabilecek, yemek yenilebilecek, rahat davranılabilecek ve kendilerini yenileyebilecekleri gibi bir çevre olmasını istemektedir. Bu da iyi düzenlenmiş, sıkıntıdan gürültüden, kalabalıktan, tehlikeden, hava kirliliğinden, çöpten ve diğer kötü özelliklerden yoksun bir çevreyi tarif etmektedir” (Jacobs, Appleyard, 1987).

Konut kullanıcısının konut çevresinden memnuniyeti önemlidir. Konut alanı kullanıcıların gereksinmelerini karşılayacak şekilde düzenlenmemişse, kullanıcılar için olumsuz sonuçlar ortaya çıkabilir. Sağlıklı ve üretken yaşam için kullanıcıların psikolojik, fiziksel ve sosyal gereksinimlerinin iyi ölçüde karşılanması gerekmektedir (Cooper-Marcus, 1975). Gereksinimler kişiye ve nesneye göre değişiklik gösterdiğinden, gereksinimlerin belirlenmesinde ve değerlendirilmesinde bunun göz önünde bulundurulması gerekmektedir. Gereksinimler de memnuniyetler gibi, kişiye, zamana, sosyal ölçülere, beklentilere ve ekonomik duruma göre farklılaşmaktadır.

Moslow'a göre, insan davranışı gereksinmeden kaynaklanır. Davranışı şekillendiren gereksinimler ise en zorunlu ve yaşamsal olandan daha az zorunlu ve daha az yaşamsal ve seçkin olana doğru bir dizilim içindedirler. Moslow gereksinimleri aşağıdaki başlıklarla sıralanmaktadır;

1. Fizyolojik gereksinimler (beslenme, çoğalma)
2. Güvenlik gereksinmesi (fiziksel zarar ve tehditlerden korunma)
3. Ait olma, bağlanma gereksinmesi
4. Saygınlık, prestij gereksinmesi
5. Özgerçekleştirim-kendini kanıtlama gereksinmesi
6. Entelektüel, duysal ve estetik doyum (Moslow, 1964).

Yukarıda sıralanan gereksinimler, birincil ve öncelikli gereksinimler (fizyolojik ve güvenlikle ilgili olanlar) ve üst düzey gereksinimler olarak ayrılabilir. İnsan yaşamında öncelikli olarak birincil gereksinimler, daha sonra da üst düzey gereksinimler karşılanmalıdır (Proshansky, 1970).

Günümüzde yapılan araştırmalarda kullanıcıların konut ve çevresini algılama biçimlerinin giderek daha fazla önem kazandığı görülmektedir. Konutun insan için önemli ve anlamlı olduğu yönleri anlamak ve kullanıcıların konut konusundaki davranışlarını değerlendirmek yoluyla önemli veriler elde edilebileceği düşünölmektedir. Amerigo'ya göre, davranış kavramı, konut kullanıcı memnuniyeti ve gereksinmelerini ideal konut ve konut çevresi belirlenmesinde sonuca ulaştırabilecek önemli bir etkidir (Amerigo, 2002).

Bu aşamada öncelikle konut ve konut çevresini iyi tanımlamak, beklentileri iyi bir şekilde analiz etmek ve uygun koşulların ne yada neler olduğunu belirlemek gerekmektedir. Tüm bu etkenler, kişilere, kültüre, ikamet edilen yere, sosyal statüye, ekonomik duruma, aile yapısına...vb. göre değişiklik gösterdiğinden, konut ve konut çevresinin bu değişkenler paralelinde ele alınması gerekmektedir.

1.6.3.1. Konut İç Mekanı ve Kimlik

Kimlik kavramının sözlük tanımı: Toplumsal varlık olarak insana özgü olan belirti, nitelik ve özelliklerle, birinin belirli bir kimse olmasını sağlayan şartların bütünü olarak tanımlanmaktadır (TDK, 1998).

Kimlik bir şeye ait olan tüm özellikleri bünyesinde bulundurur ve bütün olarak algılanabilmesi kimlik yardımıyla olanaklıdır.

Konut, bir çok kültürde kişilik ve ayrıcalık elde etmek amacıyla tasarlanıp donatılan, aynı zamanda insanları birbirine ve kültürüne yaklaştıran yaşamsal bir varlık olarak açıklanmaktadır (Gür, 2000). Konutun “ideal” ve “gerçek” arasındaki oluşturduğu denge, “kimliği” anlatmaktadır.

İnsanın kimliği, konutun kimliğiyle birebir ilişki içerisindedir. İnsanın kendi benliğiyle ilgili düşünce ve duyguları, hayatını geçirdiği fiziksel ortamların ve bu arada da, kapsadığı her şeyiyle, konutun kimliğiyle sıkı sıkıya bağlıdır (Bilgin, 1991).

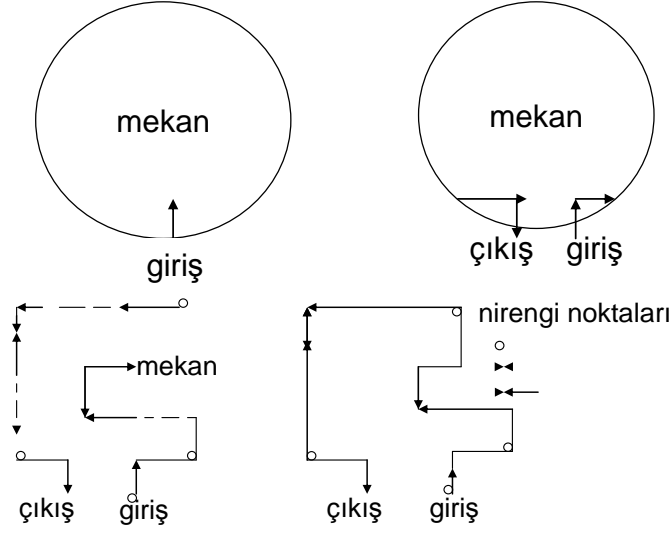
Kullanıcı-mekan ilişkisinin en üst düzeye ulaştığı konutlar, kişinin yaşadığı mekan ile ilişkisini, sahip olduğu kimlik özellikleri üzerine kurup geliştirdiği mekanlardır. Konut da, kullanıcıyı çeken oluşumsal özellikleri ile konutu kullanan kişilerin kimliği üzerinde de belirleyici etkiler bırakmaktadır (Örer, 2002). Bu karşılıklı etkileşim ile, konut ve kimlik birlikteliği sonucu kullanıcılar için uygun yaşam alanları oluşmaktadır.

İnsanlar yaşama alanlarındaki tarzlarını konutlarında yansıtır. Fiziksel ve simgesel sınırlandırmalara bağlı olarak gelişen bu yansıma, kimliğin dışavurumu olarak

anlamlandırılabilir (Dovey, 1985). Bu dışavurum sonrasında kullanıcı kimliğinin konut kimliği üzerine, konut kimliğinin de kullanıcı kimliği üzerine geri yansması şeklinde devam eden bir süreç oluşmaktadır. Bu süreçte, kullanıcı ve konut kimliği, karşılıklı gelişen bir sistemler bütünü haline dönüşmektedir (Örer, 2002). Konuta kimlik veren en ağırlıklı bileşenin “kullanıcı” olduğu söylenebilir. Çünkü, konut içinde yaşayan kullanıcısı ile kimlik kazanmaktadır. Bu kimlik kazanımı, kullanıcının ona yüklediği anlamlarla, onu kendi bakış açısı-kullanım tarzı-hoşlandığı-hoşlanmadığı, mekansal davranışlar, yaşadığı kültür, kişiselleştirmesi, kişisel alan oluşturması, mahremiyet ve egemenlik alanı yaratması ile mümkündür. Tüm bu kavramları ona yükleyerek kendine ait bir mekan oluşturması onu diğerlerinden ayıran-sınırlayan bir yaşam alanı ile olanaklı hale gelmektedir. Aslında kişinin kimliği onun sınırını-sınırlarını belirlemektedir.

1.6.4. Konut Sınırları ve Çevresi

Tanımlı bir coğrafyada psiko-sosyal alan olgusu üzerinden konut örüntülerini araştırırken coğrafya ve insan davranışı arasındaki ilişki hem yapısal hem de anlamsal bulgular ortaya koymaya yardımcı olmaktadır. Mekansal değerleri anlamak için öncelikle ‘yer’ ile ilişkisini algılamak gerekmektedir. Tuan, yer ve mekan arasındaki ilişkiyi deneyim üzerinden açıklamaktadır; mekan yere göre daha soyut bir kavramdır ama kendi tanımlamaları için birbirine ihtiyaç duymaktadırlar. Mekan harekete izin verirken yer duraktır ve her duraklama mekanı yere dönüştüren bir mevkidir. Mekanın yere dönüşmesi bir labirent örneği ile açıklanabilir. Önce sadece giriş algılanır. Zamanla daha çok nirengi noktası tanımlanabilir ve nesne hareket halinde güven kazanır. Son olarak, yer birden fazla tanıdık nirengi noktası ve rota barındırır; diğer bir deyişle yere dönüşür (Tuan, 1977), (Şekil 13).

Şekil 13. Mekandan yere, bir labirenti öğrenmek (Tuan,1977)

Yer üzerinden deneyim ve ev arasındaki ilişkiyi Serfaty, mekansallık, içsellik, etkileşim, tarihsellik ve sosyallik kavramlarıyla irdelemektedir. Mekanın fenomenolojik boyutlarını üç başlık altında toplar; iç ve dış ilişkisi, görünen ve görünmeyen ilişkisi ve kişileştirme. İç ve dış karşıtlığında, mekan ve yer arasındaki geçiş, sınır kavramını ortaya koyar. Bu durumda ev bir dışa karşı içle tanımlanabilir. Mekan ve beden arasındaki benzerliğin özü de buradan gelmektedir. Buradaki beden özdür ve evin içi ile öz arasında ilişki kurulabilmektedir. Serfaty, deneyim ve ev arasındaki ilişkideki ikinci fenomen olan görünen ve görünmeyen karşıtlığını her konutun açık ve kapalı olma hali ile ifade eder. Üçüncü bileşen olan kişileştirme ise, ev ile birey arasındaki ilişki üstüne kuruludur. Ev ancak birey kendine uygun anlamlandırıldığında, düzenlenebilir, korunabilir veya değiştirilebilir (Serfaty, 1985).

İç ve dış ilişkisini Schulz, mekanların çevreleri ile kurdukları ilişkinin sonucunda ortaya çıkan problem olarak tanımlar ve bu topolojik ilişkinin var oluşsal mekanın en önemli görünümü olduğunu savunur. Yön, iç ve dışı daha güçlü veya daha zayıf birleştirir ve geometrik olarak düzgün doğrusal bir çizgi her zaman bir topolojik eğriden daha güçlüdür. Mekan, bu doğrudan etkilenecek dışa doğru uzar ve dış sınıra nüfuz ederek geçiş alanı yaratır (Schulz, 1971).

Konut, sınırlarını kendi çizerken çevresinden bağımsız olarak düşünülememektedir. Bu anlamda sınır kavramını oluşturan özellikler konut için de önem teşkil etmektedir.

Sınır kavramını oluşturan özellikleri Pellow (1996), şu başlıklarla tanımlamaktadır:

1. Fiziksel, sosyal, geçici, kavramsal, ve/veya sembolik,

2. Geçirgen ve dokunulabilir,
3. Tasarlanmış, korunmuş, ayrıntılı,
4. Ayıran ve bir araya getiren; bölücü ve kapsayan; tanımlı, görünmez, dönüşen ve dönüştüren.

Pellow bu karakteristiklerin tek başına değil, hangilerinin ve hangi birleşimlerinin sosyokültürel bir bağlamda sınırı tanımlayacağını önemli olduğunu tartışmıştır. Lawrance (1989), sınır olgusunu dörde ayırır;

1. Dışarıdakilerinin eve ulaşımını düzenleyen, içeridekilerin kontrollerini yakın çevrelerine kadar yayabildikleri hukuki sınır,
2. Ev ve dış dünya arasındaki insan ve bilgi akışını engelleyen fiziksel sınır,
3. Özel ve kamusal alanların karakterlerine ve limitlerine işaret eden sembolik sınırlar ve
4. Mekanı tasarımını ve kullanımını düzenleyen idari kurallar ve pratikler.

Araştırmada konutun kimlik ve kültürle ilişkisine kısaca değinildikten, konut mekanları, konut sınırları ve çevresi de anlaşıldıktan sonra yapılan çalışmalara yer verilmiştir. Yapılan çalışmalar bölümünde ise günümüz konutları üzerinden değerlendirmeye gidilmiştir.

1.7. Bölüm Sonucu

Sınır ve İnsan başlığı altında verilen tüm başlıklarda sınır kavramını birebir ifade eden düzenlamalarına değinilmiştir. İnsanın mekanı anlamasında çok etkili olan algı-biliş ve davranış sistemi içerisinde mekansal davranış altında sıralanan, kendileme (kişiselleştirme), kişisel alan (kişisel mekan), mahremiyet ve egemenlik alanı; sınır kavramının ifade edilmesinde etkin rol oynamaktadırlar. Tüm bu kavramlar sınır kavramının düz anlamlarıdır denebilir.

Bu bölüme kadar, sınır kavramı tanımlanarak düzenlam ve yananlamları üzerinde durulmuştur. Düzenlam ve yananlamı anlayabilmek için onun üst başlığı olan göstergebilimden bahsedilmektedir. Göstergebilimin mimarlıkta ki yeri, mekanla ilişkisi ve düzenlam-yananlam bağlantısı anlaşıldıktan sonra sınır kavramının sözlük anlamlarına ulaşılmaktadır. Sınır kavramı doğa-felsefe-mimaride açıklanarak, sınır'ın insan-mekan ilişkisi üzerinde durulmaktadır. Daha sonra algı-mekansal algı ve davranış irdelenerek, mekansal davranışı etkileyen ve sınır kavramının düzenlamları olarak ifade edilen;

mahremiyet, kişiselleştirme, kişisel alan ve egemenlik alanı kavramları açıklanmaktadır. Bu kavramların içinde sorgulanması gereken konut iç mekanı ve sınırlar; kültür, kullanıcı gereksinimleri ve kimlik açısından ele alınmaktadır. Buraya kadar olan çalışma sonunda, konut sınırları ve çevresini tanımlamak adına bir sınıflandırma yapılmaktadır.

Bu bölümde yapılan tüm çalışmalar ve sonucunda ortaya koyulan sınıflandırma ile yapılan çalışmalar bölümündeki araştırma için zemin hazırlamak amaçlanmaktadır. Elde edilen sınıflama ikinci bölümde uygulamaya katılmıştır. Sınır kavramı için yapılan sınıflandırma, yapılan çalışmalar bölümünde uygulanan anketlerle desteklenmiştir. Anketler Karadeniz Teknik Üniversitesi Mimarlık Fakültesi bünyesinde bulunmakta olan akademisyen grup üzerinde uygulanmıştır. Sınır kavramı; onun insan, insan davranışı ve konutla ilişkisi net bir şekilde ortaya koyulduktan sonra yapılan çalışmalar kısmına geçilmiştir.

2. YAPILAN ÇALIŞMALAR

Madde olan olmayan her şeyin limitlerini işaret eden, ya da limitin kendisi olan sınır kavramı mekansal eşikleri oluşturmaktadır ki bu eşiklerden biri de konuttur.

Cimşit ve Ünlü'ye göre; “Tanımlı bir coğrafyada psiko-sosyal alan olgusu üzerinden konut örüntülerini araştırırken coğrafya ve insan davranışı arasındaki ilişki hem yapısal hem de anlamsal bulgular ortaya koymaya yardımcı olmaktadır” (Cimşit, Ünlü, 2009). Bu anlamda; Türkiye de son yıllarda yapılmış olan müstakil konutlar ve konut sitelerinin iç mekanlarında sınır kavramı sorgulanmış ve analiz edilmiştir.

Bu bölüm;

1. Kavramsal olarak “Sınır”ın alt açılımlarının yapılması ve
2. Belirlenen konut modelleri üzerinden yapılan analiz çalışması olmak üzere iki aşamadan oluşmaktadır.

2.1. Birinci Aşama: Sınır Kavramının Alt Açılımlarının Yapılması

2.1.1. Araştırmanın Yöntemi

Sınır kavramını daha geniş bir çerçevede ele alabilmek ve bilimsel verilere dayandırabilmek için sınır ve iç mekanda sınır kavramlarına dayalı bir ön çalışma yapılmıştır.

Ön çalışmada, mekan ve mekan tasarımı üzerine uzman mimar ve iç mimarlardan oluşan akademisyenler ile bir anket çalışması yapılarak; sınır ve iç mekanda sınır kavramları denince akla gelen ilk çağrışımlar belirlenmiştir. Elde edilen kavramlar yine aynı gruba sunularak model olarak alınan Pellow'un sınıflama yöntemi içerisinde sınıflandırmaları istenmiştir. Bu sınıflandırmalara dayanarak daha sonraki aşamada seçilen konut yaşama mekanları örnekleri üzerinde analizler yapılmıştır.

Lawrance ve Pellow tarafından sınır kavramı farklı şekillerde sınıflandırılmıştır. Bu iki sınıflandırma modelleri değerlendirilmiş ve Lawrance'in sınıflamasının daha çok kent ölçeğinde olduğu ve dış mekan ile konutu kapsadığı anlaşılmıştır. Pellow'un sınıflamasının

ise; genel bir sınıflama olması nedeniyle iç mekan bazında ele alınabileceği düşünülmüştür.

Sınır kavramını ve sınır kavramını oluşturan alt kavramların neler olduğunun ortaya konması amaçlanan bu tez kapsamında; toplumbilim kaynaklı bir yöntem olan ve insan grupları arasında aynı soru grubuna düzenli verilen yanıtları toplayan yüz yüze yada posta yoluyla uygulanabilen Soru Kağıdı/Anket Tekniği kullanılmıştır (Bal, 2001).

Anket uygulaması sonucu elde edilen veriler, bilgisayar ortamında uygun hale getirilerek değerlendirilmiştir. Bu değerlendirme için SPSS paket programı içerisindeki frekans dağılımı yöntemi kullanılmıştır. SPSS paket programında frekans dağılımları elde edilen veriler, kavramların belirlenmesi ve sınıflandırılmasında kullanılmıştır. Veriler sonucunda elde edilen kavramlar ile bir analiz yöntemi ortaya konmuş ve bu yöntem ile konut mekanlarının analizinin yapılması amaçlanmıştır. Tez kapsamında yapılan tüm uygulamalar ve kullanılan yöntemlere ilişkin kapsamlı bilgiler, detaylı olarak verilmektedir.

2.1.2. Örneklem Belirlenmesi

Kuramsal bölümde yer alan çalışmalar değerlendirildiğinde tez çalışmasında deneklerden daha çok yanıt alınabilmesi ve analiz aşaması için daha tutarlı sonuçların elde edilebilmesi amacıyla anketlerin uygulanacağı denek grubunun uzman grup olması uygun bulunmuştur.

Karadeniz Teknik Üniversitesi Mimarlık Fakültesi bünyesindeki akademisyen grup ile bir ön çalışma yapılmıştır. Karadeniz Teknik Üniversitesi Mimarlık Fakültesi içerisinde Mimarlık, İç Mimarlık, Şehir ve Bölge Planlama bölümleri bulunmaktadır. Bu bölümlerin her birinde bulunan akademisyenlere, ön çalışma hem birebir görüşme ile hem de mail yoluyla anketler gönderilerek gerçekleştirilmiştir. Bu anketlerin amacı sınır ile ilgili kavramların belirlenmesidir.

Çalışmanın ilerleyen aşamasında anket sonuçlarına göre irdelenecek konutlara bağlı olarak literatür taraması sonucu elde edilmiş, literatüre geçmiş ve plan-kesit ve iç mekanlara ait görselleri bulunan örnekler belirlenmiştir.

2.1.3. Örneklem Hesaplanması

Anketlerin uygulanacağı hedef kitle olarak KTÜ Mimarlık Fakültesinde görev yapmakta olan tam zamanlı öğretim üye ve elemanları belirlenmiştir. Bu amaçla Aralık 2010 itibari ile yapılan tarama sonucunda fakülteadaki akademisyen sayısı 70 olarak tespit edilmiştir.

Büyük bir bütün içinden o bütünü temsil edebilecek bir parçanın seçilmesi işlemi olan örneklem büyüklüğünü belirlemek için hedef kitleye bağlı olarak iki formül kullanılabilir (Baş, 2006). Bu formüller aşağıda verilmektedir.

* Hedef kitledeki birey sayısı bilinmiyorsa	N: hedef kitledeki birey sayısı n : örnekleme alınacak birey sayısı p: incelenen olayın görülüş sıklığı (gerçekleşme olasılığı) q: incelenen olayın görülmeyiş sıklığı (gerçekleşmeme olasılığı) t: belirli bir anlamlılık düzeyinde, t tablosuna göre bulunan teorik değer (%95 için 1,96; %99 için 2,58)
$n = t^2 pq / d^2$	
* Hedef kitledeki birey sayısı biliniyorsa	d: olayın görülüş sıklığına göre kabul edilen $\pm$ örneklem hatası pq = (0.5)x(0.5) maksimum örneklem büyüklüğü için örneklem yüzdesi
$n = N t^2 pq / [d^2 (N-1) + t^2 pq]$	

Tez çalışması kapsamında belirlenen hedef kitleyi (N = 70) temsil etmek üzere %99 güvenirlilik düzeyi (t = 2,58) ve %10 hata payı (d = 0,1) ile örneklem büyüklüğü; 49 kişi olarak hesaplanmıştır. Burada bahsedilen hedef kitle, Karadeniz Teknik Üniversitesi Mimarlık Fakültesine bağlı olan bölümlere mensup tüm akademik personel olarak belirlenmiştir.

Tablo 5. KTÜ Mimarlık Fakültesine göre hesaplanan örneklem sayısı ve ulaşılan örneklem sayısı

Kod	Bölüm Adı	Toplam Akademisyen Sayısı	Ulaşılan Örneklem Sayısı
1	Mimarlık	40	27
2	İç Mimarlık	17	17
3	Şehir ve Bölge Planlama	13	6
	Σ	70	50

Tablo 1 de görüldüğü üzere, örneklem sayısı olarak KTÜ Mimarlık Fakültesine bağlı üç bölümü kapsayan toplam akademisyen sayısı ve ulaşılan örneklem sayısı verilmektedir.

Mimarlık bölümünde toplam 39 akademisyenden 27sine, İç Mimarlık bölümünde 17 akademisyenden 17sine, Şehir ve Bölge Planlama bölümünde 13 akademisyenden 6sına ulaşılabilmektedir.

2.2. Ön Çalışma: Sınır- Mekan- İnsan İlişkisinin Saptanması

Karadeniz Teknik Üniversitesi Mimarlık Fakültesi bünyesindeki 50 akademisyenle 2 aşamalı olan açık uçlu anket çalışmaları yapılmıştır. Belirlenen denek grubuyla yapılan ön çalışmada sınır kavramına verilen cevaplarla akademisyenlerin bakış açıları ortaya koyulmaktadır. Ön çalışma iki aşamadan oluşmaktadır;

Birinci aşamada denek gurubuna, tek sorudan oluşan açık uçlu iki anket uygulanmıştır. İlk ankette “Sınır Nedir” sorusu, ikinci ankette ise, “İç Mekanda Sınır Nedir” sorusu sorulmuştur. Bu sorulara 10’ar adet kavram-kelime-sıfat vb. cevaplar verilmesi beklenmiştir. Elde edilen cevaplar, SPSS programında değerlendirilerek, denek grubunun en çok hangi cevapları verdiği belirlenmek üzere kullanım sıklıklarına ulaşılmıştır.

İkinci aşamada ise; ilk aşamada sorulan anketlere verilen cevaplar sonucu belirlenen, en çok kullanılan kavramların yine denek grubu tarafından (Pellow’un sınır kavramını sınıflandırmasına uygun olarak) sınıflandırılmasından oluşmaktadır. Bu model içerisindeki sınıflamalara kullanım sıklıkları belirlenmiş olan kavramların hangilerinin girdiğinin belirlenmesi ikinci aşamayı oluşturmaktadır.

İki aşamada devam eden bu ön çalışma daha aşağıda detaylı bir şekilde açıklanmaktadır.

2.2.1. Sınır Kavramı Üzerine Ön Çalışma

50 uzman kişiden oluşan denek grubuyla, ilk açık uçlu anket çalışması yapılmıştır. Bu aşamada hem yüz yüze hem de e-mail yoluyla “Sınır nedir? En az 10 kavram (kelime veya sıfat...) ile ifade edebilmisiniz” sorusu sorulmuştur. Bu soruya verilen yanıtların verileri SPSS yöntemiyle girilmiş, verilerin frekans dağılımlarının çıktısı alınmış ve çıktuların analizleri yapıldıktan sonra aşağıdaki tablo modeli oluşturulmuştur (Tablo 6). Elde edilen kavramlar düzenlem, yananlam ve alt kavram başlıkları altında toplanmıştır.

Şöyle ki, %33 ve üzeri düzanlam, %9 ve üzeri yanamlam ve % 6 ve altı olanlar diğerleri olarak adlandırılmıştır.

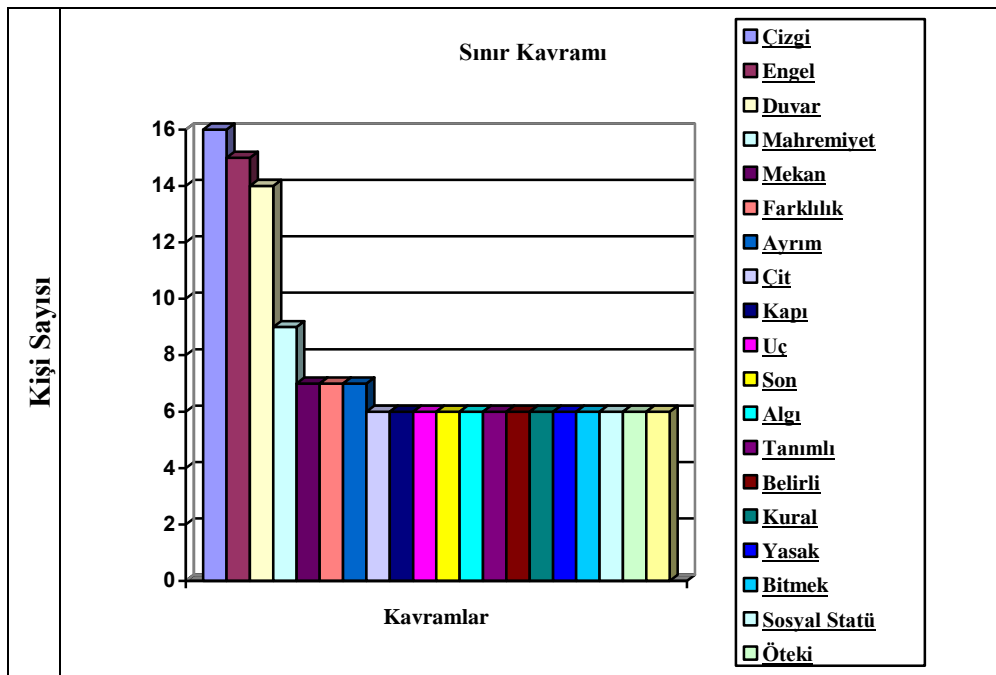
Tablo 6. Sınır Kavramı üzerine yapılan anket sonuçlarının frekans dağılımları

		Sınır	Kişi Sayısı	Yüzdelik Dilimi
KAVRAMLAR	Düzanlam	Çizgi	16	% 42.4
		Engel	15	% 36.4
		Duvar	14	%33.3
	Yan Anlam	Mahremiyet	9	% 21.2
		Mekan, Farklılık, Ayrım	7	% 15.2
		Çit, Kapı, Uç, Son, Algı, Tanımlı, Belirli, Kural, Yasak, Bitmek, Sosyal Statü, Öteki, Egemenlik Alanı	6	% 12.1
		Yol, Özgürlük, Netlik, Yapı, Tutsak, Uzak, Yüzey, Başlangıç, Kapalı, İnsan	4	% 9.1
	Diğerleri	Keskin, Bölge, Uzlaşma, Kot Farkı, Kültür, Bütünleme, Zaman, Doku, Renk, Katı, Kopuş, Yasa, Tel Örgü, Mülkiyet, Son Nokta, Ayrılık, Uyarı, Aşk, Deniz, Geçiş, Kişisel Alan, Perde, Malzeme, Mobilya, Set, Yıkım, Durum, Kaya, Tehlike, Yabancı	2	% 6.1
		Aitlik, Erişim, Ufuk, Soğuk, Derin, Zor, Ayraç, Deri, Seviye, Evren, Dünya, Sınır, Hukuk, Kişilik, İnanç, Cinsiyet, Tamamlama, Anlaşılabilirlik, Sınırsızlık, Ömür, Nokta, Görünmezlik, Dar, Yön, Disiplin, Durağan, Rahatsız, Pasaport, Göçmen, Tepe, Kıyı, Akarsu, İz, Hudut, Oda, Ceza, Haddini Bilme, Sahiplenme, Koruma, Yükseklik, Berrin Duvarı, Çin Setti, Ölüm, Sonlu, Güven, Dışlama, Çeper, Periferi, Çevrelemek, Donatı, Kesinti, Yurt, Mesafe, Düzen, Çevre, Koltuk, İş, Eş, Evlilik, Psikoloji, İşlev, Denge, Hareket, Hiyerarşi, Geçirgenlik, İnanış, Kaygı, Zeka, Sonsuzluk, İmge, Varsayım, Tümevarım, Yapay, Doğal, Sınır Ötesi, Sınırları Zorlamak, Tercih, Temas, Anlam, Değer, Boşluk, Kimlik, Bölümleme, Alt Mekan, Denetleme, Dağ, Kale, Limit, Boyut, Çerçeve, Yaşam Alanı, Ev, Mesai Saatleri, Örtü, Konum, Otorite, Yeşil, Su, Özlem, Komşu, İletişim, Anarşi, Durak, Kenar, Değişim, Parça, Karanlık, Pencere	1	% 3

2.2.1.1. Sınır Kavramı Üzerine Ön Çalışmanın Değerlendirilmesi

Sınır kavramı üzerine yapılan açık uçlu anket çalışması sonuçları Tablo 6' da verilmektedir. Bu anket sonuçlarına bakıldığında Sınır kavramı denildiğinde en sıklıkla tercih edilen cevaplar tabloda ilk üç sırada yer alan çizgi, engel ve duvar olmuştur. Çizgi, engel ve duvar, sınır kavramının düz anlamları olarak sadece anket sonuçları doğrultusunda değil, TDK sözlüğünde de ifade edilmektedir. Yine tabloda görüldüğü

üzere, mahremiyet ile başlayan insan ile biten cevaplar da sınır kavramının yan anlamları olarak şekillenmektedir. Daha az sıklıkla tercih edilen ve denek grubu tarafında 1 ya da 2 kez Sınır kavramı olarak ifade edilen kavramlar da diğerleri olarak tabloda yerini almıştır. Bu sonuç şu şekildedir; Sınır kavramı nedir diye sorulduğunda insanların ilk aklına gelen ve sıklıkla söylenen cevaplar düzenlam olarak tanımlanabilmektedir. İkinci olarak akla gelen kavramlar Sınır kavramının yan anlamlarını, daha sonra akla gelen kavramlar ise alt kavramlarına doğru inmektedir. Bunlar yüzdelik değerleri ile %42 çizgiden %12 ötekine kadar Şekil 14’de grafiksel olarak verilmektedir.

Şekil 14. Tablo 6’nın grafiksel anlatımı

2.2.2. İç Mekanda Sınır Kavramı Üzerine Ön Çalışma

50 uzman kişiden oluşan aynı denek grubuyla, ikinci açık uçlu anket çalışması yapılmıştır. Bu aşamada mail yoluyla “İç Mekanda Sınır nedir? En az 10 kavram (kelime veya sıfat...) ile ifade edebilmisiniz” sorusu sorulmuştur. Bu soruya verilen yanıtların verileri SPSS ile girilmiş ve verilerin frekans dağılımları yapılmıştır. Verilerin analizleri yapıldıktan sonra aşağıdaki tablo modeli oluşturulmuştur (Tablo 7). Elde edilen kavramlardan %59 ve üstü düzenlam, %9 ve üstü yan anlam, %6 ve altı diğerleri başlıklarına dahil edilmiştir.

Tablo 7. İç Mekanda Sınır kavramı üzerine yapılan anket sonuçlarının frekans dağılımları

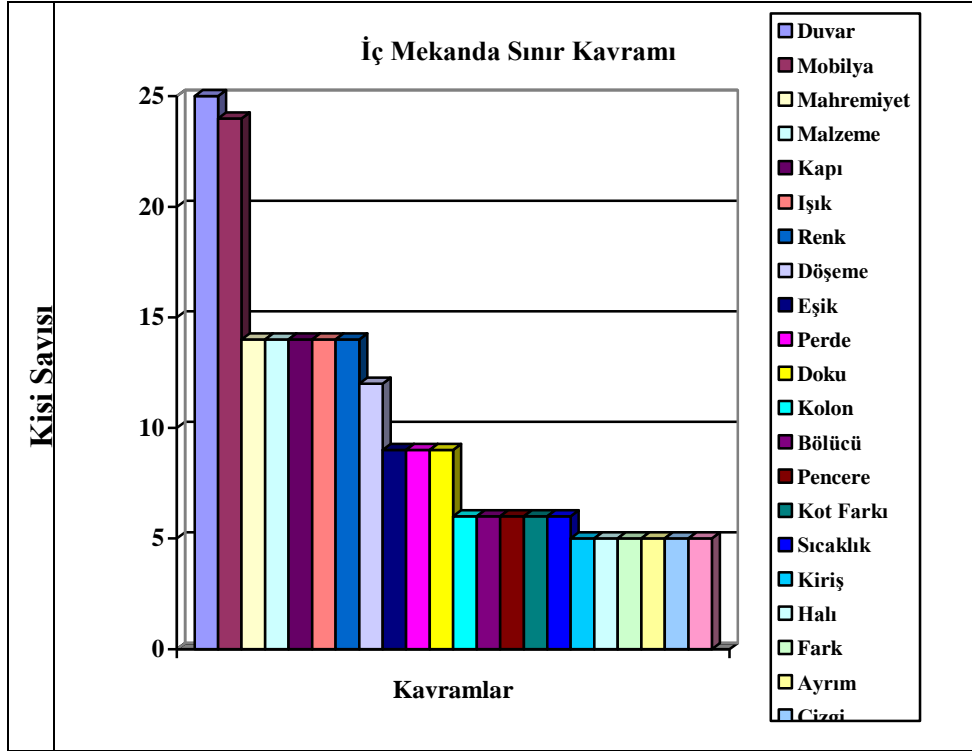
		İç Mekanda Sınır	Kişi Sayısı	Yüzdeler Dilimi
KAVRAMLAR	Düzenleme	Duvar	25	% 69.7
		Donatı (Mobilya)	24	% 59.4
	Yanamlam	Mahremiyet, Malzeme, Kapı, Aydınlatma, Renk	14	% 36.4
		Döşeme	12	% 30.3
		Eşik, Perde, Doku,	9	% 21.2
		Kolon, Bölücü, Pencere, Kot Farkı, Sıcaklık,	6	% 18.2
		Kiriş, Halı, Fark, Ayrım, Çizgi, Yeşillik(Bitki)	5	% 15.2
		Gizlilik, Tavan, Merdiven, Yüzey, Yönlendirme, Kişisel Alan,	4	% 12.2
		Mekan, Algı,	3	% 9.1
	Diğerleri	Egemenlik Alanı, Mekan Örgütlenmesi, Sirkülasyon, Düzlem, Hacim, Durdurma, Boşluk, İz, Hareketsizlik, Su, Görünmeyen, İç, Dış, Form, Ölçü/Oran, Baskı,	2	% 6.1
		Engel ,Kısıtlayıcı, Varlık, Eleman, Erişememezlik, Fonksiyonlar, Ayraç, Kilit, İşlev, Kullanım, Boyut, Özel Mekan, Mekan Parçaları, Zemin Hareketleri, Yumuşak, Katı/Sert, Ön, Arka, Görünen, Biçim, Korkuluk, Koyu, Basamak, Zorlayıcı, Doluluk, İç içe olma, Serbest Olma, Bağlantılı Olma, Bölge, Dolaşım, Kişisel, Saygı, Düzen, Sunak, Niş, Sandık, Ebeveyn Odası, Saksı, Çerçeve, Boğucu, Seyrek, HuzURLu, Oda, Uzaklaşma, Ayrışma, Sosyal Statü, Aidiyetlik, Farklı Eylem Grupları, Mekan Bileşen ve Öğeleri, Esneklik, Kişiselleştirme, Sınırlı Alan, Aile Bireyleri, Ara, Kabin, Çevrelenme, Hedef, Açık, Kapalı, Korunma, Net, Manzara, Dar, Bakış, Esinti, Burası, Orası, Huzur, Huzursuzluk, Kural, Gölge	1	% 3

2.2.2.1. İç Mekanda Sınır Kavramı Üzerine Ön Çalışmanın Değerlendirilmesi

İç Mekanda Sınır kavramı üzerine yapılan açık uçlu anket çalışması sonuçları Tablo 7' de verilmektedir. Bu anket sonuçlarına bakıldığında Sınır kavramı denildiğinde en sıklıkla tercih edilen cevaplar tabloda ilk iki sırada yer alan duvar ve donatı (mobilya) olmuştur. Duvar ve donatı, sınır kavramının düz anlamları olarak ifade bulabilmektedir. Yine tabloda görüldüğü üzere, mahremiyet ile başlayan algı ile biten cevaplar da sınır kavramının yanamlamları olarak şekillenmektedir. Daha az sıklıkla tercih edilen, denek grubu tarafında 1 yada 2 kez Sınır kavramı olarak ifade edilen kavramlarda diğerleri olarak tabloda yerini almıştır. Sınır kavramında olduğu gibi İç Mekanda Sınır kavramı nedir diye

sorulduğunda da insanların ilk aklına gelen ve sıklıkla söylenen cevaplar düzenlam, ikinci-üçüncü olarak akla gelen kavramlar yanamları, daha sonra akla gelen kavramlar ise diğerleri olarak adlandırılabilir. Şekil 15’de grafiksel olarak %69 duvar ile %15 yeşillik (bitki) arasındaki değerler gösterilmektedir.

Şekil 15. Tablo 7’nin grafiksel anlatımı

Sınır ve İç Mekanda Sınır Kavramları için yapılan anket sonuçları SPSS programında oluşturulan frekans dağılımları sonuçlarına göre belirlenmiştir. Her iki kavram için verilen cevaplardan ortak olanlar Tablo 8 de verilen tabloda gösterilmektedir. Sınır kavramı sorulduğunda verilen cevaplar daha geniş ve kapsamlı olmaktadır. İç Mekanda Sınır sorulduğunda ise Sınır kavramı iç mekan için düşünüldüğünden daha sınırlı olarak ifade edildiği görülmektedir. Bu ayrımlar olmasına rağmen bazı kavramların hem Sınır hem de İç Mekanda Sınır kavramlarında tekrar edildiği saptanmıştır. Bu nedenle kavramların ortak paydada toplanması hedeflenmiştir.

Tablo 8. Sınır ve iç mekanda sınır kavramları üzerine yapılan anket sonuçlarına göre ortak ifade edilen kavramlar

Sınır ve İç Mekanda Sınır İçerisine Giren Ortak Kavramlar
Duvar
Donatı (Mobilya)
Mahremiyet
Malzeme
Kapı
Renk
Perde
Doku
Kot Farkı
Fark
Ayrım
Çizgi
Yüzey
Kişisel Alan
Mekan
Egemenlik Alanı

Bu aşamaya kadar Sınır ve İç Mekanda Sınır kavramları denek grubuna sorulmuş ve alınan cevaplar sıralanmıştır. Bu sıralamada, düzenlam, yanamlam ve diğerleri başlığına giren kavramlar direkt olarak ortaya çıkmıştır. Bundan sonraki aşamada ise yapılan açık uçlu anket çalışmalarının sınıflandırılmasına yer verilmiştir.

2.3. Sınır ve İç Mekanda Sınır Kavramlarının Sınıflandırılması

Yapılan çalışmaların ikinci aşamasını oluşturan bu kısım sınıflama üzerine kurulmuştur. Bu çalışma kapsamında, Pellow'un yaptığı sınıflamanın ilk kısmı ele alınmaktadır. Bunlar; fiziksel, sosyal, geçici, kavramsal, ve sembolik başlıkları altında beş grupta toplanmaktadır (Pellow, 1996).

Daha önce yapılmış olan iki ankette sınır nedir ve iç mekanda sınır nedir sorularına cevap alınmıştır. Bu anketler de çalışmaya dahil edilen gruba sorular sorulmuştur ve bu sorulara verilen cevaplar sıralanarak tüm kavramları verilen başlıklar altında değerlendirmeleri beklenmiştir. Bu değerlendirme sonucunda gelen cevaplarla aşağıdaki sınıflama tabloları oluşturulmuştur. Alınan tüm sonuçların, frekans dağılımları SPSS ile değerlendirilmiştir (Tablo 9-10).

Tablo 9. Sınır kavramının sınıflandırılması üzerine yapılan anket sonuçlarının frekans dağılımları

		SINIR KAVRAMI ANKET SONUÇLARI					
		Sınır Kavramları	Fiziksel %	Sosyal %	Geçici %	Kavramsal %	Sembolik %
Düzenli	Çizgi	64	6	22	16	42	
	Engel	82	30	20	22	18	
	Duvar	98	22	6	10	20	
Yan anlam	Mahremiyet	12	94	6	52	12	
	Farklılık	34	46	22	44	10	
	Ayırım	38	46	24	40	12	
	Çit	92	4	18	4	16	
	Kapı	90	10	18	10	20	
	Uç	34	26	14	44	32	
	Son	22	20	21	66	26	
	Algı	14	28	18	80	22	
	Tanımlı/ Belirli	50	20	6	44	26	
	Kural	86	64	22	50	18	
	Yasak	20	64	24	42	14	
	Bitmek	36	18	8	56	20	
	Sosyal Statü	8	70	22	34	32	
	Öteki	14	42	14	46	22	
	Egemenlik Alanı	40	64	12	46	20	
	Yol	92	12	8	12	18	
	Özgürlük	14	52	16	74	32	
	Netlik	36	16	6	54	18	
	Yapı	92	22	6	14	28	
	Uzak	44	22	18	46	26	
	Yüzey	86	6	4	16	20	
Başlangıç	42	18	12	44	26		
Kapalı	70	24	14	38	24		
İnsan	48	66	20	22	24		
Diğerleri	Bölge	80	32	16	22	18	
	Uzlaşma	6	66	18	46	8	
	Kot Farkı	100	2	4	6	8	
	Kültür	10	82	6	54	16	
	Bütünleme	32	16	6	66	16	
	Zaman	18	16	42	64	30	
	Doku	82	18	4	22	28	
	Renk	72	14	12	22	44	
	Yasa	6	56	24	48	14	
	Tel Örgü	92	6	12	4	14	
	Mülkiyet	58	46	20	16	12	
	Kimlik	16	78	2	44	38	
	Kişisel Alan	42	68	24	30	22	
	Perde	88	10	24	6	18	
	Malzeme	94	2	10	4	22	
	Mobilya	90	18	22	2	24	
	Yabancı	16	62	20	48	12	

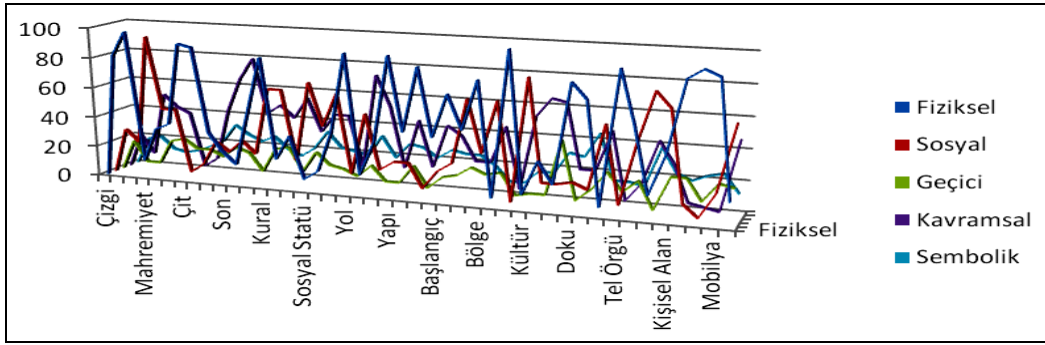
Tablo 10. İç mekanda sınır kavramı sınıflandırılması üzerine yapılan anket sonuçlarının frekans dağılımları

		İÇ MEKANDA SINIR KAVRAMI ANKET SONUÇLARI					
		İç Mekanda Sınır Kavramları	Fiziksel %	Sosyal %	Geçici %	Kavramsal %	Sembolik %
Düzenlam	Duvar	100	14	10	10	24	
	Donatı(Mobilya)	88	16	32	2	28	
Yananlam	Mahremiyet	18	94	4	44	16	
	Malzeme	92	2	12	8	22	
	Kapı	92	8	16	10	18	
	Işık	64	6	44	24	32	
	Renk	78	12	26	18	40	
	Döşeme	100	6	10	4	14	
	Eşik	92	24	8	12	18	
	Perde	94	12	20	0	10	
	Doku	82	12	12	10	20	
	Kolon	98	4	2	2	2	
	Bölücü	88	18	32	10	10	
	Pencere	98	8	8	2	6	
	Sıcaklık	44	14	54	32	4	
	Kot Farkı	100	10	6	2	4	
	Kiriş	100	2	2	2	2	
	Halı	90	14	20	6	12	
	Fark	32	42	12	54	32	
	Ayırım	38	42	18	52	34	
	Çizgi	70	10	8	24	46	
	Yeşil	66	6	14	16	32	
	Gizlilik	20	60	16	68	14	
	Tavan	96	8	0	10	10	
	Merdiven	94	8	6	4	14	
	Yüzey	90	4	8	18	12	
	Yönlendirme	54	20	24	36	28	
	Kişisel Alan	40	78	18	30	18	
Mekan	80	44	18	48	28		
Algı	28	44	24	78	14		
Diğerleri	Egemenlik Alanı	34	62	26	36	18	
	Mekan Örgütlenmesi	62	36	22	42	10	
	Sirkülasyon	80	12	24	20	8	
	Düzlem	78	6	6	20	14	
	Hacim	74	8	2	20	12	
	Durdurma	30	22	32	40	22	
	Boşluk	58	16	10	52	22	
	İz	56	20	20	46	38	
	Hareketsizlik	22	14	32	50	12	
	Görünmeyen	12	24	22	68	30	
	İç	62	16	8	42	20	
	Dış	60	18	6	40	18	
	Form	86	8	6	22	34	
	Ölçü/Oran	70	10	4	40	16	
	Baskı	18	64	16	56	24	

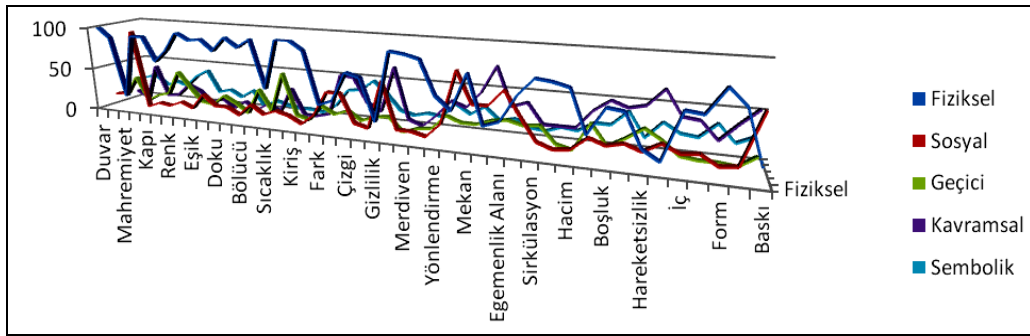
Tablo 9, Sınır kavramının sınıflandırılması üzerine yapılan anket sonuçlarının frekans dağılımlarından oluşmaktadır. Burada sıklıkla tercih edilen cevapların yüzdelerik dilimleri görülmektedir. Sınıflamaya dahil edilen kavramlar % 50 ve üstüdür.

Tablo 10'da, İç mekanda sınır kavramı sınıflandırılması üzerine yapılan anket sonuçlarının frekans dağılımlarının değerlendirilmesi görülmektedir. Bu tabloda da, Tablo 9'daki gibi, sınıflamaya dahil edilmesi uygun görünen kavramlar % 50 ve üstüdür.

Tablo 9 ve Tablo 10'da anket sonuçlarına göre belirlenen kavramların yine anket yöntemiyle sınıflandırılması sonucu ortaya çıkan veriler tablolaştırılmıştır. Elde edilen verilerin daha iyi algılanabilmesi için tablo sonuçları grafiklendirilmiştir (Şekil 16-17).

Şekil 16. Sınır kavramı anket sonuçlarının sınıflandırılması grafiği

Şekil 17. İç Mekanda Sınır kavramı anket sonuçlarının sınıflandırılması grafiği

2.3.1. Anket Sonuçlarının Değerlendirilmesi

Sınır ve İç Mekanda Sınır kavramları üzerine yapılan anket sonuçlarında ortaya çıkmış olan kavramların tercih edilme sıklıklarına göre frekans dağılımları belirlendikten sonra en çok tercih edilen kavramlar düzenlem, yananlam ve diğerleri olarak

sıralandırılmıştır. Bu sıralama da diğerleri başlığındaki kavramlardan, her iki kişi tarafından ifade edilen kavramlar da sınıflandırmaya sokulmuş ve bu tablo 6 ve tablo 7'de verilmiştir. Bu kavramların %10 luk dilimin altında kalması dolayısıyla çalışma alanı içerisinde değerlendirilmeye alınmaması uygun görülmüştür. Çalışma alanı içine dahil edilen sınıflandırılma için verilen cevaplardan diğerleri başlığına giren kavramlar çıkarılarak tekrar verilmiştir (Tablo 11, 12).

Tablo 11. Sınır kavramının sınıflandırılması üzerine yapılan anket sonuçlarının frekans dağılımları değerlendirilmesi

SINIR KAVRAMI ANKET SONUÇLARI							
		Sınır Kavramları	Fiziksel %	Sosyal %	Geçici %	Kavramsal %	Sembolik %
Düzenlam		Çizgi	64	6	22	16	42
		Engel	82	30	20	22	18
		Duvar	98	22	6	10	20
Yan anlam		Mahremiyet	12	94	6	52	12
		Farklılık	34	46	22	44	10
		Ayrım	38	46	24	40	12
		Çit	92	4	18	4	16
		Kapı	90	10	18	10	20
		Uç	34	26	14	44	32
		Son	22	20	21	66	26
		Algı	14	28	18	80	22
		Tanımlı/ Belirli	50	20	6	44	26
		Kural	86	64	22	50	18
		Yasak	20	64	24	42	14
		Bitmek	36	18	8	56	20
		Sosyal Statü	8	70	22	34	32
		Öteki	14	42	14	46	22
		Egemenlik Alanı	40	64	12	46	20
		Yol	92	12	8	12	18
		Özgürlük	14	52	16	74	32
		Netlik	36	16	6	54	18
		Yapı	92	22	6	14	28
		Uzak	44	22	18	46	26
	Yüzey	86	6	4	16	20	
	Başlangıç	42	18	12	44	26	
	Kapalı	70	24	14	38	24	
	İnsan	48	66	20	22	24	

Tablo 12. İç mekanda sınır kavramı sınıflandırılması üzerine yapılan anket sonuçlarının frekans dağılımları değerlendirilmesi

		İÇ MEKANDA SINIR KAVRAMI ANKET SONUÇLARI					
		İç Mekanda Sınır Kavramları	Fiziksel %	Sosyal %	Geçici %	Kavramsal %	Sembolik %
Düzenlam	Duvar		100	14	10	10	24
	Donatı(Mobilya)		88	16	32	2	28
Yananlam	Mahremiyet		18	94	4	44	16
	Malzeme		92	2	12	8	22
	Kapı		92	8	16	10	18
	Işık		64	6	44	24	32
	Renk		78	12	26	18	40
	Döşeme		100	6	10	4	14
	Eşik		92	24	8	12	18
	Perde		94	12	20	0	10
	Doku		82	12	12	10	20
	Kolon		98	4	2	2	2
	Bölücü		88	18	32	10	10
	Pencere		98	8	8	2	6
	Sıcaklık		44	14	54	32	4
	Kot Farkı		100	10	6	2	4
	Kiriş		100	2	2	2	2
	Halı		90	14	20	6	12
	Fark		32	42	12	54	32
	Ayrım		38	42	18	52	34
	Çizgi		70	10	8	24	46
	Yeşil		66	6	14	16	32
	Gizlilik		20	60	16	68	14
	Tavan		96	8	0	10	10
	Merdiven		94	8	6	4	14
	Yüzey		90	4	8	18	12
	Yönlendirme		54	20	24	36	28
	Kişisel Alan		40	78	18	30	18
Mekan		80	44	18	48	28	
Algı		28	44	24	78	14	

Sınır kavramı dendiğinde denek grubunun ifade ettiği kavramların yine aynı denek grubu tarafından yapılan sınıflandırılması düzenlam ve yananlam başlığı altına alınmıştır (Tablo 13). Bu sınıflama da fiziksel, sosyal ve kavramsal sınırlar yoğun bir şekilde kavramlarla örtüştürülmüştür. Geçici sınırlar içerisine hiçbir kavram giremezken, sembolik sınırlara çizgi ve ulaşamama dahil edilmiştir.

Tablo 14’de İç Mekanda Sınır kavramı sorgulandığında denek grubunun nitelendirdiği kavramlar yine bu grup tarafından sınıflandırma içine alınmıştır. Bu sınıflama da, Sınır kavramının sınıflandırılması yapıldığı gibi fiziksel, sosyal ve kavramsal sınırların yoğun bir şekilde dahil edilmesiyle sonuçlanmıştır. Fiziksel sınırların bu sınıflama içinde baskın olduğu gözlemlenmiştir, geçici ve sembolik sınırlar başlıkları altına girebilecek herhangi bir kavram tablo da yer almamıştır.

Tablo 13. Sınır kavramı üzerine yapılan anket sonucunda elde edilen kavramların sınıflandırılması

Sınır Kavramı Anket Sonuçları İle Elde Edilen Sınıflandırma				
Fiziksel Sınırlar	Sosyal Sınırlar	Geçici Sınırlar	Kavramsal Sınırlar	Sembolik Sınırlar
Çizgi	Mahremiyet		Mahremiyet	Çizgi
Engel	Farklılık		Farklılık	Ulaşamama
Duvar	Ayrım		Ayrım	
Çit	Kural		Uç	
Kapı	Yasak		Son	
Tanımlı/Belirli	Sosyal Statü		Algı	
Yol	Öteki		Tanımlı/Belirli	
Yapı	Egemenlik Alanı		Kural	
Yüzey	Özgürlük		Bitmek	
Kapalı	İnsan		Öteki	
			Egemenlik Alanı	
			Özgürlük	
			Ulaşamama	
			Netlik	
			Uzak	
			Başlangıç	
			Kapalı	

Tablo 14. İç mekanda sınır kavramı üzerine yapılan anket sonucunda elde edilen kavramların sınıflandırılması

İç Mekanda Sınır Kavramı Anket Sonuçları İle Elde Edilen Sınıflandırma				
Fiziksel Sınırlar	Sosyal Sınırlar	Geçici Sınırlar	Kavramsal Sınırlar	Sembolik Sınırlar
Duvar	Mahremiyet		Fark	
Mobilya	Gizlilik		Ayırım	
Malzeme	Kişisel Alan		Gizlilik	
Kapı			Algı	
Aydınlatma				
Renk				
Döşeme				
Eşik				
Perde				
Doku				
Kolon				
Pencere				
Kot Farkı				
Kiriş				
Halı				
Mekan				
Çizgi				
Bitki				
Tavan				
Merdiven				
Yüzey				
Yönlendirme				
Bölücü, Bölme				

2.4. İç Mekanda Sınır Kavramı Olarak Sınıflandırılan Kavramların Tanımlanması

Fiziksel Sınırlar, Sosyal Sınırlar ve Kavramsal Sınırlar başlıkları altına denek grubu tarafından yerleştirilmesi uygun görülen kavramların tanımlanması, mimari anlamda özellikle de mekan bazında açıklanması gerekli görülmüştür.

2.4.1. Fiziksel Sınırlar

İç mekan da Fiziksel Sınırlar 33 kavramla ifade edilmiştir. Bu kavramların kısaca tanım ve açıklaması aşağıda yapılmıştır.

Duvar: Sözlük anlamıyla; “1. Bir yapının yanlarını dışa karşı koruyan, iç bölümlerini birbirinden ayıran, taş, tuğla vb. gereçlerden yapılan veya örülen dikey düzlem. 2. Bir toprak parçasını sınırlayan taş, tuğla, kerpiçten yapılan engel..... 4. Engel.” Şeklinde ifade edilebilmektedir (Akalin, 2009, 579). Ansiklopedik Mimarlık Sözlükte ise; “Yapılarda taş, tuğla, briket, kerpiç ve benzeri gereçlerle yapılan düşey bölme ögesi” olarak tanımlanmaktadır (Hasol, 1998, 150).

Mobilya/Donatı: İç Mimari de mekan içerisinde mobilya ve donatı aynı anlamlarda kullanıldığı için bu iki kavram bir arada açıklanacaktır. Mobilya; oturulan, yemek yenilen, çalışılan, yatılan yerlerin döşenmesine yarayan taşınabilir eşyalara verilen genel ad, möble” anlamına gelmektedir (Akalin, 2009, 1404). Mobilya, “döşeme eşyası, mefruşat” olarak da adlandırılmaktadır (Hasol, 1998, 319). Donatının sözlük anlamı ise; “teçhizat” dır (Akalin, 2009, 579).

Malzeme: “1. Gereç, materyal. 2. Bir eserin hazırlanmasında yararlanılan bilgi ve kaynakların tamamı” (Akalin, 2009, 1337).

Kapı: “1. Bir yere girip çıkarken geçilen ve açılıp kapanma düzeni olan duvar veya bölme açıklığı. 2. Bu açıklıktaki açılıp kapanan kanat.” (Akalin, 2009, 1068).

Aydınlatma: “ 1. Aydınlatmak işi. 2. *tiy.* Sahnelerin ışıklandırılması işi.” (Akalin, 2009, 157).

Renk: “1. Cisimler tarafından yansılan ışığın gözde oluşturduğu duyum. 2. Nitelik” (Akalin, 2009, 1652).

Döşeme: “1. Döşemek işi. 2. Yapılarda taban üzerinde döşenen tahta vb. kaplama. 3. Bir yapının döşenmesine yarayan her türlü eşya, mefruşat” (Akalin, 2009, 570).

Eşik: “1. Kapı boşluğunun alt yanında bulunan alçak basamak, 2. Kapı ağzında basamağın konulabileceği yer. 3. *mec.* Başlangıç yeri, başlangıç noktası, yakını. 4. *coğ.* Karalar üzerinde veya deniz diplerinde birbirine komşu iki çukURLuğu ayıran tümsek biçiminde, üzeri çoğu kez düz kabartılar. 6. *psikol.* Bir tepkinin başlamasında, ortaya çıkmasında etkili olan ruhsal, fizyolojik nokta.” (Akalin, 2009, 657).

Perde: “*Far. perde* 1. Görüşü, ışığı engellemek, bir şeyi gizlemek için pencereye veya bir açıklığın önüne gerilen örtü. 2. Üzerine bir cismin görüntüsü yansıtılan saydam olmayan yüzey. 3. İki yeri birbirinden ayıran bölme” (Akalin, 2009, 1596).

Doku: “1. Bir yüzeyde dokunma duyusuna hitap eden nitelikler, tekstür. 2. Bir gerecin iç yapısının yani bünyesinin karakteristiği: lifli, taneli, gözenekli gibi..” (Hasol, 1998, 143). “*mec.* Bir bütünüün yapısı ve özelliği” (Akalin, 2009, 552).

Kolon: “*Fr. colonne, mim.* Sütun” (Akalin, 2009, 1201). “Uzunluğu doğrultusuna paralel kuvvetlerin etkisi altındaki çubuk, sütun” (Hasol, 1998, 258).

Bölücü, Bölme: “Bölme işini yapan, bölen” (Akalin, 2009, 314). “Taşıyıcı olmayan, çoğu hafif gereçli, az kalın duvar” (Hasol, 1998, 99).

Pencere: “Dışarısını görmek, hava ve ışık almak için duvarlarda yapılan ve doğrama ile camdan meydana gelen açma” (Hasol, 1998, 352).

Kot (Farkı): “*Fr. cote mim.* Temel ile zemin arasındaki yükseklik.” (Akalin, 2009, 1223). “1. Bir noktanın, esas olarak alınan yatay düzlemden yüksekliği ve bu yüksekliği gösteren rakam. 2. Projelerde boyutları göstermek için ölçü çizgileri üzerine yazılan rakam, ölçü rakamı” (Hasol, 1998, 274).

Kiriş: “*mim.* Yapılarda dört köşe kalın keresteden, demirden veya betonarmeden yapılmış yatay destek parçası.” (Akalin, 2009, 1186). “Boyu doğrultusundaki eksenine dik kuvvetlerin etkisi altında bulunan çubuk; döşemeden gelen yükleri düşey taşıyıcılara aktaran, eğilmeye dayanıklı strüktür ögesi” (Hasol, 1998,264).

Halı: “Yere veya mobilya üstüne serilmek, duvara gerilmek için, çoğu yünden dokunan, kısa ve sık tüylü, nakışlı, kalın yaygı.” (Akalin, 2009, 834).

Mekan: “1. Yer, bulunulan yer. 2. Ev, yurt. 3. *astr. esk.* Uzay.” (Akalin, 2009, 1363). “İnsanı çevreden belli bir ölçüde ayıran ve içinde eylemlerin sürdürülmesine elverişli olan boşluk, boşun” (Hasol, 1998, 306).

Mekan Örgütlenmesi: ‘Mekan örgütlenmesi, mekanın yapısal bileşenleri ve öğelerinin uyumlu, kullanışlı, güzel, insana mutlu ve huzurlu bir yaşam sağlayacak şekilde, kullanıcının yaşam tarzı ve hayat görüşüne duyarlı bir biçimde, gerekli konfor düzeyi sınırları içinde, bir bütün olarak düzenlenmesidir’ (Özdemir, 1994, s.6).

Çizgi: “1. Çizilerek veya çeşitli yollarla oluşmuş iz, çizgi, hat, tahril. 2. Yüz ve vücut hatlarının her biri. 3. *mat.* Bir noktanın yürütülebilmesiyle oluşan biçim. 4. *mec.* Temel. 5. *mec.* Bir durumdan başka bir duruma atlanan, geçilen yer, sınır.” (Akalin, 2009, 442). “Bir

cismin bir yüzey üzerinde, bir çizim aletinin kağıtta bıraktığı ince uzun iz” (Hasol, 1998, 129).

Bitki: “Bulunduğu yere kökleriyle tutunup gelişen, döl veren ve hayatını tamamladıktan sonra kuruyarak varlığı sona eren yosun, ot, ağaç vb. canlıların genel adı, nebat.” (Akalin, 2009, 287).

Tavan: “1. Bir yapının, kapalı bir yerin üst bölümünü oluşturan düz ve yatay yüzey, taban karşıtı. 2. *mec.* Bir şeyi değerlendirmede kabul edilen en üst seviye veya fiyat. 3. *hlk.* Çatı kiremiti.” (Akalin, 2009, 1921). “Örtülü bir yerin yukarısını meydana getiren yüzey, taban karşıtı” (Hasol, 1998, 440).

Merdiven: “ Bir yere çıkmaya veya bir yerden inmeye yarayan basamaklar dizisi.” (Akalin, 2009, 1371). “Yukarıya, yükseğe çıkmak için yapılan basamaklı yol” (Hasol, 1998, 308).

Yüzey: “Bir cismi uzaydan ayıran dış ve yaygın bölümü, satıh” (Hasol, 1998, 491).

Yönlendirme: “Bir binanın veya yolun, güneşin yükselişine göre planlanması” (Hasol, 1998, 488). İç mekanda yönlendirme yalnızca güneş ışığına bağlı olmamaktadır. Farklı amaçlar ve işlevlere hizmet etmek için yönlendirmeler kullanılmaktadır.

Form: “*Fr. forme* 1. Biçim, şekil. 2. Bir şeyin istenilen ve olması gereken durumu. 3. İstenilen şeylerin yazılması, doldurması için hazırlanmış belge.” (Akalin, 2009, 712). “Biçim” (Hasol, 1998, 172). Biçim; “Somut sanatlarda belli bir temanın plastik veya grafik açıdan dile getirilişi, form” (Hasol, 1998, 88).

Ölçü: “1. Bir niceliği, o nicelik için kabul edilmiş birimlerden birine göre oranlayarak değerlendirme, mizan. 2. Bu değerlendirmede kullanılan birim, ölçme birimi. 3. Ölçme sonucu bulunan rakam. 4. Belirlenmiş boyut. 5. Ölçüt. 6. *mec.* Değer, itibar. 7. *mec.* Aşırı olmama, ılımlı, uygun olma durumu.” (Akalin, 2009, 1536). “1. Ölçmek eylemi. 2. Ölçme birimi” (Hasol, 1998, 341).

2.4.2. Sosyal Sınırlar

Sosyal Sınırlar, 3 kavramla ifade edilmiştir. Bunlar;

Mahremiyet: “*Ar. mahremiyet* Gizlilik.” (Akalin, 2009, 1328).

Gizlilik: “Gizli olma durumu, mahremiyet.” (Akalin, 2009, 766).

Kişisel Alan: “Kişisel: Kişi ile ilgili, kişiye ilişkin, kişinin kendi malı olan, şahsi, zati.” (Akalin, 2009, 1188).

2.4.3. Kavramsal Sınırlar

Kavramsal sınırlar, denek grubu tarafından 3 kavram ile tanımlanmaktadır. Bunlardan aşağıda bahsedilmektedir;

Fark: “1. Bir kimse veya nesnenin bir başkasıyla karıştırılmamasını sağlayan ayrılık, benzer şeyleri birbirinden ayıran özellik, başkalık, ayırım, nüans. 2. *mat.* Çıkarma işleminin sonucu.” (Akalin, 2009, 680).

Ayırım: “1. Ayırma işi, tefrik. 2. Bir kimse veya nesnenin bir başkasıyla karıştırılmamasını sağlayan ayrılık, benzer şeyleri birbirinden ayıran özellik, başkalık, fark. 3. Alt bölüm. 4. *man.* Cinsleri ve türleri birbirinden ayıran ana karakter, fark. 5. Ayrılma noktası.” (Akalin, 2009, 164).

Algı: “*psikol.* Bir şeye dikkati yönelterek o şeyin bilincine varma, idrak.” (Akalin, 2009, 72).

Görüldüğü üzere “Sınır” kavramı özellikle “Fiziksel Sınır”ları beraberinde getirmektedir. Denekler tarafından da en yoğun olarak fiziksel sınırlar tanımlanmaktadır.

2.5. İkinci Aşama: Örneklem Alanı ve İncelenen Konutlara Ait Analizler

“Mimarlığın en yoğun ürün verdiği tasarım alanı olan konut, aynı zamanda mimarlık kültürüyle, gündelik yaşamın kesişme, örtüşme biçimini temsil eder. Bir başka deyişle, popüler kültürün mimarlıkla buluşma noktasında konut vardır. Konut doğrudan ilgi alanı mimarlık olmayanların, disiplinlerarası çalışmaların, mimarlığı tanımak, anlamak, değerlendirmek, pozisyon belirlemek için en çok kullandıkları örnekleme alanını oluşturur. Bunun nedeni, konut yapısının insanlar tarafından yoğun ve sürekli kullanımının vazgeçilmezliğinin yanı sıra, çerçeve oluşturduğu tüketim alanının genişliğidir.” (Güzer, 2004, 29).

Konut, en yoğunluklu ve sürekli kullanılan mekan olduğundan analizler için, örneklem alanı olarak uygun görülmüştür.. Yurtiçinde literatüre geçmiş olan 2000 ve sonrası müstakil konut ve müstakil konut sitelerinden seçilmiş örnekler üzerinden yaşama mekanları, sınır kavramına bağlı olarak analiz edilmektedir. Bu çalışma için mimarlık-iç mimarlık-tasarım üzerine yapılan yayınlar ve internet siteleri taranarak; iç mekan görselleri ve planlarına ulaşılan örnekler değerlendirilmiştir.

2.5.1. Örneklem Alanının Sınırlarının Belirlenmesi

Sınır kavramının konut ölçeğinde ele alınması, kullanıcıların yaşama alanlarına rahatlıkla müdahale etmeleri ve kendileri için özel alan yaratma çabalarıdır.

Öncelikle ülke sınırları içerisinde olması esas alınmıştır. Ülke içerisinde bile, bölgeler dikkate alındığında kültür, yaşam tarzı, sosyo-ekonomik durum...vb. özelliklere göre kullanıcıların mekan algısı ve mekanı kullanma- yaşama alışkanlıkları değiştiği göz önüne alındığında, “Sınır” kavramının yurt dışı örnekler üzerinden değerlendirilmesi yerine ülke içindeki örnekler üzerinden değerlendirme yapılması öngörülmüştür.

Bu aşamada müstakil konut, müstakil konut sitesi ve yaşama mekanlarının sınırlarının belirlenmesi için tanımlamak gerekmektedir:

Müstakil Konut: Özellikle 90’lı yıllardan sonra büyük bir artış gösteren bu konut modelleri tek aile evleridir. Müstakil konutlar genellikle villa tipi olarak tasarlanmaktadır.

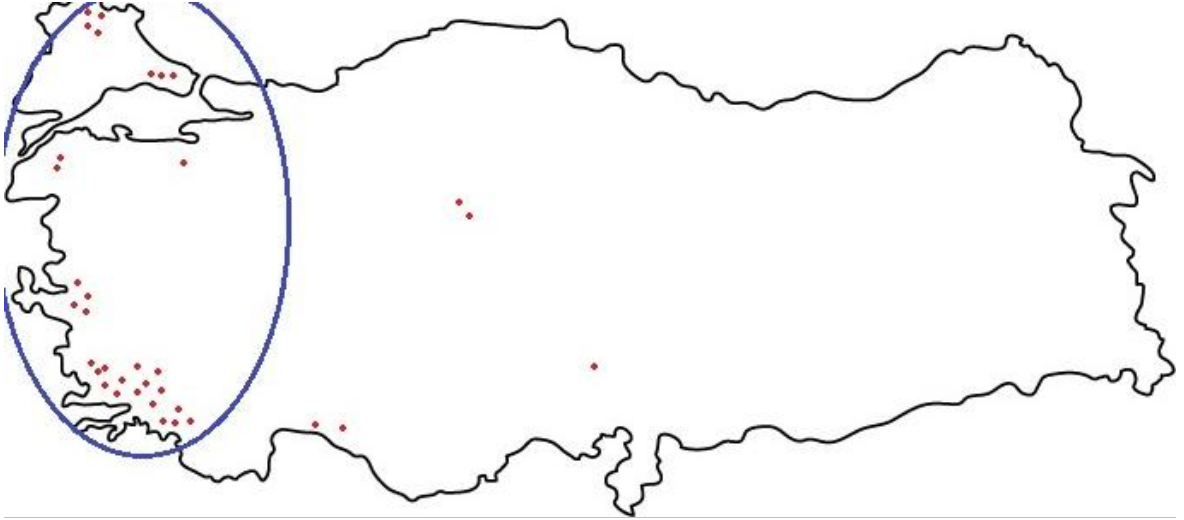
Müstakil Konut Sitesi: 90’lı yılların ikinci yarısından sonra artış görülen ve insanların kentten uzaklaşmak, daha temiz bir ortamda yaşamak için tercih ettiği konut tipleridir. Site olarak inşa edilirler ve bir mahalle gibi her tür imkanı barındırırlar. Kentlerin çok göç alması sonucu kalabalıklaşması, kent merkezinde işyeri, ticaret v.b. işlevlere dönüşmesi, şehrin kalabalığının trafik ve hava kirliliğine olan negatif katkıları, daha sakin ve temiz bir çevre düşleyen insanları kent dışı bir yaşama yönlendirmektedir.

Yaşama Mekanları: Konut içinde yaşayanların ortak kullanım alanı olan, bir çok eylemin sürdürülebilmesine imkan tanıyan ve dışarıdan gelen insanı da direk içine alabilen mekanlar olarak tanımlanabilir. Yaşama mekanlarında, oturma, tv izleme, misafir ağırlama, yemek yeme, kitap okuma... vb. bir çok eylem yerine getirilebilmektedir.

Ülke genelinde ele alınması uygun görülen örneklerle ulaşabilmek için kullanılan yöntem literatür taramasıdır. Literatür taraması ile, tüm mimarlık, içmimarlık ve tasarım yayınları ve internet siteleri taranmıştır. Literatür taraması yapılması öngörülen yıllar özellikle günümüze yakın konutların değerlendirilmesi düşünüldüğü için 2000 yılı ve sonrası olarak belirlenmiştir. 2000 yılından günümüze kadar gelen konutların; değişen mekan anlayışı ve insanların yaşama biçimine uyum sağlaması bakımından çalışma kapsamına alınması uygun görülmüştür. Ulaşılan tüm örnekler, hem basılı yayınlarda, hem de mimarlık portallarında yer alan ve isimleri sıklıkla tercih edilen mimar- içmimar-tasarımcılara aittir.

Konutların belirlenmesinde, ülke genelinde tüm şehirlerden olmasına özen gösterilmeye çalışılmıştır, fakat literatür taramasından elde edilen örnekler harita üzerinde işaretlendiğinde yoğunlukla yer alan bölgelerin Ege ve Marmara olduğu görülmüştür. Bu nedenle çalışma alanı olarak literatür çalışması sonucunda yoğunluklu olarak konut türlerine ulaşılabilen bu iki bölge seçilmiştir (Şekil 8).

Ele alınan konut tiplerinin özellikle iç mekan anlamında yeterince görsel ve planı içermesine dikkat edilmiştir. Değerlendirilen örnekler, belirli bir m² barındırması ile sınırlı tutulmamıştır. Fakat, konut içerisinde, kullanıcıların en çok zaman geçirdiği yaşam alanları olan yaşama mekanı/salonlar ölçeğinde irdelenmiştir. Yaşama mekanının kendi içinde, giriş alanı ve eğer içine dahilse; mutfakla ilişkisi bir arada değerlendirilmiştir.

Şekil 18. Çalışma alanı içerisinde değerlendirilecek konutların Türkiye genelinde dağılımları

2.6. Örneklem Grubunun Belirlenmesi

Türkiye genelinde yapılan 2000 sonrası özel konut örneklerinden literatüre geçmiş örnekler belirlenmiş ve bunların içinden hem plan hem de iç mekan görselleri bulunanlar değerlendirmeye alınmıştır. Literatür taraması ile 66 müstakil konuta (tek ev) ve 43 müstakil konut sitesine ulaşılmıştır. Elde edilen toplamda 109 konut modelinden sadece 35 konutta hem plan hem de iç mekana ait görseller bulunabilmektedir. Ulaşılabilen 35 konut modelinin Türkiye genelinde yoğunlaştığı bölgelerin Türkiye'nin batısı olduğu saptanmıştır. 35 konuttan 30'u Marmara bölgesi ve Ege bölgesinde yoğunlaştığından, bu

bölgelere ait 30 konut irdeleme kapsamına alınmıştır. Müstakil konutların tercih edilme nedeni ise; kullanıcıya hitap etmesi, standartlaşmış konut modellerinden uzak olduğunun düşünülmesidir. Müstakil konut modellerinde kullanıcının isteklerine dikkat edilebileceği ve tasarıma katılacağı düşünülmektedir. Hatta kullanıcı ve tasarımcı bir arada çalışarak yaşama alanları oluşturulabilmektedir.

2000 yılı ve sonrasındaki örneklerin ele alınmasının nedeni, literatüre geçmiş olmalarıdır.

2.7. Bölüm Sonucu

Sınır kavramını sorgularken; göstergebilimin dil üzerindeki etkisinden yani anlama-anlamlandırmadan yola çıkılmıştır. Sınır kavramı denildiğinde ortaya çıkan kavramların çoğunluğu aslında göstergebilimin dil dışı iletişim dizgelerine (mimarlık ve mekan gibi) sahiptir. Bunlar; mekanı anlatan, tanımlayan, içinde var olan her şeydir.

Yapılan çalışmalar bölümünün birinci aşamasında Sınır ve İç Mekanda Sınır kavramlarının frekans dağılımları yapılmış ve en sıklıkla tercih edilenler çalışmaya katılan denek grubu tarafından belirlenmiştir. Elde edilen bulgulardan ve ortaya çıkan sonuçlardan sonra bu kavramları Pellow (1996) tarafından öngörülen bir sınıflandırma içerisine alınmıştır. Bu sınıflama da yine aynı denek grubuna sorularak belirlenmiştir. Sınıflamaya giren tüm kavramlar tanımlandırdıktan sonra ikinci aşamada konut ölçeğinde irdelenerek analizleri yapılmıştır.

3. BULGULAR

3.1. İrdelenen Örneklerin Kimlik Kartlarına Ait Bulgular

Tablolar oluşturulurken, ulaşılabilen örneklerin 2000 yılından başlamak üzere eskiden yeniye doğru sıralanması uygun görülmüştür. Örneklerin tanıtılması amacıyla hazırlanan kimlik kartlarında, projelerin künyesi çıkarılmış ve iç mekan-dış mekan fotoğraflarına yer verilmiştir.

Tablo 15. İrdelenen müstakil konutlar ve konut sitesi projelerinin yıllara göre sınıflandırılması

No	Konut Adı	Proje Yılı/Yapım Yılı	Bulunduğu Yer	Konut Tipi
1	Exploded House	1999/2003	Göltürkbükü/Bodrum/Muğla	Tek Ev
2	SM Evi	2004/2005	Ayvacık/Çanakkale	Tek Ev
3	Kaya Evi	2004/2005	Fethiye/Muğla	Tek Ev
4	Ö Evi	2005/2006	Yalıkavak/Bodrum/Muğla	Tek Ev
5	URLa Olive Park Evleri	2005/2007	URLa/İzmir	Konut Sitesi/Grubu
6	Bakraz Evleri	2005/2007	Yalıkavak/Bodrum/Muğla	Konut Sitesi/Grubu
7	Teni Evleri	2005/2007	Yalıkavak/Bodrum/Muğla	Konut Sitesi/Grubu
8	Kemberburgaz'da Ev	2005/2007	Kemberburgaz/İstanbul	Tek Ev
9	SE Evi	2006/2007	Bodrum/Muğla	Tek Ev
10	Yegül Evi	2006/2007	Ildır/İzmir	Tek Ev
11	Büyükada'da Bir Konut	2006/2007	Büyükada/İstanbul	Tek Ev
12	Ottoman Life Konak Evleri	2006-2007/2006-2007	Turgutreis-Bodrum/Muğla	Konut Sitesi/Grubu
13	Aegean Hills Konutları	2006-2007/2006-2007	Bodrum/Muğla	Konut Sitesi/Grubu
14	Tekfen Müşkölüm Evleri	2007/2008	Gümüşlük/Muğla	Konut Sitesi/Grubu
15	Escana Evleri A Tipi	2007/2010	Bodrum/Muğla	Konut Sitesi/Grubu
16	Escana Evleri B Tipi	2007/2010	Bodrum/Muğla	Konut Sitesi/Grubu
17	Yalınkaya Evi	2008	Assos/Ayvacık/Çanakkale	Tek Ev
18	Bauma Evi	2009-2010/2010	Beykoz/İstanbul	Tek Ev
19	Bademli Teras	2010	Bademli-Mudanya/ Bursa	Konut Sitesi/Grubu
20	Ersan Evi	2010/2011	Bodrum/Muğla	Tek Ev
21	Alaçatı Villaları	2010-2011	Alaçatı/İzmir	Konut Sitesi/Grubu
22	Bodrum Bodrum Evleri	2010/2011	Yalıkavak-Bodrum/Muğla	Konut Sitesi/Grubu
23	Vicem Bodrum Evleri	2010/2012	Bodrum/Muğla	Konut Sitesi/Grubu
24	Palivor Çiftliği-Bağ Evi	2011/2011	Demirköy/Kırklareli	Konut Sitesi/Grubu
25	Palivor Çiftliği-Taşev	2011/2011	Demirköy/Kırklareli	Konut Sitesi/Grubu
26	Palivor Çiftliği-Günışık Evi	2011/2011	Demirköy/Kırklareli	Konut Sitesi/Grubu
27	Palivor Çiftliği-Gökışık Evi	2011/2011	Demirköy/Kırklareli	Konut Sitesi/Grubu
28	Mi'Marin Ilıca	2011/2012	Çeşme/İzmir	Konut Sitesi/Grubu
29	Bodrum Mandalin (A Tipi)	2011/2013	Gümüşlük-Bodrum/Muğla	Konut Sitesi/Grubu
30	Bodrum Mandalin (B Tipi)	2011/2013	Gümüşlük-Bodrum/Muğla	Konut Sitesi/Grubu

Örnekleme alanı olarak belirlenen tüm konut modelleri Tablo 15’de verildikten sonra konut tiplerine göre ayrılan “tek ev” ve “müstakil konut sitesi/grubu” tablolaştırılarak Tablo 16 ve 17’de gösterilmektedir.

Tablo. 16. Çalışma alanı içindeki “tek ev” türüne giren konut modelleri

No	Künye	Konut Dış Mekan	Konut İç Mekan
1	Konut Adı: Exploded House Tasarım Ekibi: Gökhan Avcıoğlu, Durmuş Dilekçi Proje Tarihi: 1999 Yapım Tarihi: 2003 Yer: Gölürbükü/Bodrum/Muğla		
2	Konut Adı: SM Evi Tasarım Ekibi: Han Tümertekin, Eylem Erdiç Proje Tarihi: 2004 Yapım Tarihi: 2005 Yer: Ayvacık/Çanakkale		
3	Konut Adı: Kaya Evi Tasarım Ekibi: Hatice Havle Aşkar Proje Tarihi: 2004 Yapım Tarihi: 2005 Yer: Fethiye/Muğla		
4	Konut Adı: Ö Evi Tasarım Ekibi: İ. Kerem Erginoğlu, Hasan Çalışlar, Armağan Ekiz, Sinan Gümrukçüoğlu, Defne Bozkurt Proje Tarihi: 2005 Yapım Tarihi: 2005-2006 Yer: Yalıkavak/Bodrum/Muğla		
5	Konut Adı: Kemberburgaz’da Ev Tasarım Ekibi: Emir Uras, Durmuş Dilekçi, Ayça Kadioğlu, Sinan Pakcer Proje Tarihi: 2005 Yapım Tarihi: 2007 Yer: Kemberburgaz/İstanbul		

Tablo 16'nın devamı

6	Konut Adı: Yegül Evi Tasarım Ekibi: Suna Birsen Otay, Sevim Aslan, İpek Yürekli, Deniz Aslan, Arda İnceoğlu Proje Tarihi: 2006 Yapım Tarihi: 2007 Yer: Ildır/İzmir		
7	Konut Adı: SE Evi Tasarım Ekibi: Ersen Gürsel Proje Tarihi: 2006 Yapım Tarihi: 2007 Yer: Bodrum/Muğla		
8	Konut Adı: Büyükada Evi Tasarım Ekibi: Arif Suyabatmaz Proje Tarihi: 2006 Yapım Tarihi: 2007 Yer: Büyükada/İstanbul		
9	Konut Adı: Yalın kaya Evi Tasarım Ekibi: Emin Balkış, Elvan Çalışkan Proje Tarihi: 2008 Yapım Tarihi: 2008- Yer: Assos/Ayvacık/Çanakkale		
10	Konut Adı: Bauma Evi Tasarım Ekibi: Gökhan Avcıoğlu, Müge Tan, Çağlar Temizyürek Proje Tarihi: 2009-2010 Yapım Tarihi: 2010 Yer: Beykoz/İstanbul		
11	Konut Adı: Ersan Evi Tasarım Ekibi: Orçun Ersan, Ahmet Can Ersan Proje Tarihi: 2010-2011 Yapım Tarihi: 2010-2011 Yer: Bodrum/Muğla		

Tablo. 17. Çalışma alanı dahilindeki “konut sitesi/grubu” türüne giren konut modelleri

No	Konut Kimliği	Konut Dış Mekan	Konut İç Mekan
1	Konut Adı: Teni Evleri Tasarım Ekibi: Hamdi Erdoğan Proje Tarihi: 2005 Yapım Tarihi: 2007 Yer: Yalıkavak/Bodrum/Muğla		
2	Konut Adı: Urla Olive Park Evleri Tasarım Ekibi: Metin Kılıç, Dürrin Süer Proje Tarihi: 2005 Yapım Tarihi: 2007 Yer: Urla/İzmir		
3	Konut Adı: Bakraz Evleri Tasarım Ekibi: Faruk Malhan, Can Taşkent, Nazlı Batırbaygil, Ahmet Dağlaroğlu, Derya Ak Proje Tarihi: 2005 Yapım Tarihi: 2007 Yer: Yalıkavak/Bodrum/Muğla		
4	Konut Adı: Ottoman Life Konutları Tasarım Ekibi: İlhanSelim Kural, Nerkes Kural, Ali Kural, Tuğba Özbay Proje Tarihi: 2006 Yapım Tarihi: 2007 Yer: Turgutreis/Bodrum/Muğla		
5	Konut Adı: Aegean Hills Konutları Tasarım Ekibi: Ayşe Hasol Erktin, Ayşe Havzuran Hasol, Doğan Hasol Proje Tarihi: 2006 Yapım Tarihi: 2007 Yer: Bodrum/Muğla		
6	Konut Adı: Tekfen Müşkölüm Evleri Tasarım Ekibi: İpek Yürekli, Suna Birsen Otay, Arda İnceoğlu, Deniz Aslan, Sevim Aslan Proje Tarihi: 2007 Yapım Tarihi: 2008 Yer: Gümüşlük/Muğla		

Tablo 17'nin devamı

7	Konut Adı: Escana Evleri Tasarım Ekibi: Erdal Tusavul, Sinan Kafadar Proje Tarihi: 2007 Yapım Tarihi: 2010 Yer: Bodrum/Muğla Tip : A Tipi		
8	Konut Adı: Escana Evleri Tasarım Ekibi: Erdal Tusavul, Sinan Kafadar Proje Tarihi: 2007 Yapım Tarihi: 2010 Yer: Bodrum/Muğla Tip: B Tipi		
9	Konut Adı: Bademli Teras Tasarım Ekibi: Rahmi Dede, Esra Dede, M. Akif Yıldız, Tarık Demirtaş Proje Tarihi: 2010 Yapım Tarihi: 2010- Kapalı Alanı: 11.040 m² Yapım Türü: Betonarme		
10	Konut Adı: Alaçatı Villaları Tasarım Ekibi: Hamdi Erdoğan Proje Tarihi: 2010 Yapım Tarihi: 2011 Yer: Alaçatı/İzmir		
11	Konut Adı: Bodrum Bodrum Evleri Tasarım Ekibi: Arif Özden, Sinan İzgi, Tanju Özelgin Proje Tarihi: 2010 Yapım Tarihi: 2011 Yer: Yalıkavak/Bodrum/Muğla		
12	Konut Adı: Palivor Çiftliği Tasarım Ekibi: Kerem Oral, Aysun Çakmak, Nagehan Büyükkiz Proje Tarihi: 2011 Yapım Tarihi: 2011 Yer: Demirköy/Kırklareli Tip: Bağ Evi		
13	Konut Adı: Palivor Çiftliği Tasarım Ekibi: Kerem Oral, Aysun Çakmak, Nagehan Büyükkiz Proje Tarihi: 2011 Yapım Tarihi: 2011 Yer: Demirköy/Kırklareli Tip: Taşev		

Tablo 17'nin devamı

13	Konut Adı: Palivor Çiftliği Tasarım Ekibi: Kerem Oral, Aysun Çakmak, Nagehan Büyükkiz Proje Tarihi: 2011 Yapım Tarihi: 2011 Yer: Demirköy/Kırklareli Tip: Taşev		
14	Konut Adı: Palivor Çiftliği Tasarım Ekibi: Kerem Oral, Aysun Çakmak, Nagehan Büyükkiz Proje Tarihi: 2011 Yapım Tarihi: 2011 Yer: Demirköy/Kırklareli Tip: Günışık Evi		
15	Konut Adı: Palivor Çiftliği Tasarım Ekibi: Kerem Oral, Aysun Çakmak, Nagehan Büyükkiz Proje Tarihi: 2011 Yapım Tarihi: 2011 Yer: Demirköy/Kırklareli Tip: Gökışık Evi		
16	Konut Adı: Vicem Bodrum Evleri Tasarım Ekibi: Emre Arolat Mimarık, Başak Akkoyunlu, Natali Tombak Proje Tarihi: 2010 Yapım Tarihi: 2012 Yer: Bodrum/Muğla		
17	Konut Adı: Mi'Marın Ilıca Tasarım Ekibi: Mahir Vural, Ekin Vural Proje Tarihi: 2011 Yapım Tarihi: 2012 Yer: Çeşme/İzmir		
18	Konut Adı: Bodrum Mandalin Evleri Tasarım Ekibi: Erkan Vardar Proje Tarihi: 2011 Yapım Tarihi: 2013 Yer: Gümüşlük/Bodrum/Muğla Tip: A Tipi		
19	Konut Adı: Bodrum Mandalin Evleri Tasarım Ekibi: Erkan Vardar Proje Tarihi: 2011 Yapım Tarihi: 2013 Yer: Gümüşlük/Bodrum/Muğla Tip: B Tipi		

3.2. Bölüm Sonucu

Tablo 15’de, Literatür taraması sonucu ulaşılmış olan konut örnekleri verilmektedir. Çalışma kapsamında irdelenen konut örneklerinin, adları, projelendirme/yapım yılları, buldukları yerler ve proje türleri ifade edilmektedir. Konutlar, yapım yıllarına göre sıralanmıştır.

Konut tiplerine göre sınıflandırılmış tablolarda irdelenen konutların künyeleri verilmektedir. Burada, konut adı, tasarım ekibi, konutların projelendirme ve yapım tarihleri, kapalı alanları ya da inşaat alanları ve yapım türleri kısaca ifade edilerek kimlik kartları çıkartılmıştır (Tablo 16).

Tablo 16’da verilmekte olan konutlar, tek ev olarak tasarlanmış konut modelleridir. Tek ev olarak tasarlanmış ve projelendirilmiş olan konut tiplerinin 11 tane oldukları görülmektedir. Bu tabloda yapım yıllarına göre bir sıralama yapılmıştır.

Tablo 17’de yer almakta olan konut modelleri “konut sitesi/grubu” türüne dahil olmaktadır. Çalışma alanı içerisindeki 19 konut modeli bu gruba girmektedir. Bu tabloda, konutların kimlik kartları çıkartılmış ve görselleri verilmiştir.

Sınır kavramının çalışma kapsamında irdelenmesi için bulgular bölümünde, yapılan anketler, anketlerden elde edilen sonuçların sınıflandırılması yapılmış daha sonra da, literatür taraması sonucunda ulaşılan müstakil konut ve konut siteleri belirlenmiştir. Çalışmanın bir sonraki bölümü olan irdeleme bölümünde bulgulardan elde edilen veriler sonucunda irdeleme yapılmıştır.

4. İRDELEME

Bu bölümde “İç Mekanda Sınır Kavramı” üzerine yapılan ön çalışma sonucunda elde edilen verilerin sınıflanması kullanılmıştır. Bu sınıflama için Pellow tarafından Sınır kavramının sınıflandırılması esas alınmıştır. Bu sınıflama üzerine yapılan anket çalışmasında sınır kavramı olarak ifade edilen kavramlar yine anket yöntemi ile “fiziksel, sosyal, geçici, kavramsal ve sembolik sınırlar” alt başlıklarında toplanmıştır. Bu başlıklardan geçici ve sembolik sınır başlıkları altına yeterince kavram sınıflandırılmadığı için bu kavramlar çalışma kapsamı dışında tutulmuştur. İç mekanda sınır kavramının sınıflandırılması için fiziksel, sosyal ve kavramsal sınırlar ve bunların alt kavramları kullanılmıştır (Tablo 18).

Tablo 18. İç Mekanda Sınır kavramının sınıflandırılması

İç Mekanda Sınır Kavramının Sınıflandırılması			
Fiziksel Sınırlar		Sosyal Sınırlar	Kavramsal Sınırlar
Duvar	Pencere	Mahremiyet	Fark
Mobilya	Kot Farkı	Gizlilik	Ayrım
Malzeme	Kiriş	Kişisel Alan	Gizlilik
Kapı	Halı		Algı
Işık	Mekan		
Renk	Çizgi		
Döşeme	Yeşil		
Eşik	Tavan		
Perde	Merdiven		
Doku	Yüzey		
Kolon	Yönlendirme		
Bölücü, Bölme			

Çalışmanın ilk bölümündeki ön çalışma sonucunda elde edilen veriler, anketler ve değerlendirmeler sonucunda Fiziksel, Sosyal, Kavramsal Sınırlar başlığı altına giren sınıflandırmaya ulaşılmıştır. Ulaşılan sonuçlar çalışmanın bu bölümünde irdelenmek üzere değerlendirilmeye alınmıştır. Bu tabloda yer alan tüm kavramlar ana başlıkları ve birbirleriyle ilişkileri Tablo 19’da tekrar irdelenmiştir.

Tablo 19. İç mekanda sınır kavramı üzerine yapılan anket sonucunda elde edilen kavramların sınıflandırılmasının değerlendirilmesi

İÇ MEKANDA SINIR KAVRAMININ SINIFLANDIRILMASI			
FİZİKSEL SINIRLAR (FİZİKSEL ELEMANLAR)		SOSYAL SINIRLAR (HEDEFLER)	KAVRAMSAL SINIRLAR (KAVRAM/SIFAT)
Duvar		Mahremiyet/Gizlilik	Farklılık/Ayrım Yapma
Mobilya/Donatı			
Malzeme (Farkı)		Kişisel Alan	Gizlilik
Kapı			
Aydınlatma			
Renk Farkı			
Döşeme Farkı			
Eşik			
Perde			
Doku Farkı			
Kolon			
Bölücü/Bölme			
Pencere			
Kot Farkı			
Kiriş			
Halı			
Çizgi (Yüzeyde Farklılık)			
Bitki			
Tavan			
Merdiven			
Yüzey			
Yönlendirme			

Tablo 18’de yapılmış olan, İç Mekanda Sınır Kavramı sınıflandırılmasının Tablo 19 da kavramsal ilişkileri verilmektedir. Fiziksel Sınırlar (Fiziksel Elemanlar) kullanılarak, Sosyal Sınırlar’a (Hedefler) ulaşılarak; Kavramsal Sınırlar (Kavramlar/Sıfatlar) sağlanmıştır. Fiziksel Sınırlar olarak sınıflanmış tüm fiziksel elemanlar, görülebilen, dokunulabilen ve algılanan elemanlardır. Sosyal Sınırlar olarak sınıflandırılmış kavramlar soyut anlamda ifade bulan, fiziksel elemanlar kullanılarak mekanda içinde yaratılan, hissedilen kavramlardır. Bu kavramlara ulaşabilmek için fiziksel elemanlar kullanılmakta, bu nedenle de sosyal sınırlar başlığı altına giren kavramlar hedef olmaktadır. Kavramsal

Sınırlar olarak tanımlanan ve sınıflanan kavramlar ise, hedeflere ulaşabilmek için kullanılmakta olan fiziksel elemanlar ile oluşturulmuştur.

Tablo 20. İç Mekanda Sınır kavramı sınıflandırılması: fiziksel elemanlar, hedefler, kavramlar

Fiziksel Elemanlar	Hedefler	Kavramlar/Sıfatlar	
Duvar →	Mahremiyet/Gizlilik → Kişisel Alan →	Gizlilik	ALGI
Mobilya/Donatı →	Kişisel Alan →	Farklılık/Ayrım Yapma	
Malzeme Farkı →		Farklılık/Ayrım Yapma	
Kapı →	Mahremiyet/Gizlilik →	Gizlilik	
Aydınlatma →	Mahremiyet/Gizlilik →	Gizlilik	
Renk Farkı →		Farklılık/Ayrım Yapma	
Döşeme Farkı →	Kişisel Alan →	Farklılık/Ayrım Yapma	
Eşik →	Mahremiyet/Gizlilik →	Gizlilik	
Perde →	Mahremiyet/Gizlilik → Kişisel Alan →	Gizlilik	
Kolon →	Mahremiyet/Gizlilik → Kişisel Alan →	Farklılık/Ayrım Yapma	
Bölücü/Bölme →	Mahremiyet/Gizlilik →	Gizlilik	
Pencere →	Mahremiyet/Gizlilik →	Gizlilik	
Kot Farkı →	Kişisel Alan →	Farklılık/Ayrım Yapma	
Kiriş →	Mahremiyet/Gizlilik → Kişisel Alan →	Farklılık/Ayrım Yapma	
Halı →	Kişisel Alan →	Farklılık/Ayrım Yapma	
Mekan →	Mahremiyet/Gizlilik → Kişisel Alan →	Farklılık/Ayrım Yapma Gizlilik	
Çizgi /Yüzeyde Farklılık →		Farklılık/Ayrım Yapma	
Bitki →		Farklılık/Ayrım Yapma	
Tavan* →	Mahremiyet/Gizlilik → Kişisel Alan →	Gizlilik	
Merdiven →	Mahremiyet/Gizlilik →	Gizlilik	
Yüzey →		Farklılık/Ayrım Yapma	
Yönlendirme →	Kişisel Alan →	Gizlilik	

Tablo 21. İç Mekanda Sınır kavramını oluşturan öğelerin kavramsal ilişkileri

İÇ MEKANDA SINIR KAVRAMINI OLUŞTURAN ELEMANLAR										
Fiziksel Sınırlar							Sosyal Sınırlar		Kavramsal Sınırlar	
Duvar ↑	Merdiven ↑	Döşeme ↑	Kapı ↑	Malzeme ↑	Renk ↑	Çizgi ↑	Mahremiyet ↑	Kişisel Alan	Fark ↑	Gizlilik
Kolon ↑	Kot Farkı ↑	Tavan ↑	Pencere ↑	Aydınlatma ↑	Doku ↑	Yönlendirme ↑	Gizlilik ↑		Ayrım ↑	
Kiriş ↑	Eşik ↑			Bitki ↑						
Bölücü/Bölme ↑										
Mekan									Algı	
MEKANSAL ALGIYI OLUŞTURAN ELEMANLAR							MEKANSAL ALGI			

Tablo 21’de kavramlar ve birbirleriyle ilişkileri verilmektedir. Bu kavramlardan Fiziksel Sınırlar içerisine girmiş olan mekan, örgütlenmeyi sağlayan, çalışmanın ana kurgusudur. Mekan zaten başlı başına bir sınırdır, bu nedenle de sınıflandırılma içerisinde değerlendirilmemiştir.

İç mekanda döşeme ve tavan da mekanı sınırlayan-ayır-an-birleştiren, mekanın ana öğeleri olduğundan ve her mekan için sınır özelliği taşıdıklarından yine değerlendirme dışında tutulmuşlardır.

Fiziksel Sınırlar içerisinde gruplanmış olan bölücü/bölme, sabit bölücü olarak duvar, giriş, kolon...vb., hareketli bölücü/bölme elemanı olarak donatı/mobilya, bitki... vb. gibi yine aynı grupta bulunan bir çok elemanı kapsadığından, diğer öğeler değerlendirildiğinde zaten kendisi de değerlendirilmiş olacağından irdelene dışında bırakılmıştır.

Konut ölçeğinde yapılan analizlerde, konutların öncelikle kimlik kartları oluşturulmaktadır. Bu tablolarda, konut künyeleri, yaşama katı planları, kesit yada cepheleri, konuta ait genel görünüşler, vaziyet planları ve yaşama mekanına ait görseller bulunmaktadır. Bu şekilde konut hakkında genel bir bilgi verilmektedir. Analiz tablolarını oluşturan ikinci tablolarda ise, konut için sınır-mekan analizi yapılmaktadır. Plan düzlemi analizi, 3. boyut analizi ve kavramsal boyut analizi yapıldıktan sonra analiz sonucu verilmektedir. Bu üç başlık altında toplanarak analiz yapılmasının nedeni; plan üzerinde sınırların net bir şekilde ifade edilmesi, mekana ait görsellerin 3. boyutta algılanması ve sınıflamanın olduğu sonuç kısmının da kavramsal boyutta ifade bulmasıdır. Kavramsal boyutta mekan için kavramlar arası ilişkileri, 3. boyutta görseller üzerinden algılanan sınırlar ve plan düzleminde net bir şekilde görülmekte olan sınırlar planın yeniden çizilip renklendirilmesiyle gösterilmektedir.

Çalışmanın bu bölümünde belirlenen örnekler dahilinde konutların iç mekan analizleri yapılmıştır. Bu aşamada iç mekan analizleri için bir tablo oluşturulmuştur (Tablo 22). Bu tabloda daha önce elde edilmiş olan İç Mekanda Sınır Kavramı sınıflandırması esas alınmış, konut iç mekanlarında (plan ve görünüşler açısından) analiz yapmaya uygun hale getirilmiştir. Bunun için mekan analizlerinin 3. boyut ve plan düzleminde ele alınması uygun görülmüştür. Plan düzlemi ve 3. boyut başlıkları, üstten okunan plan düzleminin net bir şekilde algılanması, plandan okunamayan kavramların da 3. boyut yada görsellerle ifade edilebilmesi nedeniyle uygun görülmüştür. Mekanı tanımlayan öğeler plan düzlemi üzerinde, 3. boyut ise mekana ait görseller üzerinden irdelenerek, sınır-mekan ilişkisi ve analizleri yapılmıştır. Plan düzleminde belirlenen sınırlar, 3. Boyutta da görülebilmektedir

(kapı, pencere, donatı (mobilya)... vb) fakat plan içerisinde net bir şekilde analizleri yapılabildiğinden 3. Boyutta tekrar açıklanmaya gerek duyulmamıştır. Plan düzleminde anlatımı yapılamayan sınırların (malzeme-doku-renk farklılıkları, perde, aydınlatma ..vb.) ise 3. boyutta görseller üzerinden analizleri yapılması uygun görülmüştür.

Bu bölümde ilk aşamada, müstakil konut olarak ele alınan tek ev niteliğindeki projeler üzerinden değerlendirme yapılmıştır.

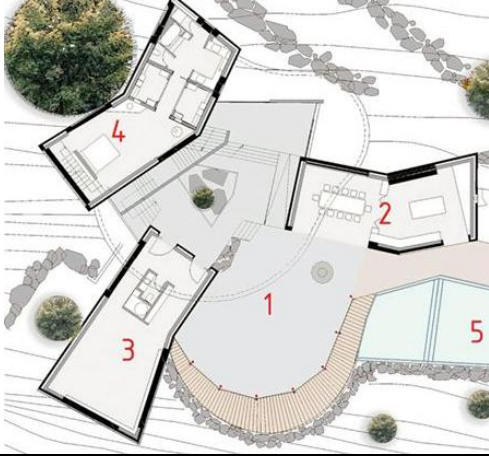

Tablo 22. İç mekanda sınırlayıcıları belirlemek için analiz tablosu oluşturulması

İç Mekanda Sınır Kavram Analizi	
Plan Düzlemi	3. Boyut
Duvar	Malzeme Farkı
Mobilya/Donatı Sabit Hareketli	Aydınlatma Doğal Yapay
Kapı	Renk Farkı
Döşeme Farkı	Perde
Eşik	Doku Farkı
Kolon	Çizgi (Yüzeyde Farklılık)
Pencere	Yüzey
Kot Farkı	Yönlendirme
Kiriş	
Halı	
Bitki	
Merdiven	

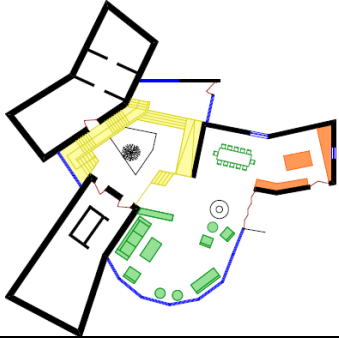

4.1. Tek Ev Niteliğindeki Müstakil Konutların Analizi

4.1.1. Exploded House (Vedat Semiz Evi)

Tablo 23. Vedat Semiz Evi kimlik kartı (URL-13, 2011)

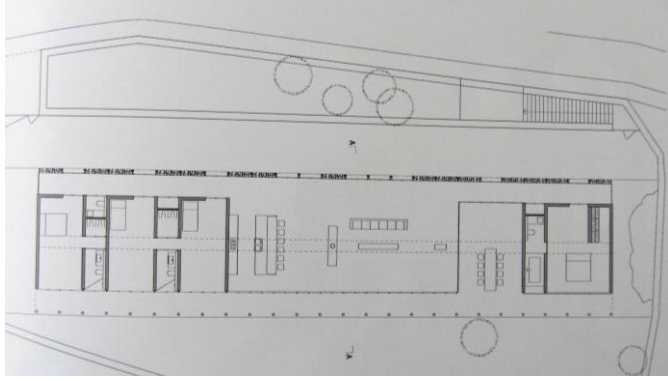

Konut Adı: Exploded House (Vedat Semiz Evi) Tasarım Ekibi: Gökhan Avcıoğlu, Durmuş Dilekçi, Salih Küçüktuna, Çağdaş Özgür Yavuz, Ufuk Alparslan Proje Tarihi: 1999 Yapım Tarihi: 2003 Yer: Göltürkbükü/Bodrum/Muğla	
Plan	
Genel Görünüş	Cephe
Yaşama Mekanı	

Tablo 24. Vedat Semiz Evi Sınır-Mekan Analizi

Plan Düzlemi Analizi		<table border="1"> <tr> <td>Duvar</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Mobilya/Donatı</td> <td></td> </tr> <tr> <td> Sabit</td> <td></td> </tr> <tr> <td> Hareketli</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Merdiven</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Kapı</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Pencere</td> <td></td> </tr> </table>	Duvar		Mobilya/Donatı		Sabit		Hareketli		Merdiven		Kapı		Pencere	
Duvar																
Mobilya/Donatı																
Sabit																
Hareketli																
Merdiven																
Kapı																
Pencere																
3. Boyut Analizi		Genel mekandaki malzeme farklılığı, doku farklılığı ve renk farklılığı ile düşey boyutta Farklılık/Ayrım (algı) yaratılmıştır. İç mekandaki sabit ve hareketli donatı/mobilya, duvar, kapı, pencere yerleşimleri ile yönlendirme sağlanmıştır.														
Kavramsal Boyut Analizi	Fiziksel Sınırlar - Duvar - Mobilya - Merdiven - Kapı - Pencere - Yönlendirme - Renk - Perde - Malzeme - Aydınlatma	Sosyal Sınırlar - Mahremiyet - Gizlilik - Kişisel Alan Kavramsal Sınırlar - Farklılık - Ayrım - Gizlilik - Algı														
Analiz Sonucu	Duvar, iç mekan ile dış mekan ayrımını yapan taşıyıcı olarak görev alan net bir sınır konumundadır ve plan düzleminde yatay boyutta gösterilmiştir. Yaşama mekanındaki, hareketli ve sabit Mobilya/Donatılar, Kapı, Pencere plan düzleminde açık bir şekilde görülmekte ve mekan için sınır özelliği taşıdıkları vurgulanmaktadır. Fiziksel Sınırlar olan Duvar, Mobilya, Merdiven, Kapı, Pencere, Yönlendirme, Renk, Perde, Malzeme, Aydınlatma kullanılarak Sosyal Sınırlar olan, Mahremiyet/Gizlilik, Kişisel Alan sağlanmış ve Kavramsal Sınırlar olan Gizlilik, Farklılık/Ayrım' a ulaşılmıştır. *3. boyutta görselde şömine çok baskın bir sınır olmasına rağmen, şömine sınır kavramı olarak denek grubu tarafından ifade edilmediği için değerlendirilmemiştir.															

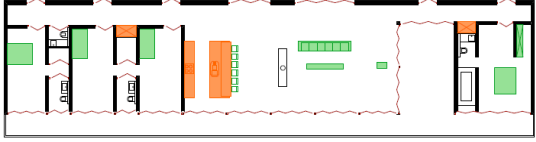

4.1.2. SM Evi

Tablo 25. SM Evi kimlik kartı (URL-14, 2011)

Konut Adı: SM Evi Tasarım Ekibi: Han Tümertekin, Eylem Erdinç Proje Tarihi: 2004 Yapım Tarihi: 2005 Yer: Ayvacık/Çanakkale	
Plan	
Genel Görünüş	Cephe
Yaşama Mekanı	

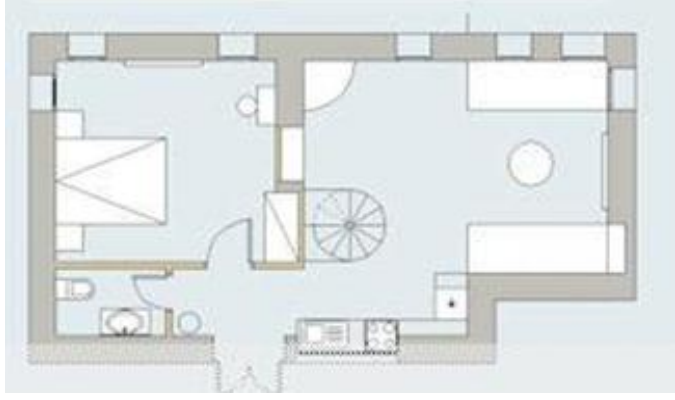

Tablo 26. SM Evi Sınır-Mekan Analizi

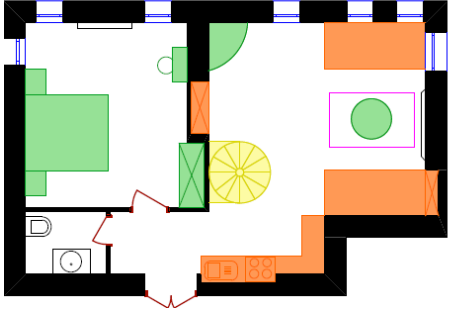

Plan Düzlemi Analizi		<table border="1"> <tr> <td>Duvar</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Mobilya/Donatı</td> <td></td> </tr> <tr> <td> Sabit</td> <td></td> </tr> <tr> <td> Hareketli</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Merdiven</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Kapı</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Pencere</td> <td></td> </tr> </table>	Duvar		Mobilya/Donatı		Sabit		Hareketli		Merdiven		Kapı		Pencere	
Duvar																
Mobilya/Donatı																
Sabit																
Hareketli																
Merdiven																
Kapı																
Pencere																
3. Boyut Analizi		Genel olarak örgütlenme de şeffaflık görülmektedir. Gizlilik, mahremiyet gerektiren mekanlarda algılanmaktadır. İç mekandaki sabit ve hareketli donatı/mobilya, duvar, merdiven, kapı, pencere yerleşimleri ile yönlendirme sağlanmıştır.														
Kavramsal Boyut Analizi	Fiziksel Sınırlar Duvar Mobilya Merdiven Kapı Pencere Yönlendirme Aydınlatma	Sosyal Sınırlar Mahremiyet Gizlilik Kişisel Alan Kavramsal Sınırlar Gizlilik Algı														
Analiz Sonucu	Duvar, iç mekan ile dış mekan ayrımını yapan taşıyıcı olarak görev alan net bir sınır konumundadır ve plan düzleminde yatay boyutta gösterilmiştir. Yaşama mekanındaki, hareketli ve sabit Mobilya/Donatılar, Merdiven, Kapı, Pencere plan düzleminde açık bir şekilde görülmekte ve mekan için sınır özelliği taşıdıkları vurgulanmaktadır. Fiziksel Sınırlar olan Duvar, Mobilya, Merdiven, Kapı, Pencere, Yönlendirme, Aydınlatma kullanılarak Sosyal Sınırlar olan, Mahremiyet/Gizlilik, Kişisel Alan sağlanmış ve Kavramsal Sınırlar olan Gizlilik'e ulaşılmıştır.															

4.1.3. Kaya Evi

Tablo 27. Kaya Evi kimlik kartı (URL-15, 2011)

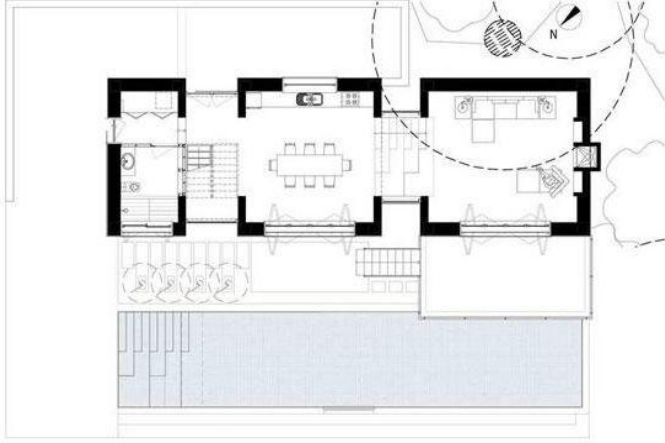

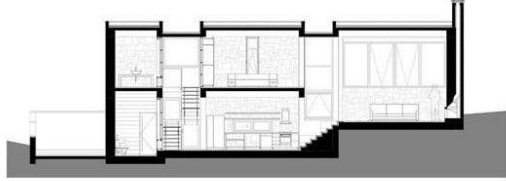

Konut Adı: Kaya Evi Tasarım Ekibi: Hatice Havle Aşkar Proje Tarihi: 2004 Yapım Tarihi: 2005 Yer: Kayaköy/Fethiye/Muğla	
Plan	
Genel Görünüş	Cephe
Yaşama Mekanı	

Tablo 28. Kaya Evi Sınır-Mekan Analizi

Yatay Boyut Analizi		<table border="1"> <tr> <td>Duvar</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Mobilya/Donatı</td> <td></td> </tr> <tr> <td> Sabit</td> <td></td> </tr> <tr> <td> Hareketli</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Merdiven</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Kapı</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Pencere</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Halı</td> <td></td> </tr> </table>	Duvar		Mobilya/Donatı		Sabit		Hareketli		Merdiven		Kapı		Pencere		Halı	
Duvar																		
Mobilya/Donatı																		
Sabit																		
Hareketli																		
Merdiven																		
Kapı																		
Pencere																		
Halı																		
Düşey Boyut Analizi		Mekan örgütlenmesinde sabit ve hareketli donatı/mobilya yerleşimi ile mekansal algı yaratılmıştır. İç mekandaki sabit ve hareketli donatı/mobilya, duvar, merdiven, kapı, pencere yerleşimleri ile yönlendirme sağlanmıştır.																
Kavramsal Boyut Analizi	Fiziksel Sınırlar Duvar Mobilya Merdiven Kapı Pencere Halı Renk Aydınlatma Yönlendirme	Sosyal Sınırlar Mahremiyet Gizlilik Kişisel Alan Kavramsal Sınırlar Gizlilik Algı																
Analiz Sonucu	Duvar, iç mekan ile dış mekan ayrımını yapan taşıyıcı olarak görev alan net bir sınır konumundadır ve plan düzleminde yatay boyutta gösterilmiştir. Yaşama mekanındaki, hareketli ve sabit Mobilya/Donatılar, Merdiven, Kapı, Pencere, Halı plan düzleminde açık bir şekilde görülmekte ve mekan için sınır özelliği taşıdıkları vurgulanmaktadır. Fiziksel Sınırlar olan Duvar, Mobilya, Merdiven, Kapı, Pencere, Renk, Halı, Aydınlatma, Yönlendirme kullanılarak Sosyal Sınırlar olan, Mahremiyet/Gizlilik, Kişisel Alan sağlanmış ve Kavramsal Sınırlar olan Gizlilik' e ulaşılmıştır.																	

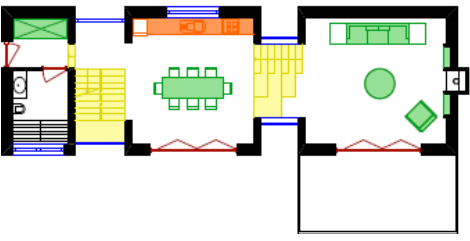

4.1.4. Ö Evi

Tablo 29. Ö Evi kimlik kartı (URL-16, 2011)

Konut Adı: Ö Evi Tasarım Ekibi: İ. Kerem Erginoğlu, Hasan Çalışlar, Armağan Ekiz, Sinan Gümrükçüoğlu, Defne Bozkurt Proje Tarihi: 2005 Yapım Tarihi: 2005-2006 Yer: Yalıkavak/Muğla	
Plan	
Genel Görünüş	Kesit
Yaşama Mekanı	

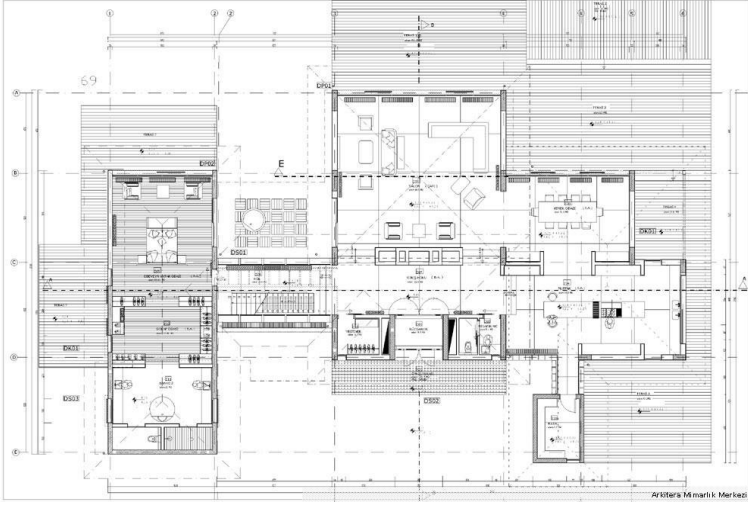

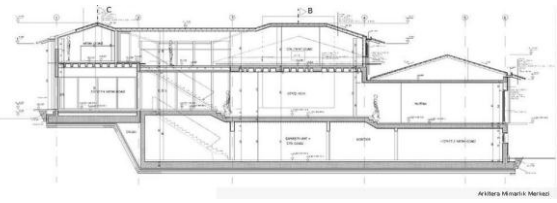

Tablo 30. Ö Evi Sınır-Mekan Analizi

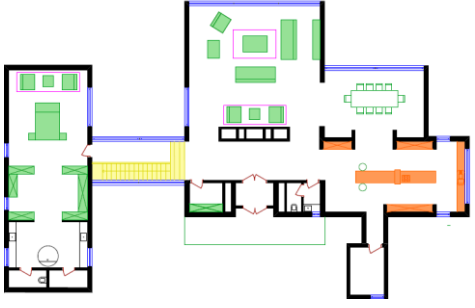

Plan Düzlemi Analizi		<table border="1"> <tr> <td>Duvar</td> <td>■</td> </tr> <tr> <td>Mobilya/Donatı</td> <td></td> </tr> <tr> <td> Sabit</td> <td>■</td> </tr> <tr> <td> Hareketli</td> <td>■</td> </tr> <tr> <td>Merdiven</td> <td>■</td> </tr> <tr> <td>Kapı</td> <td>■</td> </tr> <tr> <td>Pencere</td> <td>■</td> </tr> </table>	Duvar	■	Mobilya/Donatı		Sabit	■	Hareketli	■	Merdiven	■	Kapı	■	Pencere	■
Duvar	■															
Mobilya/Donatı																
Sabit	■															
Hareketli	■															
Merdiven	■															
Kapı	■															
Pencere	■															
3. Boyut Analizi		Duvar yüzeylerindeki malzeme farklılığı, doku farklılığı ve renk farklılığı ile düşey boyutta Farklılık/Ayrım (algı) yaratılmıştır. İç mekandaki sabit ve hareketli donatı/mobilya, duvar, merdiven, kapı, pencere yerleşimleri ile yönlendirme sağlanmıştır.														
Kavramsal Boyut Analizi	Fiziksel Sınırlar - Duvar - Mobilya - Merdiven - Kapı - Pencere - Yönlendirme - Aydınlatma - Renk - Malzeme - Doku - Yüzey	Sosyal Sınırlar - Mahremiyet - Gizlilik - Kişisel Alan Kavramsal Sınırlar - Fark - Ayrım - Gizlilik - Algı														
Analiz Sonucu	Duvar, iç mekan ile dış mekan ayrımını yapan taşıyıcı olarak görev alan net bir sınır konumundadır ve plan düzleminde yatay boyutta gösterilmiştir. Yaşama mekanındaki, hareketli ve sabit Mobilya/Donatılar, Merdiven, Kapı, Pencere plan düzleminde açık bir şekilde görülmekte ve mekan için sınır özelliği taşıdıkları vurgulanmaktadır. Fiziksel Sınırlar olan Duvar, Mobilya, Merdiven, Kapı, Pencere, Renk, Yönlendirme, Aydınlatma, Malzeme, Doku, Yüzey kullanılarak Sosyal Sınırlar olan, Mahremiyet/Gizlilik, Kişisel Alan sağlanmış ve Kavramsal Sınırlar olan Gizlilik' e ulaşılmıştır.															

4.1.5. Kemer Country Evi (Kemerburgaz'da Ev)

Tablo 31. Kemer Country Evi kimlik kartı (URL-17, 2012)

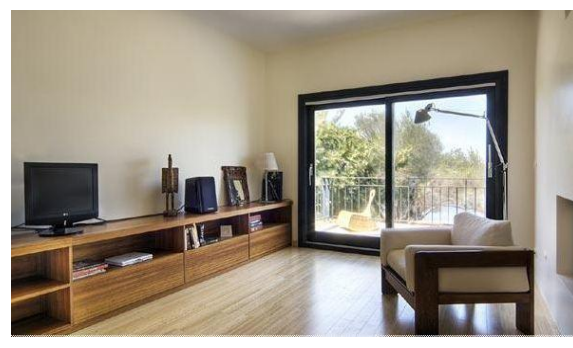
Konut Adı: Kemerburgaz'da Ev Tasarım Ekibi: Emir Uras, Durmuş Dilekçi, Ayça Kadioğlu, Sinan Paker Proje Tarihi: 2005 Yapım Tarihi: 2007 Yer: Kemerburgaz/İstanbul	
Plan	
Genel Görünüş	Kesit
Yaşama Mekanı	

Tablo 32. Kemer Country Evi Sınır-Mekan Analizi

Plan Düzlemi Analizi		<table border="1"> <tr> <td>Duvar</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Mobilya/Donatı</td> <td></td> </tr> <tr> <td> Sabit</td> <td></td> </tr> <tr> <td> Hareketli</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Merdiven</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Kapı</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Pencere</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Halı</td> <td></td> </tr> </table>	Duvar		Mobilya/Donatı		Sabit		Hareketli		Merdiven		Kapı		Pencere		Halı	
Duvar																		
Mobilya/Donatı																		
Sabit																		
Hareketli																		
Merdiven																		
Kapı																		
Pencere																		
Halı																		
3. Boyut Analizi		Duvar, iç mekan ile dış mekan ayrımını yapan taşıyıcı olarak görev alan net bir sınır konumundadır ve plan düzleminde yatay boyutta gösterilmiştir. Yaşama mekanındaki, hareketli ve sabit Mobilya/Donatılar, Merdiven, Kapı, Pencere plan düzleminde açık bir şekilde görülmekte ve mekan için sınır özelliği taşıdıkları vurgulanmaktadır.																
Kavmsal Boyut Analizi	Fiziksel Sınırlar - Duvar - Mobilya - Merdiven - Kapı - Pencere - Yönlendirme - Aydınlatma - Halı - Malzeme	Sosyal Sınırlar - Mahremiyet - Gizlilik - Kişisel Alan Kavramsal Sınırlar - Farklılık - Ayrım - Gizlilik - Algı																
Analiz Sonucu	Duvar yüzeylerindeki malzeme farklılığı, doku farklılığı ve renk farklılığı ile düşey boyutta Farklılık/Ayrım (algı) yaratılmıştır. İç mekandaki sabit ve hareketli donatı/mobilya, duvar, merdiven, kapı, pencere yerleşimleri ve tavan biçimi ile yönlendirme sağlanmıştır. Fiziksel Sınırlar olan Duvar, Mobilya, Merdiven, Kapı, Pencere, Renk, Halı, Aydınlatma, Yönlendirme, Halı, Malzeme kullanılarak Sosyal Sınırlar olan, Mahremiyet/Gizlilik, Kişisel Alan sağlanmış ve Kavramsal Sınırlar olan Farklılık/Ayrım, Gizlilik' e ulaşılmıştır.																	

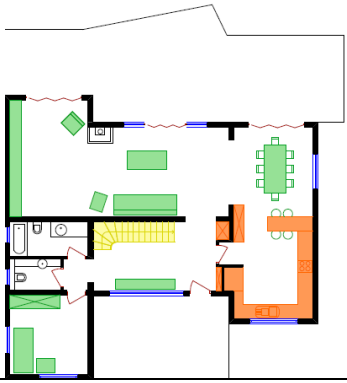

4.1.6. Yegül Evi

Tablo 33. Yegül Evi kimlik kartı (URL-18, 2011)

Konut Adı: Yegül Evi Tasarım Ekibi: Suna Birsen Otay, Sevim Aslan, İpek Yürekli, Deniz Aslan, Arda İnceoğlu Proje Tarihi: 2006 Yapım Tarihi: 2007 Yer: Ildır/İzmir	
Plan	
Genel Görünüş	Cephe
Yaşama Mekanı	

Tablo 34. Yegül Evi Sınır-Mekan Analizi

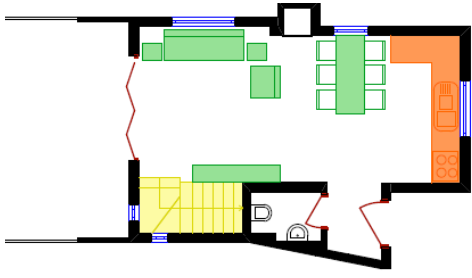

Plan Düzlemi Analizi		<table border="1"> <tr> <td>Duvar</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Mobilya/Donatı</td> <td></td> </tr> <tr> <td> Sabit</td> <td></td> </tr> <tr> <td> Hareketli</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Merdiven</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Kapı</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Pencere</td> <td></td> </tr> </table>	Duvar		Mobilya/Donatı		Sabit		Hareketli		Merdiven		Kapı		Pencere	
Duvar																
Mobilya/Donatı																
Sabit																
Hareketli																
Merdiven																
Kapı																
Pencere																
3. Boyut Analizi		Genel mekanda malzeme, doku ve renklerde farklılık olmamasına karşın, mobilyalardaki çeşitlilik düşey boyutta Farklılık/Ayrım (algı) yaratılmıştır. İç mekandaki sabit ve hareketli donatı/mobilya, duvar, merdiven, kapı, pencere yerleşimleri ile yönlendirme sağlanmıştır.														
Kavmsal Boyut Analizi	Fiziksel Sınırlar - Duvar - Mobilya - Merdiven - Kapı - Pencere - Yönlendirme - Aydınlatma - Perde	Sosyal Sınırlar - Mahremiyet - Gizlilik - Kişisel Alan Kavramsal Sınırlar - Farklılık - Ayrım - Gizlilik - Algı														
Analiz Sonucu	Duvar, iç mekan ile dış mekan ayrımını yapan taşıyıcı olarak görev alan net bir sınır konumundadır ve plan düzleminde yatay boyutta gösterilmiştir. Yaşama mekanındaki, hareketli ve sabit Mobilya/Donatılar, Kapı, Pencere plan düzleminde açık bir şekilde görülmekte ve mekan için sınır özelliği taşıdıkları vurgulanmaktadır. Fiziksel Sınırlar olan Duvar, Mobilya, Merdiven, Kapı, Pencere, Renk, Aydınlatma, Yönlendirme, Perde kullanılarak Sosyal Sınırlar olan, Mahremiyet/Gizlilik, Kişisel Alan sağlanmış ve Kavramsal Sınırlar olan Farklılık/Ayrım, Gizlilik' e ulaşılmıştır.															

4.1.7. SE Evi

Tablo 35. SE Evi kimlik kartı (URL-19, 2011)

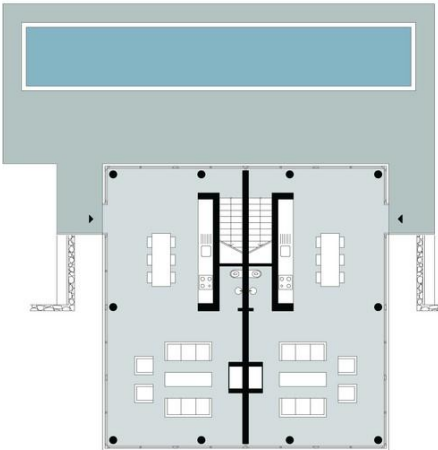

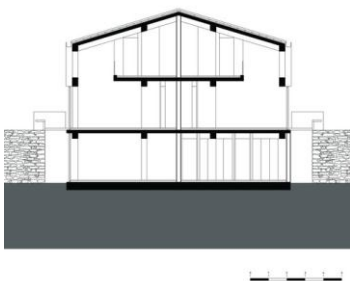

Konut Adı: SE Evi Tasarım Ekibi: Ersen Gürsel Proje Tarihi: 2006 Yapım Tarihi: 2007 Yer: Bodrum/Muğla	
Plan	
Genel Görünüş	Kesit
Yaşama Mekanı	

Tablo 36. SE Evi Sınır-Mekan Analizi

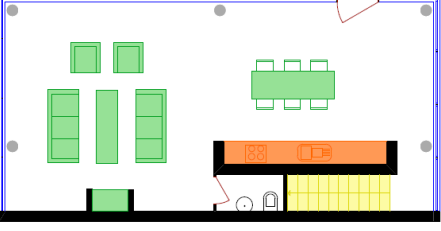

Plan Düzlemi Analizi		<table border="1"> <tr> <td>Duvar</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Mobilya/Donatı</td> <td></td> </tr> <tr> <td> Sabit</td> <td></td> </tr> <tr> <td> Hareketli</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Merdiven</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Kapı</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Pencere</td> <td></td> </tr> </table>	Duvar		Mobilya/Donatı		Sabit		Hareketli		Merdiven		Kapı		Pencere	
Duvar																
Mobilya/Donatı																
Sabit																
Hareketli																
Merdiven																
Kapı																
Pencere																
3. Boyut Analizi		Mekan örgütlenmesinde donatı/mobilyaların yerleşiminde işlevsel ve biçimsel Farklılık/Ayrım (algı) yaratılmıştır. İç mekandaki sabit ve hareketli donatı/mobilya, duvar, merdiven, kapı, pencere yerleşimleri ile yönlendirme sağlanmıştır.														
Kavmsal Boyut Analizi	Fiziksel Sınırlar Duvar Mobilya Merdiven Kapı Pencere Yönlendirme Aydınlatma Renk Perde	Sosyal Sınırlar Mahremiyet Gizlilik Kişisel Alan Kavramsal Sınırlar Fark Ayrım Gizlilik Algı														
Analiz Sonucu	Duvar, iç mekan ile dış mekan ayrımını yapan taşıyıcı olarak görev alan net bir sınır konumundadır ve plan düzleminde yatay boyutta gösterilmiştir. Yaşama mekanındaki, hareketli ve sabit Mobilya/Donatılar, Merdiven, Kapı, Pencere plan düzleminde açık bir şekilde görülmekte ve mekan için sınır özelliği taşıdıkları vurgulanmaktadır. Fiziksel Sınırlar olan Duvar, Mobilya, Merdiven, Kapı, Pencere, Renk, Aydınlatma, Yönlendirme, Perde kullanılarak Sosyal Sınırlar olan, Mahremiyet/Gizlilik, Kişisel Alan sağlanmış ve Kavramsal Sınırlar olan Farklılık/Ayrım, Gizlilik'e ulaşılmıştır.															

4.1.8. Büyükada Evi

Tablo 37. Büyükada Evi kimlik kartı (URL-20, 2012)

Konut Adı: Büyükada Evi Tasarım Ekibi: Arif Suyabatmaz Proje Tarihi: 2006 Yapım Tarihi: 2007 Yer: Büyükada/İstanbul	
Plan ZEMİN KAT PLANI	
Genel Görünüş	Kesit
Yaşama Mekanı	

Tablo 38. Büyükada Evi Sınır-Mekan Analizi

Plan Düzlemi Analizi		<table border="1"> <tr> <td>Duvar</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Mobilya/Donatı</td> <td></td> </tr> <tr> <td> Sabit</td> <td></td> </tr> <tr> <td> Hareketli</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Merdiven</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Kapı</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Pencere</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Kolon</td> <td></td> </tr> </table>	Duvar		Mobilya/Donatı		Sabit		Hareketli		Merdiven		Kapı		Pencere		Kolon	
Duvar																		
Mobilya/Donatı																		
Sabit																		
Hareketli																		
Merdiven																		
Kapı																		
Pencere																		
Kolon																		
3. Boyut Analizi		Sabit tek bir duvar yüzeyi ve üç tarafı tamamen cam olan kolonlar yardımıyla net bir şekilde mekan algılanmaktadır. İç mekandaki sabit ve hareketli donatı/mobilya, duvar, merdiven, kapı, pencere yerleşimleri ile yönlendirme sağlanmıştır.																
Kavmsal Boyut Analizi	Fiziksel Sınırlar Duvar Mobilya Merdiven Kapı Pencere Kolon Yönlendirme Aydınlatma	Sosyal Sınırlar Kişisel Alan Kavramsal Sınırlar Algı																
Analiz Sonucu	Duvar, iç mekan ile dış mekan ayrımını yapan taşıyıcı olarak görev alan net bir sınır konumundadır ve plan düzleminde yatay boyutta gösterilmiştir. Yaşama mekanındaki, hareketli ve sabit Mobilya/Donatılar, Merdiven, Kapı, Pencere, Kolon plan düzleminde açık bir şekilde görülmekte ve mekan için sınır özelliği taşıdıkları vurgulanmaktadır Fiziksel Sınırlar olan Duvar, Mobilya, Merdiven, Kapı, Pencere, Kolon, Yönlendirme kullanılarak Sosyal Sınırlar olan, Mahremiyet/Gizlilik, Kişisel Alan sağlanmıştır.																	

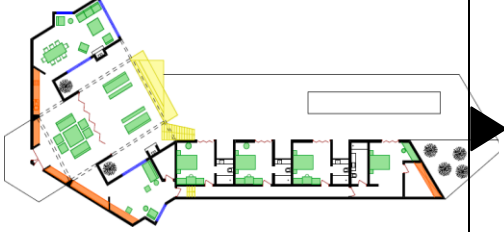

4.1.9. Yalın Kaya Evi

Tablo 39. Yalın Kaya Evi kimlik kartı (Anonim, 2010, 152-159)

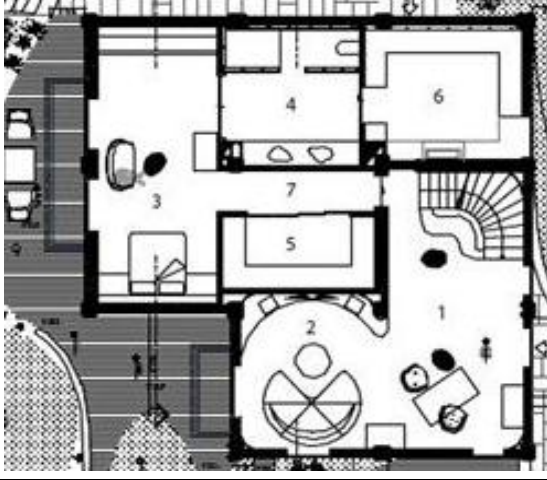

Konut Adı: Büyükada Evi Tasarım Ekibi: Arif Suyabatmaz Proje Tarihi: 2006 Yapım Tarihi: 2007 Yer: Assos/Ayvacic/Çanakkale	
Plan	
Genel Görünüş	Kesit
Yaşama Mekanı	

Tablo 40. Yalın Kaya Evi Sınır-Mekan Analizi

Plan Düzlemi Analizi		<table border="1"> <tr> <td>Duvar</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Mobilya/Donatı</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Sabit</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Hareketli</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Merdiven</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Kapı</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Pencere</td> <td></td> </tr> </table>	Duvar		Mobilya/Donatı		Sabit		Hareketli		Merdiven		Kapı		Pencere	
Duvar																
Mobilya/Donatı																
Sabit																
Hareketli																
Merdiven																
Kapı																
Pencere																
3. Boyut Analizi		Mekan içindeki biçimleniş farklılığı ile düşey boyutta Farklılık/Ayrım (algı) yaratılmıştır. İç mekandaki sabit ve hareketli donatı/mobilya, duvar, merdiven, kapı, pencere yerleşimleri ile yönlendirme sağlanmıştır.														
Kavmsal Boyut Analizi	Fiziksel Sınırlar - Duvar - Mobilya - Merdiven - Kapı - Pencere - Yönlendirme - Aydınlatma - Renk - Tavan	Sosyal Sınırlar - Mahremiyet - Gizlilik - Kişisel Alan Kavramsal Sınırlar - Fark - Ayrım - Gizlilik - Algı														
Analiz Sonucu	Duvar, iç mekan ile dış mekan ayrımını yapan taşıyıcı olarak görev alan net bir sınır konumundadır ve plan düzleminde yatay boyutta gösterilmiştir. Yaşama mekanındaki, hareketli ve sabit Mobilya/Donatılar, Merdiven, Kapı, Pencere plan düzleminde açık bir şekilde görülmekte ve mekan için sınır özelliği taşıdıkları vurgulanmaktadır. Fiziksel Sınırlar olan Duvar, Mobilya, Merdiven, Kapı, Pencere, Renk, Aydınlatma, Yönlendirme, Tavan kullanılarak Sosyal Sınırlar olan, Mahremiyet/Gizlilik, Kişisel Alan sağlanmış ve Kavramsal Sınırlar olan Farklılık/Ayrım, Gizlilik' e ulaşılmıştır															

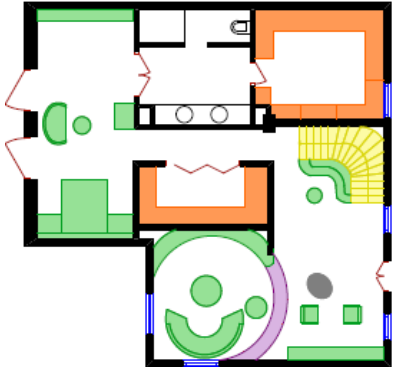

4.1.10. Bauma Evi

Tablo 41. Bauma Evi kimlik kartı (URL-21, 2012)

Konut Adı: Bauma Evi Tasarım Ekibi: Gökhan Avcıoğlu, Müge Tan, Çağlar Temizyürek Proje Tarihi: 2009-2010 Yapım Tarihi: 2010 Yer: Beykoz/İstanbul	
Plan	
Cephe	
Yaşama Mekanı	

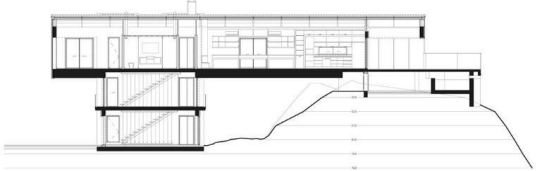

Tablo 42. Bauma Evi Sınır-Mekan Analizi

Plan Düzlemi Analizi		<table border="1"> <tr> <td>Duvar</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Mobilya/Donatı</td> <td></td> </tr> <tr> <td> Sabit</td> <td></td> </tr> <tr> <td> Hareketli</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Merdiven</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Kapı</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Pencere</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Kot Farkı</td> <td></td> </tr> </table>	Duvar		Mobilya/Donatı		Sabit		Hareketli		Merdiven		Kapı		Pencere		Kot Farkı	
Duvar																		
Mobilya/Donatı																		
Sabit																		
Hareketli																		
Merdiven																		
Kapı																		
Pencere																		
Kot Farkı																		
3. Boyut Analizi		Duvar yüzeylerindeki malzeme farklılığı, doku farklılığı ve renk farklılığı ile düşey boyutta Farklılık/Ayrım (algı) yaratılmıştır. İç mekandaki sabit ve hareketli donatı/mobilya, duvar, merdiven, kapı, pencere yerleşimleri ile yönlendirme sağlanmıştır.																
Kavmsal Boyut Analizi	Fiziksel Sınırlar - Duvar - Mobilya - Merdiven - Kapı - Pencere - Yönlendirme - Aydınlatma - Renk - Malzeme - Kot Farkı - Perde	Sosyal Sınırlar - Mahremiyet - Gizlilik - Kişisel Alan Kavramsal Sınırlar - Fark - Ayrım - Gizlilik - Algı																
Analiz Sonucu	Duvar, iç mekan ile dış mekan ayrımını yapan taşıyıcı olarak görev alan net bir sınır konumundadır ve plan düzleminde yatay boyutta gösterilmiştir. Yaşama mekanındaki, hareketli ve sabit Mobilya/Donatılar, Merdiven, Kapı, Pencere plan düzleminde açık bir şekilde görülmekte ve mekan için sınır özelliği taşıdıkları vurgulanmaktadır. Fiziksel Sınırlar olan Duvar, Mobilya, Merdiven, Kapı, Pencere, Renk, Aydınlatma, Malzeme, Yönlendirme, Kot Farkı, Perde kullanılarak Sosyal Sınırlar olan, Mahremiyet/Gizlilik, Kişisel Alan sağlanmış ve Kavramsal Sınırlar olan Farklılık/Ayrım, Gizlilik e ulaşılmıştır.																	

4.1.11. Ersan Evi

Tablo 43. Ersan Evi kimlik kartı (URL-22, 2012)

Konut Adı: Ersan Evi Tasarım Ekibi: Orçun Ersan, Ahmet Can Ersan Proje Tarihi: 2010-2011 Yapım Tarihi: 2010-2011 Yer: Bodrum/Muğla													
Plan ■ ground floor plan <table border="0"> <tr> <td>1-Living Room</td> <td>7-Master Bedroom</td> </tr> <tr> <td>2-Kitchen</td> <td>8-Master Bathroom</td> </tr> <tr> <td>3-Storage</td> <td>9-Jacuzzi</td> </tr> <tr> <td>4-Stair</td> <td>10-Wc</td> </tr> <tr> <td>5-Elevator</td> <td>11-Terrace</td> </tr> <tr> <td>6-Dressing Room</td> <td>12-Swimming Pool</td> </tr> </table>		1-Living Room	7-Master Bedroom	2-Kitchen	8-Master Bathroom	3-Storage	9-Jacuzzi	4-Stair	10-Wc	5-Elevator	11-Terrace	6-Dressing Room	12-Swimming Pool
1-Living Room	7-Master Bedroom												
2-Kitchen	8-Master Bathroom												
3-Storage	9-Jacuzzi												
4-Stair	10-Wc												
5-Elevator	11-Terrace												
6-Dressing Room	12-Swimming Pool												
Genel Görünüş	Kesit												
Yaşama Mekanı													

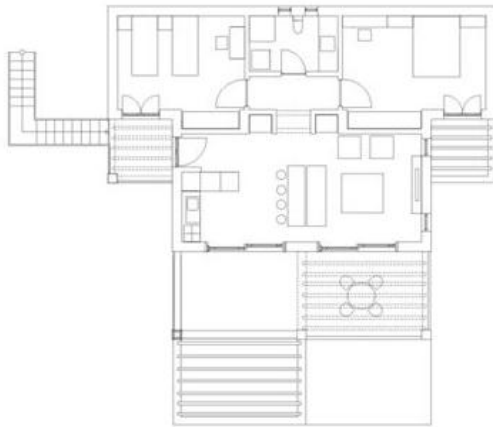

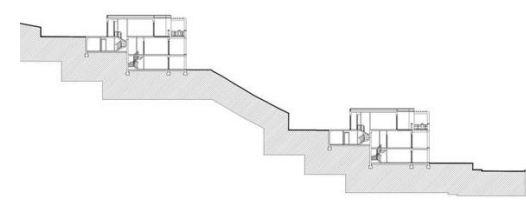

Tablo 44. Ersan Evi Sınır-Mekan Analizi

Plan Düzlemi Analizi		<table border="1"> <tr> <td>Duvar</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Mobilya/Donatı</td> <td></td> </tr> <tr> <td> Sabit</td> <td></td> </tr> <tr> <td> Hareketli</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Merdiven</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Kapı</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Pencere</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Halı</td> <td></td> </tr> </table>	Duvar		Mobilya/Donatı		Sabit		Hareketli		Merdiven		Kapı		Pencere		Halı	
Duvar																		
Mobilya/Donatı																		
Sabit																		
Hareketli																		
Merdiven																		
Kapı																		
Pencere																		
Halı																		
3. Boyut Analizi		Mekan örgütlenmesinde duvar yüzeyleri sabit donatılar ile hareketlendirilerek farklılık/ayrım yaratılmış ve mekansal algı sağlanmıştır. İç mekandaki sabit ve hareketli donatı/mobilya, duvar, merdiven, kapı, pencere yerleşimleri ile yönlendirme sağlanmıştır.																
Kavmsal Boyut Analizi	Fiziksel Sınırlar - Duvar - Mobilya - Merdiven - Kapı - Pencere - Yönlendirme - Aydınlatma - Halı	Sosyal Sınırlar - Mahremiyet - Gizlilik - Kişisel Alan Kavramsal Sınırlar - Fark - Ayrım - Gizlilik - Algı																
Analiz Sonucu	Duvar, iç mekan ile dış mekan ayrımını yapan taşıyıcı olarak görev alan net bir sınır konumundadır ve plan düzleminde yatay boyutta gösterilmiştir. Yaşama mekanındaki, hareketli ve sabit Mobilya/Donatılar, Merdiven, Kapı, Pencere plan düzleminde açık bir şekilde görülmekte ve mekan için sınır özelliği taşıdıkları vurgulanmaktadır. Fiziksel Sınırlar olan Duvar, Mobilya, Merdiven, Kapı, Pencere, Renk, Aydınlatma, Yönlendirme, Halı kullanılarak Sosyal Sınırlar olan, Mahremiyet/Gizlilik, Kişisel Alan sağlanmış ve Kavramsal Sınırlar olan Farklılık/Ayrım, Gizlilik' e ulaşılmıştır.																	

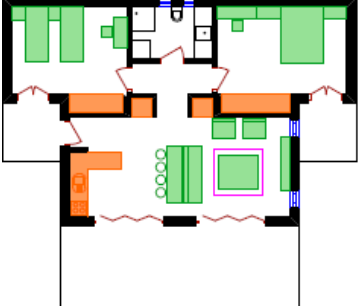

4.2. Müstakil Konut Sitesi/Grubu Niteliğindeki Müstakil Konutların Analizi

4.2.1. Teni Evleri

Tablo 45. Teni Evleri kimlik kartı (URL-23, 2011)

Konut Adı: Teni Evleri Tasarım Ekibi: Hamdi Erdoğan Proje Tarihi: 2005 Yapım Tarihi: 2007 Yer: Yalıkavak/Bodrum/Muğla	
Plan	
Genel Görünüş	Kesit
Yaşama Mekanı	

Tablo 46. Teni Evleri Sınır-Mekan Analizi

Plan Düzlemi Analizi		<table border="1"> <tr> <td>Duvar</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Mobilya/Donatı</td> <td></td> </tr> <tr> <td> Sabit</td> <td></td> </tr> <tr> <td> Hareketli</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Kapı</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Pencere</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Halı</td> <td></td> </tr> </table>	Duvar		Mobilya/Donatı		Sabit		Hareketli		Kapı		Pencere		Halı	
Duvar																
Mobilya/Donatı																
Sabit																
Hareketli																
Kapı																
Pencere																
Halı																
3. Boyut Analizi		Genel mekanda ve duvar yüzeylerindeki hareketlilik ve renk farklılığı ile düşey boyutta Farklılık/Ayrım (algı) yaratılmıştır. İç mekandaki sabit ve hareketli donatı/mobilya, duvar, merdiven, kapı, pencere yerleşimleri ile yönlendirme sağlanmıştır.														
Kavmsal Boyut Analizi	Fiziksel Sınırlar - Duvar - Mobilya - Kapı - Pencere - Yönlendirme - Aydınlatma - Renk - Perde - Halı	Sosyal Sınırlar - Mahremiyet - Gizlilik - Kişisel Alan Kavramsal Sınırlar - Fark - Ayrım - Gizlilik - Algı														
Analiz Sonucu	Duvar, iç mekan ile dış mekan ayrımını yapan taşıyıcı olarak görev alan net bir sınır konumundadır ve plan düzleminde yatay boyutta gösterilmiştir. Yaşama mekanındaki, hareketli ve sabit Mobilya/Donatılar, Kapı, Pencere plan düzleminde açık bir şekilde görülmekte ve mekan için sınır özelliği taşıdıkları vurgulanmaktadır. Fiziksel Sınırlar olan Duvar, Mobilya, Kapı, Pencere, Renk, Aydınlatma, Yönlendirme, Perde, Halı kullanılarak Sosyal Sınırlar olan, Mahremiyet/Gizlilik, Kişisel Alan sağlanmış ve Kavramsal Sınırlar olan Farklılık/Ayrım, Gizlilik' e ulaşılmıştır.															

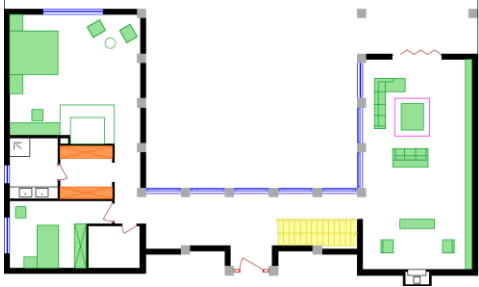

4.2.2. Urla Olive Park Evleri

Tablo 47. Urla Olive Park evleri kimlik kartı (URL-24, 2011)

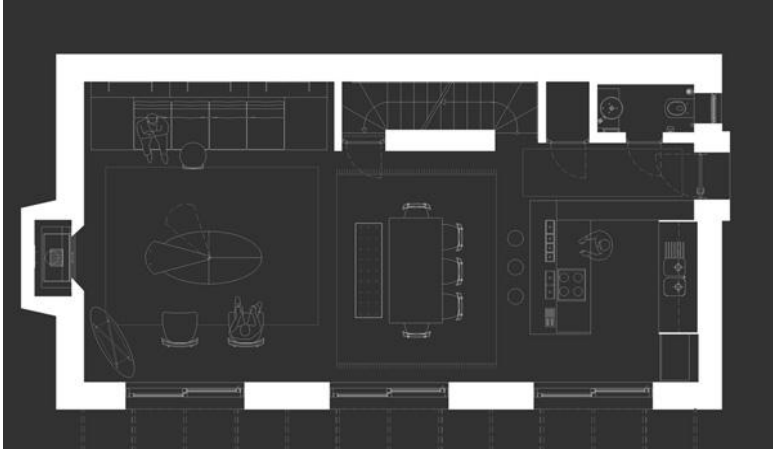

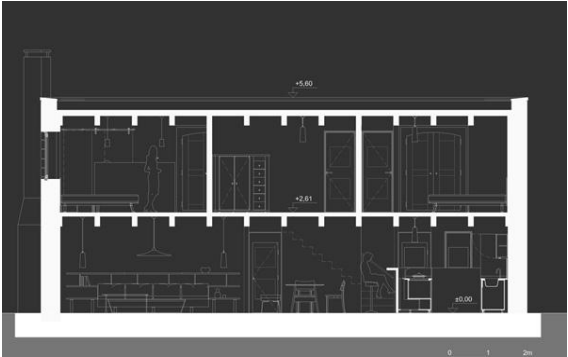

Konut Adı: URLa Olive Park Evleri Tasarım Ekibi: Metin Kılıç, Dürrin Süer Proje Tarihi: 2005 Yapım Tarihi: 2007 Yer: URLa/İzmir Tipi: Ece Evi	
Plan	
Genel Görünüş	Kesit
Yaşama Mekanı	

Tablo 48. Urla Olive Park Evleri Sınır-Mekan Analizi

Plan Düzlemi Analizi		<table border="1"> <tr> <td>Duvar</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Mobilya/Donatı</td> <td></td> </tr> <tr> <td> Sabit</td> <td></td> </tr> <tr> <td> Hareketli</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Merdiven</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Kapı</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Pencere</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Halı</td> <td></td> </tr> </table>	Duvar		Mobilya/Donatı		Sabit		Hareketli		Merdiven		Kapı		Pencere		Halı	
Duvar																		
Mobilya/Donatı																		
Sabit																		
Hareketli																		
Merdiven																		
Kapı																		
Pencere																		
Halı																		
3. Boyut Analizi		Duvar yüzeylerinde ve mekan içindeki malzeme farklılığı, doku farklılığı ile düşey boyutta Farklılık/Ayrım (algı) yaratılmıştır. İç mekandaki sabit ve hareketli donatı/mobilya, duvar, merdiven, kapı, pencere yerleşimleri ile yönlendirme sağlanmıştır.																
Kavmsal Boyut Analizi	Fiziksel Sınırlar - Duvar - Mobilya - Merdiven - Kapı - Pencere - Yönlendirme - Aydınlatma - Renk - Perde - Halı - Malzeme - Doku - Yüzey	Sosyal Sınırlar - Mahremiyet - Gizlilik - Kişisel Alan Kavramsal Sınırlar - Fark - Ayrım - Gizlilik - Algı																
Analiz Sonucu	Duvar, iç mekan ile dış mekan ayrımını yapan taşıyıcı olarak görev alan net bir sınır konumundadır ve plan düzleminde yatay boyutta gösterilmiştir. Yaşama mekanındaki, hareketli ve sabit Mobilya/Donatılar, Merdiven, Kapı, Pencere plan düzleminde açık bir şekilde görülmekte ve mekan için sınır özelliği taşıdıkları vurgulanmaktadır. Fiziksel Sınırlar olan Duvar, Mobilya, Merdiven, Kapı, Pencere, Renk, Aydınlatma, Yönlendirme, Perde, Halı, Doku, Yüzey kullanılarak Sosyal Sınırlar olan, Mahremiyet/Gizlilik, Kişisel Alan sağlanmış ve Kavramsal Sınırlar olan Farklılık/Ayrım, Gizlilik' e ulaşılmıştır.																	

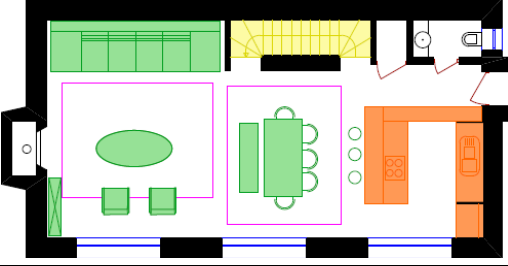

4.2.3. Bakraz Evleri

Tablo 49. Bakraz Evleri kimlik kartı (URL-25, 2011)

Konut Adı: Bakraz Evleri Tasarım Ekibi: Faruk Malhan, Can Taşkent, Nazlı Batırbaygil, Ahmet Dağlaroğlu, Derya Ak Proje Tarihi: 2005 Yapım Tarihi: 2007 Yer: Yalıkavak/Bodrum/Muğla	
Plan	
Genel Görünüş	Kesit
Yaşama Mekanı	

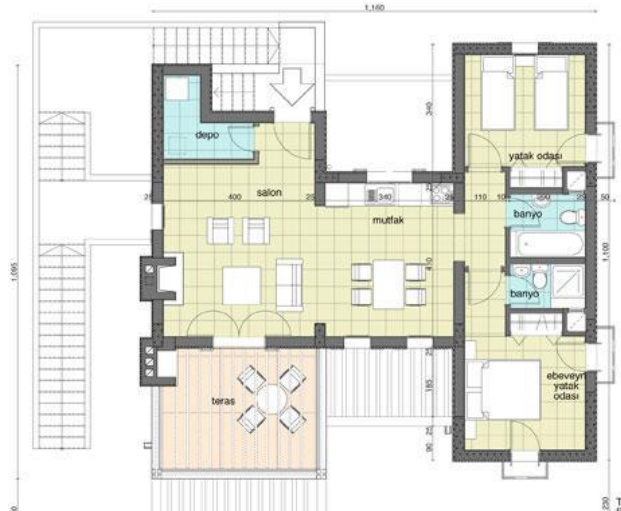

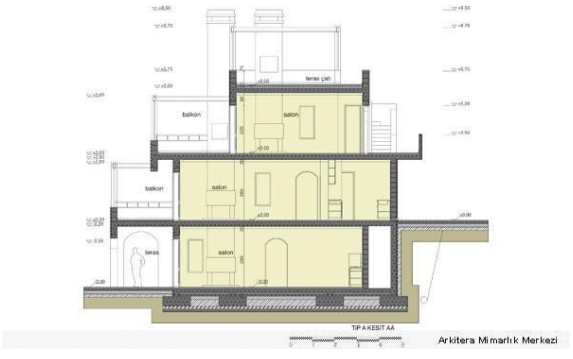

Tablo 50. Bakraz Evleri Sınır-Mekan Analizi

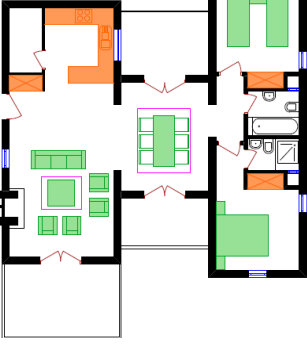

Plan Düzlemi Analizi		<table border="1"> <tr> <td>Duvar</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Mobilya/Donatı</td> <td></td> </tr> <tr> <td> Sabit</td> <td></td> </tr> <tr> <td> Hareketli</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Merdiven</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Kapı</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Pencere</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Halı</td> <td></td> </tr> </table>	Duvar		Mobilya/Donatı		Sabit		Hareketli		Merdiven		Kapı		Pencere		Halı	
Duvar																		
Mobilya/Donatı																		
Sabit																		
Hareketli																		
Merdiven																		
Kapı																		
Pencere																		
Halı																		
3. Boyut Analizi		Duvar yüzeylerindeki malzeme farklılığı, doku farklılığı ve renk farklılığı ile düşey boyutta Farklılık/Ayrım (algı) yaratılmıştır. İç mekandaki sabit ve hareketli donatı/mobilya, duvar, merdiven, kapı, pencere yerleşimleri ile yönlendirme sağlanmıştır.																
Kavmsal Boyut Analizi	Fiziksel Sınırlar - Duvar - Mobilya - Merdiven - Kapı - Pencere - Yönlendirme - Aydınlatma - Renk - Perde - Halı - Doku - Yüzey	Sosyal Sınırlar - Mahremiyet - Gizlilik - Kişisel Alan Kavramsal Sınırlar - Fark - Ayrım - Gizlilik - Algı																
Analiz Sonucu	Duvar, iç mekan ile dış mekan ayrımını yapan taşıyıcı olarak görev alan net bir sınır konumundadır ve plan düzleminde yatay boyutta gösterilmiştir. Yaşama mekanındaki, hareketli ve sabit Mobilya/Donatılar, Merdiven, Kapı, Pencere plan düzleminde açık bir şekilde görülmekte ve mekan için sınır özelliği taşıdıkları vurgulanmaktadır. Fiziksel Sınırlar olan Duvar, Mobilya, Merdiven, Kapı, Pencere, Renk, Aydınlatma, Yönlendirme, Perde, Halı, Doku, Yüzey kullanılarak Sosyal Sınırlar olan, Mahremiyet/Gizlilik, Kişisel Alan sağlanmış ve Kavramsal Sınırlar olan Farklılık/Ayrım, Gizlilik' e ulaşılmıştır.																	

4.2.4. Ottoman Life Konutları

Tablo 51. Ottoman Life Konutları kimlik kartı (URL-26, 2011)

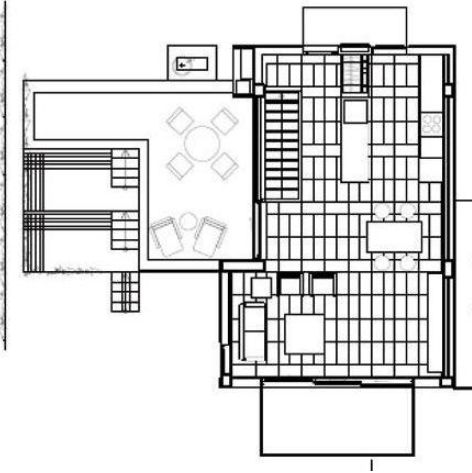

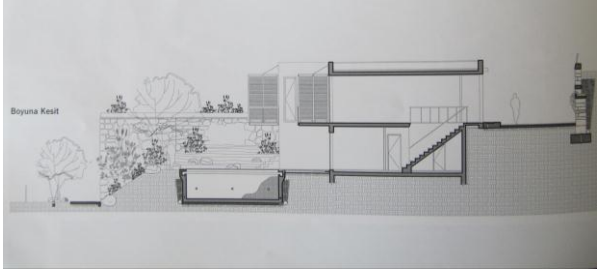

Konut Adı: Ottoman Life Konutları Tasarım Ekibi: İlhanSelim Kural, Nerkis Kural, Ali Kural, Tuğba Özbay Proje Tarihi: 2006 Yapım Tarihi: 2007 Yer:Turgutreis /Bodrum/Muğla	
Plan	
Genel Görünüş	Kesit
Yaşama Mekanı	

Tablo 52. Ottoman Life Konutları Sınır-Mekan Analizi

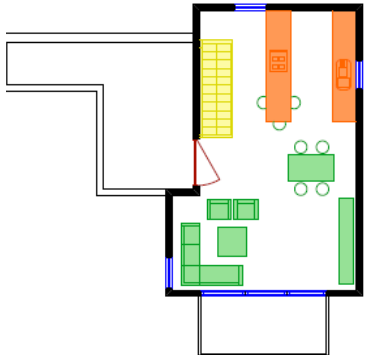

Plan Düzlemi Analizi		<table border="1"> <tr> <td>Duvar</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Mobilya/Donatı</td> <td></td> </tr> <tr> <td> Sabit</td> <td></td> </tr> <tr> <td> Hareketli</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Merdiven</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Kapı</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Pencere</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Halı</td> <td></td> </tr> </table>	Duvar		Mobilya/Donatı		Sabit		Hareketli		Merdiven		Kapı		Pencere		Halı	
Duvar																		
Mobilya/Donatı																		
Sabit																		
Hareketli																		
Merdiven																		
Kapı																		
Pencere																		
Halı																		
3. Boyut Analizi		Mekan örgütlenmesinde hareketli donatıların işlevsel biçimlenme ile sınırlar mekansal algıyı oluşturmuştur. İç mekandaki sabit ve hareketli donatı/mobilya, duvar, merdiven, kapı, pencere yerleşimleri ile yönlendirme sağlanmıştır.																
Kavmsal Boyut Analizi	Fiziksel Sınırlar Duvar Mobilya Merdiven Kapı Pencere Yönlendirme Aydınlatma Renk Perde Halı	Sosyal Sınırlar Mahremiyet Gizlilik Kişisel Alan Kavramsal Sınırlar Gizlilik Algı																
Analiz Sonucu	Duvar, iç mekan ile dış mekan ayrımını yapan taşıyıcı olarak görev alan net bir sınır konumundadır ve plan düzleminde yatay boyutta gösterilmiştir. Yaşama mekanındaki, hareketli ve sabit Mobilya/Donatılar, Merdiven, Kapı, Pencere plan düzleminde açık bir şekilde görülmekte ve mekan için sınır özelliği taşıdıkları vurgulanmaktadır. Fiziksel Sınırlar olan Duvar, Mobilya, Merdiven, Kapı, Pencere, Renk, Aydınlatma, Yönlendirme, Perde, Halı kullanılarak Sosyal Sınırlar olan, Mahremiyet/Gizlilik, Kişisel Alan sağlanmış ve Kavramsal Sınırlar olan, Gizlilik ve Algı sağlanmıştır..																	

4.2.5. Aegean Hills Konutları

Tablo 53. Aegean Hills Konutları kimlik kartı (URL-27, 2012)

Konut Adı: Aegean Hills Konutları Tasarım Ekibi: Ayşe Hasol Erktin, Ayşe Havzuran Hasol, Doğan Hasol Proje Tarihi: 2006 Yapım Tarihi: 2007 Yer: Bodrum/Muğla	
Plan	
Genel Görünüş	Kesit
Yaşama Mekanı	

Tablo 54. Aegean Hills Konutları Sınır-Mekan Analizi

Plan Düzlemi Analizi		<table border="1"> <tr> <td>Duvar</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Mobilya/Donatı</td> <td></td> </tr> <tr> <td> Sabit</td> <td></td> </tr> <tr> <td> Hareketli</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Merdiven</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Kapı</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Pencere</td> <td></td> </tr> </table>	Duvar		Mobilya/Donatı		Sabit		Hareketli		Merdiven		Kapı		Pencere	
Duvar																
Mobilya/Donatı																
Sabit																
Hareketli																
Merdiven																
Kapı																
Pencere																
3. Boyut Analizi		Mekan içinde kullanılan malzeme farklılığı, doku farklılığı ve renk farklılığı ile düşey boyutta Farklılık/Ayrım (algı) yaratılmıştır. İç mekandaki sabit ve hareketli donatı/mobilya, duvar, merdiven, kapı, pencere yerleşimleri ile yönlendirme sağlanmıştır.														
Kavmsal Boyut Analizi	Fiziksel Sınırlar Duvar Mobilya Merdiven Kapı Pencere Aydınlatma Yönlendirme Renk	Sosyal Sınırlar Mahremiyet Gizlilik Kişisel Alan Kavramsal Sınırlar Fark Ayrım Gizlilik Algı														
Analiz Sonucu	Duvar, iç mekan ile dış mekan ayrımını yapan taşıyıcı olarak görev alan net bir sınır konumundadır ve plan düzleminde yatay boyutta gösterilmiştir. Yaşama mekanındaki, hareketli ve sabit Mobilya/Donatılar, Merdiven, Kapı, Pencere plan düzleminde açık bir şekilde görülmekte ve mekan için sınır özelliği taşıdıkları vurgulanmaktadır. Fiziksel Sınırlar olan Duvar, Mobilya, Merdiven, Kapı, Pencere, Renk, Aydınlatma, Yönlendirme, kullanılarak Sosyal Sınırlar olan, Mahremiyet/Gizlilik, Kişisel Alan sağlanmış ve Kavramsal Sınırlar olan Farklılık/Ayrım, Gizlilik’ e ulaşılmıştır															

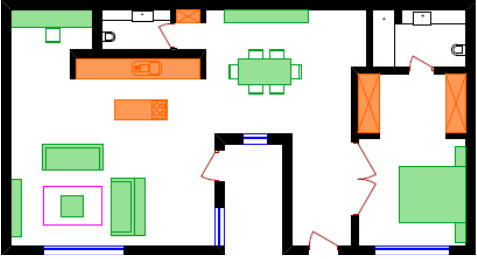

4.2.6. Tekfen Müşkülüm Evleri

Tablo 55. Tekfen Müşkülüm Evleri kimlik kartı (URL-28, 2011)

Konut Adı: Tekfen Müşkülüm Evleri Tasarım Ekibi: İpek Yürekli, Suna Birsen Otay, Arda İnceoğlu, Deniz Aslan, Sevim Aslan Proje Tarihi: 2007 Yapım Tarihi: 2008 Yer:Gümüşlük /Bodrum/Muğla	
Plan	
Genel Görünüş	Kesit
Yaşama Mekanı	

Tablo 56. Tekfen Müşkülüm Evleri Sınır-Mekan Analizi

Plan Düzlemi Analizi		<table border="1"> <tr> <td>Duvar</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Mobilya/Donatı</td> <td></td> </tr> <tr> <td> Sabit</td> <td></td> </tr> <tr> <td> Hareketli</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Kapı</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Pencere</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Halı</td> <td></td> </tr> </table>	Duvar		Mobilya/Donatı		Sabit		Hareketli		Kapı		Pencere		Halı	
Duvar																
Mobilya/Donatı																
Sabit																
Hareketli																
Kapı																
Pencere																
Halı																
3. Boyut Analizi		Duvar yüzeylerindeki ve genel mekandaki biçimleni ile düşey boyutta Farklılık/Ayrım (algı) yaratılmıştır. İç mekandaki sabit ve hareketli donatı/mobilya, duvar, merdiven, kapı, pencere yerleşimleri ile yönlendirme sağlanmıştır.														
Kavmsal Boyut Analizi	Fiziksel Sınırlar Duvar Mobilya Kapı Pencere Yönlendirme Aydınlatma Renk Halı	Sosyal Sınırlar Mahremiyet Gizlilik Kişisel Alan Kavramsal Sınırlar Fark Ayrım Gizlilik Algı														
Analiz Sonucu	Duvar, iç mekan ile dış mekan ayrımını yapan taşıyıcı olarak görev alan net bir sınır konumundadır ve plan düzleminde yatay boyutta gösterilmiştir. Yaşama mekanındaki, hareketli ve sabit Mobilya/Donatılar, Kapı, Pencere plan düzleminde açık bir şekilde görülmekte ve mekan için sınır özelliği taşıdıkları vurgulanmaktadır. Fiziksel Sınırlar olan Duvar, Mobilya, Kapı, Pencere, Renk, Aydınlatma, Yönlendirme, Halı kullanılarak Sosyal Sınırlar olan, Mahremiyet/Gizlilik, Kişisel Alan sağlanmış ve Kavramsal Sınırlar olan Farklılık/Ayrım, Gizlilik e ulaşılmıştır.															

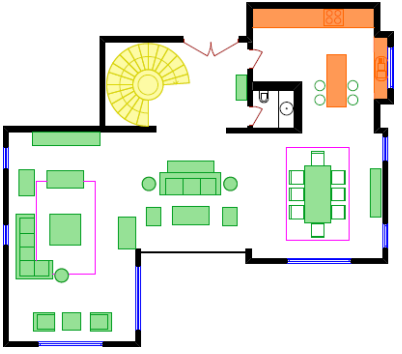

4.2.7. Escana Evleri (A Tipi)

Tablo 57. Escana Evleri kimlik kartı (URL-29, 2012)

Konut Adı: Escana Evleri Tasarım Ekibi: Erdal Tusavul, Sinan Kafadar Proje Tarihi: 2007 Yapım Tarihi: 2010 Tip : A Tipi Yer: Bodrum/Muğla	
Plan	
Genel Görünüş	Cephe
Yaşama Mekanı	

Tablo 58. Escana Evleri Sınır-Mekan Analizi

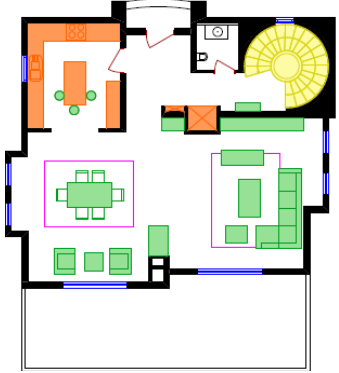

Plan Düzlemi Analizi		<table border="1"> <tr> <td>Duvar</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Mobilya/Donatı</td> <td></td> </tr> <tr> <td> Sabit</td> <td></td> </tr> <tr> <td> Hareketli</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Merdiven</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Kapı</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Pencere</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Halı</td> <td></td> </tr> </table>	Duvar		Mobilya/Donatı		Sabit		Hareketli		Merdiven		Kapı		Pencere		Halı	
Duvar																		
Mobilya/Donatı																		
Sabit																		
Hareketli																		
Merdiven																		
Kapı																		
Pencere																		
Halı																		
3. Boyut Analizi		Duvar yüzeylerindeki malzeme farklılığı, doku farklılığı ve renk farklılığı ile düşey boyutta Farklılık/Ayrım (algı) yaratılmıştır. İç mekandaki sabit ve hareketli donatı/mobilya, duvar, merdiven, kapı, pencere yerleşimleri ile yönlendirme sağlanmıştır.																
Kavmsal Boyut Analizi	Fiziksel Sınırlar - Duvar - Mobilya - Merdiven - Kapı - Pencere - Yönlendirme - Aydınlatma - Renk - Perde - Halı - Malzeme - Doku - Yüzey	Sosyal Sınırlar - Mahremiyet - Gizlilik - Kişisel Alan Kavramsal Sınırlar - Fark - Ayrım - Gizlilik - Algı																
Analiz Sonucu	Duvar, iç mekan ile dış mekan ayrımını yapan taşıyıcı olarak görev alan net bir sınır konumundadır ve plan düzleminde yatay boyutta gösterilmiştir. Yaşama mekanındaki, hareketli ve sabit Mobilya/Donatılar, Merdiven, Kapı, Pencere plan düzleminde açık bir şekilde görülmekte ve mekan için sınır özelliği taşıdıkları vurgulanmaktadır. Fiziksel Sınırlar olan Duvar, Mobilya, Merdiven, Kapı, Pencere, Renk, Aydınlatma, Yönlendirme, Perde, Halı, Malzeme, Doku, Yüzey kullanılarak Sosyal Sınırlar olan, Mahremiyet/Gizlilik, Kişisel Alan sağlanmış ve Kavramsal Sınırlar olan Farklılık/Ayrım, Gizlilik' e ulaşılmıştır																	

4.2.8. Escana Evleri (B Tipi)

Tablo 59. Escana Evleri kimlik kartı (URL-29, 2012)

Konut Adı: Escana Evleri Tasarım Ekibi: Erdal Tusavul, Sinan Kafadar Proje Tarihi: 2007 Yapım Tarihi: 2010 Tip: B Tipi Yer: Bodrum/Muğla	
Plan	
Genel Görünüş	Cephe
Yaşama Mekanı	

Tablo 60. Escana Evleri Sınır-Mekan Analizi

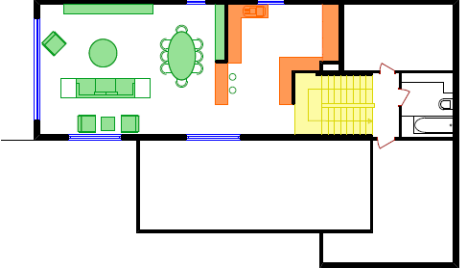

Plan Düzlemi Analizi		<table border="1"> <tr> <td>Duvar</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Mobilya/Donatı</td> <td></td> </tr> <tr> <td> Sabit</td> <td></td> </tr> <tr> <td> Hareketli</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Merdiven</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Kapı</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Pencere</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Halı</td> <td></td> </tr> </table>	Duvar		Mobilya/Donatı		Sabit		Hareketli		Merdiven		Kapı		Pencere		Halı	
Duvar																		
Mobilya/Donatı																		
Sabit																		
Hareketli																		
Merdiven																		
Kapı																		
Pencere																		
Halı																		
3. Boyut Analizi		Duvar yüzeylerindeki malzeme farklılığı, doku farklılığı ve renk farklılığı ile düşey boyutta Farklılık/Ayrım (algı) yaratılmıştır. İç mekandaki sabit ve hareketli donatı/mobilya, duvar, merdiven, kapı, pencere yerleşimleri ile yönlendirme sağlanmıştır.																
Kavramsal Boyut Analizi	Fiziksel Sınırlar - Duvar - Mobilya - Merdiven - Kapı - Pencere - Yönlendirme - Aydınlatma - Renk - Perde - Malzeme - Doku - Yüzey	Sosyal Sınırlar - Mahremiyet - Gizlilik - Kişisel Alan Kavramsal Sınırlar - Fark - Ayrım - Gizlilik - Algı																
Analiz Sonucu	Duvar, iç mekan ile dış mekan ayrımını yapan taşıyıcı olarak görev alan net bir sınır konumundadır ve plan düzleminde yatay boyutta gösterilmiştir. Yaşama mekanındaki, hareketli ve sabit Mobilya/Donatılar, Merdiven, Kapı, Pencere plan düzleminde açık bir şekilde görülmekte ve mekan için sınır özelliği taşıdıkları vurgulanmaktadır. Fiziksel Sınırlar olan Duvar, Mobilya, Merdiven, Kapı, Pencere, Renk, Aydınlatma, Yönlendirme, Perde, Halı, Doku, Yüzey kullanılarak Sosyal Sınırlar olan, Mahremiyet/Gizlilik, Kişisel Alan sağlanmış ve Kavramsal Sınırlar olan Farklılık/Ayrım, Gizlilik' e ulaşılmıştır																	

4.2.9. Bademli Teras

Tablo 61. Bademli Teras kimlik kartı (URL-30, 2012)

Konut Adı: Bademli Teras Tasarım Ekibi: Rahmi Dede, Esra Dede, M. Akif Yıldız, Tarık Demirtaş Proje Tarihi: 2010 Yapım Tarihi: 2010- Yer: Bademli/Mudanya/Bursa	
Plan SALON KATI PLANI 1 Salon -1.50 2 Mutfak -1.50 3 Balkon -1.50 4 Çamaşır-Ütü -3.00 5 Banyo-Wc -3.00 6 Hamam-Sauna-Spa -3.00 7 Kapalı Havuz -3.00 8 Açık Havuz -3.00 9 Güneşlenme Terası -3.00	
Genel Görünüş	Kesit 1 Antre +0.00 2 Manzana Terası +1.50 3 Mutfak -1.50 4 Salon -1.50 5 Balkon -1.50 6 Banyo-Wc -3.00 7 Oda -4.50 8 Ekv. Banyo -4.50 9 Ekv. Süiti -4.50 10 Balçık Terası -4.50 11 Depo -4.50
Yaşama Mekanı	

Tablo 62. Bademli Teras Sınır-Mekan Analizi

Plan Düzlemi Analizi		<table border="1"> <tr> <td>Duvar</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Mobilya/Donatı</td> <td></td> </tr> <tr> <td> Sabit</td> <td></td> </tr> <tr> <td> Hareketli</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Merdiven</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Kapı</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Pencere</td> <td></td> </tr> </table>	Duvar		Mobilya/Donatı		Sabit		Hareketli		Merdiven		Kapı		Pencere	
Duvar																
Mobilya/Donatı																
Sabit																
Hareketli																
Merdiven																
Kapı																
Pencere																
3. Boyut Analizi		Mekandaki ve duvar yüzeylerindeki donatı ve malzeme farklılığı, doku farklılığı, renk farklılığı ile düşey boyutta Farklılık/Ayırım (algı) yaratılmıştır. İç mekandaki sabit ve hareketli donatı/mobilya, duvar, merdiven, kapı, pencere yerleşimleri ile yönlendirme sağlanmıştır.														
Kavmsal Boyut Analizi	Fiziksel Sınırlar - Duvar - Mobilya - Merdiven - Kapı - Pencere - Yönlendirme - Aydınlatma - Renk	Sosyal Sınırlar - Mahremiyet - Gizlilik - Kişisel Alan Kavramsal Sınırlar - Fark - Ayırım - Gizlilik - Algı														
Analiz Sonucu	Duvar, iç mekan ile dış mekan ayrımını yapan taşıyıcı olarak görev alan net bir sınır konumundadır ve plan düzleminde yatay boyutta gösterilmiştir. Yaşama mekanındaki, hareketli ve sabit Mobilya/Donatılar, Merdiven, Kapı, Pencere plan düzleminde açık bir şekilde görülmekte ve mekan için sınır özelliği taşıdıkları vurgulanmaktadır. Fiziksel Sınırlar olan Duvar, Mobilya, Merdiven, Kapı, Pencere, Renk, Aydınlatma, Yönlendirme kullanılarak Sosyal Sınırlar olan, Mahremiyet/Gizlilik, Kişisel Alan sağlanmış ve Kavramsal Sınırlar olan Farklılık/Ayırım, Gizlilik' e ulaşılmıştır.															

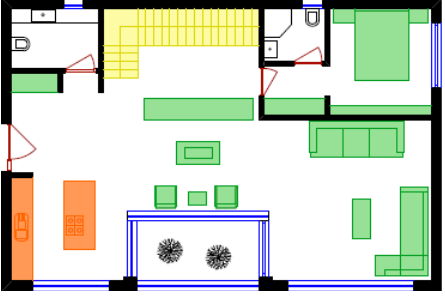

4.2.10. Alaçatı Villaları

Tablo 63. Alaçatı Villaları kimlik kartı (URL-31, 2012)

Konut Adı: Alaçatı Villaları Tasarım Ekibi: Hamdi Erdoğan Proje Tarihi: 2010 Yapım Tarihi: 2011 Yer: Alaçatı/İzmir	
Plan	
Genel Görünüş	Cephe
Yaşama Mekanı	

Tablo 64. Alaçatı Villaları Sınır-Mekan Analizi

Plan Düzlemi Analizi		<table border="1"> <tr> <td>Duvar</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Mobilya/Donatı</td> <td></td> </tr> <tr> <td> Sabit</td> <td></td> </tr> <tr> <td> Hareketli</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Merdiven</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Kapı</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Pencere</td> <td></td> </tr> </table>	Duvar		Mobilya/Donatı		Sabit		Hareketli		Merdiven		Kapı		Pencere	
Duvar																
Mobilya/Donatı																
Sabit																
Hareketli																
Merdiven																
Kapı																
Pencere																
3. Boyut Analizi		Genel yerleşimdeki, malzeme farklılığı, doku farklılığı ve renk farklılığı ile düşey boyutta Farklılık/Ayrım (algı) yaratılmıştır. İç mekandaki sabit ve hareketli donatı/mobilya, duvar, merdiven, kapı, pencere yerleşimleri ile yönlendirme sağlanmıştır.														
Kavmsal Boyut Analizi	Fiziksel Sınırlar - Duvar - Mobilya - Merdiven - Kapı - Pencere - Yönlendirme - Aydınlatma - Renk	Sosyal Sınırlar - Mahremiyet - Gizlilik - Kişisel Alan Kavramsal Sınırlar - Fark - Ayrım - Gizlilik - Algı														
Analiz Sonucu	Duvar, iç mekan ile dış mekan ayrımını yapan taşıyıcı olarak görev alan net bir sınır konumundadır ve plan düzleminde yatay boyutta gösterilmiştir. Yaşama mekanındaki, hareketli ve sabit Mobilya/Donatılar, Merdiven, Kapı, Pencere plan düzleminde açık bir şekilde görülmekte ve mekan için sınır özelliği taşıdıkları vurgulanmaktadır. Fiziksel Sınırlar olan Duvar, Mobilya, Merdiven, Kapı, Pencere, Renk, Aydınlatma, Yönlendirme kullanılarak Sosyal Sınırlar olan, Mahremiyet/Gizlilik, Kişisel Alan sağlanmış ve Kavramsal Sınırlar olan Farklılık/Ayrım, Gizlilik' e ulaşılmıştır.															

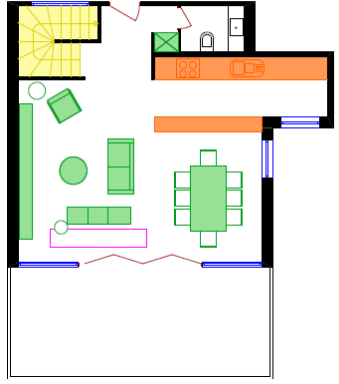

4.2.11. Bodrum Bodrum Evleri

Tablo 65. Bodrum Bodrum Evleri kimlik kartı (URL-32, 2012)

Konut Adı: Bodrum Bodrum Evleri Tasarım Ekibi: Arif Özden, Sinan İzgi, Tanju Özelgin Proje Tarihi: 2010 Yapım Tarihi: 2011 Yer: Bodrum/Muğla	
Plan	
Genel Görünüş	Cephe
Yaşama Mekanı	

Tablo 66. Bodrum Bodrum Evleri Sınır-Mekan Analizi

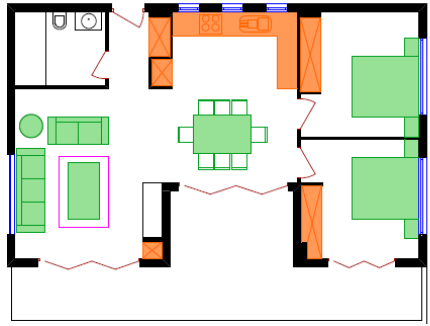

Plan Düzlemi Analizi		<table border="1"> <tr> <td>Duvar</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Mobilya/Donatı</td> <td></td> </tr> <tr> <td> Sabit</td> <td></td> </tr> <tr> <td> Hareketli</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Merdiven</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Kapı</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Pencere</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Halı</td> <td></td> </tr> </table>	Duvar		Mobilya/Donatı		Sabit		Hareketli		Merdiven		Kapı		Pencere		Halı	
Duvar																		
Mobilya/Donatı																		
Sabit																		
Hareketli																		
Merdiven																		
Kapı																		
Pencere																		
Halı																		
3. Boyut Analizi		İç mekan örgütlenmesindeki donatıların biçimsel ve işlevsel yerleşimleri ile oluşturulmuş malzeme, doku ve renk farklılığı ile dikey boyutta Farklılık/Ayrım (algı) yaratılmıştır. İç mekandaki sabit ve hareketli donatı/mobilya, duvar, merdiven, kapı, pencere yerleşimleri ile yönlendirme sağlanmıştır.																
Kavmsal Boyut Analizi	Fiziksel Sınırlar - Duvar - Mobilya - Merdiven - Kapı - Pencere - Yönlendirme - Aydınlatma - Renk - Perde - Halı	Sosyal Sınırlar - Mahremiyet - Gizlilik - Kişisel Alan Kavramsal Sınırlar - Fark - Ayrım - Gizlilik - Algı																
Analiz Sonucu	Duvar, iç mekan ile dış mekan ayrımını yapan taşıyıcı olarak görev alan net bir sınır konumundadır ve plan düzleminde yatay boyutta gösterilmiştir. Yaşama mekanındaki, hareketli ve sabit Mobilya/Donatılar, Merdiven, Kapı, Pencere plan düzleminde açık bir şekilde görülmekte ve mekan için sınır özelliği taşıdıkları vurgulanmaktadır. Fiziksel Sınırlar olan Duvar, Mobilya, Merdiven, Kapı, Pencere, Renk, Aydınlatma, Yönlendirme, Perde, Halı kullanılarak Sosyal Sınırlar olan, Mahremiyet/Gizlilik, Kişisel Alan sağlanmış ve Kavramsal Sınırlar olan Farklılık/Ayrım, Gizlilik'e ulaşılmıştır																	

4.2.12. Palivor iftliği (Bağ Evi)

Tablo 67. Palivor iftliği (Bağ Evi) kimlik kartı (URL-33, 2012)

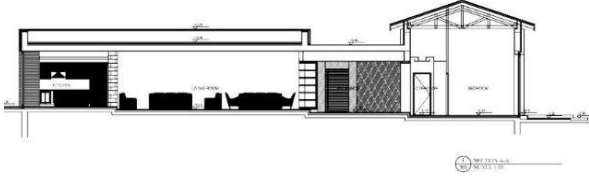

Konut Adı: Palivor iftliği Tasarım Ekibi: Kerem Oral, Aysun akmak, Nagehan Büyükikiz Proje Tarihi: 2011 Yapım Tarihi: 2011 Tip: Bağ Evi Yer: Kırklareli	
Plan	
Genel Görünüş	Cephe
Yaşama Mekanı	

Tablo 68. Palivor Çiftliği (Bağ Evi) Sınır-Mekan Analizi

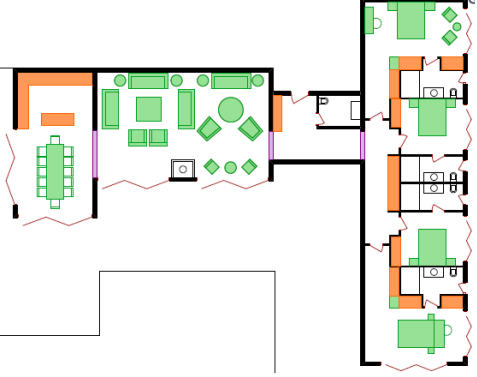

Plan Düzlemi Analizi		<table border="1"> <tr> <td>Duvar</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Mobilya/Donatı</td> <td></td> </tr> <tr> <td> Sabit</td> <td></td> </tr> <tr> <td> Hareketli</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Merdiven</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Kapı</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Pencere</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Halı</td> <td></td> </tr> </table>	Duvar		Mobilya/Donatı		Sabit		Hareketli		Merdiven		Kapı		Pencere		Halı	
Duvar																		
Mobilya/Donatı																		
Sabit																		
Hareketli																		
Merdiven																		
Kapı																		
Pencere																		
Halı																		
3. Boyut Analizi		Mekan içinde kullanılmış olan tüm mobilya/donatılarda ki malzeme, doku ve renk farklılığı ile düşey boyutta Farklılık/Ayrım (algı) yaratılmıştır. İç mekandaki sabit ve hareketli donatı/mobilya, duvar, merdiven, kapı, pencere yerleşimleri ile yönlendirme sağlanmıştır.																
Kavmsal Boyut Analizi	Fiziksel Sınırlar - Duvar - Mobilya - Merdiven - Kapı - Pencere - Yönlendirme - Aydınlatma - Renk - Halı - Malzeme	Sosyal Sınırlar - Mahremiyet - Gizlilik - Kişisel Alan Kavramsal Sınırlar - Fark - Ayrım - Gizlilik - Algı																
Analiz Sonucu	Duvar, iç mekan ile dış mekan ayrımını yapan taşıyıcı olarak görev alan net bir sınır konumundadır ve plan düzleminde yatay boyutta gösterilmiştir. Yaşama mekanındaki, hareketli ve sabit Mobilya/Donatılar, Merdiven, Kapı, Pencere plan düzleminde açık bir şekilde görülmekte ve mekan için sınır özelliği taşıdıkları vurgulanmaktadır. Fiziksel Sınırlar olan Duvar, Mobilya, Merdiven, Kapı, Pencere, Renk, Aydınlatma, Yönlendirme, Halı, Malzeme kullanılarak Sosyal Sınırlar olan, Mahremiyet/Gizlilik, Kişisel Alan sağlanmış ve Kavramsal Sınırlar olan Farklılık/Ayrım, Gizlilik' e ulaşılmıştır.																	

4.2.13. Palivor iftliği (Taş Ev)

Tablo 69. Palivor iftliği (Taş Ev) kimlik kartı (URL-33, 2012)

Konut Adı: Palivor iftliği Tasarım Ekibi: Kerem Oral, Aysun akmak, Nagehan Büyükkiz Proje Tarihi: 2011 Yapım Tarihi: 2011 Tip: Taş Ev Yer: Kırklareli	
Plan	
Genel Görünüş	Cephe
Yaşama Mekanı	

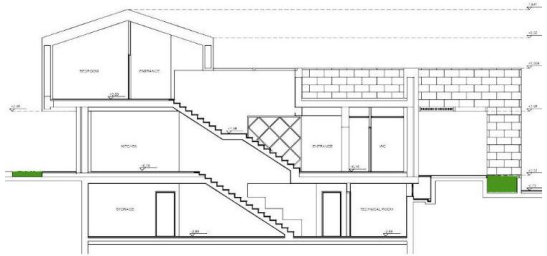

Tablo 70. Palivor Çiftliği (Taş Ev) Sınır-Mekan Analizi

Plan Düzlemi Analizi		<table border="1"> <tr> <td>Duvar</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Mobilya/Donatı</td> <td></td> </tr> <tr> <td> Sabit</td> <td></td> </tr> <tr> <td> Hareketli</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Kapı</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Pencere</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Kot Farkı</td> <td></td> </tr> </table>	Duvar		Mobilya/Donatı		Sabit		Hareketli		Kapı		Pencere		Kot Farkı	
Duvar																
Mobilya/Donatı																
Sabit																
Hareketli																
Kapı																
Pencere																
Kot Farkı																
3. Boyut Analizi		Duvar yüzeylerinde ve genel olarak mekan içinde, malzeme farklılığı, doku farklılığı ve renk farklılığı ile düşey boyutta Farklılık/Ayrım (algı) yaratılmıştır. İç mekandaki sabit ve hareketli donatı/mobilya, duvar, merdiven, kapı, pencere yerleşimleri ile yönlendirme sağlanmıştır.														
Kavmsal Boyut Analizi	Fiziksel Sınırlar - Duvar - Mobilya - Kapı - Pencere - Yönlendirme - Aydınlatma - Renk - Malzeme - Doku	Sosyal Sınırlar - Mahremiyet - Gizlilik - Kişisel Alan Kavramsal Sınırlar - Fark - Ayrım - Gizlilik - Algı														
Analiz Sonucu	Duvar, iç mekan ile dış mekan ayrımını yapan taşıyıcı olarak görev alan net bir sınır konumundadır ve plan düzleminde yatay boyutta gösterilmiştir. Yaşama mekanındaki, hareketli ve sabit Mobilya/Donatılar, Kapı, Pencere plan düzleminde açık bir şekilde görülmekte ve mekan için sınır özelliği taşıdıkları vurgulanmaktadır. Fiziksel Sınırlar olan Duvar, Mobilya, Kapı, Pencere, Renk, Aydınlatma, Yönlendirme, Malzeme, Doku kullanılarak Sosyal Sınırlar olan, Mahremiyet/Gizlilik, Kişisel Alan sağlanmış ve Kavramsal Sınırlar olan Farklılık/Ayrım, Gizlilik' e ulaşılmıştır.															

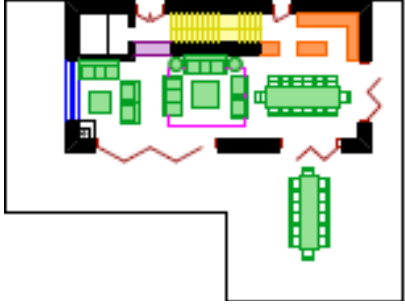

4.2.14. Palivor iftliği (Günüşık Evi)

Tablo 71. Palivor iftliği (Günüşık Evi) kimlik kartı (URL-33, 2012)

Konut Adı: Palivor iftliği Tasarım Ekibi: Kerem Oral, Aysun akmak, Nagehan Büyükkiz Proje Tarihi: 2011 Yapım Tarihi: 2011 Tip: Günüşık Evi Yer: Kırklareli	
Plan	
Genel Görünüş	Cephe
Yaşama Mekanı	

Tablo 72. Palivor Çiftliği (Gümüşk Evi) Sınır-Mekan Analizi

Plan Düzlemi Analizi		<table border="1"> <tr> <td>Duvar</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Mobilya/Donatı</td> <td></td> </tr> <tr> <td> Sabit</td> <td></td> </tr> <tr> <td> Hareketli</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Merdiven</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Kapı</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Pencere</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Halı</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Kot Farkı</td> <td></td> </tr> </table>	Duvar		Mobilya/Donatı		Sabit		Hareketli		Merdiven		Kapı		Pencere		Halı		Kot Farkı	
Duvar																				
Mobilya/Donatı																				
Sabit																				
Hareketli																				
Merdiven																				
Kapı																				
Pencere																				
Halı																				
Kot Farkı																				
3. Boyut Analizi		Duvar yüzeylerindeki malzeme farklılığı, doku farklılığı ve renk farklılığı ile düşey boyutta Farklılık/Ayrım (algı) yaratılmıştır. İç mekandaki sabit ve hareketli donatı/mobilya, duvar, merdiven, kapı, pencere yerleşimleri ile yönlendirme sağlanmıştır.																		
Kavmsal Boyut Analizi	Fiziksel Sınırlar Duvar Mobilya Merdiven Kapı Pencere Yönlendirme Aydınlatma Renk Halı Malzeme Doku Yüzey Kot Farkı	Sosyal Sınırlar Mahremiyet Gizlilik Kişisel Alan Kavramsal Sınırlar Fark Ayrım Gizlilik Algı																		
Analiz Sonucu	Duvar, iç mekan ile dış mekan ayrımını yapan taşıyıcı olarak görev alan net bir sınır konumundadır ve plan düzleminde yatay boyutta gösterilmiştir. Yaşama mekanındaki, hareketli ve sabit Mobilya/Donatılar, Merdiven, Kapı, Pencere, Halı plan düzleminde açık bir şekilde görülmekte ve mekan için sınır özelliği taşıdıkları vurgulanmaktadır. Fiziksel Sınırlar olan Duvar, Mobilya, Merdiven, Kapı, Pencere, Renk, Aydınlatma, Yönlendirme, Halı, Malzeme, Doku, Yüzey, Kot Farkı kullanılarak Sosyal Sınırlar olan Mahremiyet/Gizlilik, Kişisel Alan sağlanmış ve Kavramsal Sınırlar olan Farklılık/Ayrım, Gizlilik' e ulaşılmıştır.																			

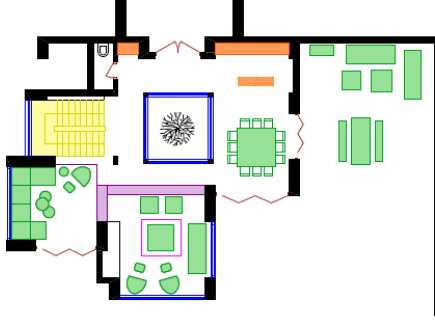

4.2.15. Palivor iftliği (Göküşik Evi)

Tablo 73. Palivor iftliği (Göküşik Evi) kimlik kartı (URL-33, 2012)

Konut Adı: Palivor iftliği Tasarım Ekibi: Kerem Oral, Aysun akmak, Nagehan Büyükikiz Proje Tarihi: 2011 Yapım Tarihi: 2011 Tip: Göküşik Evi Yer: Kırklareli	
Plan	
Genel Görünüş	Kesit
Yaşama Mekanı	

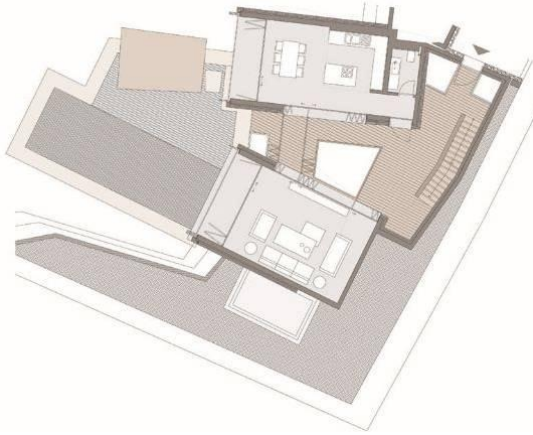

Tablo 74. Palivor Çiftliği (Gökışık Evi) Sınır-Mekan Analizi

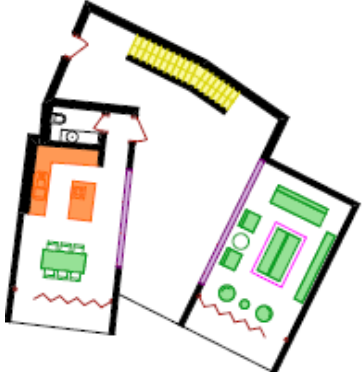

Plan Düzlemi Analizi		<table border="1"> <tr> <td>Duvar</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Mobilya/Donatı</td> <td></td> </tr> <tr> <td> Sabit</td> <td></td> </tr> <tr> <td> Hareketli</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Merdiven</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Kapı</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Pencere</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Halı</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Kot Farkı</td> <td></td> </tr> </table>	Duvar		Mobilya/Donatı		Sabit		Hareketli		Merdiven		Kapı		Pencere		Halı		Kot Farkı	
Duvar																				
Mobilya/Donatı																				
Sabit																				
Hareketli																				
Merdiven																				
Kapı																				
Pencere																				
Halı																				
Kot Farkı																				
3. Boyut Analizi		Duvar yüzeylerindeki malzeme farklılığı, doku farklılığı ve renk farklılığı ile düşey boyutta Farklılık/Ayrım (algı) yaratılmıştır. İç mekandaki sabit ve hareketli donatı/mobilya, duvar, merdiven, kapı, pencere yerleşimleri ile yönlendirme sağlanmıştır.																		
Kavmsal Boyut Analizi	Fiziksel Sınırlar Duvar Mobilya Merdiven Kapı Pencere Yönlendirme Aydınlatma Renk Halı Malzeme Kot Farkı	Sosyal Sınırlar Mahremiyet Gizlilik Kişisel Alan Kavramsal Sınırlar Fark Ayrım Gizlilik Algı																		
Analiz Sonucu	Duvar, iç mekan ile dış mekan ayrımını yapan taşıyıcı olarak görev alan net bir sınır konumundadır ve plan düzleminde yatay boyutta gösterilmiştir. Yaşama mekanındaki, hareketli ve sabit Mobilya/Donatılar, Merdiven, Kapı, Pencere plan düzleminde açık bir şekilde görülmekte ve mekan için sınır özelliği taşıdıkları vurgulanmaktadır. Fiziksel Sınırlar olan Duvar, Mobilya, Merdiven, Kapı, Pencere, Renk, Aydınlatma, Yönlendirme, Halı, Malzeme, Doku, Kot Farkı kullanılarak Sosyal Sınırlar olan, Mahremiyet/Gizlilik, Kişisel Alan sağlanmış ve Kavramsal Sınırlar olan Farklılık/Ayrım, Gizlilik' e ulaşılmıştır.																			

4.2.16. Vicem Bodrum Evleri

Tablo 75. Vicem Bodrum Evleri kimlik kartı (URL-34, 2012)

Konut Adı: Vicem Bodrum Evleri Tasarım Ekibi: Emre Arolat Mimarlık, Başak Akkoyunlu, Natali Tombak Proje Tarihi: 2010 Yapım Tarihi: 2012 Yer: Bodrum/Muğla	
Plan	
Genel Görünüş	Kesit
Yaşama Mekanı	

Tablo 76. Vicem Bodrum Evleri Sınır-Mekan Analizi

Plan Düzlemi Analizi		<table border="1"> <tr> <td>Duvar</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Mobilya/Donatı</td> <td></td> </tr> <tr> <td> Sabit</td> <td></td> </tr> <tr> <td> Hareketli</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Merdiven</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Kapı</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Pencere</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Halı</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Kot Farkı</td> <td></td> </tr> </table>	Duvar		Mobilya/Donatı		Sabit		Hareketli		Merdiven		Kapı		Pencere		Halı		Kot Farkı	
Duvar																				
Mobilya/Donatı																				
Sabit																				
Hareketli																				
Merdiven																				
Kapı																				
Pencere																				
Halı																				
Kot Farkı																				
3. Boyut Analizi		Duvar yüzeylerindeki ve genel mekan kurgusundaki malzeme farklılığı, doku farklılığı ve renk farklılığı ile dikey ve yatay boyutta Farklılık/Ayrım (algı) yaratılmıştır. İç mekandaki sabit ve hareketli donatı/mobilya, duvar, merdiven, kapı, pencere yerleşimleri ile yönlendirme sağlanmıştır.																		
Kavmsal Boyut Analizi	Fiziksel Sınırlar - Duvar - Mobilya - Merdiven - Kapı - Pencere - Yönlendirme - Aydınlatma - Renk - Halı - Malzeme - Doku - Yüzey	Sosyal Sınırlar - Mahremiyet - Gizlilik - Kişisel Alan Kavramsal Sınırlar - Fark - Ayrım - Gizlilik - Algı																		
Analiz Sonucu	Duvar, iç mekan ile dış mekan ayrımını yapan taşıyıcı olarak görev alan net bir sınır konumundadır ve plan düzleminde yatay boyutta gösterilmiştir. Yaşama mekanındaki, hareketli ve sabit Mobilya/Donatılar, Merdiven, Kapı, Pencere plan düzleminde açık bir şekilde görülmekte ve mekan için sınır özelliği taşıdıkları vurgulanmaktadır. Fiziksel Sınırlar olan Duvar, Mobilya, Merdiven, Kapı, Pencere, Renk, Aydınlatma, Yönlendirme, Halı, Malzeme, Doku, Yüzey, Kot Farkı kullanılarak Sosyal Sınırlar olan, Mahremiyet/Gizlilik, Kişisel Alan sağlanmış ve Kavramsal Sınırlar olan Farklılık/Ayrım, Gizlilik' e ulaşılmıştır.																			

4.2.17. Mi'Marın İlca

Tablo 77. Mi'Marın İlca kimlik kartı (URL-35, 2012)

Konut Adı: Mi'Marın İlca Tasarım Ekibi: Mahir Vural, Ekin Vural Proje Tarihi: 2011 Yapım Tarihi: 2012 Yer: Çeşme/İzmir	
Plan ZEMİN KAT 83 m² + TERASLAR 50.40 m² =133.4 m² - SALON : 39.20 m² - MUTFAK : 14.30 m² - GİRİŞ HÖLÜ : 14.65 m² - YARDIMCI ODASI : 7.40 m² - YARDIMCI BANYOSU : 3.60 m² - WC : 3.85 m² - GİRİŞ TERASI : 3.60 m² - TERAS : 46.80 m²	
Genel Görünüş	Cephe
Yaşama Mekanı	

Tablo 78. Mi'Marın Ilıca Sınır-Mekan Analizi

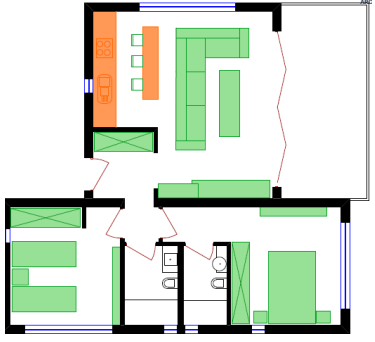

Plan Düzlemi Analizi		<table border="1"> <tr> <td>Duvar</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Mobilya/Donatı</td> <td></td> </tr> <tr> <td> Sabit</td> <td></td> </tr> <tr> <td> Hareketli</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Merdiven</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Kapı</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Pencere</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Halı</td> <td></td> </tr> </table>	Duvar		Mobilya/Donatı		Sabit		Hareketli		Merdiven		Kapı		Pencere		Halı	
Duvar																		
Mobilya/Donatı																		
Sabit																		
Hareketli																		
Merdiven																		
Kapı																		
Pencere																		
Halı																		
3. Boyut Analizi		Duvar yüzeylerindeki malzeme farklılığı, doku farklılığı ve renk farklılığı ile düşey boyutta Farklılık/Ayırım (algı) yaratılmıştır. İç mekandaki sabit ve hareketli donatı/mobilya, duvar, merdiven, kapı, pencere yerleşimleri ile yönlendirme sağlanmıştır.																
Kavmsal Boyut Analizi	Fiziksel Sınırlar - Duvar - Mobilya - Merdiven - Kapı - Pencere - Yönlendirme - Aydınlatma - Renk - Malzeme	Sosyal Sınırlar - Mahremiyet - Gizlilik - Kişisel Alan Kavramsal Sınırlar - Fark - Ayırım - Gizlilik - Algı																
Analiz Sonucu	Duvar, iç mekan ile dış mekan ayrımını yapan taşıyıcı olarak görev alan net bir sınır konumundadır ve plan düzleminde yatay boyutta gösterilmiştir. Yaşama mekanındaki, hareketli ve sabit Mobilya/Donatılar, Merdiven, Kapı, Pencere plan düzleminde açık bir şekilde görülmekte ve mekan için sınır özelliği taşıdıkları vurgulanmaktadır. Fiziksel Sınırlar olan Duvar, Mobilya, Merdiven, Kapı, Pencere, Renk, Aydınlatma, Yönlendirme, Halı kullanılarak Sosyal Sınırlar olan, Mahremiyet/Gizlilik, Kişisel Alan sağlanmış ve Kavramsal Sınırlar olan Farklılık/Ayırım, Gizlilik' e ulaşılmıştır.																	

4.2.18. Bodrum Mandalin Evleri (A Tipi)

Tablo 79. Bodrum Mandalin Evleri (A Tipi) kimlik kartı (URL-36, 2012)

Konut Adı: Bodrum Mandalin Evleri Tasarım Ekibi: Erkan Vardar Proje Tarihi: 2011 Yapım Tarihi: 2013 Tip: A Tipi Yer: Gümüşlük/Bodrum/Muğla	
Plan	
Genel Görünüş	Cephe
Yaşama Mekanı	
A TİPİ ZEMİN & BİRİNCİ KAT •salon (Resim 1)	A TİPİ ZEMİN & BİRİNCİ KAT (Resim 4) Salon •

Tablo 80. Bodrum Mandalin Evleri (A Tipi) Sınır-Mekan Analizi

Plan Düzlemi Analizi		<table border="1"> <tr> <td>Duvar</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Mobilya/Donatı</td> <td></td> </tr> <tr> <td> Sabit</td> <td></td> </tr> <tr> <td> Hareketli</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Merdiven</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Kapı</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Pencere</td> <td></td> </tr> </table>	Duvar		Mobilya/Donatı		Sabit		Hareketli		Merdiven		Kapı		Pencere	
Duvar																
Mobilya/Donatı																
Sabit																
Hareketli																
Merdiven																
Kapı																
Pencere																
3. Boyut Analizi		Mekan yerleşiminde kullanılan mobilya/donatıların işlevsel sınırlamaları; malzeme farklılığı, doku farklılığı ve renk farklılığı ile düşey boyutta Farklılık/Ayrım (algı) yaratılmıştır. İç mekandaki sabit ve hareketli donatı/mobilya, duvar, merdiven, kapı, pencere yerleşimleri ile yönlendirme sağlanmıştır.														
Kavmsal Boyut Analizi	Fiziksel Sınırlar - Duvar - Mobilya - Merdiven - Kapı - Pencere - Yönlendirme - Aydınlatma - Renk - Perde	Sosyal Sınırlar - Mahremiyet - Gizlilik - Kişisel Alan Kavramsal Sınırlar - Fark - Ayrım - Gizlilik - Algı														
Analiz Sonucu	Duvar, iç mekan ile dış mekan ayrımını yapan taşıyıcı olarak görev alan net bir sınır konumundadır ve plan düzleminde yatay boyutta gösterilmiştir. Yaşama mekanındaki, hareketli ve sabit Mobilya/Donatılar, Merdiven, Kapı, Pencere plan düzleminde açık bir şekilde görülmekte ve mekan için sınır özelliği taşıdıkları vurgulanmaktadır. Fiziksel Sınırlar olan Duvar, Mobilya, Merdiven, Kapı, Pencere, Renk, Aydınlatma, Yönlendirme, Perde kullanılarak Sosyal Sınırlar olan, Mahremiyet/Gizlilik, Kişisel Alan sağlanmış ve Kavramsal Sınırlar olan Farklılık/Ayrım, Gizlilik' e ulaşılmıştır.															

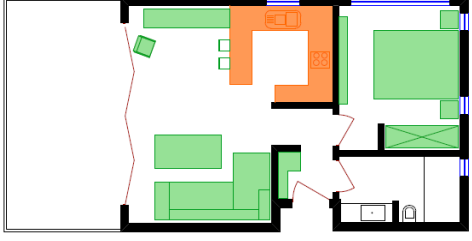

4.2.19. Bodrum Mandalin Evleri (B Tipi)

Tablo 81. Bodrum Mandalin Evleri (B Tipi) kimlik kartı (URL-36, 2012)

Konut Adı: Bodrum Mandalin Evleri Tasarım Ekibi: Erkan Vardar Proje Tarihi: 2011 Yapım Tarihi: 2013 Tip: B Tipi Yer: Gümüşlük/Bodrum/Muğla	
Plan	
Genel Görünüş	Cephe
Yaşama Mekanı	
ZEMİN & BİRİNCİ KAT salon (Resim 2)	ZEMİN & BİRİNCİ KAT (Resim 4) Salon

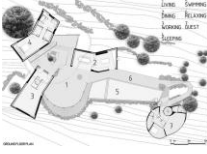

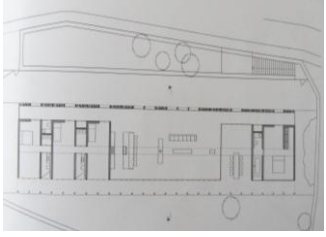
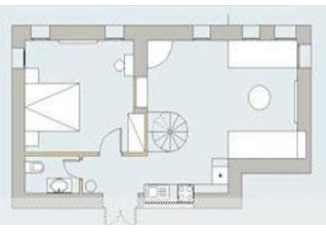

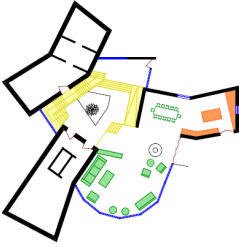
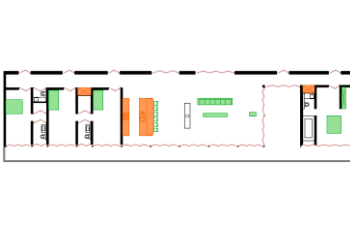
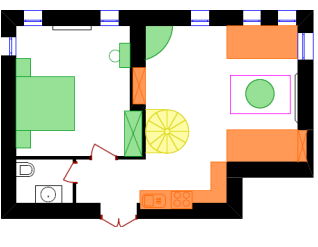

Tablo 82. Bodrum Mandalin Evleri (B Tipi) Sınır-Mekan Analizi

Plan Düzlemi Analizi		<table border="1"> <tr> <td>Duvar</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Mobilya/Donatı</td> <td></td> </tr> <tr> <td> Sabit</td> <td></td> </tr> <tr> <td> Hareketli</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Merdiven</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Kapı</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Pencere</td> <td></td> </tr> </table>	Duvar		Mobilya/Donatı		Sabit		Hareketli		Merdiven		Kapı		Pencere	
Duvar																
Mobilya/Donatı																
Sabit																
Hareketli																
Merdiven																
Kapı																
Pencere																
3. Boyut Analizi		Genel mekan içinde kullanılan mobilya/donatılarda ki malzeme, doku ve renk farklılığı ile düşey boyutta Farklılık/Ayırım (algı) yaratılmıştır. İç mekandaki sabit ve hareketli donatı/mobilya, duvar, merdiven, kapı, pencere yerleşimleri ile yönlendirme sağlanmıştır.														
Kavmsal Boyut Analizi	Fiziksel Sınırlar - Duvar - Mobilya - Merdiven - Kapı - Pencere - Yönlendirme - Aydınlatma - Renk - Perde	Sosyal Sınırlar - Mahremiyet - Gizlilik - Kişisel Alan Kavramsal Sınırlar - Fark - Ayırım - Gizlilik - Algı														
Analiz Sonucu	Duvar, iç mekan ile dış mekan ayrımını yapan taşıyıcı olarak görev alan net bir sınır konumundadır ve plan düzleminde yatay boyutta gösterilmiştir. Yaşama mekanındaki, hareketli ve sabit Mobilya/Donatılar, Merdiven, Kapı, Pencere plan düzleminde açık bir şekilde görülmekte ve mekan için sınır özelliği taşıdıkları vurgulanmaktadır. Fiziksel Sınırlar olan Duvar, Mobilya, Merdiven, Kapı, Pencere, Renk, Aydınlatma, Yönlendirme, Perde kullanılarak Sosyal Sınırlar olan, Mahremiyet/Gizlilik, Kişisel Alan sağlanmış ve Kavramsal Sınırlar olan Farklılık/Ayırım, Gizlilik' e ulaşılmıştır															

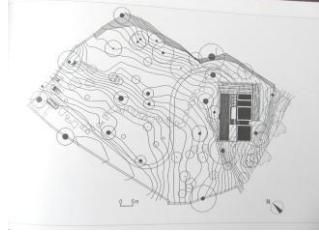
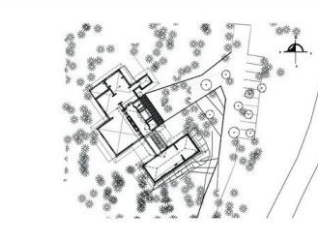
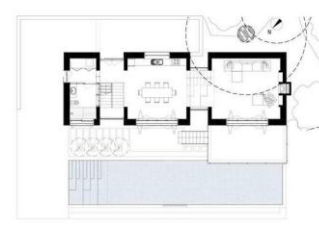
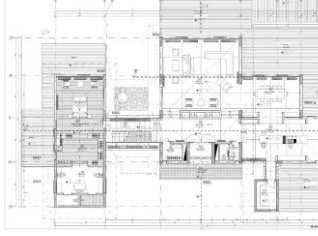

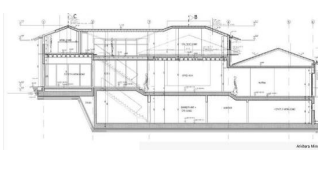

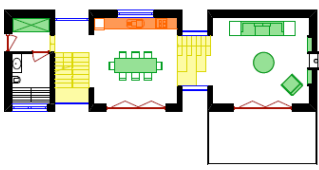
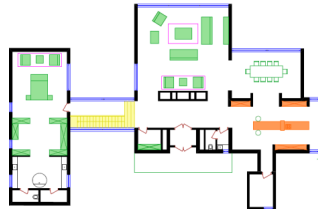
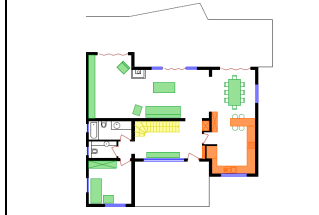

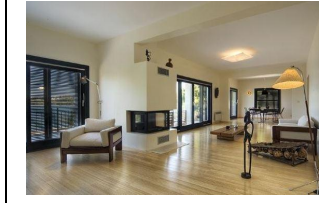
4.3. Bölüm Sonucu

Çalışmanın bu kısmında tek ev niteliğindeki müstakil konut modelleri olarak 11 örnek, konut sitesi/grubu türüne giren konut modelleri olarak da 19 örnek ele alınmaktadır. Toplam da 30 örneğin irdelemesi, çalışmanın ilk kısmında yapılmış olan anket çalışması sonucu ortaya çıkarılmış sınıflama modeli üzerinde yapılmaktadır. Bu sınıflama Sınır kavramının sınır-mekan analizi ile sorgulanmaktadır. İç mekan analizleri için ilk olarak kimlik kartını içeren, konutu tanımlayan bir tablo oluşturulmaktadır. Bu tablo da konutun künyesi, plan-kesit/cephe-görünüş ve yaşama mekanı görselleri bulunmaktadır. Konut yaşama mekanı için sınır-mekan analizi olarak ele alınan ikinci tablo da; plan düzlemi analizi, 3. Boyut analizi ve kavramsal boyut analizi, plan ve görsel kullanarak irdelenmektedir. Tablonun sonunda ise, analiz sonucu olarak ortaya çıkan kavramlar verilmektedir. Sınır-mekan analizi olarak ifade edilen bu tablolarda tüm konutların planları yeniden çizilerek ve plan düzleminde görülmekte olan tüm sınırlar renklendirilerek ifade edilmektedir.

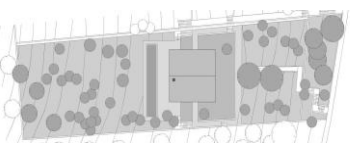
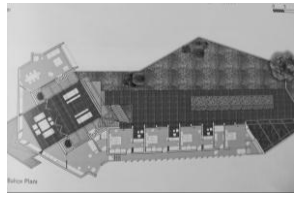

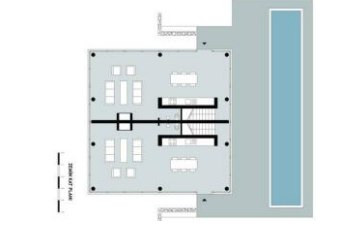

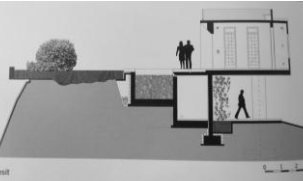
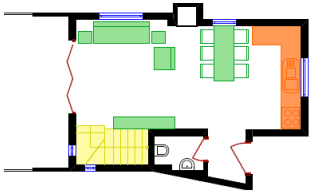
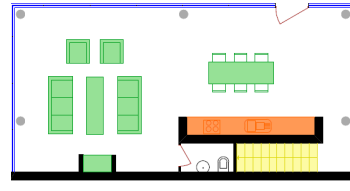
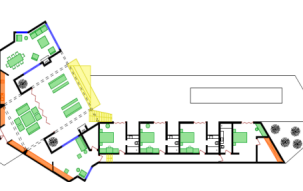

Tablo 83. Tek Ev niteliğindeki müstakil konutların analiz sonuçları

Konut		4.1.1	4.1.2	4.1.3		
Yıl		2003	2005	2005		
Yer		Bodrum/Muğla	Ayvacık/Çanakkale	Fethiye/Muğla		
Vaziyet						
Yaşama Mekanı Planı						
Kesit/ Cephede						
Sınırlar	Yatay Boyut					
	Düşey Boyut					
	Kavramsal Boyut	Fiziksel Sınırlar Duvar Mobilya Merdiven Kapı Pencere Yönlendirme Renk Perde Malzeme	Sosyal Sınırlar Mahremiyet Gizlilik Kişisel Alan Kavramsal Sınırlar Farklılık Ayrım Gizlilik Algı	Fiziksel Sınırlar Duvar Mobilya Merdiven Kapı Pencere Yönlendirme Aydınlatma	Sosyal Sınırlar Mahremiyet Gizlilik Kişisel Alan Kavramsal Sınırlar Gizlilik Algı	Fiziksel Sınırlar Duvar Mobilya Merdiven Kapı Pencere Halı Aydınlatma Yönlendirme Renk

Tablo 83'ün devamı

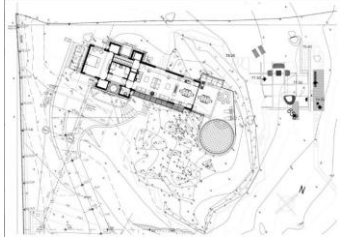

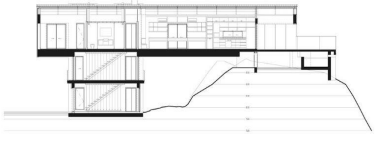
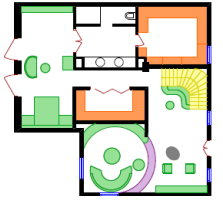

Konut		4.1.4	4.1.5	4.1.6
Yıl		2006	2007	2007
Yer		Yalıkavak/Muğla	Kemerburgaz/İstanbul	İldır/İzmir
Vaziyet				
Yaşama Mekanı Planı				
Kesit/Cephe				
Sınırlar	Yatay Boyut			
	Düşey Boyut			
	Kavramsal Boyut	Fiziksel Sınırlar Duvar Mobilya Merdiven Kapı Pencere Yönlendirme Aydınlatma Renk Malzeme Doku Yüzey Sosyal Sınırlar Mahremiyet Gizlilik Kişisel Alan Kavramsal Sınırlar Fark Ayrım Gizlilik Algı Malzeme	Fiziksel Sınırlar Duvar Mobilya Merdiven Kapı Pencere Yönlendirme Aydınlatma Perde Halı Doku Yüzey Sosyal Sınırlar Mahremiyet Gizlilik Kişisel Alan Kavramsal Sınırlar Farklılık Ayrım Gizlilik Algı	Fiziksel Sınırlar Duvar Mobilya Merdiven Kapı Pencere Yönlendirme Aydınlatma Perde Sosyal Sınırlar Mahremiyet Gizlilik Kişisel Alan Kavramsal Sınırlar Farklılık Ayrım Gizlilik Algı

Tablo 83'ün devamı

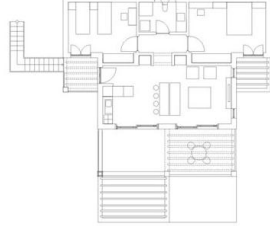
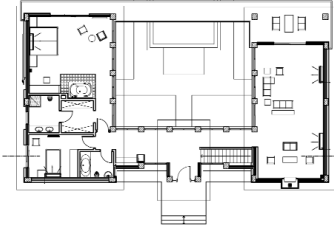
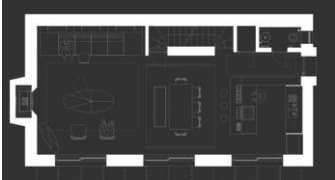

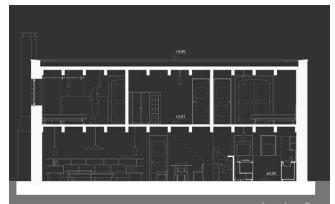
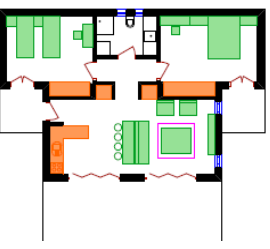

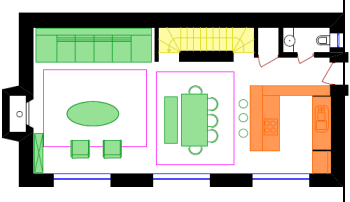

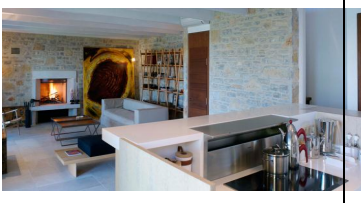
Konut	4.1.7	4.1.8	4.1.9			
Yıl	2007	2007	2007			
Yer	Bodrum/Muğla	Büyükkada/İstanbul	Assos/Ayvacık/Çanakkale			
Vaziyet						
Yaşama Mekanı Planı						
Kesit/Cephe						
Sınırlar	Yatay Boyut					
	Düsey Boyut					
	Kavramsal Boyut	Fiziksel Sınırlar Duvar Mobilya Merdiven Kapı Pencere Yönlendirme Aydınlatma Renk Perde	Sosyal Sınırlar Mahremiyet Gizlilik Kişisel Alan Kavramsal Sınırlar Fark Ayrım Gizlilik Algı	Fiziksel Sınırlar Duvar Mobilya Merdiven Kapı Pencere Kolon Yönlendirme	Sosyal Sınırlar Kişisel Alan Kavramsal Sınırlar Algı	Fiziksel Sınırlar Duvar Mobilya Merdiven Kapı Pencere Yönlendirme Aydınlatma Renk Tavan

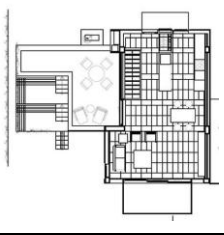

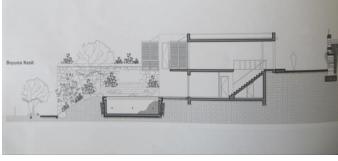
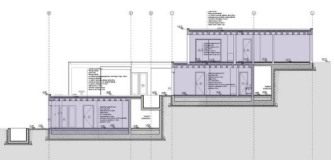

Tablo 83'ün devamı

Konut	4.1.10		4.1.11		
Yıl	2010		2011		
Yer	Beykoz/İstanbul		Bodrum/Muğla		
Vaziyet					
Yaşama Mekanı Planı					
Kesit/Cephe					
Sınırlar	Yatay Boyut				
	Düşey Boyut				
	Kavramsal Boyut	Fiziksel Sınırlar Duvar Mobilya Merdiven Kapı Pencere Yönlendirme Aydınlatma Renk Malzeme Kot Farkı Perde	Sosyal Sınırlar Mahremiyet Gizlilik Kişisel Alan Kavramsal Sınırlar Fark Ayrım Gizlilik Algı	Fiziksel Sınırlar Duvar Mobilya Merdiven Kapı Pencere Yönlendirme Aydınlatma Halı	Sosyal Sınırlar Mahremiyet Gizlilik Kişisel Alan Kavramsal Sınırlar Fark Ayrım Gizlilik Algı

Tablo 84. Müstakil Konut Sitesi/Grubu niteliğindeki müstakil konutların analiz sonuçları

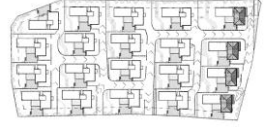

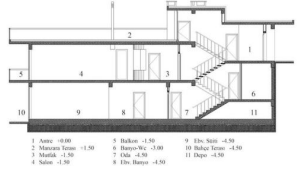
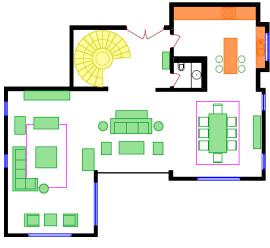
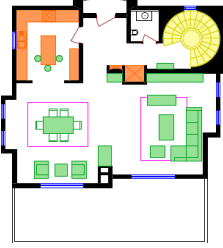
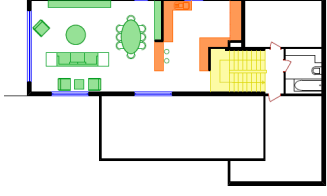
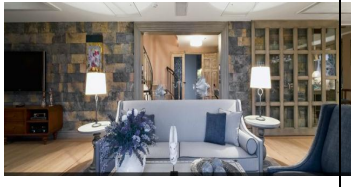

Konut	4.2.1	4.2.2	4.2.3	
Yıl	2007	2007	2007	
Yer	Yalıkavak/Muğla	URLa/İzmir	Yalıkavak/Bodrum/Muğla	
Vaziyet				
Yaşama Mekanı Planı				
Kesit/Cephe				
Sınırlar	Yatay Boyut			
	Düşey Boyut			
	Kavramsal Boyut	Fiziksel Sınırlar Duvar Mobilya Kapı Pencere Yönlendirme Aydınlatma Renk Perde Halı Sosyal Sınırlar Mahremiyet Gizlilik Kişisel Alan Kavramsal Sınırlar Fark Ayrım Gizlilik Algı	Fiziksel Sınırlar Duvar Mobilya Merdiven Kapı Pencere Yönlendirme Aydınlatma Renk Perde Halı Malzeme Doku Yüzey Sosyal Sınırlar Mahremiyet Gizlilik Kişisel Alan Kavramsal Sınırlar Fark Ayrım Gizlilik Algı	Fiziksel Sınırlar Duvar Mobilya Merdiven Kapı Pencere Yönlendirme Aydınlatma Renk Perde Halı Sosyal Sınırlar Mahremiyet Gizlilik Kişisel Alan Kavramsal Sınırlar Fark Ayrım Gizlilik Algı

Tablo 84'ün devamı

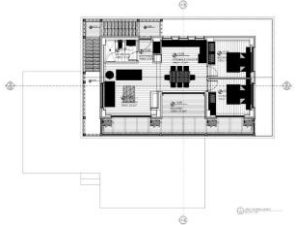

Konut	4.2.4	4.2.5	4.2.6	
Yıl	2007	2007	2008	
Yer	Turgutreis/Bodrum/Muğla	Bodrum/Muğla	Gümüşlük/Bodrum/Muğla	
Vaziyet				
Yaşama Mekanı Planı				
Kesit/Cephe				
Sınırlar	Yatay Boyut			
	Düşey Boyut			
	Kavramsal Boyut	Fiziksel Sınırlar Duvar Mobilya Merdiven Kapı Pencere Yönlendirme Aydınlatma Renk Perde Halı Sosyal Sınırlar Mahremiyet Gizlilik Kişisel Alan Kavramsal Sınırlar Gizlilik Algı	Fiziksel Sınırlar Duvar Mobilya Merdiven Kapı Pencere Yönlendirme Renk Sosyal Sınırlar Mahremiyet Gizlilik Kişisel Alan Kavramsal Sınırlar Fark Ayrım Gizlilik Algı	Fiziksel Sınırlar Duvar Mobilya Kapı Pencere Yönlendirme Aydınlatma Renk Halı Sosyal Sınırlar Mahremiyet Gizlilik Kişisel Alan Kavramsal Sınırlar Fark Ayrım Gizlilik Algı

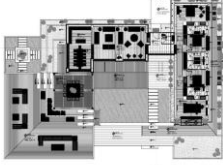
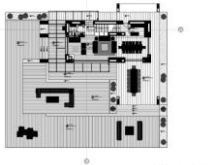

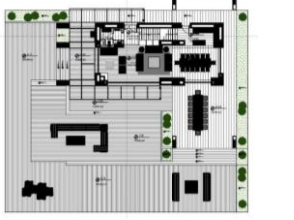

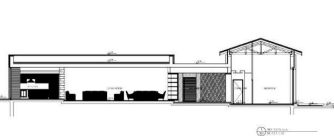

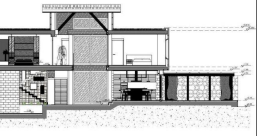
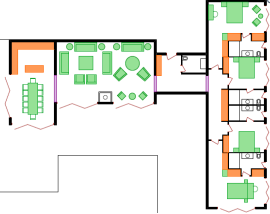
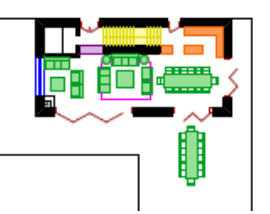
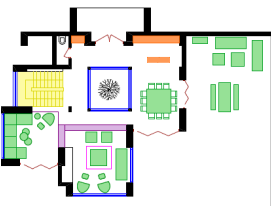

Tablo 84'ün devamı

Konut	4.2.7	4.2.8	4.2.9			
Yıl	2010	2010	2010			
Yer	Bodrum/Muğla	Bodrum/Muğla	Bademli/Mudanya/Bursa			
Vaziyet						
Yaşama Mekanı Planı						
Kesit/Cephe						
Sınırlar	Yatay Boyut					
	Düşey Boyut					
	Kavramsal Boyut	Fiziksel Sınırlar Duvar Mobilya Merdiven Kapı Pencere Yönlendirme Aydınlatma Renk Perde Halı Malzeme Doku Yüzey	Sosyal Sınırlar Mahremiyet Gizlilik Kişisel Alan Kavramsal Sınırlar Fark Ayrım Gizlilik Algı	Fiziksel Sınırlar Duvar Mobilya Merdiven Kapı Pencere Yönlendirme Aydınlatma Renk Perde Malzeme Doku Yüzey	Sosyal Sınırlar Mahremiyet Gizlilik Kişisel Alan Kavramsal Sınırlar Fark Ayrım Gizlilik Algı	Fiziksel Sınırlar Duvar Mobilya Merdiven Kapı Pencere Yönlendirme Aydınlatma Renk

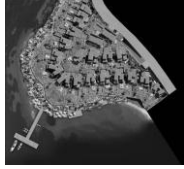
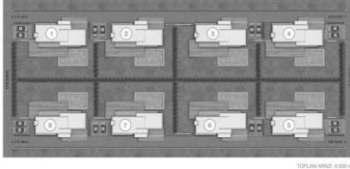

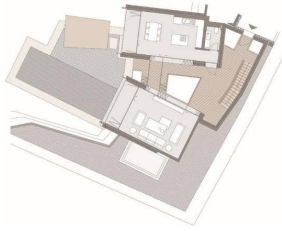

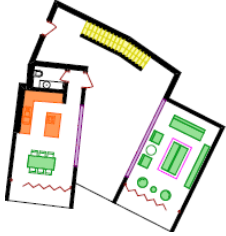
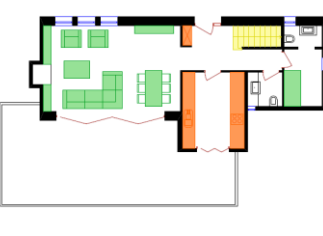
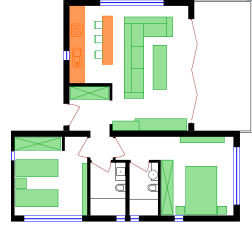

Tablo 84'ün devamı

Konut	4.2.10		4.2.11		4.2.12			
Yıl	2011		2011		2011			
Yer	Alaçatı/İzmir		Bodrum/Muğla		Demirköy/Kırklaireli			
Vaziyet								
Yaşama Mekanı Planı								
Kesit/Cephe								
Sınırlar	Yatay Boyut							
	Düşey Boyut							
	Kavramsal Boyut		Fiziksel Sınırlar Duvar Mobilya Merdiven Kapı Pencere Yönlendirme Aydınlatma Renk	Sosyal Sınırlar Mahremiyet Gizlilik Kişisel Alan Kavramsal Sınırlar Fark Ayrım Gizlilik Algı	Fiziksel Sınırlar Duvar Mobilya Merdiven Kapı Pencere Yönlendirme Aydınlatma Renk Perde Halı	Sosyal Sınırlar Mahremiyet Gizlilik Kişisel Alan Kavramsal Sınırlar Fark Ayrım Gizlilik Algı	Fiziksel Sınırlar Duvar Mobilya Merdiven Kapı Pencere Yönlendirme Aydınlatma Renk Halı Malzeme	Sosyal Sınırlar Mahremiyet Gizlilik Kişisel Alan Kavramsal Sınırlar Fark Ayrım Gizlilik Algı

Tablo 84'ün devamı

Konut		4.2.13	4.2.14	4.2.15
Yıl		2011	2011	2011
Yer		Demirköy/Kırklareli	Demirköy/Kırklareli	Demirköy/Kırklareli
Vaziyet				
Yaşama Mekanı Planı				
Kesit/Cephe				
Sınırlar	Yatay Boyut			
	Düşey Boyut			
	Kavramsal Boyut	Fiziksel Sınırlar Duvar Mobilya Kapı Pencere Yönlendirme Aydınlatma Renk Malzeme Doku Perde Kot Farkı Sosyal Sınırlar Mahremiyet Gizlilik Kişisel Alan Kavramsal Sınırlar Fark Ayrım Gizlilik Algı	Fiziksel Sınırlar Duvar Mobilya Merdiven Kapı Pencere Yönlendirme Aydınlatma Renk Halı Malzeme Doku Yüzey Kot Farkı Sosyal Sınırlar Mahremiyet Gizlilik Kişisel Alan Kavramsal Sınırlar Fark Ayrım Gizlilik Algı	Fiziksel Sınırlar Duvar Mobilya Merdiven Kapı Pencere Yönlendirme Aydınlatma Renk Halı Kot Farkı Malzeme Sosyal Sınırlar Mahremiyet Gizlilik Kişisel Alan Kavramsal Sınırlar Fark Ayrım Gizlilik Algı

Tablo 84'ün devamı

Konut	4.2.16	4.2.17	4.2.18.			
Yıl	2012	2012	2013			
Yer	Bodrum/Muğla	Çeşme/İzmir	Gümüşlük/Bodrum/Muğla			
Vaziyet						
Yaşama Mekanı Planı						
Kesit/Cephe						
Sınırlar	Yatay Boyut					
	Düşey Boyut					
	Kavramsal Boyut	Fiziksel Sınırlar Duvar Mobilya Merdiven Kapı Pencere Yönlendirme Aydınlatma Renk Halı Malzeme Doku Yüzey Kot Farkı	Sosyal Sınırlar Mahremiyet Gizlilik Kişisel Alan Kavramsal Sınırlar Fark Ayrım Gizlilik Algı Malzeme	Fiziksel Sınırlar Duvar Mobilya Merdiven Kapı Pencere Yönlendirme Aydınlatma Renk Malzeme Doku Yüzey	Sosyal Sınırlar Mahremiyet Gizlilik Kişisel Alan Kavramsal Sınırlar Fark Ayrım Gizlilik Algı	Fiziksel Sınırlar Duvar Mobilya Merdiven Kapı Pencere Yönlendirme Aydınlatma Renk Perde

Tablo 84'ün devamı

Konut	4.2.19																				
Yıl	2013																				
Yer	Gümüşlük/Bodrum/Muğla																				
Vaziyet																					
Yaşama Mekanı Planı																					
Kesit/Cephe																					
Sınırlar	Yatay Boyut																				
	Düşey Boyut																				
	Kavramsal Boyut	<table border="0"> <tr> <td>Fiziksel Sınırlar</td> <td>Sosyal Sınırlar</td> </tr> <tr> <td>Duvar</td> <td>Mahremiyet</td> </tr> <tr> <td>Mobilya</td> <td>Gizlilik</td> </tr> <tr> <td>Merdiven</td> <td>Kişisel Alan</td> </tr> <tr> <td>Kapı</td> <td>Kavramsal Sınırlar</td> </tr> <tr> <td>Pencere</td> <td>Fark</td> </tr> <tr> <td>Yönlendirme</td> <td>Ayrım</td> </tr> <tr> <td>Aydınlatma</td> <td>Gizlilik</td> </tr> <tr> <td>Renk</td> <td>Algı</td> </tr> <tr> <td>Perde</td> <td></td> </tr> </table>	Fiziksel Sınırlar	Sosyal Sınırlar	Duvar	Mahremiyet	Mobilya	Gizlilik	Merdiven	Kişisel Alan	Kapı	Kavramsal Sınırlar	Pencere	Fark	Yönlendirme	Ayrım	Aydınlatma	Gizlilik	Renk	Algı	Perde
Fiziksel Sınırlar	Sosyal Sınırlar																				
Duvar	Mahremiyet																				
Mobilya	Gizlilik																				
Merdiven	Kişisel Alan																				
Kapı	Kavramsal Sınırlar																				
Pencere	Fark																				
Yönlendirme	Ayrım																				
Aydınlatma	Gizlilik																				
Renk	Algı																				
Perde																					

5. SONUÇLAR

Bireyi çevreleyen atmosfer ile başlayan yaşam, bireyin yaşadığı en küçük ölçekteki konuta oradan da konut içindeki yaşama mekanlarına kadar inerek sınırlanmaktadır. Yaşamın başladığı ve devam ettiği her yer, yaşayanlar için kendi sınırlarını oluşturdukları çevrelerdir. İnsan yaşadığı çevre ile sürekli devam eden bir etkileşim içinde varlığını sürdürmektedir. Bu anlamda çevre yaşanan yeri ve orada sürdürülen davranışları biçimlendirmektedir.

Mekan kapsamında, sınırlamak bir arazi parçası ile başlar bireyin kendi mekanına hatta özel alanına kadar girer. Sınır kavramı, çok geniş anlamları içinde barındırır. Bir şeyi sınırlamak o şeyin başladığı ve bittiği yeri belirlemektir.

Tez çalışmasında konut iç mekanlarındaki sınırları belirlemek adına yapılmış olan sınır kavramına ilişkin sınıflandırmalar saptanmıştır. Bunlar içinde, iç mekanı iyi şekilde sınıflayabildiği öngörülen Pellow (1996) tarafından yapılmış olan sınıflandırma bu çalışmada esas alınmıştır. Bu sınıflama aşağıdaki gibidir:

1. Fiziksel Sınırlar
2. Sosyal Sınırlar
3. Kavramsal Sınırlar
4. Geçici Sınırlar
5. Sembolik Sınırlar.

Pellow'un sınıflamasından yola çıkılarak, iç mekan ölçeğinde etkin bir şekilde uygulanabilecek olan kavramlar oluşturularak yaşama mekanları değerlendirilmiştir. Çalışmanın kuramsal bilgi kısmından sonra, sınır ve iç mekanda sınır kavramlarını anlamak/anlamlandırmak için anketler yapılmıştır.

Çalışmaların ilk aşamasında; akademisyenlerle bir anket çalışması yapılmıştır. Bu anket çalışmasına 50 akademisyen katılmıştır. Açık uçlu anket tekniği kullanılarak iki soru sorulmuştur. Bu soruların birincisi "Sınır nedir", ikincisi ise "İç Mekanda Sınır nedir?"dir.

Bu sonuçlara göre en çok tekrar edilen kavramlar "Sınır nedir?" sorusu için çizgi, engel ve duvar düzenlemesi olarak ifade edilmiştir. Daha az sıklıkla tercih edilen; mahremiyet, mekan, farklılık, ayırım, çit, kapı, uç, son, algı, tanımlı, belirli, kural, yasak, bitmek, sosyal statü, öteki, egemenlik alanı, yol, özgürlük, netlik, yapı, tutsak, uzak, yüzey, başlangıç, kapalı, insan adlı kavramlar yananlam ve az sıklıkla tercih edilen kavramlar da

alt kavram olarak tanımlanmıştır. Bunlardan düzenlam ve yananlam olarak ifade edilen kavramlar aşağıdaki tablo 3 de verilmektedir.

“İç Mekanda Sınır nedir?” sorusuna verilen cevaplarda ise, en çok tekrar edilen Duvar ve Donatı(Mobilya) düzenlam, daha az sıklıkta tercih edilen; mahremiyet, malzeme, kapı, aydınlatma, renk, döşeme, eşik, perde, doku, kolon, bölücü, pencere, kot farkı, sıcaklık, giriş, halı, fark, ayırım, çizgi, bitki, gizlilik, tavan, merdiven, yüzey, yönlendirme, kişisel alan, mekan, algı adlı kavramlarda yananlam olarak ifade edilmiştir. Az sıklıkla tercih edilen diğer kavramlar da alt kavram olarak ortaya çıkarılmıştır (Tablo 7).

Çalışmanın ilk aşamasında, “Sınır ve İç Mekanda Sınır nedir” sorularına verilen cevaplar değerlendirildiğinde, her iki kavram içerisinde ortak olarak yer alan tanımlamalar olduğu saptanmıştır.

İkinci aşamasında ise; çalışmanın ilk kısmında elde edilen sınır kavramının ve iç mekanda sınır kavramının sınıflandırılması için içerisinde her iki ankette verdikleri cevapları kendilerinin yerleştirmesi ile sınıflandırma yapmaları beklenmiştir. Yine soru kağıdı/anket tekniğiyle oluşturulan bu çalışma ile aşağıdaki sınıflandırmaya ulaşılmıştır. Tez çalışmasının ana kurgusu iç mekan üzerine geliştiği ve yaşama mekanları ile ilgili çalışma yapıldığı için iç mekanda sınır kavramı üzerine yapılan sınıflandırma esas alınmıştır. Bu sınıflandırma içerisinde yüzdeler diliminde % 50 ve üzerindeki cevaplar sınıflama içerisinde belirlenmiştir. Sınıflandırma içerisinde denek grubu tarafından iç mekanda sınır başlığı altında sıklıkla tercih edilen kavramlar yoğunlukla fiziksel sınırlar adı altında sıralanmış, kavramsal sınırlar ve sosyal sınırlar yoğunluk sırasına göre daha geri planda kalmıştır. Bu sınıflama içerisinde bulunmakta olan geçici ve sembolik sınırlar başlığı altına girebilecek kavramlar ortaya çıkmamıştır. Bu nedenle irdeleme de, fiziksel, sosyal ve kavramsal sınırlar üzerinden çalışma yürütülmüştür ve aşağıda bu sınıflamaya giren kavramlar verilmiştir:

İç Mekanda Sınır Kavramının Sınıflandırılması;

- Fiziksel Sınırlar: Duvar, mobilya, malzeme, kapı, aydınlatma, renk, döşeme, eşik, perde, doku, kolon, bölücü/bölme, pencere, kot farkı, giriş, halı, mekan, çizgi, bitki, tavan, merdiven, yüzey, yönlendirme.
- Sosyal Sınırlar: Mahremiyet, Gizlilik, Kişisel alan.
- Kavramsal Sınırlar: Fark-lılık, Ayırım, Gizlilik, Algı.

Elde edilen sınıflama bir alan çalışmasında irdelenerek doğrulanmak istenmiştir. Bu durumda örneklem alanı olarak en yoğun kullanım alanına sahip olduğu için konut ve

konut içindeki yaşama mekanları seçilmiştir. Literatür taraması ile taranan tasarım-mimarlık ağırlıklı dergi ve internet siteleri üzerinden müstakil konutlar araştırılmış; tek ev niteliğindeki müstakil konutlar ve konut sitesi/grubu niteliğindeki müstakil konutlar olarak ayrılan iki tip konut modeline ulaşılmıştır. Bu konutlar içinde de özellikle konut planı, kesit/cephesi ve yaşama mekanlarına ait görselleri olanlar belirlenmiştir. Bu nedenle konut sayıları 11tek ev, 19 konut sitesi/grubu olarak sınırlı kalmıştır. Belirlenen konutlar üzerinden daha önce yapılan çalışmada elde edilen sınıflama kullanılarak analiz çalışması yapılmıştır.

Bu analiz çalışması içerisine giren Plan Düzlemi Analizi, 3. Boyut Analizi ve Kavramsal Boyut Analizi şu şekildedir:

- Plan Düzlemi Analizinde, konut yaşama mekanları plan düzleminde ele alınmaktadır. Plan düzleminde ortaya çıkan sınırlar burada gösterilmektedir.
- Boyut Analizinde, konut yaşama mekanları iç mekan görselleri ile ele alınarak değerlendirilmektedir.
- Kavramsal Boyut Analizinde, oluşturulan sınıflama içerisinde Fiziksel-Sosyal-Kavramsal Sınırlar verilmektedir.

Kavramsal Boyut Analizleri sonucunda ortaya çıkan tüm sonuçlar görülmektedir. Bu sonuçlar “Tek Ev Niteliğindeki Konutlar” ve “Konut Sitesi/Grubu Niteliğindeki Konutlar” için değerlendirilmiştir.

Tek Ev Niteliğindeki 11 konutun analiz sonuçları Fiziksel, Sosyal ve Kavramsal Sınırlar başlığı altında incelendiğinde (Tablo 85);

Yaşama mekanı içinde sınır olarak değerlendirilen tüm kavramlar sırasıyla şu şekildedir;

- Fiziksel Sınırlar: Duvar, Mobilya, Merdiven, Kapı, Pencere, Yönlendirme, Aydınlatma, Renk, Perde, Malzeme, Halı, Yüzey, Doku, Kot Farkı, Kolon.
- Sosyal Sınırlar: Kişisel Alan, Mahremiyet, Gizlilik
- Kavramsal Sınırlar: Algı, Gizlilik, Farklılık ,Ayrım.

Tablo 85. Tek Ev niteliğindeki konutlarda bulunan sınırların yüzdelik dilimleri

İç Mekanda Sınır Kavram Boyutu: Tek Ev			
Plan Düzlemi	%	3. Boyut	%
Duvar	100	Malzeme Farkı	45
Mobilya/Donatı Sabit Hareketli	100	Aydınlatma Doğal Yapay	100
Kapı	100	Renk Farkı	54
Kolon	9	Perde	36
Pencere	100	Doku Farkı	18
Kot Farkı	9	Yüzey	18
Merdiven	100	Yönlendirme	100
Halı	18		

Tablo 86. Konut Sitesi/Grubu niteliğindeki konutlarda bulunan sınırların yüzdelik dilimleri

İç Mekanda Sınır Kavram Boyutu: Konut Sitesi/Grubu			
Plan Düzlemi	%	3. Boyut	%
Duvar	100	Malzeme Farkı	36
Mobilya/Donatı Sabit Hareketli	100	Aydınlatma Doğal Yapay	94
Kapı	100	Renk Farkı	94
Kolon	0	Perde	47
Pencere	100	Doku Farkı	42
Kot Farkı	21	Yüzey	31
Merdiven	84	Yönlendirme	100
Halı	57		

Konut Sitesi/Grubu Niteliğindeki 19 konutun analiz sonuçları Fiziksel, Sosyal ve Kavramsal Sınırlar başlığı altında incelendiğinde (Tablo 86);

- Fiziksel Sınırlar: Duvar, Mobilya, Kapı, Pencere, Yönlendirme, Aydınlatma, Renk, Merdiven, Halı, Perde, Doku, Malzeme, Yüzey, Kot Farkı.
- Sosyal Sınırlar: Mahremiyet, Gizlilik, Kişisel Alan
- Kavramsal Sınırlar : Algı, Gizlilik, Farklılık, Ayrım.

Örnekleme grubu içerisindeki konutlar Türkiye Ege ve Marmara da yoğunluk gösterdiğinden ele alınarak bu iki bölge karşılaştırıldığında,

Çalışma kapsamına giren 30 konuttan 20'si Ege ve 10'u Marmara bölgeleri içerisinde yer almaktadır. Ege Bölgesine giren konut modelleri değerlendirildiğinde tüm konutlarda görülme sıklıklarına göre;

- Fiziksel Sınırlar: Duvar, Mobilya, Kapı, Pencere, Yönlendirme, Aydınlatma, Merdiven, Renk, Halı, Perde, Malzeme, Doku, Yüzey, Kot Farkı
- Sosyal Sınırlar: Mahremiyet, Gizlilik, Kişisel Alan
- Kavramsal Sınırlar: Algı, Gizlilik, Farklılık, Ayrım.

Marmara Bölgesi içerisindeki konutlar değerlendirildiğinde,

- Fiziksel Sınırlar : Duvar, Mobilya, Kapı, Pencere, Yönlendirme, Merdiven, Renk, Malzeme, Kot Farkı, Halı, Doku, Yüzey, Kolon
- Sosyal Sınırlar: Mahremiyet, Kişisel Alan, Gizlilik
- Kavramsal Sınırlar: Algı, Gizlilik, Farklılık, Ayrım olarak sıralanmaktadır.(Tablo 84).

Örnekleme kapsamında ele alınan konut modellerinin yer aldığı bölgeler olan Marmara ve Ege bölgesi karşılaştırıldığında şu sonuçlara ulaşılmaktadır:

- Her iki bölgede aynı yoğunlukta ortaya çıkan sınırlar şu şekilde sıralanmaktadır: Duvar, Mobilya, Kapı, Pencere, Yönlendirme, Aydınlatma, Kişisel Alan, Algı, Yüzey.

Marmara bölgesinde daha yoğun olarak ortaya çıkan sınırlar; Malzeme, Kot Farkı ve Kolon'dur.

- Ege bölgesinde daha yoğunlukta olan sınırlar ise; Merdiven, Renk, Halı, Doku, Kot Farkı, Perde, Mahremiyet, Gizlilik, Farklılık ve Ayrımdır.

“Sonuç olarak her iki bölgede de, Sosyal ve Kavramsal Sınırların birbirlerine çok yakın yoğunlukta olduğu ve tüm konutlarda görüldüğü saptanmıştır. Fiziksel Sınırlar içinde de yapısal öğelerin yoğunlukla tüm konutlar içinde baskın olduğu saptanmıştır” (Tablo 87).

Tablo 87. Fiziksel, Sosyal, Kavramsal Sınırların bölgelere göre dağılımı

Bölgelere Göre Konut Yaşama Mekanlarındaki Sınır-Mekan Analizleri			
		Marmara	Ege
Fiziksel Sınırlar	Duvar	100	100
	Mobilya	100	100
	Merdiven	90	94
	Kapı	100	100
	Pencere	100	100
	Yönlendirme	100	100
	Aydınlatma	100	100
	Renk	70	94
	Malzeme	70	45
	Halı	40	55
	Yüzey	30	30
	Doku	20	30
	Kot Farkı	40	5
	Perde	30	50
	Kolon	5	0
Sosyal Sınırlar	Kişisel Alan	100	100
	Mahremiyet	90	100
	Gizlilik	90	100
Kavramsal Sınırlar	Algı	100	100
	Gizlilik	90	100
	Farklılık	80	90
	Ayrım	80	90

Tablo 88’de çalışmanın ilk bölümünde belirlenen denek grubu ile yapılan “İç Mekanda Sınır Kavramı” nı ifade eden kavramlar çalışmanın ikinci bölümünde örneklem alanı olarak belirlenen konutlar ölçeğinde ele alındıktan sonra ortaya çıkan sonuçlar ile karşılaştırılmıştır. Bu sonuçlara bakıldığında, Sıcaklık, Çizgi ve Bitki sınır özelliği taşımalarına rağmen örneklem alanına giren konutlarda saptanmamıştır. Bunun nedeni, sıcaklık kavramının mekanı deneyimlemeden anlayamayacağı, çizgi kavramının net bir anlam içerdiğinden her mekanda olamayacağı ve bitkilerin sınır ögesi olarak irdelenen mekamlarda kullanılmadığıdır. *Bölücü, Tavan, Kiriş, Eşik ve Mekan kavramları da mekan içinde etkin olduğu ve diğer kavramlarla ifade edildiğinden değerlendirme dışında tutulmuştur.

Tablo 88. İç Mekanda Sınır Kavramı anket sonuçları ile analiz sonuçlarının karşılaştırılması

	Kavramlar	Anket Sonucu	Analiz Sonucu
Düzanlam	Duvar	% 69.7	%100
	Donatı (Mobilya)	% 59.4	%100
Yananlam	Mahremiyet	% 36.4	%100
	Malzeme	% 36.4	%43
	Kapı	% 36.4	%100
	Aydınlatma	% 36.4	%93
	Renk	% 36.4	%83
	Döşeme*	% 30.3	*
	Eşik*	% 21.2	*
	Perde	% 21.2	%33
	Doku	% 21.2	%33
	Kolon	% 18.2	% 10
	Bölücü*	% 18.2	*
	Pencere	% 18.2	%100
	Kot Farkı	% 18.2	% 16
	Sıcaklık	% 18.2	-
	Kiriş*	% 15.2	*
	Halı	% 15.2	%50
	Farklılık	% 15.2	%86
	Ayırım	% 15.2	%86
	Çizgi	% 15.2	-
	Bitki	% 15.2	-
	Gizlilik	% 12.2	%96
	Tavan*	% 12.2	*
	Merdiven	% 12.2	%100
	Yüzey	% 12.2	%26
Yönlendirme	% 12.2	%100	
Kişisel Alan	% 12.2	%100	
Mekan*	% 9.1	*	
Algı	% 9.1	%100	

İç Mekanda Sınır Kavramı anketinin sonucunda elde edilen kavramlar örneklem grubu olarak belirlenen konutlar üzerinde irdelendiğinde kot farkı, kiriş,eşik, çizgi ve bitki dışında net bir şekilde algılanmıştır. Fakat farklı bir sıralama gözlenmiştir. Mekanlarda sıklıkla görülen kavramlar şu şekildedir:

- Duvar-Donatı (Mobilya)- Kapı-Pencere-Yönlendirme-Mahremiyet-Kişisel Alan- Algı

- Gizlilik
- Aydınlatma
- Farklılık-Ayırım
- Renk
- Halı
- Malzeme
- Perde-Doku
- Yüzey

Örnekleme grubu içindeki konut yaşama mekanlarının form ve m²'si, kullanılan donatı, malzeme ve doku farklı olmasına rağmen; analiz sonucunda Fiziksel, Sosyal ve Kavramsal Sınırların tüm örnekler içindeki konut yaşama mekanlarında benzerlik gösterdiği, aynı kavramlar üzerinde yoğunlaştığı görülmüştür. Buradan da, ilk bölümde denek grubunun belirlediği Sınırın (Pellow'un Sınır ayırımına göre) düzenleme ve yanamları ile değerlendirildiğinde yapılan analizlerde de çakışma olduğu saptanmıştır.

Sonuç olarak Sınır kavramı iç mekanlarda etkin bir şekilde, Fiziksel, Sosyal ve Kavramsal Sınırlar olarak varlık göstermektedir.

Müstakil konutlar, özellikle kendilerine özel yaşam alanı isteyen, içinde tüm gereksinimlerini barındırabilecekleri pratik ve işlevsel mekan örgütlenmesi ile örgütlenen mekanlar olarak kullanıcılar için önemli hale gelmiştir. Yaşamın büyük bölümünün geçtiği konutlar, kullanıcılar için hem görsel estetiğiyle, hem esnek alanlar yaratmasıyla hem de işlevsel çözümleriyle tasarlanmaktadır. Özellikle de çevresi ile ilişki içerisinde olan müstakil konutlar yaşam alanlarını sınırlamakta toplu konutlardan daha net bir çizgi ile ayrılmaktadır. Bireysellik, kişisel alan yaratma, egemenlik alanı kurmada ve mahremiyet olgusunu kurgulamada son derece etkin rol oynamaktadırlar.

Müstakil konutlar ve konut sitelerinde konutun kendi bahçesini-girişini özel olarak ayıran sınırlayan net bir arazi yerleşimi mevcuttur. Her iki tip konutta da, mekan örgütlenmesinde giriş bölümü ve yaşama mekanına yönelme benzer şekilde sınırlanmakta ve örgütlenmektedir. Yaşama mekanı genellikle oturma-mutfak alanı ilişkisi ile tasarlanmaktadır. Yaşama katında bulunan, yaşama mekanları, mutfak ve oturma alanı içerisinde ikisini ayıran sınırlayan donatı/mobilya düzeneğine rastlanmaktadır. Bunlar genellikle yemek masası, yarı bölücü dolaplar yada geçiş koridoru olarak görev yapan boşluklar olarak varlık göstermektedir.

Sınır-mekan analizi yapılan tüm örneklerde, mekanlar arası ayırım oluşturan net duvarlar yerini donatı/mobilyalara bırakmıştır. Donatı/mobilyaların yerleşim biçimleri işlevlerine göre sınırlandırılmıştır. Bu sınırlandırma da en etkin öğeler fiziksel sınırlar olmuştur. Kavramsal ve sosyal sınırlar fiziksel sınırların oluşması ve şekillenmesinde yardımcı görevler üstlenmektedir.

Bu çalışma kapsamında sınır-insan-mekan ilişkisi irdelenmiş, sınırın insan yaşamında vazgeçilmez bir olgu olduğu ortaya çıkarılmıştır.

Sınır kavramı anlamsal olarak , hem bir şeyin bitişini hem de bir şeyin başlangıcını ifade eder. Sınır hem bitişleri hem de başlangıçları içerir yani bir anlamda ,sınırsızlığı içinde barındırır.

Sınır'ın mimarlıkta düzenlamından çok yananlamı-yananlamlarıyla ifade bulduğu açık bir şekilde ortaya çıkmaktadır. Düzenlam olarak ifade edilen kavramlar yüzdelik dilimde yüksek değerde olmasına rağmen, yananlam olarak ifade edilen kavramların sayıca üstün oldukları görünmektedir.

Çalışmanın başında, yaşam alanlarının kurgulanmasında tüm mekan elemanları-öğelerinin etkin rol oynadığı ve yaşayanlar tarafından bilinçli ya da bilinçsiz bir şekilde sınır yaratmakta kullanıldığı görüşü ileri sürülmüş ve sonuçta da bu hipotez doğrulanmıştır. Bu nedenle, çalışmada istenen amaca ulaşıldığı düşünülmektedir.

6. ÖNERİLER

Doktora tezi çalışması kapsamında hedeflenen, iç mekan örgütlenmesinde yoğunlukla kullanılmakta olan sınırları anlamak, algılamak ve sınır kavramının boyutunu sorgulamaktır. Bu çalışmada istenilen sonuca ulaşıldığı düşünülmektedir.

Çalışmadan yola çıkılarak mekansal örgütlenmeler sorgulanırken mekan analizi olarak oluşturulan tablolar ve değerlerinin kullanılabilmesi öngörülmektedir.

Çalışmada oluşturulmuş olan sınır-mekan analizi olarak gerçekleştirilmiş model farklı tipteki mekanlarda ve farklı ölçeklerde kullanılabilir.

Burada literatür taraması sonucu Türkiye genelinde ulaşılabilen müstakil konutlar ve müstakil konut siteleri üzerinde çalışma yapılmıştır. Bu çalışma tekrar konut ölçeğinde yapılmak istenirse sonuçlardan ve modelden yola çıkılarak, farklı konut tiplerinde uygulanabilecektir.

Literatür taraması ile yapılan araştırmalarda “Sınır Kavramı” mekan oluşumunda ve kullanıcıların yaşadığı mekanı algılaması ve kullanmasında bilinçli yada bilinçsiz kullandıkları bir kavramken, bu alanda çalışma yapılmamış olmasının büyük bir eksiklik olduğu görülmüştür. Bu çalışmanın ve devamında gelebilecek yeni çalışmalarında literatürdeki eksikliği dolduracağı düşünülmektedir.

Tez kapsamında yapılan bu çalışma da, iç mekanlar üzerinde çalışma yapmanın zorlukları görülmüş, iç mekan üzerine yapılmış analiz çalışmalarına rastlanmadığı ortaya çıkmıştır. Bu açıdan da çalışmanın aydınlatıcı olacağı ve sonraki çalışmaları için temel bir bilgi niteliğini taşıyacağına inanılmaktadır.

İç mekan, kullanıcıları için her zaman önemli olmuştur ve olmaya devam edecektir. Bu kadar yoğun kullanılan mekanlar için literatürde bilgi eksikliği vardır. İç mekan anlamında daha çok çalışma yapılması ve kullanıcıların çalışmalara dahil edilmesi ile mekan örgütlenmeleri için yeni ve farklı çözümlerine ulaşılabileceği açıktır.

7. KAYNAKLAR

- Akalın, Ş. H., 2009. Türkçe Sözlük, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Yayınları, 10. Baskı, Ankara.
- Aksoy, E., 1975. "Mimarlıkta Tasarım İletim ve Denetim", KTÜ Yayınları, İstanbul.
- Akyüz, U., 2001. "Göstergelerin Tarihsel Yolculuğu ve Benzerliği", Göstergebilim Tartışmaları, edt: Onat E., Yıldırım S.Ö., Multilingual, İstanbul.
- Altman, I., 1975. The Environment and Social Behavior, Brooks/Cole, Monterey, California.
- Andreu, P., 1999. Borders and Borderes, in Ellin, N. (Editör) Architecture of Fear, Princeton, Architectural Pres, New York.
- Anonim, 2010. "Projeler Yapılar 1: Konutlar, 11 Ülkeden 34 Mimari Anlayış- 38 Konut", Yem Yayın, Birinci Baskı, Nisan, İstanbul, 152 -159
- Aydınlı, S., 1986. Mekansal Değerlendirmede Algısal Yargılara Dayalı Bir Model, Doktora Tezi, İTÜ, Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Aydınlı, S., 1993. "Mimarlıkta Estetik Değerler", Birinci Baskı, İTÜ Mimarlık Fakültesi Baskı Atölyesi, İstanbul.
- Bal, H., 2001. "Bilimsel Araştırma Yöntem ve Teknikleri", Süleyman Demirel Üniversitesi Yayın No: 20, SDÜ Basımevi, Isparta.
- Barthes, R., 1979. "Göstergebilim İlkeleri", çev. Vardar B. ve Rifat M., Birinci Baskı, Kültür Bakanlığı Yayınları, 337, Ankara, Haziran.
- Barthes, R., 1990, "Günümüzde Söylen", Çağdaş Söylenler, çev. Yücel T., Hürriyet Vakfı Yayınları, İstanbul.
- Bilgin, N., 1991. "Eşya ve İnsan", Gündoğan Yayınları, Ankara.
- Büyük Larousse, 1973. Librairie Larousse Copyright, Interpress Basın ve Yayıncılık, İstanbul.
- Büyük Türkçe Sözlük. <http://tdkterim.gov.tr/bts/?kategori=veritbn&kelimesec=16876>, 11. 12. 2009.
- Cimşit, F. ve Ünlü, A. 2009. "Uçhisar 'Tepe Yerleşmesi' konut morfolojisinde psiko-sosyal alan etkisi ve dizimsel analizi", , İTÜ Dergisi/a Mimarlık Planlama Tasarım, 8, 2, İstanbul, 133-144.
- Cloud, H. ve Townsend, J. 2008. "Sınırlar", Güpüpoğlu, İ., (çev.), Sistem Yayıncılık, İstanbul.

- Colomina, B., 2011. "Mahremiyet ve Kamusalılık, Kitle İletişim Aracı Olarak Modern Mimari", çev. A.U.Kılıç, Metis Yayınları, İstanbul.
- Colomina, B., 1998. "Privacy and Publicity", Modern Architecture as Mass Media, MIT Pres, London.
- Cooper-Marcus, C. 1975. "Easter Hill Village-Some Social Implications for Design", The Pros Pres, New York.
- Cüceloğlu, D., 2007. "İnsan ve Davranışı", Büyük Fikir Kitapları Dizisi, Remzi Kitabevi, 16. Basım, İstanbul.
- Çolak, A., 2004. "Duvarlar: Anlamsal (Semantik) ve Dizimsel (Sentaktik) Bir Analiz", Doktora Tezi, KTÜ Fen Bilimleri Enstitüsü, Haziran, Trabzon.
- Dovey, K., 1985. "Home and Homelessness, Housing", Culture and Design a Comparative Perspective, University of Pennsylvania Pres, Philadelphia, 33-61.
- Dülgeroğlu, Y. Y., 1995. Konut Kavramının Tipolojik Temelleri, İTÜ Yayınları, İstanbul.
- Eco, U., 1987. "İşlev ve Gösterge- Göstergebilim Açısından Mimari", çev. F. Erkman, Göstergebilime Giriş, Alan Yayıncılık, İstanbul.
- Elmalı Şen, D., 2009. Mimarlıkta Algılama ve Anlamlandırma (Düzanlam/Yananlam) Bağlamında Saydamlık ve Opaklık Kavramları Üzerine Bir Araştırma, Doktora Tezi, KTÜ, Fen Bilimleri Enstitüsü, Trabzon.
- Erkman, F., 1987. "Göstergebilime Giriş", Alan Yayıncılık, İstanbul.
- Erkman Akerson, F., 2005. "Göstergebilime Giriş", Multilingual, İstanbul.
- Ertürk, S., 1984. Mimari Mekanın Algılanması Üzerine Deneysel Bir Çalışma, KTÜ, Fen Bilimleri Enstitüsü Yayınları, KTÜ Basımevi, Trabzon.
- Eyüce, A., 2005. "Geleneksel Yapılar ve Mekanlar", Birsen Yayınevi, İstanbul.
- Francescato, G., 1998. "Residential Satisfaction", in van Vliet-W. (ed.), Encyclopedia of Housing, CA: Sage, Monterey.
- Gezer, H., 2008. Mekan ve Mekanın Algılanması, Mimarlıkta Malzeme, 7, 33-42.
- Gödeli, İ., 1984. "Mimarlık Göstergesi, Mimarlık Göstergesinde Düzanlam (Denotation) ve Yananlam (Connatation), KTÜ, Doktora Tezi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Trabzon.
- Günel, B., 2006. İnsan-Mekan İletişim Modeli Bağlamında Konutta Psiko-Sosyal Kalitenin İrdelenmesi, Doktora Tezi, İTÜ, Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Günel, B. ve Esin N, 2007. İnsan-Mekan İletişim Modeli Bağlamında Konutta Psiko-Sosyal Kalitenin İrdelenmesi, İTÜ Dergisi/a Mimarlık Planlama Tasarım, 6, 1, 19-30.
- Gür, Ş. Ö., 1996. "Mekan Örgütlenmesi", Gür Yayıncılık, Trabzon.

- Gür, Ş. Ö., 2000. "Konut Kültürü" Yem Yayınları, İstanbul.
- Güvenç, B., 1996. "İnsan ve Kültür", Remzi Kitabevi, İstanbul.
- Güzer, A., 2005. "Kültürel Süreklilik ve Dönüşüm Alanı Olarak Konut", Gelenek İşlev ve Moda Arasında Günümüz Konut Kültürü, TMMOB Mimarlar Odası Yayını, Ankara.
- Hançerlioğlu, O., 2008. "Felsefe Sözlüğü", Büyük Fikir Kitapları Dizisi, Remzi Kitabevi, 16. Basım, İstanbul, 371-372.
- Harris, L. D., 1964. Numerical Methods Using Fortran, C. E. Merrill Boks, Columbus, Ohio.
- Ittelson, W. H., 1978. "Environmental Perception and Urban Experience", Environment and Behavior, 10, 193-13.
- İnan, C., 1996. "Kamusal Çevrelerde İnsan-Çevre-Davranış Etkileşim Sistemi: Bir Alan Çalışması", Doktora Tezi, İstanbul Teknik Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Kasım, İstanbul.
- İzgi, U., 1999. Mimarlıkta Süreç, Kavramlar-İlişkiler, Yem Yayınları, İstanbul.
- Jacops, A. ve Appleyard, D., 1987. "Toward an Urban Design Manifesto", American Planning Association Journal, 53, 112-120.
- Johnson, P. A., 1994. "The Theory of Architecture Concepts Themes & Practices", Van Nostrand Reinhold, New York, 281.
- Kaynak, M. "Sınırlar", <http://www.stargazete.com/gazete/yazar/sinirlar-79566.htm>, 30 Kasım 2008.
- Kellekci, Ö. L., 2005. "Kullanıcıların Konut ve Çevresel Kalite Memnuniyetinin Belirleyicileri: İstanbul Metropolitan Örneği", Doktora Tezi, İTÜ Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Kıran, Z. ve Kıran, A., 2006, "Dilbilime Giriş", Seçkin Yayıncılık, 3. Baskı, Ankara.
- Kızıl, F., 1978. "Toplumsal Geleneklerin Konut İç Mekan Tasarımına Etkisi ve Toplumsal Geleneklerimizi Daha İyi Karşılacak Konut İç Fiziksel Çevre Koşullarının Belirlenmesi", Doktora Tezi, İstanbul Devlet Güzel Sanatlar Akademisi Mimarlık Fakültesi, İDGSA Yayın No:81, İstanbul.
- Kostof, S., 1985. "A History of Architecture: Setting and Rituals", Oxford University Press, London.
- Kurak Açıcı, F., 2006. "İç Mekanda Sınır Öğeleri: Postmodern ve Minimalist Mekanlar", Yüksek Lisans Tezi, KTÜ, Fen Bilimleri Enstitüsü, Trabzon.

- Kurak Açıcı, F. ve Özdemir, İ.M., 2011, “Yapılı Çevrede Sınır-İnsan-Mekan İlişkisinin Değerlendirilmesi: Müstakil Konut Ölçeği”, 1st International Graduate Research Symposium on the Built Environment, Building Science Graduate Program, Department of Architecture, Middle East University, s. 173-178, Ankara, Turkey.
- Kurak Açıcı, F. ve Özdemir, İ.M., 2011, “The Aesthetical Examination of Boundary in Traditional Turkish House”, International Symposium on Theories of Art/Design and Aesthetics, Faculty of Fine Arts, Antalya, Turkey, 156-161.
- Küçük, S.H. <http://www.metiskitap.com/Scripts/Catalog/Text.asp?ID=12459&BID=2041>, 09.10.2012.
- Küçükerman, Ö., 1985. Kendi Mekanının Arayışı İçinde Türk Evi, Apa Ofset Basımevi, 2. Baskı, İstanbul.
- Lang, J., 1987a. Designing for Human Behavior, Architecture and the Behavioral Sciences, Dowden, Hutchinson & Ross Inc. New York.
- Lang, J., 1987. “Housing, Dwellings and Homes”, Design Theory, Research and Practice, Wiley&Sons, New York.
- Lavin, M. W., 1981. “Boundaries in the Built Environment: Concepts and Examples”, Man-Environments, 11, 5-6, 195-206.
- Lawrence, R. J., 1987. “Housing, Dwelling and Homes, New Mexico.
- Lawrence, R. J., 1989. “Structuralist Theories in Environment-Behavior Design Research: Applications for Analyses of People and the Built Environment”, Advances in Environment Behavior and Design, 2, E. Zube ve G. Moore (der.), N. Y., Plenum, 37-70.
- Leland, M. R., 2000. Mimarlığın Öyküsü, Çev. Ergün Akça, Kabalcı Yayınevi, İstanbul.
- Lynch, K., 2010. Kent İmgesi (The Image of City), çev. Başaran İ., II. Baskı, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, İstanbul.
- Moles, A. ve Rohmer, E., 1978. Psychogie de l’Espase, Castermen, Paris.
- Moore, G., 1976. “The Development of Environmental Knowing: An Overview of an Interactional-Conconstructivist Theory and Some Data on Within-Individual Development Variations”, Canter, D., ve Lee, T. (editörler), Psychology and The Built Environment, Architectural Pres, London, 184-194.
- Morris, C.W., 1938. “Foundations of the Theory of Signs”, International Encyclopedia of Unified Sciences 1(2), University of Chicago Press, Chicago.
- Moslow, A. H., 1964. The Theory Of The Hierarchy Of Needs, İn The Problems Of Personality And Motivation İn American Psychology, 105-136, Eds. Reykowski, J., Pwn, Warsaw, Poland.

- Öksüz, A.M., 2004. “Kentsel Dış Mekanlar (Kentsel Mekan)”, Bölüm 15, Kentsel Alanların Planlanması ve Tasarımı, Akademi Kitabevi, Trabzon, 363-405.
- Örer, G., 2002. “Konut-Kimlik-Ev Modeli ve Bu Modelin Bir Örnek Olarak İstanbul Kenti’nde Uygulanması”, Doktora Tezi, İTÜ Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Özdemir, İ., 1994. “Mimari Mekanın Değerlendirilmesinde Mekan Örgütlenmesi Kavramı: Konutta Yaşama Mekanları, Doktora Tezi, KTÜ Fen Bilimleri Enstitüsü, Trabzon.
- Partzamparc, C. D. ve Sellers, P., 2010. “Bir Mimar ile Bir Yazar Tartışıyor: Görmek ve Yazmak”, (Vair Ecrice), çev. Cem İleri, Yapı Kredi Yayınları, 1. Baskı, İstanbul.
- Pellow, D., 1996 “Setting Boundaries-The Anthropology of Spatial and Social Organization”, Bergin & Garvey, Westport, Connecticut, United States of America.
- Pollack, L., 1998 “The Absent Wall and Other Boundary Stories”, Daidalos, 67.
- Proshansky, H. M., 1970, Environmental Psychology, Holt Rinehart and Winston, N.Y.
- Rapaport, A., 1976. “A Socio-Cultural Aspect of Man Environment Studies”, The Mutual Interaction of People and Their Built Environment., Aldine Publishing Company Chicago, Illinois.
- Rapoport, A., 1977. Human Aspects of Urban Form, Pergamon Pres, Oxford, New York, Toronto, Sydney, Paris, Frankfurt.
- Rapaport, A., 1980. “Cross-Cultural Aspects of Environmental Design”, Human Behavior and Environment: Environment and Culture, 4, Plenum Pres, New York.
- Rifat, M., 2000. XX. Yüzyılda Dilbilim ve Göstergebilim Kuramları-Tarihçe Ve Eleştirel Düşünceler, Cilt 1, 2. Baskı, Om Yayınevi, İstanbul.
- Riley, T., 1999. The Un-Private House, The Museum of Modern Art, New York.
- Roth, L. M., 2006. “Mimarlığın Öyküsü”, Kabalcı Yayınevi, 3. Basım, İstanbul.
- Schulz, N., 1971. Existence, space and architecture, Studio Vista, London.
- Serfaty, P., 1985. Experience and use of the dwelling, home, environments, I. Altman & C. Werner (eds.), Holt, Rinehart and Winston Inc., New York.
- Sommer, R., 1969. “Personal Space”, Prentice-Hill Inc., USA, 39-42.
- Taşkıran, H.İ., 1997. Yazı ve Mimari, Yapı Kredi Yayınları, İstanbul.
- Tdk, 1992, Türkçe Sözlük, Türk Dil Kurumu, Milliyet Yayınları, İstanbul.
- Tdk., 1998, Türkçe Sözlük, Türk Tarihi Kurumu Basımevi, Ankara.
- Timur, Ş., 2001. “Göstergenin İmgesel/Kavramsal Salınımları”, Göstergebilim Tartışmaları, edt: Onat E., Yıldırım S.Ö., Multilingual, İstanbul.

- Tognoli, J., 1987. "Residential Environments", Handbook of Environmental Psychology, 1, Plenum Pub. Corp., New York.
- Tuan, Y., 1977. Space and Place The Perspective of Experience, University of Minnesota Pres, Mineapolis.
- Turgut, H., 1990. Kültür Davranış Mekan Etkileşiminin Saptanmasında Kullanılabilecek Bir Yöntem, Doktora Tezi, İstanbul Teknik Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Turner, G., 1996, "British Cultural Studies", An Introduction, Routledge, London.
- Türkoğlu, H., 1993, "İstanbul'da Konut Bölgelerinde Kullanıcıların Konut ve Yakın Çevresinden Memnuniyet Derecesinin Belirlenmesi", İstanbul Teknik Üniversitesi Araştırma Fonu, İstanbul.
- Uçar, Ö. M., 2005. "Sınır Kavramına Mekansal Bir Yaklaşım: Ankara Bahçelievler Yerleşiminde Sınırlara Bağlı Bir Analiz", Doktora Tezi, İTÜ Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- URL-1, <http://www.milliyet.com.tr/content/galeri/yeni/goster.asp?prm=0,8298016 &id=23&galeriid=2079#galeriStart>, 12.09.2012.
- URL-2, <http://www.yemetkinlik.com/tr/le-corbusier-100-yil-sonra-tekrar-istanbulda>, 17.09.2012.
- URL-3, <http://beautifulplacestovisit.com/tag/sydney-opera-house/>, 12.09.2012.
- URL-4, (<http://ne-demek.net/anlam%C4%B1/s%C4%B1n%C4%B1r-ne-demek.html>), 20.08.2008.
- URL-5, <http://www.mad.org.tr/dunyanin-en-derin-magaralari.html>, 17.09.2012.
- URL-6, <http://www.flickr.com/photos/sinandogan/5044051113/lightbox/>, 17.09.2012
- URL-7, Megaron <http://tr.wikipedia.org/wiki/Megaron>, 02.12.2012.
- URL-8, Megaron, <http://arquitecrurasdecrystal.blogspot.com/2011/02/megaron.html>, 02.12.2012.
- URL-9, <http://www.turkmmo.com/resimli-paylasimlar/2032535-cin-seddi-resimleri.html>, 17.09.2012.
- URL-10, www.time.com/time/photogallery/0,29307,2C1638020_1398271,2C00.html&anno=2, 18.09.2012.
- URL-11, <http://philipjohnsonglasshouse.org/history/bios/floorplan/>, 18.09.2012.
- URL-12, <http://www.vivelesrondes.com/karen/20693>, 01.10.2012
- URL-13, Exploded House (Vedat Semiz Evi), <http://arkiv.arkitera.com/p626-vedat-semiz-evi-exploded-house.html>, 15.05.2011.

- URL-14, SM Evi, <http://www.arkitera.com/p104-sm-evi.html?year=&aID=725>, 15.05.2011.
- URL-15, Kaya Evi, <http://arkiv.arkitera.com/p8842-kaya-evi.html>, 15.05.2011.
- URL-16, Ö Evi, <http://www.arkitera.com/p136-o-evi.html?year=&aID=1025>, 15.05.2011.
- URL-17, Kemer Country Evi, <http://www.arkiv.com.tr/p7290>, 22.06.2012.
- URL-18, Yegül Evi, <http://arkiv.arkitera.com/p8318-yegul-evi-mimari-yenileme-projesi.html>, 15.05.2011.
- URL-19, SE Evi, <http://arkiv.arkitera.com/p8319-se-evi.html>, 15.05.2011.
- URL-20, Büyükada Evi, <http://www.mimarizm.com/ilkYapi/Detay.aspx?id=32>, 22.06.2012.
- URL-21, Bauma Evi, <http://arkiv.arkitera.com/p10729-bauma-evi.html>, Bauma Evi, 22.06.2012.
- URL-22, Ersan Evi, <http://www.arkiv.com.tr/p11248-ersan-evi.html>, 22.06.2012.
- URL-23, Teni Evleri, <http://arkiv.arkitera.com/p9131-teni-evleri.html>, 15.05.2011.
- URL-24, Urla Olive Park Evleri, <http://arkiv.arkitera.com/p6901-URLa-olive-park-evleri--no-18-ece-evi.html>, 15.05.2011.
- URL-25, Bakraz Evleri, <http://www.bakrazevleri.com/anasayfa.html>, 16.05.2011.
- URL-26, Ottoman Life Konutları, <http://arkiv.arkitera.com/p6886-ottoman-life-konak-evleri.html>, 16.05.2011.
- URL-27, Aegean Hills Konutları, <http://www.arkiv.com.tr/p8056-aegean-hills-konutlari.html>, 22.06.2012.
- URL-28, Tekfen Müşkülüm Evleri, <http://www.arkitera.com/p547-gumusluk-muskulum-ciftligi.html?year=&aID=3433>, 16.15.2011.
- URL-29, Escana Evleri, http://escana.regnum.com.tr/c/d/All_Decor_Temmuz_2011.pdf, 23.06.2012.
- URL-30, Bademli Teras, <http://arkiv.arkitera.com/p10805-bademli-teras.html>, 23.06.2012.
- URL-31, Alaçatı Villaları, <http://www.arkiv.com.tr/p10868-alacati-villalari.html>, 23.06.2012.
- URL-32, Bodrum Bodrum Evleri, <http://www.arkitera.com/haber/index/detay/bodrubodrum-konut-projesinin-ornek-villalari-hazir/1564>, 23.06.2012.
- URL-33, Palivor Çiftliği, <http://www.arkitera.com/proje/mimari/detay/palivor-ciftligi1/449>, 23.06.2012.

- URL-34, Vicem Bodrum Evleri, <http://www.arkitera.com/haber/gayrimenkul/detay/vicem-yapidan-bodruma-21-adet-luks-yali/3362>, 23.06.2012.
- URL-35, Mi'Marın İlica, <http://www.arkitera.com/proje/mimari/detay/mimarin-ilica1/308#>, 23.06.2012.
- URL-36, Bodrum Mandalin Evleri, www.bodrummandalin.com, 23.06.2012.
- Ünlü, A., 1998. “Çevresel Tasarımda İlk Kavramlar”, İTÜ Mimarlık Fakültesi Baskı Atölyesi, İstanbul.
- Vardar, B., 1988. Açıklamalı Dilbilim Terimleri Sözlüğü, ABC Yayınları, İstanbul.
- Venturi, R., Brown, S.D. ve Izenour, S., 1993. “Las Vegas’ın Öğrettikleri”, Serpil Merzi Özaloğlu, Şevki Vanlı Mimarlık Vakfı, İstanbul.
- Vogt-Göknil, U., 1951, Architektonische Grund- begriffe und Umraumerlebnis, in Norberg-Schulz, 1971. Existence, Space and Architecture, Praeger, NY.
- Waterhouse, A., 1993, Boundaries of the City, The Architecture of Western Urbanism, University of Toronto Pres, Canada.
- Westin, A., 1970, Privacy and Freedom, Ballantine, New York.
- Yöntembilim Terimler Sözlüğü, <http://tdkterim.gov.tr/bts/?kategori=verilst&kelime=anlama&ayn=tam>, 11. 12. 2009.
- Yüksel, R., “Sınırlar içinde sonsuz özgürlüğü barındırır”, <http://www.hatunca.net/ruyayuksel-yazarlarmenu-119/1778-sinirlar-icinde-sonsuz-ozgURLugu-barindirir>, 14.10.2008.

8. EKLER

Ek 1. Ön Bilgilendirme Mesajı

Sayın .....

Doktora tezime de kullanılmak üzere Karadeniz Teknik Üniversitesi Mimarlık Fakültesi bünyesinde bulunan Mimarlık, İç Mimarlık ve Şehir Bölge Planlama bölümlerinde Prof. Dr., Doç. Dr., Yrd. Doç. Dr., Öğr. Gör. Dr., Öğr. Gör ve Arş. Gör. Akademik kadrosunda bulunan öğretim üye ve elemanlarının cevaplamaları için tek soruluk bir anket çalışması gönderiyorum. Bu anket doktora tezi kapsamında hazırlanmış olup, sonuçlar sadece doktora tezi çalışmasında kullanılacaktır.

Yardımlarınız için şimdiden teşekkürler ve kolaylıklar dilerim.

Anket Sorusu:

"SINIR" kavramından anladığınız en az 10 şey nedir? Sıralayabilirmisiniz?

Saygılarımla,

Öğr. Gör. Funda KURAK AÇICI

Ktü Mimarlık Fakültesi

İç Mimarlık Bölümü

61080 Trabzon

Tel: 462 3771617

Fax: 462 3255588

e-posta: fundaacici@windowslive.com

fundakurak@ktu.edu.tr

Ek 2. Bilgilendirme Mesajı 1

Sayın .....

Daha önce doktora tezim de kullanılmak üzere Karadeniz Teknik Üniversitesi Mimarlık Fakültesi bünyesinde bulunan Mimarlık, İç Mimarlık ve Şehir Bölge Planlama bölümlerinde Prof. Dr., Doç. Dr., Yrd. Doç. Dr., Öğr. Gör. Dr., Öğr. Gör ve Arş. Gör. Akademik kadrosunda bulunan öğretim üye ve elemanlarının cevaplamaları için tek soruluk bir anket çalışması göndermiştim. Bu anket çalışmasını destekleyecek ve karşılaştırmaya imkan verebilmesi için yeni bir soru ile tek soruluk bir anket çalışmasına daha cevap vermenizi bekliyorum.

Yardımlarınız için şimdiden teşekkürler ve kolaylıklar dilerim.

Anket Sorusu:

"İÇ MEKANDA SINIR" kavramından anladığınız en az 10 şey nedir?
Sıralayabilirmisiniz?

Saygılarımla,

Öğr. Gör. Funda KURAK AÇICI

Ktü Mimarlık Fakültesi

İç Mimarlık Bölümü

61080 Trabzon

Tel: 462 3771617

Fax: 462 3255588

e-posta: fundaacici@windowslive.com

fundakurak@ktu.edu.tr

Ek 3. Bilgilendirme Mesajı 2

Sayın .....

Daha önce siz değerli hocalarıma doktora tezi çalışmamda kullanmak üzere “Sınır kavramı” üzerine benzer bir anket çalışması yapmıştım. Bu çalışmam da daha önceki anketlerimde sormuş olduğum iki ayrı soruyu aynı anda sorarak netleştirmek istiyorum. Bu nedenle sizlere tekrar her iki soruyu cevaplamanızı beklediğim yeni bir açık uçlu anket gönderiyorum.

Değerli vaktinizi ayırarak cevaplayacağınız anket sorularım için şimdiden teşekkür eder, kolaylıklar dilerim.

Aşağıda yer alan 2 soruyu da ayrı ayrı 10 kelime (kavram,sıfat...) ile ifade edebilmisiniz?

1. Sınır nedir?
- 2.İç Mekanda Sınır Nedir?

Saygılarımla,

Öğr. Gör. Funda KURAK AÇICI

Ktü Mimarlık Fakültesi

İç Mimarlık Bölümü

61080 Trabzon

Tel: 462 3771617

Fax: 462 3255588

e-posta: fundaacici@windowslive.com

fundakurak@ktu.edu.tr

Ek 4. Bilgilendirme Mesajı 3

Sayın .....

Doktora tezim kapsamında daha önce “**sınır nedir**” ve “**iç mekanda sınır nedir**” sorularını içeren anket çalışması yapmıştım. Sizin cevaplarınızdan oluşan kavramlar aşağıdaki 2 tablo yer almaktadır. Sınır kavramını oluşturan özellikleri Pellow(1996); Fiziksel, Sosyal, Geçici, Kavramsal ve Sembolik olarak sınıflamıştır. Sizlerden, aşağıdaki kavramları bu sınıflama içine dahil etmenizi rica ediyorum. Kavramları uygun gördüğünüz sınıflama içine yerleştirirken, x yada $\sqrt{\quad}$ işareti kullanabilirsiniz. Şimdiden teşekkür ediyorum.

Saygılarımla,

Öğr. Gör. Funda KURAK AÇICI

Ktü Mimarlık Fakültesi

İç Mimarlık Bölümü

61080 Trabzon

Tel: 462 3771617

Fax: 462 3255588

e-posta: fundaacici@windowslive.com

fundakurak@ktu.edu.tr

Ek Tablo 4'ün devamı

SINIR KAVRAMININ SINIFLANDIRILMASI					
Sınır Kavramları	Fiziksel	Sosyal	Geçici	Kavramsal	Sembolik
Çizgi					
Engel					
Duvar					
Mahremiyet					
Farklılık					
Ayrım					
Çit					
Kapı					
Uç					
Son					
Algı					
Tanımlı/ Belirli					
Kural					
Yasak					
Bitmek					
Sosyal Statü					
Öteki					
Egemenlik Alanı					
Yol					
Özgürlük					
Ulaşamama					
Netlik					
Yapı					
Uzak					
Yüzey					
Başlangıç					
Kapalı					
İnsan					
Bölge					
Uzlaşma					
Kot Farkı					
Kültür					
Bütünleme					
Zaman					
Doku					
Renk					
Yasa					
Tel Örgü					
Mülkiyet					
Kimlik					
Kişisel Alan					
Perde					
Malzeme					
Mobilya					
Yabancı					

Ek 4'ün devamı

İÇ MEKANDA SINIR KAVRAMININ SINIFLANDIRILMASI					
İç Mekanda Sınır Kavramları	Fiziksel	Sosyal	Geçici	Kavramsal	Sembolik
Duvar					
Donatı(Mobilya)					
Mahremiyet					
Malzeme					
Kapı					
Işık					
Renk					
Döşeme					
Eşik					
Perde					
Doku					
Kolon					
Bölücü					
Pencere					
Sıcaklık					
Kot Farkı					
Kiriş					
Halı					
Fark					
Ayrım					
Çizgi					
Yeşil					
Gizlilik					
Tavan					
Merdiven					
Yüzey					
Yönlendirme					
Kişisel Alan					
Mekan					
Algı					
Egemenlik Alanı					
Mekan Örgütlenmesi					
Sirkülasyon					
Düzlem					
Hacim					
Durdurma					
Boşluk					
İz					
Hareketsizlik					
Görünmeyen					
İç					
Dış					
Form					
Ölçü/Oran					
Baskı					

Ek 5. Teşekkür mesajı

Sayın .....

Değerli zamanınızı ayırıp anketlerime cevap verdiğiniz ve doktora tezime katkıda bulunduğunuz için çok teşekkür ederim. Çalışmalarınızda kolaylıklar dilerim.

Öğr. Gör. Funda KURAK AÇICI

Ktü Mimarlık Fakültesi

İç Mimarlık Bölümü

61080 Trabzon

Tel: 462 3771617

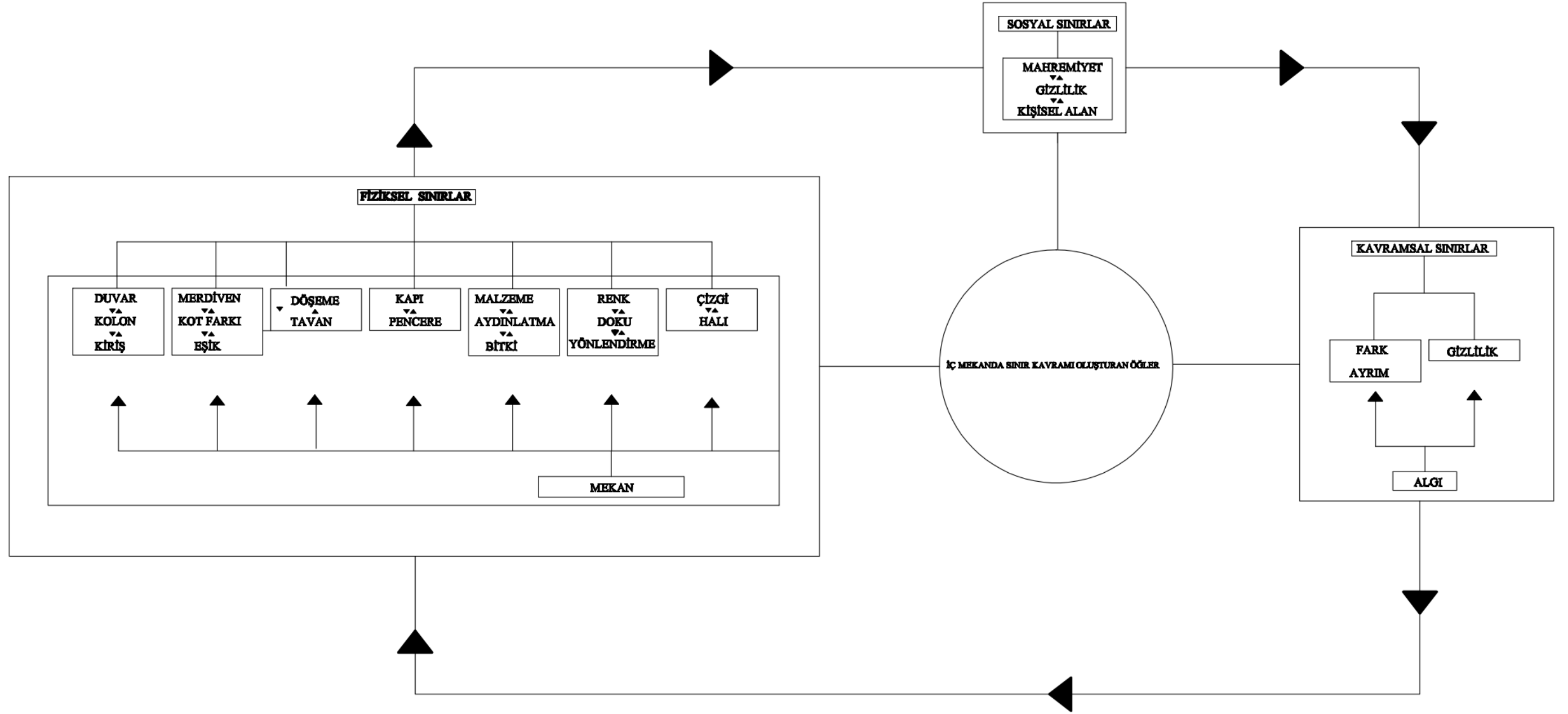
Fax: 462 3255588

e-posta: fundaacici@windowslive.com

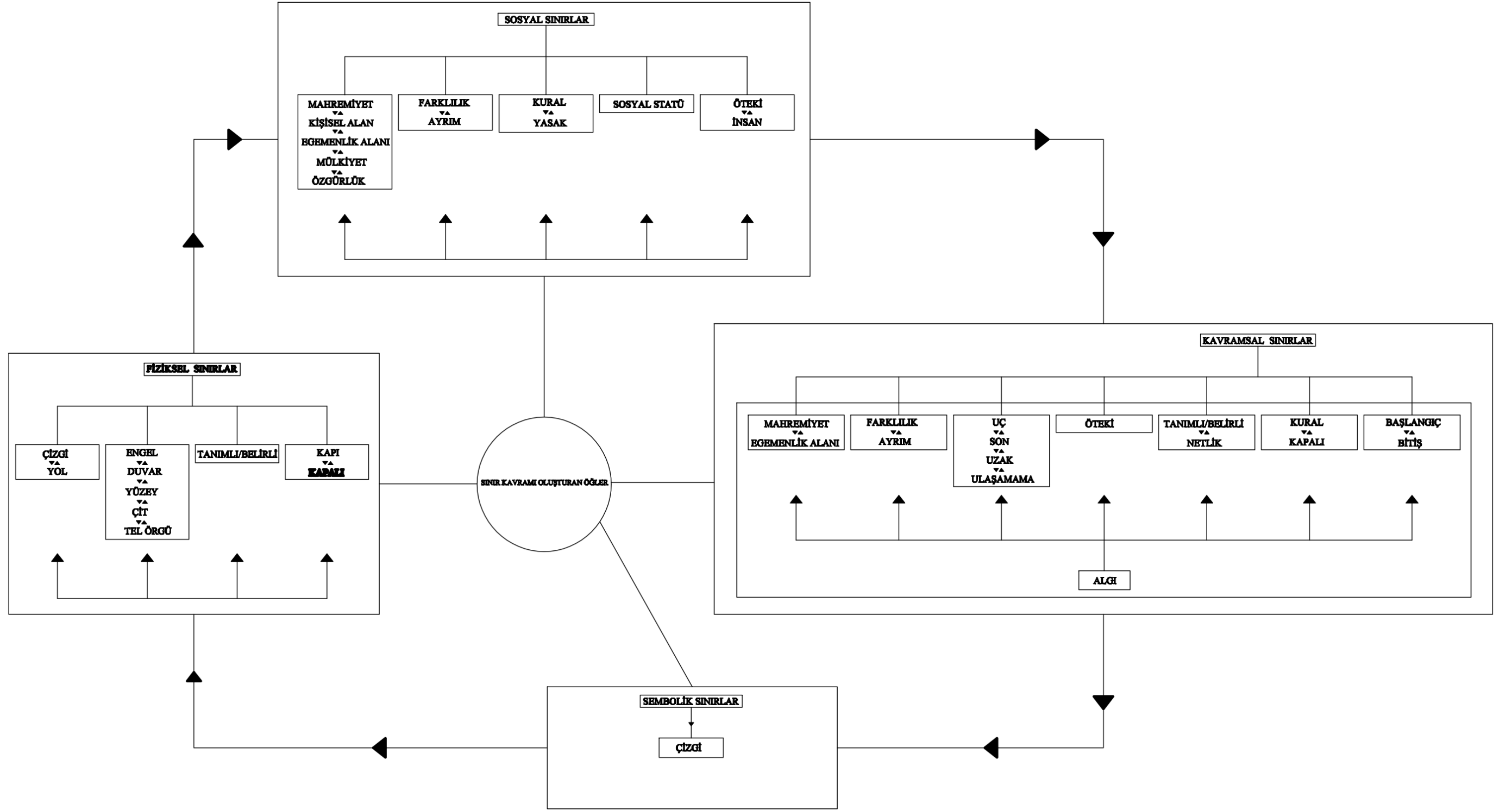
fundakurak@ktu.edu.tr

Ek 6. Sınır Kavramını Oluşturan Öğelerin Kavramsal İlişkileri

Ek 7. İç Mekanda Sınır Kavramını Oluşturan Öğelerin Kavramsal İlişkileri

Ek 8. Literatür taraması ile ulaşılan 2000 yılı sonrası müstakil konutlar

1. 3 EV / İstanbul_ yeniden düzenleme, plan, iç mekan resmi yok
2. AA Evi/ Muğla_, iç mekan resmi yok
3. **AG Evi/İstanbul**√ iç mekan düzenlenmesi
4. Akgerman Evi/İzmir_ plansız
5. Akyöney Konutu dekorasyonu/Ankara_ plan-resim yok
6. Ankara İncekte Özel Villa/Ankara_ plan-resim yok
7. Asa Evi/Antalya_plan-resim-bilgi yok
8. Ataköy Konutları/İstanbul_ plan-resim-bilgi yok
9. **Bauma Evi/İstanbul**√
10. Bayındır Evi/Antalya_ iç mekan resmi yok
11. Bekir Açık Evi/Samsun_ iç mekan resmi yok
12. Berk Evi yenileme ve peyzaj/İstanbul_ iç mekan resmi yok
13. Bodrum da Bir Ev/Muğla_ iç mekan resmi yok
14. Bodrum da Ev/Muğla_ plan-resim-bilgi yok
15. **Botros Evi/Mersin**√
16. Bozcaadada Bağ Evi/Çanakkale_ plan-resim-bilgi yok
17. Çatalca Demir Evi/İst_plan yok
18. Çengelköy Tomaç Evi/İst_ yaşama mekanı resmi yok
19. D evi/ist_ site içinde tek daire yeniden düzenleme
20. Ermiş Evi/İzmir_ plan-resim-bilgi yok
21. Evsiz Ev/İst_ plan-resim-bilgi yok_ tek odalı yola kurulmuş bir ev
22. Ertin Alsancak Evi_ plan-resim-bilgi yok
23. Florya Özgüner /İst_ plan-resim-bilgi yok
24. GA Evi/İst_ plan-resim-bilgi yok
25. Göl Evi/Çanakkale_ plan-resim-bilgi yok
26. Hayet Evi/İzmir_ iç mekan resmi yok
27. Ispalar Evi/Bursa_ plan donanımsız
28. İdris Yücel Evi/Samsun_ plan-resim-bilgi yok
29. JZ Evi/Antalya_ İstanbul Evleri_ plan-resim-bilgi yok
30. K Evi/İst_plan yok
31. K3 Sayın Evi_ İstanbul Evleri_ plan-resim-bilgi yok
32. Kaan Altuğ Evi/İzmir_ plan-resim-bilgi yok
33. Küm Evi/İst_ plan-resim-bilgi yok
34. Koçoğlu Evi/Muğla_ iç mekan resmi yok
35. Kemerburgaz da bir ev/ist_ iç mekan resmi yok
36. **Kaya Evi/Muğla**√
37. Lüleburgaz da çiftlik evi/Kırklareli_ plan-resim-bilgi yok

Ek 8'in devamı

38. Menan Enner Evi/Adana√

- 39. MS Evi/Muğla_ plan-resim-bilgi yok
- 40. Mustafa Ata Evi/İst_ plan-resim-bilgi yok
- 41. Mutlu Evi/Muğla_ plan-resim-bilgi yok
- 42. Ortaköy E&Ç Evi/ İstanbul_ plan yok

43. Ö Evi/Muğla√

- 44. Özen Evi/İst_ plan-resim-bilgi yok
- 45. PJ Evi/Antalya_ plan-resim-bilgi yok
- 46. Rena Evi/İstanbul_ plan-resim-bilgi yok
- 47. Sadioğlu Evi/Muğla_ plan yok
- 48. Scognamiglio Alaçatı Evi/İzmir_ Plan-Yok

49. SE Evi/Muğla√

- 50. Serap Hilmi Kayhan Evi/İzmir_ plan yok
- 51. Sevda-Sıtkı Şükrüer Evi Projesi/İzmir_ plan-resim-bilgi yok
- 52. Silivri de çiftlik evi/İst_ iç mekan resmi yok

53. SM Evi/Çanakkale√

- 54. T Evi/Aydın_ iç mekan resmi yok

55. Turuncu Ev/Ankara√

- 56. Tuzla Evi/İstanbul_ iç mekan resmi yok

57. Urla'da Villa√

- 58. WB Evi/Antalya_ plan-resim-bilgi yok

59. Yalıkavak Evi/Muğla √

60. Yegül Evi/İzmir√

- 61. Yasemin&Alpagut Kara Evi/Eskişehir_ plan-resim-bilgi yok
- 62. Yüksel çiftlik evi/Yalova_ plan-resim-bilgi yok
- 63. Zeytin Ev/Muğla_ yaşama mekanı resmi yok
- 64. Akhisar Evi/Manisa_ plan-resim-bilgi yok

65. Ersan Evi/Muğla√

- 66. Murathan Mungan Evi/İst_ iç mekan resmi yok

Ek 9. Literatür taraması ile ulaşılan 2000 yılı sonrası müstakil konut siteleri

1. Çeşme Konutları ve Oteli/İzmir_ plan-resim-bilgi yok
2. **Aegean Hills Konutları** ✓
3. **Alaçatı Villaları**✓
4. **Angora Evi/Ankara**✓
5. Amos/Muğla_ plan-resim-bilgi yok
6. Ankara İncekte Havuzlubağ Evler- plan-resim-bilgi-yok
7. Arges Evleri/İstanbul_ iç mekan resmi yok
8. Atlantis Evleri/Muğla_ plan-resim-bilgi yok
9. **Bakraz Evleri_ Muğla**✓+4tür
10. **Bodrum Bodrum Evleri**✓
11. Blue Water Evleri_ iç mekan resmi yok
12. Dragos Evleri/İst_ plan-resim-bilgi yok
13. **Escana Evleri/Muğla**✓
14. **Evzen Villaları/İzmir**✓
15. Efendi Villaları/İst_ plan-resim-bilgi yok
16. Göl Villaları/Ankara_ plan-resim-bilgi yok
17. İkiz Evler/İst_ plan-resim-bilgi yok
18. Kalkan Mahal Evleri/Antalya_ plan-resim-bilgi yok
19. Kırmızı Konutları/İzmir_ plan-resim-bilgi yok
20. Limon Evleri/Muğla_ iç mekan resmi yok
21. Manavgat Evleri/Antalya_ plan-resim-bilgi yok
22. Merit Life Göl Konakları/İst_ plan-resim-bilgi yok
23. Milenium Park Evleri/İst_ plan-resim-bilgi yok
24. **Novron Belek Evleri/Antalya**✓
25. **Novron Bodrum Evleri/Muğla**✓
26. NP 12 Evleri/İstanbul_ plan-resim yok
27. **Ottoman Life Konak Evleri/Muğla**✓
28. Park 312 Evleri/Ankara_ plan-resim-bilgi yok
29. S Yıldırım Evleri/İst_ plan-resim-bilgi yok
30. Saklıbahçe Villaları/Ankara_ plan-resim-bilgi yok
31. Tekfen Yalıkavak Evleri/Muğla; plan-resim-bilgi yok
32. **Tekfen Müşkölüm Evleri/Muğla**✓
33. **Teni Evleri/Muğla**✓
34. **Uluç Evleri/Antalya**✓
35. **Urla Olive Park Evleri/İzmir**✓
36. Üç EV/Ankara_ plan-resim-bilgi yok
37. Vital Villaları_ adres bilinmiyor_ plan-resim-bilgi yok
38. **Vicem Bodrum Evleri/Muğla**✓
39. Yeşil Vadi Konakları/İst_ plan-resim-bilgi yok
40. **Bademli Teras/ Bursa**✓
41. **Bodrum Sıra Evler/Muğla**✓+1tür
42. **Palivor Çiftliği/Kırklareli**✓ +4tür
43. **Bodrum Mandalin/Muğla**✓+2tür

Ek 10. Literatür taraması ile ulaşılan toplu konut/apartmanlar

1. A Özerhun Evi/ İstanbul_daire (yeniden düzenleme)
2. Altinkum Konutları / İstanbul_ plan-resim-bilgi yok
3. Ankara-Ankara Konutları/Ankara_ plan-resim-bilgi yok
4. Ankara Oran Güneşli Konutları
5. Arkadia Park Evleri/Samsun
6. Arkon Residence/İstanbul_ iç mekan resmi yok
7. Aykon Apartmanı/Ankara; plan-resim-bilgi yok
8. Aytek Evleri/İstanbul_ plan-resim-bilgi yok
9. Bağlar Ağartmanı/Ankara_ plan-resim-bilgi yok
10. Baha Evleri/Samsun_ plan-resim-bilgi yok
11. Bayrampaşa Konut Projesi_ plan-resim-bilgi yok
12. Caddebostan Evleri/İstanbul_ iç mekan resmi yok
13. Çamlıca Evi/İst_ plan yok
14. Çamlıca konut projesi_ plan-resim-bilgi yok
15. Demetkent sitesi/samsun_ plan-resim-bilgi yok
16. Dikmen de apartman/Ankara_ plan-resim-bilgi yok
17. Doğal meşe park evleri/ist_ plan-resim-bilgi yok
18. Ergazi Apartmanı/Ankara_ plan-resim-bilgi yok
19. Elit Kent Sitesi/Samsun_ plan-resim-bilgi yok
20. Evkur Apartmanı/Ankara- plan-resim-bilgi yok
21. Hilal Apartmanı/Ankara_ plan-resim-bilgi yok
22. Hellenium Park Konutları/İst_ plan-resim-bilgi yok
23. Ispartakule toplu konut projesi/İst_ plan-resim-bilgi yok
24. İstanbul Evleri_ plan-resim-bilgi yok
25. Kora Sitesi/Kocaeli_ plan-resim-bilgi yok
26. Merit Life Bulvar Konutları/İst_ plan-resim-bilgi yok
27. Merit Life Park Konutları/İst_ plan-resim-bilgi yok
28. Metin Yeşilyurt Apartmanı/Samsun_ plan-resim-bilgi yok
29. Metro Residence/İst_ plan-resim-bilgi yok
30. Natura Evleri/Samsun_ plan-resim-bilgi yok
31. Niyazi Uysal Apartmanı/Eskişehir_ plan-resim-bilgi yok
32. Özdaş Apartmanı/İst_ plan-resim-bilgi yok
33. Öztürk Konutları/Ank_ plan-resim-bilgi yok
34. Perge Konutları/Ankara_ plan-resim-bilgi yok
35. Platin 3 konutları/Samsun_ plan-resim-bilgi yok
36. S Yetkin Apartmanı/Ankara_ plan-resim-bilgi yok
37. Saklıbahçe Konut Sitesi/İzmir_ plan-resim-bilgi yok
38. SB Evi/İstanbul_ iç mekan düzenlenmesi, apartman dairesi
39. Sedola Evi_ iç mekan düzenlenmesi, apartman dairesi
40. Süngü Apartmanı/İstanbul
41. Şair Eşref Caddesinde Bir Apartman/İzmir_ plan-resim-bilgi yok
42. Şişli de Konut/İst_ plan-resim-bilgi yok_ apartman dairesi
43. Tantavi Evleri/İst_ plan-resim-bilgi yok
44. Teras Evler/Ankara_ plan-resim-bilgi yok
45. Tire Apartmanı/İst_ iç mekan resmi yok
46. Yıldız Apartmanı/Ankara_ plan-resim-bilgi yok
47. Zehra Türedi Evi/İst_ plan-resim-bilgi yok_ apartman dairesi
48. Zengin Bahçe Konutları/İst_ plan-resim-bilgi yok
49. Zeynep Bodur&Osman Okyay Etiler Evi/İst_ apartman dairesi_ plan yok
50. Y Evi/İstanbul_ apartman dairesi, plan-resim-bilgi yok

ÖZGEÇMİŞ

1976 yılında Trabzon'da doğdu. İlk öğrenimini Trabzon 100. Yıl İlköğretim okulunda, orta öğrenimini ise Trabzon Fatih Lisesinde tamamladı. 1994 yılında Karadeniz Teknik Üniversitesi Gümüşhane Mühendislik Fakültesi Jeoloji Mühendisliği bölümüne girmeye hak kazandı. 1997 yılında bu bölümü bıraktı. 1998 yılında Karadeniz Teknik Üniversitesi Mühendislik-Mimarlık Fakültesi İç mimarlık bölümüne girmeye hak kazandı. 2002 yılında bu bölümden mezun oldu. Aynı yıl Karadeniz Teknik Üniversitesi Fen bilimleri Enstitüsü İç Mimarlık anabilim dalında yüksek lisans eğitimine başladı. 2006 yılında yüksek lisans eğitimini tamamladıktan sonra aynı yıl Mimarlık bölümünde doktora eğitimine başladı. Yine 2006 yılında KTÜ Mimarlık Fakültesi İç Mimarlık Bölümüne Öğretim Görevlisi olarak atandı.

Öğrenim sonrasında, 2008 yılında 1. Ulusal mobilya yarışmasında "Mutfak Tasarımı" kategorisinde ve 2011 yılında İstanbul için Taksi Sistemi Tasarımı Fikir Projesi yarışmasında "Taksi Durağı" kategorisinde son aşamaya kalmaya hak kazandı.

Halen İç Mimarlık bölümünde Öğr. Gör. olarak akademik faaliyetlerini sürdürmektedir. İyi derecede İngilizce bilmektedir, evlidir ve bir çocuk annesidir.